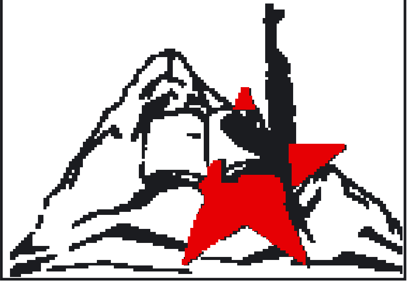

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 23 / Sayı: 268 / Nisan 2004

DÖNEMİN ÇÖZÜM GÜCÜ APOCU MİLİTANLIKTADIR

Demokratik Ortadoğu ve ideolojik savaş

● Kürt sorununun demokratik çözümüne dayanmayan bir birlik ve istikrar Ortadoğu'da olamaz. Çünkü Ortadoğu'da Kürt birliğinin yaratılması gerekiyor. Mevcut Kürt bölünmüşlüğünün giderilmesi lazım. Başka bölünmüşlükler de var, ama Ortadoğu'nun ortasında en kapsamlı bölünme ve parçalanma Kürdistan'da yaşanıyor. Amerika'nın Kürt birliğini yaratma veya Kürt sorununu çözme gibi bir yaklaşımı var mı? Böyle bir yaklaşımının olmadığı 4'te

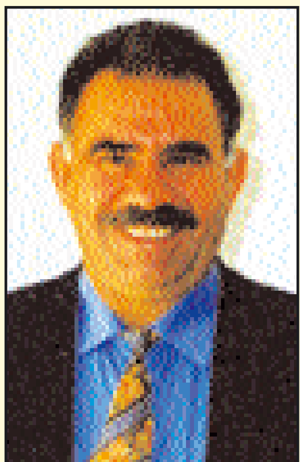
21. yüzyılın mücadele stratejisi olarak Meşru Savunma Strateji-II

● Yaşadığımız çağda yürütülecek mücadele, geçmiş mücadele stratejilerinde olduğu gibi salt bir sınıfın çıkarlarına dayanmayıp tüm toplumsal kesimlerin çıkarlarını ve bu temeldeki haklı davalarını esas almaktadır. Tüm toplumun çıkarlarına dayanan, haklarını koruyup geliştirmeyi esas alan yeni çağın stratejisi, meşru savunma anlayışının sistemleşmiş hali olan Meşru Savunma Stratejisi olacaktır. 8'de

Kadın ordulaşması beş bin yıllık erkek karakterli ordulara karşı bir

● Başkan Apo, insanlığın tüm sorunlarının (sınıfsal, cinsel, ideolojik, kültürel, ekonomik vb) esas düğümünü cins sorununun çözümü olarak belirlerken bu gerçeği tarihsel kökleri ile bağlantılandırmıştır. Kadın eksenli yaşam yerini sınıflı yaşama terk ederken, ilk baskı ve hakimiyet de erkek eliyle kadın üzerinde gelişmiş; ilk sınıflaşma cinsler arasında başlamıştır. Bu ana halka, çözümü de buradan dayatmaktadır. 12'de

Tarihi fırsatları değerlendiremeyenlerin devrimimize ilişkin söyleyecek fazla sözleri ve başaracak işleri olamaz

ABDULLAH ÖCALAN

Gerçekten siz acaba bundan sonra örgütü yaşamak istiyor musunuz? Acaba siz gerçekten bundan sonra PKK'li olarak yürümek istiyor musunuz? Yine gerçekten savaş militanı olarak kalmak istiyor musunuz? Bu tartışmalarınız bunlara kesinlikle açıklık kazandırmalıdır. Sanırım bu soruya da fazla bir cevabınız olamaz. O zaman haklı olarak, siz bundan sonra nasıl yaşayacaksınız, diyeceğim. Şimdi bunlar şundan ötürü önemli: İçinizde belki kendini kandıran, inatcılar var. Zaten bizde böyle inat, kuru kendine güven yoğundur. Şimdiye kadar böyle dayanabilen anlı şanlı bir militan bundan sonra zaten zafer yürüyüşü yapar. Hem söylüyordum hem de müthiş sorumluydum. Ama bu gerçekleri şimdi acı acı görmekten de kendimi alamı- 16'da

İçindekiler

YENİ BİR HAMLE SÜRECİNİ YARATMAK ZORUNLULUKTUR

Nisan ayında Ortadoğu ve Kürtler açısından son derece sıcak gelişmelere sahne oldu. ABD'nin Irak'a müdahalesinin birinci yıl dönümünde çatışmalarda artış görüldü ve koalisyon güçleri en büyük kayıplarını vermeye başladı. Başta Orta Irak'ta sunni kesimler tarafından gerçekleştirilen saldırılara, şimdi şiilerin saldırıları da eklenmiş oldu. Saldırılar sadece ABD'lileri değil bütün koalisyon güçlerini hedefledi. Saldırılar giderek boyutlanırken, çatışmaların bölgeye yayılma olasılığı da güçleniyor. Bu saldırılara paralel olarak bu ay içerisinde koalisyon güçlerinde de çatlaklar meydana geldi. İspanya'da iktidara yeni gelen Sosyalist Parti hükümeti askerlerini Irak'tan çekerken, bunu bazı değişik ülkeler de izledi. Tüm bu sebeplerden dolayı önceden gündeme getirilen haziran ayında iktidarın Iraklılara devri planı ileri bir tarihe ertelendi. Bu gelişmeler gösteriyor ki, ABD'nin işleri planladığı gibi yürümüyor. Kaos ve çatışma giderek daha da derinleşiyor, gelişmeler daha da derinleşeceğini gösteriyor. Irak'a ilişkin tablo böyle.

Bu durum Kürtlere nasıl yansıyacak? Güney Kürdistan'ın bu çatışmalarda birincil hedef olması olasılığı yükseliyor. Bütün Irak karıştığında, varolan çatışmalı kaos ortamı Kürtleri de etkileyecek. Bu açıdan geçmişten beri Güney için yapılan iyimser değerlendirmelerin yeniden gözden geçirilmesine ihtiyaç var.

Büyük Ortadoğu Projesi ABD'nin küresel egemenliğini oturtma projesidir

İsrail'in Hamas liderlerini öldürmesi ve ABD'nin buna ses çıkarmaması, hatta destekler bir pozisyonda olması dikkate alındığında, bölgesel bazda bir karşıklık ve kaos planının yürürlükte olduğu görülüyor. Yani bu karışıklık ve kaos ortamı Güney Kürdistan ile sınırlı kalmayacaktır. KONGRA GEL'in hem ABD hem de AB tarafından *'terör örgütleri listesine'* alınmasının bir yanı da, bölge düzeyinde yaşanan çatışmalara TC'yi ve Kürtleri de dahil etme çabasıdır. Tek neden bu olmasa da, göz ardı edilmemesi gereken bir nedendir. Sadece Irak sahasıyla sınırlı bir çatışma ve kargaşanın bölgesel bazda planlanan hedefe yol açmayacağı ve küresel bazda egemenlik planlarının gerçekleşmeyeceği anlaşıldıkça, çatışma sahası genişletiliyor.

Plan yine Ortadoğu'nun iki mazlum halkı üzerinden gerçekleştirilmek isteniyor. ABD, İsrail, Türkiye üçgenindeki iki jandarma saldırıya geçme konusunda tarihsel geçmişlerine uygun bir tarzda hareket etmeye devam etmektedirler. Bu durum önümüzdeki aylarda veya yıllarda sorunların çözümünün parça parça ele alınmayacağını, bölgesel bazda yaklaşımın esas olacağını gösteriyor.

Müdahale cini şişeden çıkarmış ve gelişmelerin önünü açmıştır, ancak ne yönde seyredeceğine yaşanacak mücadele belirleyecektir. Bu mücadelenin tarafları da çeşitlidir. Yani sadece iki taraf biçiminde ele alıp, değerlendirmeleri ona göre kalıplara bindirmek yeterli değildir.

"ABD, süreci daha da derinleştirmek ve kendi hakimiyetini kurmak için Büyük Ortadoğu Projesini' tartıştırmaya başlamıştır. Büyük Ortadoğu Projesi, Kuzey Afrika'dan Asya'ya kadar geniş bir coğrafyada bulunan siyasal yapıları dönüştürmeyi amaçlayan bir proje olarak tanıtılmaktadır. Anlatımlar müslüman coğrafyasında 'demokratikleşme' arayışı olarak ifadelendirse de, arayışın bu yönlü olmadığını iyi anlamak gerekiyor."

"Kürt sorunu son gelişmelerle birlikte adeta yeniden inkar sürecine terk edilmek isteniyor. Uluslararası ilişkilerin buna imkan tanıyan bir yörüngeye doğru girmesi, Türkiye rejimini cesaretlendirmektedir. Yerel seçimler sonrası bu eğilim açık açık tartışmaya başladı. Adeta sorun yokmuş ve çözülmüş gibi bir hava yaratılıyor. Kürt iradesi de bu kapsamda tasfiye edilmek ve gündemden düşürülmek isteniyor."

Ortadoğu'nun güncel gelişmelerinde birinci derecede pay sahibi olan ABD, süreci daha da derinleştirmek ve kendi hakimiyetini kurmak için Büyük Ortadoğu Projesini' tartıştırmaya başlamıştır. Henüz çerçevesi ortaya çıkarılmadığı halde tartışılmaya başlanması, üzerinde yoğunlaşmayı ve yapılmak isteneni kavramayı zorunlu kılıyor. Büyük Ortadoğu Projesi, Kuzey Afrika'dan Asya'ya kadar geniş bir coğrafyada bulunan siyasal yapıları dönüştürmeyi amaçlayan bir proje olarak tanıtılmaktadır. Anlatımlar müslüman coğrafyasında 'demokratikleşme' arayışı olarak ifadelendirse de, arayışın bu yönlü olmadığını iyi anlamak gerekiyor. Bu projenin model ülkesi olarak da TC gösteriliyor. Geçmişte NATO'nun güney kanadında en büyük askeri potansiyele sahip olan TC, jandarmalık rolünü İsrail ile birlikte oynuyordu. Aslında bugün biçilen rolün biçimi değişse de, çerçevesinin aynı olduğu açık. Demokratik bir model arayışından ziyade kriz ve çatışmalara dahil olacak ve bunu körükleyecek bir model olarak görülüyor. Nitekim Irak'ta işlerin daha da zora girmesi karşısında Türk askerinin devreye girmesi tartışılacaktır. TC'nin devreye girmesi demek önce Kürtleri ardından bölgedeki diğer halkları karşısına almak, Kürt coğrafyasını çatışma zemini haline getirmek anlamına gelir. TC'nin devreye girmesi İsrail ve ABD'nin işini daha da kolaylaştıracaktır.

Neden böyle yapılıyor? ABD'nin bölgeye yaklaşımı oldukça kapsamlı, hem kendi küresel egemenliğini kurmak hem de kapitalizmin sorunlarını Ortadoğu üzerinden hafifletmek istiyor. Böyle bir istem karşısında bölgenin sorunlarını tek tek ele alıp çözmenin fazla yararı olmadığı gibi, –Irak zemininde de görüldüğü gibi– zorlukları da fazla. Bölgesel çapta yaklaşım giderek daha fazla gündeme giriyor. İlk başlardaki domino teorisi geçerliliğini yitirdi, Bush yönetimi de bunu kabul etti. Irak'tan başlayarak komşu ülkeleri sırayla değiştirme planı yürümedikçe, planlarını da değiştirdi. Bölgedeki kriz ve kaosu her tarafa mal ederek, çatışma alanını genişleterek, uzun vadeli bir biçimde hedeflerine ulaşma peşinde. Bölge daha uzun süre böylesi bir sürecin içinde tutulmak, muhalif güçler bu biçimde etkisizleştirilerek istenilen düzenlemeye ulaşılmak isteniyor.

AKP Türkiye'yi bir çıkmaza sürüklüyor

Bu projede TC'ye biçilen rol Türkiye halkları için son derece tehlikeli. Eğer Türkiye plana dahil olursa barış ve demokratik çözüm fırsatı ortadan kalkacak, bunun yerine uzun sürecek bir çatışmaya yol açacaktır. Kürt halkının önderi Başkan Apo, bunun önüne geçmek için sürekli çağrılar yapmaktadır. AKP'nin son derece tehlikeli bir yola girdiğini hatırlatmaktadır. TC üst yönetiminde de bu konuda farklı görüşler mevcut. Cumhurbaşkanı Ahmet Nejdet Sezer yaptığı açıklamada Büyük Ortadoğu Projesi'nin TC açısından son derece sakıncalı olduğunu ortaya koydu. Ancak hükümet cephesi aynı görüşte değil ve bu projede rol almak için son derece istekli. Medyanın desteği ile hükümetin yaklaşımı hakim hale gelmektedir. Haziran ayında İstanbul'da yapılacak NATO zirvesinde çerçevesi belirlenecek olan bu projenin yol açacağı sıkıntılar halktan da gizlenmektedir.

AKP politikasının rolü burada belirleyicidir. Kendisini tamamen dışarıya endeksleyerek, oradan gelen ekonomik ve siyasi desteklerle yaşama çabasında olması dayatılanı kabul etme gibi objektif durum yaratmaktadır. AKP parti olarak ABD, AB ve İMF politikalarına yatarak, bunlara yaşam şansı tanıyarak, hem iç siyasette güç olma hem de uluslararası destek bulma çabasında. Bunun için her türlü tavizi vermeye hazır konumdadır. Özellikle Kürt sorunu konusunda inkarcı zihniyeti destekleyen her türlü girişime sarılmaktadır. Bu durum onu sorunlu zeminlerde politika yapmaya yönlendirmektedir. Seçimlerde kendine göre olumlu bir sonuç almasına rağmen, aldatıcı bir siyasal ortam mevcuttur. Dışarıya dayalı siyaset iç sorunları arttırma potansiyeli taşıdığından 'geçici bir mutluluk' yaşaması muhtemeldir. KONGRA GEL'in terör örgütleri listesine alınması her ne kadar AKP'yi güçlendiriyormuş gibi görünse de, çatışma zeminini güçlendirdiğinden, hatta teşvik ettiğinden sonuçları kendileri açısından son derece zorlayıcı olabilir. Halbuki Kürt sorunu bir iç sorun olarak ele alıp muhatapları ile çözme yolunu tercih etmesi, iç barışın ve demokratikleşmenin temel şartıdır. Ancak AKP bunu tercih edeceğine 80 yıllık inkar ve imha politikasında ısrar etmektedir. Bu politika birçok hükümeti götürdü, yenisinin akıbeti de farklı olmayacaktır.

Kürt sorunu son gelişmelerle birlikte adeta yeniden inkar sürecine terk edilmek isteniyor. Uluslararası ilişkilerin buna imkan tanıyan bir yörüngeye doğru girmesi, AKP hükümetini cesaretlendirmektedir. Yerel seçimler sonrası bu eğilim açık açık tartışmaya başladı. Adeta sorun yokmuş ve çözülmüş gibi bir hava yaratılıyor. Kürt iradesi de bu kapsamda tasfiye edilmek ve gündemden düşürülmek isteniyor.

Dayatılan inkar politikası tekrarlanan DEP davasında açıkça görüldü. Tam 13 ay boyunca adaletin gereklerini yerine getirmek için değil, sırf formalite temelinde biçimsel duruşmalar düzenlendi. DEP milletvekilleri *Leyla Zana*, *Hatip Dicle*, *Selim Sadak* ve *Orhan Doğan* duruşmaların belli bir aşamasından sonra oyunu görerek, artık davalara katılmayacaklarını açıkladılar va duruşmalara gelmediler. Mahkeme heyeti, planladığı gibi yürütüp sonuçlandırdı. AB çevreleri ise dava ile yakından ilgileniyorlarmış gibi bir imaj yarattılar. Eski kararın olduğu gibi tekrarlanmasına AB ve AK çevrelerinden tepkiler de geldi. Ancak sorunun bu düzeye gelmesinde AB'nin Kürt politikasında izlediği çözümsüz bırakma yaklaşımının da payı vardır.

DEP davasında yaşanan gelişmeleri AB'nin Kürt politikasından ayrı ele almak doğru değil. Bir taraftan DEP'li milletvekillerine sahip çıkıyormuş gibi davranıp, diğer taraftan ise Kürt halkının meşru demokratik örgütlenmelerini hedeflemek, Kürt kavramının dahi resmi belgelerde telafuz edilmemesi çelişkilidir. Bu bilinme-

Serxwebûn internet adresi:
www.Serxwebun.com
E-mail adresi:
Serxwebun@Serxwebun.com

Serxwebûn'dan

den mi yapılıyor? Elbette hayır. Planlı olduğundan kuşku yok. Kürt halkının Önderi Başkan Apo bunu *'büyük oyun'* olarak ifadelendirerek DEP'lilerin buna tavır koymalarını istedi. Yani AB'nin politikası, kişi olarak sahipleniyormuş gibi görünüp, DEP'lilerin konumunun tek kaynağı olan Kürt sorununa da belirsizliği ve çözümsüzlüğü dayatmaktır.

DEP davasının yenilenmesi çıkarılan uyum yasalarının sonucuydu. Ancak, uyum yasalarının ve AB'ye girme yönündeki söylemlerin ne derece ciddi olduğu Ankara 1. nolu DGM'nin tutumunda bir kez daha ortaya çıktı. 2 Mart 1994 yılında yaşanan siyasi bir darbe ile Kürt parlamenterler yaka paça TBMM'den alınarak cezaevine götürüldüğünde, Kürtler için kendini ifade etme hakkının kabul edilmediği dünya aleme gösterildi. Kürt halkının iradesi olarak meclise giren parlamenterlere ciddi olmayan, düzmece bir iddianame ve adil olmayan duruşmalar sonucu verilen ceza AİHM tarafından kabul görmedi. Uyum yasaları gereği davanın yeniden görülmesi gündeme geldi ve 13 ay boyunca devam etti. DEP davasının yenilenmesi TC'nin AİHM kararlarına uyduğunu gösteren şekli bir uygulamaydı. Ancak pratikte dava eski biçimde görüldü ve eski karar temelinde sonuçlandı. Mahkeme eski kararında ısrar etti, böylece adaletsizliğinde direnmiş oldu.

Hükümet yetkilileri de bu durumun son derece dikkat çekici olduğunu görüyor olmalılar ki, savunma anlamında *"yargı bağımsızdır müdahale edilemez"* diyorlar. Bu söylem altında adaletsizliğin geçerli olacağı ve müdahale edilemeyeceği ifade ediliyor.

Bu davada devlet içindeki çelişkilerin de yansıdığını elbette görmek gerekir. Uzun süredir 'yargı' kanalıyla Kürt halkı üzerinde ciddi bir zulüm ve baskı sürdürülmektedir. Adaletin olmadığını bizzat yargının sorumluları ifade etti. Askeri rejime olağanüstü hal yasalarına ve DGM'lere dayanarak aşırı siyasallaşmış bir yargı ile inkar ve asimilasyon sistemi hakim kılınmak isteniyor. Sistemin çözülüşü derinleştikçe, yargısal saldırı ve intikam alma çabası da artıyor. İntikamcı bir mantıkla, hukuk devleti reddedilerek hukuksuzluk hakim kılınmaktadır. DEP davası yargının son derece siyasal hareket ettiğini ve AİHM kararlarının ciddiye alınmadığını gösteriyor. TC açısından durum son derece anlaşılır ve nettir. İnkarcı sistem kendi gerçeğine uygun hareket etmiştir. Bu hiçkimseyi de şaşırtmadı.

AB Kürt sorununu Kıbrıs'a feda etti

Ancak AB açısından değerlendirildiğinde durum daha karışık ve çelişkili. Türkiye'de ciddi değişimlerin yaşandığını, düşünce, ifade ve örgütlenme özgürlüğü alanında önemli gelişmelerin olduğunu bizzat AB çevreleri dile getiriyor. Öyle bir imaj yaratılmaya çalışıldı ki, adeta bütün sorunlar çözülmüş ve TC üye olacakmış gibi gösterildi. Bunu, Kıbrıs sorununun çözümü konusunda cesaretlendirmek için yapıldığı ve ciddi bir pazarlığın olduğu söyleniyor. Bu doğru olmakla birlikte, gerçekliğin sadece bir yönüdür. Ama Kürt sorunu gibi önemli sorunun Kıbrıs'a feda edilmesi işleri daha da karmaşık hale getiriyor. Kürt sorunu ve insan hakları adeta unutuldu. Son derece zorlayıcı bir tarzda gerçeklerle adeta dalga geçildi. Bunun fırsat olarak gören TC ise elinin serbest bırakıldığını hisettikçe daha da saldırganlaştı. Özgürlüklerin geliştirilmesi bir yana, Kürt halkının oluşturduğu sivil toplum kuruluşları, insan hakları örgütleri, basın ve kültür kurumları ciddi baskılar yaşadı. Yine işkence olaylarında ciddi artışlar görüldü. Uyum yasaları pratikte uygulanmadığı gibi, eskiyi aratacak baskılar yaşatıldı. Bunun AB politikası ile bağlantılı olduğu, oradan cesaret aldığı biliniyor. Denilebilir ki, AB acaba bu sonuçları görmüyor mu? Mutlaka görüyor. Bunun bir tercih, bir politikanın sonucu olduğu her geçen gün daha fazla açığa çıkıyor. 'Tavşana kaç tazıya tut' dediğimiz politika devrededir. Kürt sorununa evrensel haklar temelinde çözümü değil de, taktik bir olgu olarak kullanarak, çözümsüzlüğü derinleştirmekte ve çatışma zeminini güçlendirmektedir. Kürtleri daha fazla tepkiye yönlendirirken, Türkleri ise saldırganlığa teşvik etmektedir. Bu biçimde her iki tarafı da elinde tutup, çıkarları temelinde sorunu sürekli canlı tutmaktadır.

KONGRA GEL'i 'terör örgütleri listesine' alınması da AB'nin Kürt politikasına yönelik yaptığımız değerlendirmeleri güçlendirmektedir. TC bundan cesaret alarak hareket etmektedir. Yıllardır inkar ve asimilasyon baskısı altında olan, özgürlüklerini elde etmek için binlerle ifade edilen insanını kaybeden, 4000 köyü yakılan ve daha sayamayacağımız haksızlıklara maruz kalan Kürt halkının terörist ilan edilmesi karşısında inkar politikasının ipleri daha sıkması gündeme gelmiştir. Yıllardır bir devlet terörü altında olmasına ve uluslararası alanda ise buna ses çıkarılmamasına rağmen, yine de ezilenlerin hedeflenmesi ciddi sonuçlara yol açacaktır.

Karar çatışmayı körüklemektedir. Nitekim bu kararın ardından operasyonlar artmış ve Gabar'da ciddi çatışmaları yaşanmıştır. Yine legal kurumlar üzerinde baskılar artmış ve mahkemeler daha fazla mesai yapma durumunda kalmışlardır. AB ülkelerine başvuru yapılarak Kürtlere ait bütün işyerleri, kültür kurumlarının hedef konumuna getirilmesi, kriminalize edilmesi istenmiştir. Bu kararla Ankara'nın kriterleri kabul edilmiş, Kopenhag kriterlerinin Kürtlere uygulanamayacağına hükmedilmiştir. Kürt halkı bu karar karşısında son derece sağ duyulu bir biçimde tavrını ortaya koymaktadır. Kadın, yaşlı, genç, çocuk sokaklarda, AB kurumlarının önünde kararı protesto ederek, düzeltilmesini istemektedirler.

AB Kürt sorunu konusunda takkiye yapıyor

Bu ay içerisinde gündemde önemli bir yer tutan sorunlardan biri de, Kıbrıs sorununda çözüm arayışlarının hızlanması ve referanduma gidilmesidir.

KONGRA GEL'in 'terör örgütleri listesine' alınmasının bununla da bağlantısı olduğu biliniyor. TC'yi çözüme ikna etmek ve kendi politik doğrultusuna çekmek için adeta Kürtler yem olarak kullanıldı. Kıbrıs'ta adım atmanın karşılığı, Kürtlere yönelik saldırıların arttırılması oldu. Böyle bir formülün 15 Şubat 1999 tarihindeki uluslararası komplo ile şekillendiği, bugün ise ileri boyutlarda pratikleştirildiğini görmek gerekir. Kürt halkının Önderi Başkan Apo'nun Yunanistan tarafından TC'ye teslim edilmesinin karşılığı buydu. Başkan Apo kendisinin bir hediyelik paket olarak verildiğini defalarca yazdı. Karşılığında ise TC'nin verdiği tavizler ve ekonomik anlamda sağladığı imkanlar var. Kıbrıs bunlardan biridir. Komploda yer alan güçler rol alırken çeşitli çıkarlar karşılığında bunu yapmıştır.

Komplonun sadece Kürtleri hedeflemediği, TC'ye karşı da yapıldığı defalarca belirtildi. Kürt Türk çatışması ile bölgedeki dengeleri zorlama ve çatışma zeminini güçlendirmek isteyen ülkeler de vardı. Bölgeye biçim vermek isteyen küresel öncü güçlerin planı böyleydi. Başkan Apo'nun oyunu görmesi ve çatışma yerine demokratik çözüm stratejisin esas alması bu planlara yaşam şansı tanımadı. Günümüzde de KONGRA GEL'in listeye alınması aynı planın devam ettirildiğini, komplocu güçlerin amaçlarından vazgeçmediklerini gösteriyor. Barış temelindeki demokratik çözüm stratejisinin hedeflendiği, milliyetçi çatışmalara zemin yaratıldığı görülmelidir. Demokratik çözüm stratejisini yaşama geçirmek için 5 yıldır her türlü çaba ve fedakarlığı gösteren bir halkın ve onun siyasi iradesinin marjinalize edilmesi için yoğun çaba gösterilmesi, çatışmayı körüklemekten başka anlam ifade etmiyor.

Bundan dolayı Kıbrıs eksenindeki gelişmeler bizleri de yakından ilgilendirmektedir. Elbette çözümün gelişmesi olumludur, ancak bunun Ortadoğu'nun en eski halkının hedeflenmesi temelinde yapılması sorunu daha da çözümsüz kılmaktadır. Böyle olduğu için ciddi bir çözüm de ortaya çıkarılamıyor. Birbirlerini aldatmak için büyük bir çaba mevcuttur. Bir kez daha başkalarının yaşam haklarının hedeflenmesi temelinde yapılan pazarlıkların kalıcı olamayacağı ve yarar getirmeyeceği görülüyor. Kürtleri satarak yaratılan dostluk ve balayı havalarının sonuna gelindi. Yapılan referandum sonucunda Türkler 'evet', Rumlar ise 'hayır' dedi. Neden böyle oldu, bu ilişkinin kandırmaya ve hileye dayalı olduğunu görmeliyiz. Taraflar birbirine karşı hamleler yaparak üstünlük sağlamak istiyor. Nitekim sorun TC içerisinde de ciddi çelişkilere yol açmış durumdadır. Genelkurmay Başkanı ilk kez ulusal bir davada iki farklı görüşün olduğunu ifade ederken, varolan rahatsızlıklara vurgu yapıyordu. Bu sorun daha uzun süre TC'yi meşgul edecek.

Rum tarafı ise AB'ye üyeliğini garantiye aldığı için rahat hareket ediyor. 1 Mayıs'tan itibaren AB genişleme sürecinde çok önemli bir dönüm noktasını yaşayacak. 10 yeni üyeyi de bünyesine katarak üye sayısını 25'e çıkaracak. Kıbrıs Rum devleti bütün Kıbrıs'ı temsilen AB'ye üye oyacak. Bundan dolayı Annan planı çok da önemli değil. Bütün adayı temsil eden bir konumdadırlar. Statükocu cephe bağırıp çağırsa da, bu gelişme etkilemeye devam edecek. AKP'nin ilişki ve pazarlıkların sonuçları böylece kendisini ortaya koymaya başladı. Çok köklü hesaplar ve analizlerden ziyade yüzeysel ve popülist yaklaşım hakim. Böyle olunca kısa vadede başarılı gibi görünse de, uzun vadede oldukça büyük tehlikelere kapıyı aralamaktadır. Aynı yüzeysel politikalar Ortadoğu ve Kürt sorunu konusunda da sürdürülmektedir.

AB cephesinde şöyle bir politikanın varlığı da unutulmamalı. Başta Fransa olmak üzere bir çok ülke TC ile müzakere sürecinin başlatılmasına karşı. Bu yaklaşım en üst düzeydeki politikacıları tarafından da ifade edildi. TC'nin istikrarsızlığa ve çatışmaya sürüklenmesi AB tarafından önemli bir gerekçe olarak kullanılacaktır. Bu nedenle Kürtlerle çatışması bu dönemde arzu edilmekte. Böylece ABD'nin baskılarını da hafifletmiş olacak. Çünkü ABD TC'nin AB'ye alınması için ciddi baskı uygulamaktadır. Böyle bir durum dikkate alındığında AKP'nin tehlikeli pozisyonu daha iyi anlaşılır. Bunun, Kıbrıs'ta ciddi sorun yaratmaması, problemin çapı ile ilgilidir. Ancak Kürt sorununun boyutu ve Ortadoğu'nun içine girdiği karışık süreç göz önüne alındığında daha ciddi sonuçların ortaya çıkacağı aşikardır.

Hareketimize dayatılan marjinalleştirme ve tasfiye etme çabaları karşısında, birliği daha da geliştirerek kararlı bir mücadele duruşu ortaya çıkarmak zorundudur. Bu yapılmadığı taktirde, çok ciddi zorluklarla karşı karşıya kalacağımızı unutmamalıyız. Kürt halkı ve onun öncü güçleri bu süreçte inkar politikalarını ve dayatılan komployu boşa çıkaracak bir çaba içerisine girmesi önemlidir. Hepimiz bunun bilincinde olmalıyız ve buna göre bir yaklaşım sergilenmeliyiz. Uzun süredir sürekli iç sorunlarla meşgul olunması, siyasal anlamda durağanlık ve dağınıklığa kapıyı aralamaktadır. Bunun giderilmesi için bütün kadro ve çalışan yapıya önemli görevler düşmektedir. Unutulamamalı ki, bu süreç son derece kritik ve telafisi mümkün olmayan sonuçlara yol açabilir. Önderlik bunu tespit etmiş, iç sorunların çözümünü ortaya koyarak yeni bir siyasi hamlenin perspektifini sunmuştur. Bu temelde yapılacak olan KONGRA GEL II. Genel Kurulu önemil sonuçlar ortaya çıkararak, gündemin doğru bir temele oturmasını sağlayacaktır. II. Genel Kurul'un başarısı özgürlük hareketini parçalama, bölme, tasfiye etme ve dağıtma yönündeki planlamaların başarı şansının olmadığını herkese bir kez daha gösterecektir.

KONGRA GEL II. Genel Kurulu halklar cephesinin demokratik alternatifi olarak güçlü kararlar ve planlamalar temelinde pratikleşir ve potansiyelini değerlendirebilirse, bölgenin ve Kürt halkının geleceğini belirlemede söz sahibi olacaktır.

"Yıllardır inkar ve asimilasyon baskısı altında olan, özgürlüklerini elde etmek için binlerle ifade edilen insanını kaybeden, 4000 köyü yakılan ve daha sayamayacağımız haksızlıklara maruz kalan Kürt halkının terörist ilan edilmesi karşısında inkar politikasının ipleri daha sıkması gündeme gelmiştir. Yıllardır bir devlet terörü altında olmasına ve uluslararası alanda ise buna ses çıkarılmamasına rağmen, yinede ezilenlerin hedeflenmesi ciddi sonuçlara yol açacaktır."

"KONGRA GEL'in 'terör örgütleri listesi'ne alınması uluslararası komplonun devam ettirildiğini, komplocu güçlerin amaçlarından vazgeçmediğini gösteriyor. Bu karar Kürtlerin inkar ve imhasını öngören konsepte onay vermektir. Demokratik çözüm stratejisini yaşama geçirmek için 5 yıldır her türlü çaba ve fedakarlığı gösteren bir halkın ve onun siyasi iradesinin marjinalize edilmesi için yoğun çaba gösterilmesi, çatışmayı körüklemekten başka anlam ifade etmiyor."

Serxwebûn' dan

DEMOKRATİK ORTADOĞU VE İDEOLOJİK SAVAŞ

Geçtiğimiz Mart ayında önemli bir kitle hareketliliği yaşandı. Önderliğin doğum günü olan 4 Nisan'da çeşitli alanlarda, halkın güçlü katılımıyla kutlandı. Özellikle de Önderliğin doğduğu köy olan Amara'daki hareketlilik hem Türkiye'deki gerici çevrelerin tutumlarının daha iyi görülmesi açısından hem de halkın Önderliğine sahiplenme düzeyinin anlaşılması açısından önemliydi. 8 Mart'ta başlayan ve 4 Nisan'a kadar devam eden süreçte halk önemli bir mücadele içinde oldu ve güçlü mesajlar verdi.

Dünya Emekçi Kadınlar Günü olan 8 Mart'taki hareketlilik her zamankinden daha yoğundu. Dünyanın değişik alanlarında da kadın hareketlerinin gelişme gösterdiği, bir iddia sahibi oldukları, yeni bir mücadele gücü olarak sahneye çıkmakta oldukları gözle görülür bir durumdu. Öte yandan 2004 yılı Newroz'u en geniş katılımlı ve coşkulu Newrozlardan biri oldu. Her alandaki yaygın katılım, kitle gücünde bir eksilmenin ya da zayıflamanın olmadığını, aksine kitle gücünün giderek genişlediğini gösterdi. Küçük Güney'de yaşanan gelişmelerin de etkisiyle halkta daha ileri düzeyde bir katılım, coşku ve duyarlılık oluştu. Halkımız attığı sloganlar ve verdiği mesajlarla istemlerini net ortaya koydu. Her alanda Önderliğini güçlü bir biçimde sahiplenmesi, halk Önderlik bütünleşmesinin ne kadar güçlü, sağlam ve her türlü zorluğa göğüs gerebilecek düzeyde olduğunu dost düşman, herkese gösterdi. Gericiliğin, halkı Önderliği'nden koparma temelindeki bütün çabalarına, arayışlarına ve istemlerine karşın, kitlelerin giderek artan ve açık bir biçimde Önderliğini sahiplenen ve savunan bir konumda ortaya çıkması, halk hareketimizin geldiği yeni düzeyi gösteriyor. Kuzey'de Önderlik halk bütünlüğünün iyice legalize edildiği, açıkça sahiplenilip savunulduğu bir durum bu Newroz'la birlikte ortaya çıkarıldı. Bu coşku 4 Nisan'a da taşırıldı.

2004 yılı baharı kitlelerin büyük coşkusuna ve mücadelesine sahne oldu. Nitekim Ortadoğu'da mücadele eden güçler içerisinde halkların önemli bir yer tuttuğunu, Kürt halkının bu mücadelede oldukça bilinçli, örgütlü ve ısrarlı olduğunu ortaya koydu. Elbette bu, içinde bulunduğumuz süreç açısından büyük bir önem arz ediyor. Ortadoğu'da giderek yoğunlaşan ve derinleşen siyasal mücadele içerisinde halkların da önemli bir güç olduğunu ve önemli bir yer tuttuğunu bu Newroz öncesi ve sonrasındaki halk hareketliliği açıkça gösterdi.

Bundan sonraki süreçte, halkın siyasi hareketler içerisinde yerinin daha fazla olacağı, kitlelerin bölgedeki siyasi mücadelelere damgasını vuracağı, halkların demokrasi ve birlik istemlerinin güçlenerek hakim hale geleceği vurgulanabilir. Zaten Önderlik bunu önceden bir tez olarak ortaya koymuştu. Bu bir iddia olarak anlaşılsa da, şimdiden milyonları içine alan bir halk hareketi gücüne ulaşılmıştır. Yarın çok daha güçlü bir halk eylemliliği ortaya çıkacaktır. Bunda ısrar edilir, kitlelere daha fazla bilinç götürülür, halkın özgürlük ve demokrasi davasına sahip çıkılırsa, bunun çok daha hızlı gelişeceğinden kuşku duymamak lazım. Uzun bir sürece yayılacak, tarihin ileri bir dönemine ertelenecek bir durum yok ortada.

Bölgede mücadele eden güçler sadece egemen güçler değildir. Ortadoğu'da sadece bölgenin gerici güçleri ya da uluslar arası planda egemenlik süren güçler yoktur. Halklar da önemli bir mücadele gücü olarak varlık gösteriyorlar. Halkların mücadelesi de bölgedeki değişim dönüşüm sürecinin temel kuvvetlerinden biri olmaktadır. Anlayışımıza göre en temel, hatta birinci kuvvet halktır. Bunun böyle olmasını istiyoruz; bu hale getirmek için de mücadele ediyoruz. Varlık gerekçemiz ve önümüze koyduğumuz temel görev bu oluyor.

> **"Hareket olarak, yerel yönetim seçimlerinin Türkiye'nin siyasal doğrultusunun belirlenmesinde önemli bir yer tutacağını belirtmiştik. Hem Türkiye'deki iç gelişmeler hem de bölgedeki gelişmeler dikkatle ele alınırsa, bu seçim sadece yerel yöneticileri belirleme işlevi gören bir seçim değil de, Türkiye'nin Ortadoğu ve dünyadaki gelişmelere bağlı olarak yürüteceği siyasetlerin belirleneceği bir seçim oldu."**

Oligarşik sistem AKP ile kendini restore etmeye çalışıyor

Mart ayında yaşanan bir diğer önemli gelişme de 28 Mart yerel seçimleri idi. Önderliğimiz seçimlere ilişkin öncesinden bazı temel belirlemeler ve tanımlamalar yapmıştı. Seçimlerin önemini, dolayısıyla seçim çalışmalarına nasıl yaklaşılması gerektiğini ortaya koymuştu. Hareket olarak da, yerel yönetim seçimlerinin Türkiye'nin siyasal doğrultusunun belirlenmesinde önemli bir yer tutacağını belirtmiştik. Hem Türkiye'deki iç gelişmeler hem de bölgedeki gelişmelerle birlikte Türkiye'nin dış bağlantıları dikkatle ele alınırsa, bu seçim sadece yerel yöneticileri belirleme işlevi gören bir seçim değil de, Türkiye'nin Ortadoğu ve dünyadaki gelişmelere bağlı olarak yürüteceği siyasetlerin belirleneceği ve siyasi doğrultusunun ortaya çıkacağı bir seçim olacaktı. Değişik siyasal güçlerin üzerinde durduğu 28 Mart seçimleri, Türkiye'nin ne tür siyasetler izleyeceğinin belirlendiği ve yönünün çizildiği bir seçim oldu.

Seçimin ertesinde sonuçlar çeşitli çevreler tarafından tartışılıyor, oy oranları inceleniyor. Bunu siyaset bilimi açısından yapıyorlar; yine seçim sonuçlarına dayanarak toplumun sosyal ve psikolojik durumunu anlamaya ve analiz etmeye çalışıyorlar. Aynı zamanda Türkiye ve Kürdistan'da insan ve toplum değişiminin nasıl olduğunu, ne tür bir insan motifinin ortaya çıktığını değerlendirmeye alıyorlar. Yoğun bir inceleme ve tartışma düzeyi var. Bunu bilim adamları, sosyologlar, psikologlar, ekonomistler, askerler ve siyasetçiler yapıyorlar. Bundan sonrası için nasıl bir siyaset izlemelerinin kendileri açısından doğru olacağını ve başarı getireceğini tespit etmeye çalışıyorlar.

Bütün siyasi çevreler tarafından önemsenen ve bu seçime, yerel yöneticilerin seçilmesinden öte bir rol atfedilen karakteri karşısında net bir durum ortaya çıkmadı. İster AKP'nin başarısından kazanç sağlamak isteyen çevreler için olsun, isterse de demokratik güçler açısından olsun sonuçlar tahmin edilen, istenen ve beklenen düzeyde olmadı. İç ve dış, çeşitli egemen çevreler AKP'yi daha ileri bir düzeye taşımak istiyorlardı. AKP için yüzde ellilerin çok ilerisinde bir sonucu öngörüyorlardı. Buna dayanarak politika yapmayı amaçlıyorlardı; ancak bu çevrelerin beklentileri gerçekleşmedi, AKP yüzde kırklarda kaldı. Oligarşik sistemin AKP ile kendini yenileme, restore etme çabalarına karşın, demokratik güçler Türkiye için yeni bir alternatif oluşturmayı, toplumu olası tehlikeli gelişmelerden korumayı, savunmayı istiyorlardı. Bunun için de seçimlerde güçlü bir sol demokratik alternatifi ortaya çıkarmak için çalıştılar, ancak bu da istenen, arzulanan ve öngörülen düzeyde gerçekleşmedi. Bir ***Demokratik Güç Birliği*** çalışması olduysa da, seçim sonuçları Türkiye'nin siyasal sürecini yönlendirmede ve belirlemede çok etkili bir sonucu ortaya çıkarmadı. Tüm bunların sonucunda Türkiye siyaseti açısından daha karmaşık ve daha derinden analiz edilip ele alınması gereken bir durum ortaya çıktı. Gericiliğin alternatif tanımayan, kimseyi dinlemeyen bir hakimiyeti ortaya çıkmadığı gibi, demokratik güçlerin de değiştirici, dönüştürücü ve siyasal süreci yönlendirici bir düzeyi ortaya çıkmadı. Dolayısıyla siyasal süreç daha karmaşıktır. Bunun için çok yönlü bir yaklaşımla daha ayrıntılı değerlendirmeyi gerektiriyor. Önümüzdeki siyasal süreç açısından; "sonuç şu oldu, buna göre biz de şöyle hareket etmeliyiz" biçiminde bir değerlendirme yapmak, geride bırakır, bizi derinlikli bir analizden yoksun kılar. Bunun sonucunda belirlenecek siyasetler de dar kalır, sonuç vermez. Bu bakımdan sonuçları daha derinlikli incelemek gerekli.

> **"2004 yılı baharı kitlelerin büyük coşkusuna ve mücadelesine sahne oldu. Nitekim Ortadoğu'da mücadele eden güçler içerisinde halkların önemli bir yer tuttuğunu, Kürt halkının bu mücadelede oldukça bilinçli, örgütlü ve ısrarlı olduğunu ortaya koydu. Ortadoğu'da giderek yoğunlaşan siyasal mücadele içerisinde halkların da önemli bir güç olduğunu bu Newroz öncesi ve sonrasındaki halk hareketliliği açıkça gösterdi."**

Baykal, CHP'yi ve solu parçalamaya devam ediyor

Mevcut sonuçları Demokratik Güç Birliği'nin gelişimi açısından nasıl değerlendirmeliyiz? Egemen düzey neyi ifade etti? Bir defa şu görüldü: Sağ oylarda AKP etrafında belli bir bütünleşme ve birleşme yaşandı ve bu bir düzeye de çıktı, fakat egemen güçlerin istediği bir düzeye çıkmadı. Diğer yandan sağda bir alternatifsizlik durumu da oluşmadı. Saadet, Genç Parti gibi oluşumlar eritilirken, DYP ve MHP bu seçimde önemli bir varlık gösterdi. Bu güçler AKP'ye sağ cephenin alternatifi olarak önemli bir duruş sergilediler. Sağ partiler AKP'ye alternatif olarak tekrar hazırlanıyorlar. Bu, sol ve demokratik güçler açısından geri bir durum. Türkiye açısından da tehlikeli bir durum. Sorunların böyle bir politik yapı ile çözümlenmesi mümkün değil.

Diğer yandan her ne kadar bu siyasi partiler görüş olarak, politik olarak birbirlerine yaklaşsalar da, farklı partiler olmaları itibariyle AKP'nin her şeyi yapması yönünde bir engel oluşturacaklardır. Örneğin şimdi meclis dışındadırlar; halbuki oy oranları bakımından parlamentoda temsiliyetleri gerekiyordu. Bu durum meclisi giderek daha da tartışılır hale getirecek. Meclisin halkın iradesini tam yansıtmadığı söylenecek. Meclisin alacağı kararlar, özellikle de Türkiye siyasetini belirleyecek kararlar tartışmalı olacak. AKP bu nedenle de siyasi kararları istediği gibi alamayacak. Bu yöndeki kararlar tartışmalı hale getirilecek, engel çıkarılacak. Bu da AKP'yi sınırlandıran, onun her türlü politik kararı alıp uygulamasını zayıflatan bir sonucu doğuracak. Kuşkusuz bu yararlanılabilecek, üzerinde politika yürütülebilecek bir hususu ifade ediyor. Siyasal anlayış olarak birbirlerine yakın olmaları, bu partilerin bu durumunu ortadan kaldırmaz. AKP kendi içinde bile benzer çelişkileri yaşadı, hala da yaşıyor. Irak'a müdahale sürecinde meclisten karar çıkaramadılar, kendi parti yapılarını bu konuda ikna edemediler.

Öte yandan CHP, bu seçim sürecinde yürütülen güç birliği çalışmalarına katılmayan, tersine onu zayıflatmaya çalışan bir konumda oldu. Yine seçim sonuçlarının en çok etkilediği ve en fazla tartışmaya sahne olan bir güç oldu. Bu tartışmaların giderek yoğunlaşacağı da anlaşılıyor; çünkü güç birliğini böldüğü gibi, AKP karşısında da ciddi bir varlık gösteremedi. Hatta yaptıklarıyla AKP'nin kazanmasına yol açtı. Baykal yönetimindeki CHP, sol demokratik güçlere hizmet etmek yerine, daha çok AKP'ye koltuk değneği oldu. CHP'nin kendi başına bir başarısının olmaması, parti içinde ciddi bir rahatsızlığa yol açmış durumda. Seçim sonuçlarına dayanarak iç mücadeleyi en çok yaşayacak güçlerin başında CHP geliyor. Muhalefet seçim sonuçlarını şimdiden masaya yatırmış durumda. Yeni bir kongrenin toplanması gerektiği belirtiliyor. Mevcut yönetimi değiştir-

mek için, CHP içerisinde giderek keskinleşen bir siyasal ve örgütsel mücadelenin yaşanacağı anlaşılıyor. CHP, bu süreçte dikkat çeken bir güç olabilir. Fakat seçimlerde bir muhalif güç, karşıt güç ve alternatif güç olmadı.

"Mevcut sonuçlar Demokratik Güç Birliği'ne yüklenilemez. Güç Birliği olmasaydı, sol demokratik güçler daha zayıf bir pozisyonda olurlardı. Bazıları, SHP ile ittifak yaptığı için DEHAP kitlesinin kendisine oy vermediğini belirtiyorlar. Bilakis halk DEHAP'ın böyle bir ittifak yapmış olmasını çok benimsedi. Hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de yeni bir çıkış ve başlangıç olarak görüldü. Bu bakımdan atılan adımı önemsemek ve yeni adımlarla büyütmek gerekiyor."

Demokratik Güç Birliğini önemsemek ve yeni adımlarla büyütmek gerekiyor

AKP'nin alternatifi Demokratik Güç Birliği oldu. DEHAP, SHP ve diğer partilerin ittifakına dayalı olarak oluşan Güç Birliği açısından bu seçim sonuçlarını nasıl değerlendirmek gerekiyor? Önemli bir tartışma da bu çerçevede sürüyor. Bu tartışmalar giderek artacak. Yeni siyasetler belirleme açısından yapılan tartışmalar ve çeşitli toplantılarla yeni kararlara gidilecek. Demokratik Güç Birliği önemli bir adımdır. 3 Kasım seçimlerinden daha ileri bir güç birliği adımı atıldı. Hem daha çok parti bir araya getirildi hem de program bakımından daha ileri bir düzey yaratılmaya çalışıldı. Bunun önemsenmesi gerekiyor. Özellikle de Türkiye gibi bir ülkede, böyle bir güç birliği yapabilmiş olmak basit bir durum değildir. 'Zayıf kaldı, sonuç alamadı' gibi bir düşünce içinde olmamak lazım. Türkiye'de böyle ittifaklar yaratmak, sol ve demokratik güçleri birleştirmek zordur. Çünkü böyle bir gelenek yoktur. Türkiye'de belki de en zor iş birlik yaratmaktır. Özellikle de sol, sosyalist ve sosyal demokrat güçler açısından bölünme, parçalanma, kendini esas alma, kendi dar kimliği ile sınırlı kalma, marjinal bir konum arz etme, dolayısıyla siyaset dışına düşme, kendi dar ve genel ilkesel doğrularıyla sınırlı kalma, adeta bir gelenek gibi. Bunun kırılması kuşkusuz zorlu bir çalışmayı gerektiriyordu. 3 Kasım seçimlerinde bunu aşma yönünde küçük bir adım atılmıştı, yalnız bu seçimlerde daha ileri bir adım atıldı. Bu, yeni bir anlayışın gelişip egemen olmasında başlangıç oluşturabilir. Bu temelde bir yaklaşım geliştirmek, bizce en doğrusudur.

DEHAP'ın böyle bir ortamda değişik partilerle bir araya gelerek, güç birliğini oluşturması önemli bir adımı ifade etti. Genel oy yüzdesi bakımından başarısız kalan seçim sonuçlarının Demokratik Güç Birliği'ne bağlanması doğru değildir. Bu tür görüşleri tartışma gündemine getirmek isteyen çevreler var. Kuşkusuz bu tür anlayışlar doğru değildir; aynı zamanda maksatlı ve tehlikelidir. Tartışma gündemine bunu getirmek isteyen çevreler dar ve bireysel siyaset yürüterek, siyasetten çıkar sağlamaya çalışan çevrelerdir. Bu çevrelerin karakteri iyi incelenmeli. Bunlar solun ve demokrasinin başarısı yerine, kendi çıkarlarını esas alan güçler oluyorlar. Anlayış olarak dar bir anlayışa sahipler ya da çok çıkarcılar. Dar anlayışa sahip olanlar, daha çok milliyetçi yaklaşım gösterenler oluyorlar. Sol da olsa milliyetçiliğe yakın; Kürt ulusal demokratik hareketinde de sayılsa ilkel milliyetçiliğe yakın çevreler, halkların ittifakı ve birliği yerine dar ve milliyetçi söylem içinde kalmayı, kendilerini onunla sınırlamayı bir marifet sayıyorlar. Bu tür anlayışların gelişmesinde dar, mahalli ve çıkarcı yaklaşımların etkisi yoğundur. Mevcut olanı mahkum edecek, kendileri için siyasi gelişme imkanı sağlamak ve siyasi gelişmenin önünü açmak istiyorlar. Gerileten düşünceleri doğruymuş gibi ileri sürmek, birilerini mahkum edip, kendileri için bu biçimde ön açmaya çalışmak doğru, tutarlı ve dürüst bir yaklaşım değildir. Nitekim bu özgürlük ve demokrasi hareketine hizmet etmek yerine, kendi bireysel ikbalini gözetmek oluyor.

Mevcut sonuçlar Demokratik Güç Birliği'ne yüklenilemez. Güç Birliği olmasaydı, sol demokratik güçler daha zayıf bir pozisyonda olurlardı. Bazıları, SHP ile ittifak yaptığı için DEHAP kitlesinin kendisine oy vermediğini belirtiyorlar. Bilakis halk DEHAP'ın böyle bir ittifak yapmış olmasını çok benimsedi. Yine bazı çevreler, SHP tabanının oy vermediğini söylüyorlar. DEHAP ile ittifakın Kürtlerle ittifak olarak görüldüğünü vurguluyorlar. CHP böyle bir propaganda geliştirmeye çalıştı. Fakat bu propagandaların çok etkili olduğu, dolayısıyla bu sonuçlara belirtilen durumların yol açtığı kesinlikle söylenemez. Demokratik Güç Birliği kitlelerce benimsendi. Hem Kürdistan'da hem de Türkiye'de yeni bir çıkış ve başlangıç olarak görüldü. Sol demokratik güçlere oy veren kitleler dışında, örneğin Türkiye'nin siyasi yapısı tarafından da benimsendi. Aydınlar ve sanatçılar benimsediler. Basın da önemli bir yer verdi. Kuşkusuz medya AKP'ye büyük bir destek içindeydi. Çıkar çevrelerinin ihtiyaçlarını karşıladığından dolayı adeta bir yerde satın alınmışlardı. Buna rağmen AKP dışında, en çok güç birliğine yer verdiler. Türkiye'nin siyasi yapısı da, siyaset dışındaki yapısı da böyle bir güç birliğini meşru gördü, benimsedi; hatta Türkiye'nin bir ihtiyacı olarak ele aldı. Örneğin Ankara'da Karayalçın'a yapılan saldırı ardından MHP hemen kendilerinin yapmadığı yönünde açıklama yaptı. SHP'yi dikkate aldılar, siyasetin dışında görmediler. En sağ ve milliyetçi çevreler bile, böyle bir duyarlılık gösterdiler. Demokratik Güç Birliği oy oranıyla Türkiye'nin siyasi gündemine yakın dönemde çok etkide bulunamayacaksa bile, böyle bir giriş yaparak Türkiye'nin ihtiyacını karşılayan bir oluşumu ortaya çıkardı. Etkide bulunan, ciddiye alınan ve ihtiyaç olarak görülen bir güç haline geldi. Bu bakımdan atılan adımı önemsemek ve yeni adımlarla büyütmek gerekiyor. Zayıflıklardan, başarısızlıklardan sorumlu tutup geriletmeye çalışma değil de, başarısızlığın nedenlerini doğru tespit edip, gidermek ve başarıyı demokratik güç birliğini daha da büyütmede aramak lazım.

Peki, Demokratik Güç Birliği'nin tüm bunlara rağmen hataları ve eksiklikleri nelerdi? Bunu çok yönlü ve derinlikli tartışmamız lazım. Sadece siyaset bilimi açısından değil; herkesten daha çok demokratik güçlerin sosyolojik, psikolojik açılardan sonuçları değerlendirme ihtiyacı var. Bilimsel analizler ve doğru siyasetler belirleyebilmek için bu gerekli. Ne var ki en az yaptığımız işlerden biri budur. Bu yapılmadığı için çok düz, genellemeci ve dar siyaset çerçevesinde bakan bir değerlendirme ortaya çıkıyor. Siyasette ya da seçimlerde güçlü sonuçlar alamamanın ve sürekli yanılgılar yaşamanın kaynağında bu var. Eğer bu giderilmezse, daha büyük yanılgılar içine girilebilir.

Demokratik Güç Birliği hem kendini hem de karşıtlarını doğru ve yeterli tanımlayamadı. Siyasal ortamı yeterince analiz edemedi. Seçimin hangi ortamda gerçekleştiği, seçimi etkileyen etmenlerin neler olduğu, bir sol demokratik hareket olarak nelerin yapılması ve nasıl davranılması gerektiği çok iyi anlaşılamadı. Bazı siyasi değerlendirmeler yapılmış olsa da, bu pratik politikaya dönüşmedi. Halbuki Türkiye'deki seçimler Ortadoğu'daki gelişmelere yakından bağlıydı. Bir yandan Amerika'nın Irak müdahalesi ve bu temelde Ortadoğu'da gelişen mücadele, diğer yandan da Türkiye'nin AB'ye giriş süreci ve bu yönde atılan adımlar, yoğunlaşan siyasi çabalar seçimlere doğrudan etkide bulundu. 28 Mart seçimleri bu siyasal gelişmelerin ağır etkisi altında gerçekleşti.

ABD ve AB'nin AKP'ye desteği seçimler üzerinde büyük etki yaptı

Yerel seçimlerde hangi gelişmeler etkili oldu? Örneğin Amerika'nın Ortadoğu müdahalesi etkiledi. Amerika bu müdahalenin devamı olarak seçimleri Türkiye'yi etkileme aracı olarak değerlendirmek istedi. Seçimlerden önce Tayip Erdoğan'ı Washington'a davet ederek, uzun görüşmeler yaptılar. Yapılan görüşmede bölgede ortak iş yapmayı kararlaştırdılar; bunu açıkladılar da. Elbette bu, açık bir destekti. AKP bu açıklamayla Amerika'yı arkasına alarak, seçimlere girdi. Diğer yandan AB süreci de benzer bir karakter taşıyor. Avrupa, Türkiye'yi kendi çıkarları doğrultusunda bir düzeye getirecek ve birliğe çekecek güç olarak AKP'yi görüyor. AKP ile kendi politikalarını Türkiye'ye daha iyi uygulatabileceğini düşünüyor. Bu temelde AB'nin de önemli bir desteği vardı. Hem Amerika'nın hem de AB'nin AKP'ye desteği seçimler üzerinde büyük bir etki yaptı. Bu çevreler seçimlerle doğrudan ilgili ve ilişkili oldular. AKP'nin kazanması için çok yönlü bir etkide bulundular, çaba harcadılar. Bu bir mücadeleye de dönüştü. Sadece AKP'yi desteklemediler, AKP'yi zorlayacak çevreleri de geriletmeye çalıştılar. Bunun başında da DEHAP geldi. "Bu çevrelerin nasıl bir etkisi olur" dememek lazım. AKP'ye kendilerinin isteğini tümüyle kabul ettiği için destek veriyorlar. DEHAP kabul etse, DEHAP'a da destek verirler. Nitekim kabul etmesini istiyorlar da. Eğer kabul ederse, gelecek seçimde AKP gibi iktidara da gelebilir. DEHAP ilkeleri ve öngördüğü siyaset bakımından bunu kabul etmeyince, AKP'yi zorlayacak bir güç haline gelmemesi için engelleyici karşıt faaliyetler yürütüldü.

Türkiye ile bu güçler arasındaki pazarlık konusu da önemli. Pazarlığın ne üzerinde yürütüldüğünü anlamak önem taşıyor. Tayip Erdoğan'ın Washington'a gidişiyle KONGRA GEL'in terör örgütü olduğu ilan edildi. Şimdi de AB, Kıbrıs sorunundan dolayı KONGRA GEL'i terör örgütü listesine koydu. Dikkat edilirse bunlar, AKP yönetimindeki Türkiye'ye verilen desteklerdir. Elbette tüm bunlar AKP'nin bu çevrelerin politikalarına yatkınlığı ve onlara hizmet etmesi karşısında oluyor; kendiliğinden olmuyor. Kendi aralarındaki pazarlıkta masaya yatırılan, feda edilen ve kart olarak kullanılan Kürt halkının hakları, özgürlük ve demokrasi istemleri oluyor. Dış güçlerin AKP'ye desteği, Kürt özgürlük hareketinin geriletilmesi çerçevesinde gelişiyor. Özgürlük ve demokrasi hareketine kaybettirmek üzere karşılıklı uzlaşıyorlar.

Demokratik Güç Birliği bu ortamı yeterince değerlendiremedi. İzleyeceği politikalar konusunda çok net olmadı. Pratik politika üretemedi. Seçimin önemi söz düzeyinde kaldı, pratiğe çok güçlü dönüştürülemedi. Yine Türkiye içindeki siyasal durumu da yeterince değerlendiremedi. Demokratik Güç Birliği'ni oluşturma temelinde atılan adımla sınırlı kaldı. Karşısında ne tür politikaların oluştuğuna, kimlerin olduğuna ve neler yaptıklarına bakmadı ya da bakma gücünü gösteremedi. Kendi yaptığıyla sınırlı kaldı ve sadece kendi yaptığını gördü. Oysa Demokratik Güç Birliği oluştuğunda, gericilik de ona karşı birlik oluşturdu. İster devletin güçleri birleştirerek devlet partisi olarak bir oluşuma gidildiğini belirtelim, isterse oligarşinin güç birliği olarak tanımlayalım, devlet düzeyinde karşıt güçler bir birlik oluşturdular. Ne var ki Demokratik Güç Birliği bunu göremedi; sadece kendisini gördü.

Yine SHP ile DEHAP birlik oluşturduklarında, bütün Türkiye'de ortak düzeyde bir seçimin olacağı sanılıyordu. Oysa böyle olmadı. Türkiye'de ayrı, Kürdistan'da ayrı seçimler yapıldı. Seçim süreçleri iki yerde aynı işlemedi; bu nettir. Seçim sonuçlarına bakıldığında, bu rahatlıkla görülebilir. Türkiye'de eşitsizlik içinde de olsa, bir partiler yarışı yaşandı, ama Kürdistan'da öyle olmadı. Bir parti yarışı olmadı, sadece iki parti yarıştı. Bir tanesi Demokratik Güç Birliği idi, diğeri de onun karşısında olan buna ister parti diyelim, ister devlet partisi diyelim, ister oligarşinin partisi diyelim, nasıl tanımlarsak tanımlayalım, bir parti varoldu.

Demokratik Güç Birliği karşısında yönetimi Mardin'de Saadet Partisi, Bingöl'de, Siirt'te ve Van'da AKP, Iğdır'da MHP, bazı yerlerde de DYP aldı. Demokratik Güç Birliği'ni oluşturan partilerin bir plan dahilinde tek aday çıkarmaları gibi, bu partiler de Kürdistan'da tek aday çıkardılar. Diğerleri de destek verdiler. Dolayısıyla yarış iki parti arasında oldu. Seçim yarışından çok, bu bir siyasal mücadeleye dönüştü. Bu, mevcut sonuçların ortaya çıkmasında önemli bir etkendi.

Kürdistan'daki seçimlere ekonomik olarak da çok fazla kaynak akıtıldı. Mehmet Ağar bile bu durumu eleştirdi. AKP hükümet olmanın avantajlarını ardına kadar kullandı. Halkın oyları her türlü imkanlar seferber edilerek satın alınmaya çalışıldı. Yine baskılar uygulandı; Van, Siirt ve Bitlis çevresi başta olmak üzere, Kürdistan'ın birçok alanında baştan itibaren açık bir tehdit vardı. DEHAP'a oy verilmemesi yönünde polis, korucu ve asker tehdidi vardı.

Bütün bunlar Kürdistan'daki seçimleri Türkiye'den çok farklı kıldı. İki ayrı alanda, iki ayrı seçim sistemi uygulandı diyebiliriz. Demokratik Güç Birliği bu durumu da yeterince değerlendiremedi. Bunları boşa çıkartıcı ve kendini başarılı kılıcı politikalar üretemedi. Ya gücü yetmedi ya da görmek istemedi. Dar bir yaklaşım içinde oldu. Oligarşik yapıyı boşa çıkaracak yeni politikalar belirlemek gerekirken, böyle bir çaba içerisine giremedi. Örneğin hiçbir yerde bu durumu teşhir edemedi. Alanların özekliliklerini dikkate alarak bunları aştırtacak bir çabanın içine giremedi, seçim çalışmalarını buna oturtamadı. Maddi imkanlar karşısında ciddi bir politika oluşturamadı. Bu kadar imkan seferber edilirken, karşıt bir faaliyet yürütemedi. Bu konuda hiçbir politikası olmadı. 'Halk alsın, zaten aç yoksul, ondan sonra oyunu kendi vicdanına göre verir' dendi. Halbuki bu, düşünüldüğü gibi basit ve kolay yürümüyor. İnsanlar bu kadar iki yüzlü değiller. Hem imkanları alma hem de farklı oy kullanma olmaz. Aç yoksul düşmüş insanlar elbette etkilendiler. Ancak çok kuvvetli bir propaganda ile tutarlı bir siyasal çalışmayla insanlar bu tür durumlardan alıkonulabilirdi. Oysa Demokratik Güç Birliği'nin ne böyle bir tutumu ne de etkili bir çabası oldu. Bu konuda politikasız kaldı.

Partilerin birleşmesi karşısında da politikasız kaldı. Adaylar belirlenirken, AKP Batman'da ve Mardin'de çok basit bir biçimde, *"geç kaldık, 15 dakikalık bir gecikmeyle seçim kurulana aday veremedik"* dedi. Buna sadece gülünüp geçilir. AKP'nin Mardin'de aday listesini seçim kuruluna zamanında vermesini engelleyecek hiçbir etken yoktu. Bunu kendileri yaptılar; çünkü bu bir oyundu. Açık ve gözle görülür bir oyundu. Ancak 'AKP'nin adayı yoksa, biz kazanırız' biçiminde yanılgılı bir değerlendirme içinde olundu. Bunun bir oyun olduğu görülemedi. Neden böyle davranılıyor ve bununla nereye varılmak isteniliyor sorusu sorulup, uygun cevapların aranması gerekirken, bu yapılamadı. AKP hemen ardından Saadet Partisini destekleyeceğini belirtti ve mevcut sonuçlar ortaya çıktı. Yoksa bütün partiler girseydi, Mardin'de Saadet Partisi'nin kazanmasının imkanı

yoktu. Diğer illerde de AKP'nin veya Iğdır'da MHP'nin kazanmasının imkanı da yoktu. Gerici güçler çok usta bir politika izlediler. Bir yandan sol demokratik güçlerin oylarını bölmeye çalıştılar, bir yandan satın almaya çalıştılar, bir yandan da kendilerini birleştirdiler. Geriye Demokratik Güç Birliği'nin yerel yönetimi kazanması için yüzde elliyi aşma zorunluluğu kaldı. Yüzde elliyi aşan illerde seçimi kazandılar. Yüzde elliye ulaşılamayan yerlerde ise kaybettiler. Oyları çoğaltmak, yönetimleri kazanmak açısından yeterli olmadı. Yoksa Kürdistan'da genel planda bir oy artışı vardı. Belediyeler kaybedildi, ama Demokratik güç birliğinin bundan önceki seçimlere göre oyları ya arttı ya da aynı düzeyde seyretti. Önceki seçimlere göre düşüşün sadece Van'da olduğu söyleniyor. Onun dışındaki illerin hepsinde oy artışı var. 1999 yılında Amed'de yüzde 51 oyla belediye başkanlığı kazanıldı, şimdi ise yüzde 61 oyla. Siirt'te 3 Kasım seçimlerindeki yüzde 33 oy oranı, yerel seçimlerde yüzde 40'a yükseldi. Bu güçler Türkiye siyasetinde ortak iş yapmak için bütünleşmiş bir güç değildir. Bunlar sadece seçim için ittifak yapmış ve yan yana gelmiş güçler oluyorlar. Bu, zayıf bir birlik durumu elbette. Biraz KDP ile YNK'nin birleşmesine benziyor. Bir program etrafında birleşerek bir araya gelmediler.

Çalışmadan, emek harcamadan başarı kazanılamaz

Diğer yandan Türkiye'ye yönelik çalışmalarda da ciddi eksiklikler yaşandı. Otuzdan fazla ilde hiçbir adayın gösterilmediği belirtiliyor. Yine birçok ilçede de aday gösterilmedi. Örneğin Ankara'da sadece büyük şehir için aday belirlenmişti, onun dışındaki ilçeler ve meclisler için herhangi bir aday gösterilmemiştir. Türkiye'nin birçok yerinde doğru dürüst bir kampanya da yürütülmedi. Sadece kazanılmak istenen yerlerde adaylar gösterildi, kampanya çalışmaları yürütüldü. Eğer aday göstermezsen, yönetim olmaya talip olmazsan, oy da alamazsın. Demokratik Güç Birliği'ne oy verecek çevreler bu nedenle ya sandık başına gidip, oy kullanmadılar ya da kendilerine yakın olan başka çevrelere oy verdiler. Bu sebeple Türkiye'de bu kadar oy düşüşü yaşandı.

Kürdistan'daki çalışmalarda da tarz bakımından yetersiz yanlar çok fazla idi. Sadece seçim mitingleri yapılarak, çok genel bir yaklaşımla halk selamlandı. Halkın içine giren, insanlarla birebir temas kuran, projelerini insanlara götüren derinlikli bir seçim çalışması yürütülmedi. Çok düz ve tek yanlı bir tarzla yetinildi. Bu tarz bir seçim çalışması, özellikle de iki cephenin karşı karşıya geldiği bir seçimde, karşı gücü alt etmeye yetmedi. Seçim büroları oluşturan, evlere ve insanlara ulaşan bir tarzla her alanda çalışmalar yürütülseydi, Demokratik Güç Birliği'nin daha birçok alanda yüzde 50'ye ulaşması mümkün olabilirdi. Yalnız bu kadar güçlü ve derinlikli bir çalışma tarzıyla seçimlere yaklaşılmadı; bu nedenle de güçlü bir hava oluşmadı.

3 Kasım seçimlerinde sanal bir ortam yaratılmıştı. Kendini de buna inandıran yoğun bir propaganda söz konusuydu. Nitekim bu bizi yanılttı. Bu seçimlerde böyle bir yanıltıcı durum olmadı, ama şöyle bir yanılgı ortaya çıktı: 'DEHAP-SHP ittifakı yapıldı, altı parti bir araya geldi, Demokratik Güç Birliği oluştu, herkesin buna ihtiyacı vardı, nasıl olsa bu güce oy verilecek ve başarı kazanacak.' Çok çalışmadan da, oyların alınabileceği hesap edildi. Kuşkusuz bu büyük bir yanılgıydı. Böyle bir güç birliğiyle en ileri sonuç alınabilir sanıldı. Dolayısıyla bu bir rehavet durumu yarattı. Sonuçta böyle olmadığı ortaya çıktı.

Diğer yandan DEHAP'ın 3 Kasım seçimlerinden sonra yürüttüğü yeniden yapılanma çalışmaları dar kaldı. HADEP içerisinde yer alan birçok çevre dışlandı. Oysa sol demokratik güçlerle çok daha geniş ve ileri bir birliğin yaratılması gereken bir dönemden geçiyorduk. Böyle bir dönemde kendini bu kadar daraltmak hatalıydı. Nitekim bu durum bir sürü karşıt gücün yaratılmasına da neden oldu. Bu, aday belirlemeye de yansıdı. Örneğin bu çerçevede bağımsız adaylar ortaya çıkarıldı. Aday belirleme süreci yoğun bir mücadeleye dönüştü. Bütünlüklü olunmadı, herkesi seçime katamadı. Ya birçok çevre seçimlerde DEHAP'ın başarısı için çalışmadı ya da el altından başarısızlığı istendi. Mevcut DEHAP yönetiminin başarısız kalmasıyla, kendilerine siyasi ortamın açılacağı hesapladı. Böyle bir duruma yol açılmamalıydı. Bu durumu giderecek olan da bizzat DEHAP yönetiminin kendisiydi. Dar bir yapıda kalarak, bütün çevreleri içine almamıştır. En geniş kapsayıcılığa ulaşacak bir politika yürütülmesi gerekirken, bunun çok gerisinde kalınmıştır. Aday belirlemede de yer yer isabetsizlikler oldu. Buna bir de demokratik yöntemlerle aday seçilmemesini de eklemeliyiz. Nitekim bu da iç çekişmeleri derinleştirdi. Özce güçlü bir parti örgütünün olmadığı ortaya çıktı. Demokratik sürecin işletilmek istendiği bir ortamda, bunu işletecek örgütlerin varolmadığı açığa çıktı.

Önderliğin çabalarından ve hareketin propagandasından güç alıyorlar, oy alıyorlar, kazanıyorlar; yoksa kendi çabalarıyla veya örgütleriyle kazanmıyorlar. Bunu bu süreçte çok daha net gördük. Bu oy düzeyini ortaya çıkaran Önderliğin çabaları oldu. Ortaya çıkan sonucu halkın Önderlik çağrılarına cevabı olarak ele almak gerekiyor. Bunu Newroz'da da gördük. Güç birliği yapmış olmayı önemsemek gerekiyor, ama hem değerlendirme hataları hem de pratik çalışma ve tarz yetersizlikleri irdelenip, gözden geçirilip düzeltilmesi gerekiyor. Şimdiki tartışma düzeyi bunları açığa çıkarmaya yöneliktir.

AKP yönetimi Amerika'ya Kürtlere karşı savaşı dayatıyor

Mevcut seçimlerin ortaya çıkardığı sonuçlar önümüzdeki siyasal sürece nasıl yansıyacak? Yukarıda da işaret ettiğimiz gibi, karmaşık bir durum söz konusu. Dolayısıyla 'gelişmeler şöyle olacak' biçiminde net belirleme yapmak zordur. Önderlik de bu durumu görerek, AKP'ye belli bir süre tanıdı. Çözümsüzlükte ısrar edilmesi halinde farklı yöntemlerin devreye girebileceğini belirtti. Bu süreci demokrasi açısından nasıl ilerleteceğiz sorusuna cevap verebilmek için tartışmamız gerekiyor. Eğer Demokratik Güç Birliği güçlü bir oy oranına ulaşsaydı, hem meclis içinde hem de dışında siyasal mücadeleyi aktif olarak geliştirebilirdi. Bunun potansiyeli olmakla birlikte, Demokratik Güç Birliği oy oranıyla buna ulaşamadı. Çaba harcarsa, kendini yeniden yapılandırabilir, bu çerçevede meclisi etkileyip, meclis içi mücadele yürütme gücü kazanabilir, bunu halk hareketiyle de birleştirebilir. Ama mevcut oy oranıyla bunu gerçekleştiremez. CHP'yi gerileten güçlü bir oy yüzdesine ulaşabilseydi, bunun etkileri meclise hemen yansırdı. Belki de bir meclis grubu oluşurdu. Parlamento içinde de mücadele yürütebilir hale gelirdi. Ne var ki bu durum şimdi gerçekleşmemiştir, ancak bu, güç birliğini geliştirme yönünde yürütülecek yoğun ve aktif mücadele ile önümüzdeki süreçte sağlanabilir.

AKP de istediği politikaları uygulayacak bir oy yüzdesine ulaşamadı. Yüzde ellilerin üzerinde oy alsaydı, böyle bir tehlike olurdu. Birçok çevre, "AKP, Demirel'in düzeyini aşar" diyordu. Süleyman Demirel '65 seçimlerinde yüzde 52 oranında oy almıştı. "Tayip Erdoğan, Menderes'ten sonra halktan en fazla destek görecek lider haline gelecek" deniliyordu. Yalnız tahmin edildiği gibi olmadı. Oy oranını artırdı, ancak kendini her kararı alıp uygulayacak bir düzeye ulaştıramadı. Dolayısıyla AKP gerici saldırılarını hemen yürütemeyecektir. Oy yüzdesi yüksek olsaydı, böyle bir tehlike olurdu. Bizim derhal bunu dikkate alan bir taktik yaklaşım içine girmemiz gerekirdi. Fakat şu anda bu kadar kararlı ya da hızlı hareket edebilecek bir durumda değil. Yalnız aldığı oy oranı, yarattığı güç, yine kendisini destekleyen iç ve dış çıkar çevrelerinin politik yaklaşımları dikkate alınırsa, AKP'nin saldırı yürütmesi ve baskı uygulaması tehlikesi var. Zaten savaş kışkırtıcılığı yapıyor. Dikkat edilirse politikasını Kürt karşıtlığına oturtmuş durumda.

AKP yönetimi Amerika'ya sürekli savaşı dayattı. Özgürlük hareketimizi, onun temel kuvveti olan gerillayı şiddetle ezmeyi ve tasfiye etmeyi amaçlıyor. Bu durumu daha da gündemleştirecekleri ihtimali var. Bölgedeki gelişmelere bakıldığında, bu ihtimal daha da belirginleşiyor. Filistin-İsrail çatışmasında İsrail'in çılgınlığa varan saldırıları dikkate alındığında, bu tehlikeyi görmek mümkündür. İsrail bu saldırıları yalnız başına yapmıyor; Amerikan'ın desteğiyle oluyor. İsrail Amerikan desteğini ardına alarak, açık katliam kararları alıyor ve bunu uygulama ortamı buluyor. Amerika'nın yürüttüğü dünya anti terör savaşı herhalde böyle sürdürülüyor. AKP de benzer bir Amerikan desteğini almak istiyor. İsrail yönetimine böyle katliamlar yapma şansı ve fırsatı veren bir Amerika'nın, Türkiye'ye vermeyeceği düşünülemez. Bu yönlü ittifak yapma ve pazarlık oluşturma çabası bu güçler arasında da var. Dolayısıyla benzer saldırıları ve katliamları Amerikan desteği ile AKP yönetimi de bu süreçte gündeme getirebilir. Önümüzdeki süreç için, bunu dikkate alan ve gözeten bir taktik yaklaşım içinde olmamız gerekiyor. Buna göre, hem siyasal mücadeleyi çok yönlü geliştirmeye çalışmak hem de askeri tedbirleri zamanında alarak, her türlü mücadele yöntemini gelişmelere göre uygulayabilecek bir pratik hazırlığa sahip olmak zorundayız. Türkiye dışındaki gelişmeler de bizden bunu istiyor. Filistin'deki çatışma durumu, yine Irak'taki durum bunu fazlasıyla gerektiriyor. Çünkü çatışmalı durum azalmadı. Şiilerin Amerikan güçlerine karşı isyanları şiddetlenerek devam ediyor. Irak'taki çatışmalı durum süreceğe benziyor. Öte yandan iktidar sorunu da çözümlenmemiştir. Bir anayasa ortaya çıkarıldı, ama anayasa sorunları çözmekten uzaktır. Kimin iktidar olacağına, Irak'ta yönetimin kimin alacağına cevap oluşturamıyor. Nitekim bu önümüzdeki süreçte verilecek mücadele ile belirlenecek.

Kürt halkının yaşadığı her yerde ciddi bir hareketlilik var

Suriye'deki gelişmeler de benzer bir tehlikeye işaret ediyor. Güneybatı Kürdistan'da Newroz öncesi yaşanan çatışmalar ciddi bir durum arz etti. Bu çatışmalar çeşitli çevreler tarafından "Kürt isyanı" olarak ifadelendirildi. Bunun bir isyan olmadığını biliyoruz. Ne böyle bir isyan kararımız ne de hazırlığımız vardı. Kürtler herhangi bir başkaldırı da bulunmadılar, bilakis saldırıya maruz kaldılar. Saldırılar karşısında kendilerini savunmaya çalıştılar. Çok vahşi bir saldırıyla karşılaştıkları için, tepkileri çok şiddetli oldu. Tepkileri hızla bütün alanlara yayıldı. Geçen süreçte Irak'taki gelişmeler ve Suriye yönetiminin politikalarıyla oluşan birikimin bu saldırılarla birleşmesi sonucunda halkta yaygın bir tepki oluştu. Dolayısıyla bunu bir isyan durumu olarak değerlendirmek hatalı olur. Yine Amerika'nın Kürtleri tahrik ettiği belirtiliyor. Amerika'nın bazı küçük grupçuklar üzerinde etkisi var. Irak'taki gelişmelerin de etkisi var. KDP ve YNK de bu güçleri kışkırtmaya çalışıyor. Bu olayların yaşanmasında KDP ve YNK'nin de kısmen payları var, fakat çok etkili değiller. O partiler sadece Güneyli güçlere bağı partiler değiller. En az onlar kadar Suriye devletine de bağlılar. Her daim ajan konumunda olmuşlardır. Onun için Suriye'ye kafa tutacak, karşı çıkacak bir pozisyonları yoktur.

Dış tahrik Kürtlerden çok Araplar üzerinde oldu. Burada Amerika ile İsrail'in tahriki belirleyicidir. Bunu yapan çevreler, aslında biraz da hedef şaşırtmaya çalışıyorlar. Amerika'nın Suriye yönetimini yıkmaya çalıştığını biliyoruz. Fakat bunu Kürtlerle değil, kendine işbirlikçi kıldığı Araplarla yapacak. Suriye yönetimi üzerinde ambargo uygulanıyor. Irak'tan sonra Amerika'nın en çok yöneldiği yönetim, Suriye yönetimidir. Bu, Suriye içinde yönetim mücadelesinin başlaması için yeterli veriyi sunuyor. Hafız Esat'ın ölümü üzerinden epeyce bir zaman geçti. Daha önce oluşan duygusal ortam, önemli oranda aşıldı. Mevcut yönetimin bu biçimde işlemesi imkansız. Belli bir değişimi yaşamak zorunda. Ayrıca iç ekonomik gelişmeler de benzer bir durum arz ediyor. Zaten çeşitli aşiret çevrelerinin yönetimde etkili olma çabaları eskiden beri var. Sünni yönetim de daha çok söz sahibi olmak istiyor. Esat yönetimi azınlığa dayalı bir yönetimdir. Dolayısıyla Suriye yönetimine karşı verilen iç mücadele geçmişten beri var. Mevcut yönetim adeta savaşarak kendi etkinliğini sürdürüyor. Önderlik de bu duruma birkaç kez dikkat çekti. Generallere dikkat edilmesini, Suriye yönetimi içinde parçalılığın ve bir mücadelenin varolduğunu ifade etti. Bütün bunlar dikkate alındığında, olup bitenlerin bir yönetim mücadelesinin başlangıcı olduğu rahatlıkla görülebilir. Ya Amerika-İsrail desteğindeki güçler yönetimde etkili olmak için darbe yapmaya çalıştılar, hamlede bulundular ya da böyle bir ihtimal vardı ve yönetim bunu açığa çıkarmak için müdahalede bulundu. Ortada ciddi bir provokasyon var ve bu provokasyonun hedefleyip zarar verdiği güç Kürt halkı oluyor. Suriye içindeki yönetim mücadelesinden, yine Suriye'nin bölgede ve uluslararası alandaki dış mücadelesinden zarar gören Kürtler oluyor.

Türkiye'de de böyle oldu. Kıbrıs mücadelesi KONGRA GEL'in Avrupa'da terör örgütü sayılmasına götürdü. KADEK'i terör listesine almayan Avrupa, KONGRA GEL'i hemen terör örgütü listesine aldı. Bu, Kıbrıs'ta AKP yönetiminden aldığı tavizlere karşı, Türkiye'ye verdiği taviz oluyor. Abdullah Gül ve Tayip Erdoğan, birkaç kez Avrupa'ya giderek, NATO, Avrupa Konseyi benzeri çeşitli toplantılara katılarak, "görüşmelerimiz iyi geçti" şeklinde beyanlar vermişlerdi. Tüm çabaları KONGRA GEL'i terör örgütü listesine aldırtmak, Kürt özgürlük hareketine karşı yürüteceği saldırılarda Avrupa'nın desteğini almak ve Özgürlük hareketimizi Avrupa siyasetinden koparmaktı. Dolayısıyla Suriye'de yaşananlar da, Türkiye'de yaşananlar da benzer bir durum arz ediyor.

İran'da da geçtiğimiz dönemde benzer gelişmeler yaşandı. Yakın tarihte bir genel seçim yapıldı. Seçimin birinci aşaması bitti, ikinci aşamaya geçilecek. İran seçimi çok yoğun mücadelelerle geçen bir seçim oldu. Yönetimde etkili olan kesim, kendi istediği gibi bir parlamento yaratmakta ka-

"AKP yönetimi Özgürlük hareketimizi, onun temel kuvveti olan gerillayı şiddetle ezmeyi ve tasfiye etmeyi amaçlıyor. Bu durumu daha da gündemleştirecekleri ihtimali var. Bölgedeki gelişmelere bakıldığında, bu ihtimal daha da belirginleşiyor. Filistin-İsrail çatışmasında İsrail'in çılgınlığa varan saldırıları dikkate alındığında, bu tehlikeyi görmek mümkündür. İsrail bu saldırıları yalnız başına yapmıyor; Amerikan'ın desteğiyle oluyor. AKP de benzer bir Amerikan desteğini almak istiyor. "

“Bölgede çelişki, çatışma ve mücadele sadece Amerika ile bölge devletleri arasında yaşanmıyor. Bölge statükosu ile halklar arasında, yine Amerika ile bölge halkları arasında bir çelişki ve mücadele durumu var. Bölgedeki değişim bütün bu mücadelelerle belirleniyor. Ortadoğu’yu sadece Amerikan müdahalesi değiştirmiyor. Ortadoğu’daki değişimde halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesinin yerini ve rolünü görmüyorlar ya da görmek istemiyorlar.”

rarlı. Bunun için İran’da iç yönetim mücadelesi şiddetli geçiyor. Boykotlar oldu, oy oranı yüzde 30’lara çekildi, fakat buna rağmen Hamaney yönetimi meclisi kendi istediği gibi oluşturma çabasından vazgeçmedi. Kürdistan’da da oylar yüzde 30’un da altına düştü.

Öte yandan Irak’ta federasyon yönünde atılan adımlar için halk mart başında kutlayıcı gösteriler yapmak istedi. Devletin buna karşı baskısı yoğun oldu. Kutlama gösterilerine karşı yapılan baskılar tepki yarattı. Çeşitli kentlerde on binlerce insanın yürüdüğü geniş gösteriler yapıldı. Gerçekleşen geniş katılım gösterilerde yüzlerce insan tutuklandı. Güneybatı Kürdistan’daki gibi çatışmaya varan bir durum yaşanmadı, ama siyasal bakımdan gergin, halk hareketliliğini içine alan ve çok fazla tutukluya yol açan bir mücadele durumu İran’da da yaşandı. Görüleceği üzere, bölgenin hemen her alanında ciddi bir siyasi hareketlenme var. Bunlar tesadüfi değildir. Bir gelişmenin sonucu olarak ortaya çıkıyorlar. Esas itibariyle de ABD’nin Irak müdahalesinin bölgedeki ilk siyasi etkileri olarak değerlendirilebilir.

Güçler arasındaki çelişki ve çatışma giderek derinleşiyor

Türkiye’de oligarşi ile demokratik güçler büyük bir mücadele yaşadılar. İran’da bu kadar şiddetli bir mücadele var. Suriye’de yönetim mücadelesi başlamış ve bu devam edeceğe benziyor. Irak’ta çatışmalı bir durum yaşanırken, siyasi mücadele de sürüyor. İsrail-Filistin çatışması yoğunlaşmış durumda. Ürdün kralı, “siyasi değişiklikler yapmak zorundayız, yapmazsak zorla yaptırtacaklar” diyordu. Bütün Arap emirlikleri, yine Mısır dahil, bütün Arap devletleri siyasi değişim yapma zorunluluğu hissediyor. Bütün bunlar 2004 yılının baharında bölge çapında yaşanan siyasal mücadele düzeyini gösteriyor. Tüm bu gelişmeler birbiriyle bağıntılıdır. Tesadüfi, tek yanlı ve parçalı değildir. Buna ABD’nin Irak müdahalesinin ilk siyasi sonuçları diyebiliriz.

Demek ki Irak müdahalesi sadece Irak’la sınırlı değil. 2003 yılının baharında başlayan askeri müdahale, 2004 yılında bütün Ortadoğu’da bir siyasal mücadeleye yol açmış durumda. Bu mücadelenin giderek derinleşeceği kesin. Bazı alanlarda parça parça yoğunlaşsa da, bölge çapında sürdüğü de ortada. Bu da bir bölgesel değişimi ifade ediyor, Ortadoğu’daki değişim sürecini gösteriyor. Çatışan ve mücadele eden güçler son dönemde daha da belirginleşti. Dış müdahaleci güçler –bunun başında ABD geliyor– bölge güçleri ve devletleri yoğun mücadele halindeler. Halklar da, başta Kürt halkı olmak üzere önemli bir mücadele gücü olarak ortaya çıkıyorlar. Ki bu 2004 baharında Kürt halkı bölgesel bir kuvvet olduğunu hem talepleriyle hem de mücadelesiyle net bir biçimde ortaya koydu. Güçler arasındaki çelişki ve çatışma giderek derinleşiyor.

Bölgede çelişki, çatışma ve mücadele sadece Amerika ile bölge devletleri arasında yaşanmıyor. Bölge statükosu ile halklar arasında, yine Amerika ile bölge halkları arasında bir çelişki ve mücadele durumu var. Bölgedeki değişim bütün bu mücadelelerle belirleniyor. Ortadoğu’yu sadece Amerikan müdahalesi değiştirmiyor. Bazıları değiştiren güç olarak sadece Amerika’yı görüyorlar. Ortadoğu’daki değişimde halkların demokrasi ve özgürlük mücadelesinin yerini ve rolünü görmüyorlar ya da görmek istemiyorlar. Bu, halkları küçümseyici bir egemen sınıf yaklaşımı olmaktadır.

Bu mücadelede değiştirici güç kimdir? Bölge devletleri mevcut sistemi korumaya çalışıyorlar; çünkü yeni bir projeleri yok. Yeni bir Ortadoğu kurmada dıştan müdahaleci güç olarak Amerika’nın bir yaklaşımı var ve bunu son zamanlarda giderek daha da açık ifade etmeye yöneldi. Adına ***“Büyük Ortadoğu Projesi”*** diyorlar. İçeriği tam olarak anlaşılmamış, ama Ortadoğu’da ne istediklerini daha açık formüle etmeye başladılar. Büyük Ortadoğu projesi, Fas’tan Afganistan’a, Orta Asya’dan Balkanlar’a kadar uzanan bir sahada Amerikan Ortadoğu’su anlamına geliyor. Bunun özellikleri nelerdir? Daha henüz netleşmemiş, ama çok iyi anlaşılması, görülmesi ve açığa çıkarılması gerekiyor. Amerikan Ortadoğu’su nasıl şekillenecek? Bazı çevreler Ortadoğu’nun birliğinden yana olacağını, Ortadoğu’yu birleştireceğini belirtiyorlar. Amerika’nın büyük Ortadoğu’su gerçekten demokratik olabilir mi? Eski rejimleri aşabileceği kesin, çünkü onları değiştirmek istiyor. Ama ne kadar demokratik olabilir? Bir model ülke Irak oluyor. Amerika esas itibariyle Ortadoğu’ya Irak modelini dayatmak istiyor. Irak’ta bir anayasa taslağı sundular, ancak inceleyen birçok çevre Kophenhag Kriterleri’nin çok gerisinde olduğunu, fazla demokratik muhteva içermediğini söylüyorlar. Bir federasyon öngörülüyor, ancak sorunların büyük bir çoğunluğu çözümsüz. Örneğin dini rejimle ilişkilerin nasıl olacağı, yine Kürdistan federasyonunun nasıl olacağı belli değil. Halihazırda KDP ve YNK kendi aralarında bile birleşebilmiş değiller. Başka güçlere siyasal örgütlenme ve düşünce ifade etme bakımından herhangi bir fırsat tanımıyorlar. Bu bakımdan geri bir durum yaşanıyor. Eski tarz yönetim devam ediyor. Yan yana gelip, “biz birleştik” görüntüsünü vererek, anayasa taslağında Kürt federasyonunun yer almasına yol açtılar. Ancak bunun demokratik bir sistem olmadığı açık. Irak’ta yönetimin nasıl şekilleneceği halihazırda belli değil. Eskiyi aşıyor kuşkusuz, onunla karşılaştırılamaz, ama çağdaş demokrasi açısından ileri bir durum ifade etmediği, demokratik muhtevasının çok sınırlı olduğu gözle görülür bir durum.

Diğer bir model ülke olarak Amerika Türkiye’yi sunuyor. AKP yönetimini Ortadoğu için bir model yönetim olarak ele alıyor; buna da *“ılımlı islami yönetim”* deniliyor. Birkaç gün önce Amerika’nın dışişleri bakanlığı Türkiye’nin bir islam cumhuriyeti olduğunu açıkladı. AKP yönetimindeki devleti böyle görüyorlar. Türkiye’de İslam’ın cumhuriyetle birleşmesini sağlamaya, bunu da Ortadoğu’ya model olarak sunmaya çalışıyorlar. Ilımlı islam, Amerika’nın islami yönetim tarzı anlamına geliyor. Ilımlı islam demokratik islam değildir. Önderlik dogmatizmin yerine zihniyet devrimi temelinde Ortadoğu’da islamın demokratikleştirilmesi gerektiğini belirtti. Demokrasinin gelişip kökleşebilmesinin birinci şartı budur. Dikkat edilirse, Amerika’nın yaklaşımında bu yoktur.

AKP yönetimi Türkiye’de ne kadar demokratikleşme yaratıyor? Bir demokratikleşme programı var mı? Bunu söylemek zordur. Aslında oligarşiyi restore ediyor. Önderlik AKP’yi yeni bir burjuvalaşma hareketi olarak değerlendirdi. Demokratikleşme görüntüsü adı altında oligarşinin restore edilmesi yaşanıyor. Dolayısıyla Amerika’nın Ortadoğu’sunda demokrasi değil, oligarşik gelişme var. Türkiye gibi ülkelerde varolan oligarşik sistem restore edilerek Irak’ta, Suriye’de ve benzer ülkelerde otokratik yönetimlerden oligarşik yapılanmalara geçerek, Ortadoğu’da bir oligarşik sistem oluşturmayı ifade ediyor. Demokrasi adı altında oligarşi yenilenmeye ve geliştirilmeye çalışılıyor. Önderlik bunu şöyle formüle etti; *“kendileri demokratik değiller, ama demokrasi silahını ustaca kullanıyorlar”* dedi. Demokrasi silahı altında oligarşi geliştirilmek isteniyor.

Ortadoğu’nun derin bir demokrasiye ve birliğe ihtiyacı var

Diğer yandan Amerika’nın ne kadar birlikçi olup olmadığı tartışma götürür. Birlik konusu, Ortadoğu’da önemli bir konu olmaktadır; burada özellikle de Kürdistan’ın birliği önemli bir yer tutmaktadır. Şöyle bir formül belirtilebilir: Kürt sorununun demokratik çözümüne dayanmayan bir birlik ve istikrar Ortadoğu’da olamaz. Çünkü Ortadoğu’da Kürt birliğinin yaratılması gerekiyor. Mevcut Kürt bölünmüşlüğünün giderilmesi lazım. Başka bölünmüşlükler de var, ama Ortadoğu’nun ortasında en kapsamlı bölünme ve parçalanma Kürdistan’da yaşanıyor. Amerika’nın Kürt birliğini yaratma veya Kürt sorununu çözme gibi bir yaklaşımı var mı? Böyle bir yaklaşımının olmadığı açık. Amerika Kürt sorununu hala bütünlüklü görmüyor, Kürdistan’ı bütünlüklü ele almıyor. Kürt sorunu çözmek, Kürt bölünmüşlüğünü giderip birlik yaratmak yönünde bir çabası yok.

Amerika Saddam’a karşı mücadelede Güneyli Kürtlere dayanmak istedi. Bu Kürt sorununu çözmek için miydi? Hayır, Irak’ta egemen olmak için Kürtlerden yararlanma politikasıydı. Suriye yönetimine karşı mücadelede de Güneybatı Kürdistan’daki Kürtlerden yararlanmak isteyebilir. İran’a karşı mücadelede de Kürtler’den yararlanabilir. Türkiye oligarşisi kendine daha fazla bağlayabilmek için bizim durumumuzdan ustaca yararlanıyor. Bir yandan bizi tasfiye etmek için uluslararası komployu uyguluyor, diğer yandan mevcut gerillanın duruşundan en çok Amerika yararlanıyor. Amerika’nın bizden politik kazanç sağlamaya çalıştığı bir gerçek. Bunu görmezsek, hata yapmış oluruz. Amerika bunu bizim isteğimiz dışında yapıyor elbette. Politik duruşumuz ve sağladığımız politik değerler bu imkanı veriyor. Bizim duruşumuzdan Avrupa’da yararlanarak, Türkiye’den taviz koparıyor. Avrupa Kongra-Gel’i terör örgütü listesine alma karşılığında Kıbrıs’ı Türkiye’den aldı. Bu kadar büyük kazançlar sağlıyorlar.

Geçen dönemde yürüttüğümüz savaşa dayanarak Türkiye’den sınırsız bir ekonomik kazanç sağladı. Fransa, Almanya, İsveç, İngiltere, İtalya ve diğer bütün Avrupa devletleri Kürt çatışmasına dayanarak Türkiye’den taviz üstüne taviz kopardılar; Türkiye kaynaklarını fazlasıyla sömürdüler. Demek ki bu yaklaşım Kürt sorununu görme ve çözme yaklaşımı değil, kendi çıkarları için Kürtleri kullanma yaklaşımıdır. Amerika’nın mevcut yaklaşımı, büyük Ortadoğu projesi olarak tanımladığı Amerikan Ortadoğu’sunu yaratmak için Kürtleri kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaktır. Bu da bir çözüm politikası değildir. Dolayısıyla Amerika’nın bir birlik politikası yoktur. Büyük Ortadoğu projesi demokratik ve birlikçi değil, oligarşik ve Ortadoğu’yu parçalayıcıdır. Parçalamaktan öte, Ortadoğu’da Amerikan egemenliğini sağlamaya yöneliktir. Bunun karşısında Ortadoğu’da demokrasi ve birlik isteyen halkların özgürlük ve demokrasi mücadelesi var. Önderlik bu stratejiyi ***“Demokratik Ortadoğu Birliği Stratejisi”*** olarak tanımladı. Bu yılın mart ayında da gördüğümüz gibi, başta Kürt halkı olmak üzere diğer bütün halklar giderek daha fazla böyle bir istem doğrultusunda inisiyatiflerini ortaya çıkarıyorlar. Gerçekte birlik isteyen de, demokrasi isteyen de halkların kendisidir. Ancak başta Kürt halkı olmak üzere bütün bölge halklarının yürüttüğü demokrasi ve özgürlük mücadelesi Ortadoğu’ya demokrasi getirebilir, Ortadoğu’nun bölünmüşlüğünü giderebilir.

Bölgenin derin bir demokrasiye ve birliğe ihtiyacı var. Amerika bu kavramları kendi hakimiyetini kurmak için kullanmaya çalışıyor. Clinton meclise gelip, *“Kürtlerle barışın, demokrasi getirin”* dediğinde Önderlik, *“bizi buraya koydular, bizim sloganlarımızı çalarak kendi egemenliklerini kurmaya çalışıyorlar”* dedi. Amerika bu stratejiyi izlemeye devam ediyor. Halkların sol, sosyalist ve demokratik güçlerinin formüle edip mücadele yürüttüğü temel kavramları çalarak, bunlardan kendi egemenliklerini bölgede sağlamak için yararlanmaya çalışıyorlar. Bu oyunları görmeliyiz. Demek ki Ortadoğu’da yoğun bir mücadele var. Amerika’nın büyük Ortadoğu projesi diye tanımladığı bir çizgi var, bir de Önderliğin Demokratik Ortadoğu Birliği olarak stratejik formülasyona kavuşturduğu bir çizgi var. Yeni Ortadoğu mücadelesi bu iki çizgi arasında sürüyor.

Eski Ortadoğu statükosu bir çatışma gücüdür, direniyor, ama yeni bir Ortadoğu yaratma stratejisi ve gücü yoktur. Hem eski statükoyla yeni Ortadoğu’yu isteyen güçlerin mücadelesi var hem de yeni bir Ortadoğu yaratmak isteyen güçlerin kendi arasında bir mücadele var. “Yeni Ortadoğu nasıl şekillenecek” sorusu büyük Ortadoğu projesiyle, Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisi arasında bir mücadeleye yol açıyor. Hareketimiz ile Amerika arasındaki mücadeleyi böyle görmek lazım. Dar bir mücadele değildir, bilakis stratejik bir mücadeledir. Amerika’nın büyük Ortadoğu projesinin uluslararası boyutları, sermayenin küresel hakimiyetini öngörüyor. Önderlik buna, *“küresel emperyalizmin yaratılması”* dedi. Demokratik Ortadoğu Birliği stratejisinin uluslararası boyutlarını da halkların küresel demokrasisini yaratma olarak tanımladı. Demek ki bu sadece bölgesel düzeyde bir ayırım ve stratejik çizgi mücadelesi değildir. Yeni bir uluslararası sistemin nasıl yaratılacağı konusunda da bir mücadeleyi ifade ediyor. Şöyle söylenebilir: ‘Bizim ne gücümüz var ki, Amerika ile böyle karşı karşıya geliyoruz. Bu tarzda bir mücadeleci konum arz ediyoruz.’ Bu bir ideolojik mücadele ve bir siyasi duruştur. Askeri olarak bir çatışma durumumuz yok. Nitekim yeni dünyanın yaratılmasında belirleyici olanın silah ve asker olmadığını belirtiyoruz. Belirleyici olan ideoloji ve halkları etkileyecek düşüncelerdir. Kitleler hangi ideolojiyi benimserlerse, yeni dünya o temelde kurulur. Bu bakımdan bir önderliksel hareket olarak dünya çapında yeni bir yaşamın kurulması yönünde iddia sahibiyiz. Ayrı bir sistemi temsil ediyoruz, yeni bir yaşam, yeni bir dünya yaratma iddiasındayız. Karşımızdaki sistem bu nedenle bizi düşman sayıyor. KONGRA GEL’in terör örgütü listesine alınmasının bir anlamı da budur. Dar planda Kıbrıs üzerindeki pazarlık buna yol açarken, geniş planda da karşıt ideolojik duruşlar ve farklı dünya arayışları buna yol açtı. Avrupa ve Amerika ile aramızdaki çelişki ile mücadeleyi böyle görmemiz gerekiyor. Avrupa’nın ve Amerika’nın KONGRA GEL’i terör listesine alması ve kendi istemlerinin düşmanı olarak görmesinin anlamı budur.

Bizim bunu görmemiz, anlamamız, sistemle olan çelişkilerimizi doğru değerlendirmemiz ve bu sisteme karşı hangi yöntemlerle ve nasıl bir mücadeleyi başarıyla yürüteceğimizi de doğru tespit etmemiz ve buna göre bir pratik içinde olmamız gerekiyor. Karşıt sistemi stratejik olarak tanımlama ve ona karşı mücadele yöntemlerini ve taktiklerini belirlemede, demokratik uygarlık manifestosu çok açık veriler ortaya koyuyor. Bunun için manifestoyu daha çok okumalı, incelemeli, özümsemeli ve belirtilen strateji ve taktikleri hayata geçirecek bir çalışma ve mücadele içerisinde olmalıyız.

21. YÜZYILIN MÜCADELE STRATEJİSİ OLARAK
MEŞRU SAVUNMA STRATEJİSİ-II

"Zora dayalı mücadele tarzlarının çözüm gücü olamaması ve aşılması karşısında, 19. ve 20. yüzyıllarda yürütülen ulusal ve toplumsal mücadelelerin bir sonucu olan insan hakları, hukuk, adalet, demokrasi gibi değerler, yeni çağın temel mücadele tarzını ortaya çıkarmıştır. Çağımızda doğal hukukun bir sonucu olan birey, toplum ve halk haklarının, hem bireyler hem de devletler karşısında hukuka dayalı mücadelesi öne çıkmaktadır."

21. yüzyılın mücadele stratejisi olarak meşru savunma ve hukuksal dayanakları

Doğal bir hak olarak ortaya çıkan, hukuk sisteminin gelişmesi ile yasal, meşru bir mekanizma olarak tanımlara kavuşan, uluslararası anlaşma ve sözleşmelerle de tanınarak uygar dünyanın temel bir ilkesine dönüşen meşru savunma, içinde bulunduğumuz 21. yüzyılda daha geniş bir anlama kavuşmaktadır. Yalnız bir hukuk tanımı olmaktan çıkarak çağdaş demokratik uygarlıkta en temel bir mücadele stratejisine dönüşme imkanına sahiptir. Bu da asıl olarak 20. yüzyılın sonunda iki kutuplu sistem temelinde şekillenen dünya düzeninin, bilimsel teknik devrimin yarattığı ekonomik, sosyal ve siyasal değişimlerle aşılması sayesinde mümkün olmuştur.

İki kutuplu dünyanın ulaştığı teknolojik düzey, bir yandan nükleer enerji ve savaş tekniğinin yarattığı dehşet dengesini; diğer yandan da daha yaşanılır bir dünya için büyük imkanları ortaya çıkarmıştır. Bunun yanı sıra özellikle ekonomik, siyasal ve sosyal alanda yaşanan gelişmeler ise, geçmiş sistemin ideolojik ve siyasal yapılanmalarının çağa cevap olamadığını ortaya koymuştur. Yeni çağın ortaya çıkardığı demokrasi, insan hakları gibi değerlerin, yaşanan köklü değişim ve dönüşümler sonucunda gittikçe daha karmaşıklaşan ve çözüm yollarında bir tıkanmanın yaşandığı toplumsal, siyasal ve sosyal sorunlara tek çözüm yolu olduğu artık netleşmiştir. Başkan Apo, çağın bu niteliğini, "ortaçağa toprak hakimiyeti, yeni çağa sermaye hakimiyeti çağı demek ne kadar doğru ise, bu içine girilen çağa da –postmodern değil– insan hakları ve demokrasi çağı denilse yeri olacaktır" ifadesiyle belirtmiştir.

Bunun sonucunda ***İnsan Hakları ve Demokrasi Çağı*** denen bu dönemin mücadele anlayışı da, 19. ve hatta 20. yüzyılın çelişkileri çözüm tarzlarından çok farklı olmalıdır. Her şeyden önce yaşanan değişim ve gelişmeler sonucunda egemen oligarşi, çağdaş demokratik kriterlere uymaya zorlanmalıdır. Toplumun bütünü de, hem kendi içinde hem de hala hakimiyetinde tuttuğu zor araçlarını kullanan egemenlere karşı demokratik sistem ve bunun en temel dayanağı olan hukuğu esas alarak mücadele etmelidir. Zaten toplumsal aydınlanmanın bir sonucu olarak günümüzde insanlık artık zor ve zora dayalı mücadeleleri benimsememekte, sadece yasal haklara dayalı kendini savunma temelindeki meşru savunma anlayışının bir sonucu olan zor uygulamalarını kabul etmektedir. Bu temelde gelişen demokratik toplum, her fikrin, inancın ve kültürel varlığın, özgürce bilinçlenmesi, örgütlenmesi ve yasal eylemini ifade etmesinin zemini olarak geliştirilen demokratik çağdaş hukuk düzenine dayanmaktadır. Bu hukuksal zemin, tüm grupların ve kimliklerin kendini serbestçe ifade edebilmeleri için çağdaş insan hakları kurallarının son aşaması olan üç kuşak haklarından oluşmaktadır.

Demokratik uygarlık çağı, temel mücadele aracı olarak demokrasi ve hukuk mücadelesini ortaya çıkarmıştır. Bu çerçevede tüm toplumsal gruplar, bir yandan verilen mücadeleler temelinde kazandıkları hakları korurken, diğer yandan ise uygarlaşmanın ortaya çıkardığı toplumsal ihtiyaçlar temelinde haklarını geliştirme ve yeni haklar alma mücadelesi yürütebilecek duruma ulaşmıştır. Demokratik uygarlığın ortaya çıkardığı bu mücadele tarzı, geçmişin zora dayalı uzun süreli halk savaşı veya ayaklanma gibi stratejilerinin yeni çağın ulusal ve toplumsal mücadelelerinin ihtiyaçlarına cevap olamaması üzerine geliştirilmiştir. Zaten günümüzde zoru esas alan çözüm arayışlarının yaşanan sorunlar karşısında çözüm gücü olamadığı gibi, anlamsız zor uygulamalarının bir tıkanmayı yarattığı, en başta 50 yılı aşan İsrail-Filistin çatışması örneğinde ortaya çıkmıştır. Yine Kürt sorununda yaklaşık 200 yıldır yaşanan ve şiddete dayalı olarak çözülmek istenen inkar isyan ikileminin de çözüm getiremediği ve bir tıkanmayı yarattığı ortadadır. Bu örneklerde de görülen, zoru esas alan mücadele anlayışlarının bir çözüm olamayacağı gibi, çağın ulaştığı gerçekliğe de aykırı olduklarıdır. Zor esas alınarak toplumsal sınıflar ortadan kaldırılamayacağı gibi, egemenlerin zoruna karşı zor uygulaması yarışına girmenin de ezilenlerin çıkarına olmadığı ve bir çözümü yaratamadığı tarihsel gelişmeler sonucunda ortaya çıkan bir gerçekliktir. Bu anlamda geçmiş dönemdeki ulusal ve sınıfsal mücadele tarzları, çağın çelişkileri karşısında çözüm gücü olmadığı gibi, daha fazla tıkanma da yaratmıştır.

Zora dayalı mücadele tarzlarının çözüm gücü olamaması ve aşılması karşısında, 19. ve 20. yüzyıllarda yürütülen ulusal ve toplumsal mücadelelerin bir sonucu olan insan hakları, hukuk, adalet, demokrasi gibi değerler, yeni çağın temel mücadele tarzını ortaya çıkarmıştır. Çağımızda doğal hukukun bir sonucu olan birey, toplum ve halk haklarının, hem bireyler hem de devletler karşısında hukuka dayalı mücadelesi öne çıkmaktadır. Bu temelde hem ulusal, hem uluslararası sorunlarda, hukukun siyaset ve askerlikten daha etkili kullanılarak çözüm aranması, en akılcı ve çağdaş bir yöntem olarak kabul edilmiştir. Bu nedenle çağımızda yaşanan sorunlar karşısında doğru mücadele tarzı hakka dayalı hukuk mücadelesini sonuna kadar zorlamaktır. Eğer bunun yürütülmesinin yolu yoksa, yani hukuksal mücadele yolu kapalıysa veya hak alma mücadelesine karşı egemenlerin baskı ve zor araçlarıyla saldırıları gelişiyorsa; buna karşılık ulusal ve uluslararası hukukun temel ilkelerinden biri olan meşru savunma anlayışı temelinde, zor ve zor aygıtlarını da barındıracak mücadele yollarına başvurmak meşruluk kazanmaktadır. Bu nedenle yürütülecek ulusal ve toplumsal mücadeleler, zora dayanmayan, ancak egemen kesimlerin zoru kullanma ihtimallerine karşılık olarak da zoru yadsımayan bir tarzda sahip olmalıdır. Hukuk tarafından kabul edilen ve hukuka dayalı olarak yürütülecek bir mücadeleye yönelik hukuk kurallarına aykırı olarak gerçekleştirilecek her türlü saldırıya karşı, kendini ve haklarını savunmaya dayanan meşru savunma anlayışı; egemenlerin zor uygulamalarına karşı ezilenlerin uygulaması gereken doğru mücadele tarzı olacaktır.

Başkan Apo, çağın mücadele stratejisinin meşru savunmaya dayanması gerektiğini Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda; "hukukunu istememek, kullanmamak en büyük hukuksuzluktur. Hukuksuzluğun olduğu yerde orman kanunları geçerli olur. Dolayısıyla hakkı olan tüm birey, topluluk ve halklar, haksızlıklar karşısında sessiz durmakla hukuku çiğnemiş olurlar. Hak istemek ve zorla hakkı elinden alındığında gerekirse ayaklanmak, kutsal direnme hakkıdır. Hukukun ve adaletin oluşmasının da özü budur. Hiçbir kişi veya halkın hukuksuzluk karşısında susma, boyun eğme hakkı olamaz. Asıl hukuku çiğneme, bir toplumu ve devleti zehirleme, bu boyun eğmeden kaynaklanır. Meşru savunma, hukuku doğurmada ve kullanmada asla vazgeçilmeyen temel hukuksal duruştur. Bunun gereklerini yerine getiremeyen birey, topluluk ve halkların kendilerini insandan sayma ve şikayet etme hakları olamaz. Özellikle tüm evrensel hukukun vazgeçilmez haklar haline getirip resmileştirdiği birinci, ikinci ve üçüncü kuşak hakları olan bireyin medeni, ekonomik, sosyal hakları ile halkların kültürel ve kendi kaderlerini belirleme hakları, çağın yükselen değerleri olup demokratik uygarlığın dayandığı köşe taşlarından birini oluşturmaktadır" şeklinde ifade etmiştir.

Bu şekilde üç kuşak haklar temelinde formüle edilen bireysel ve toplumsal haklara dayalı olarak geliştirilecek hukuk mücadelesi, egemenlerin oligarşik, otokratik ve antidemokratik yönetim anlayışlarının aşılarak tüm toplumsal kesimleri içine alan demokratik toplum modeline ve demokratik uygarlığa ulaşmayı esas almaktadır. Bu noktada yürütülecek olan hukuk mücadelesi, aynı zamanda tüm toplumsal kesim ve halkların demokrasinin gereği olarak yönetime katılma, yönetimde söz sahibi olma, kendileriyle ilgili konularda iradelerini ortaya koyarak çıkarlarını korumasına dayanmaktadır. Bu temelde yürütülecek mücadele, geçmiş mücadele stratejilerinde olduğu gibi salt bir sınıfın çıkarlarına dayanmayıp tüm toplumsal kesimlerin çıkarlarını ve bu temeldeki haklı davalarını esas almaktadır. Tüm toplumun çıkarlarına dayanan, haklarını koruyup geliştirmeyi esas alan yeni çağın stratejisi, meşru savunma anlayışının sistemleşmiş hali olan Meşru Savunma Stratejisi olacaktır.

Hukuka dayalı meşru savunma çizgisi, tüm birey, toplumsal kesim ve halkların haklarına dayalı bir mücadelenin verilmesi için gerekli şartları içinde barındıran çağdaş bir yapıya sahiptir. Meşru savunma çizgisi, bireylerin temel insani haklarına kavuşarak çağın ulaştığı uygarlaşma düzeyine uygun insanca yaşam olanaklarına sahip olmasını hedefler. Bu temelde de bu hakların elde edilmesi, korunması ve geliştirilmesi için hem ulusal hem de uluslararası hukuk açısından geniş mücadele olanaklarını içinde barındırır. Bireysel haklar alanında hukuki, demokratik ve siyasal mücadele imkanları tüm ülke anayasalarında kabul edilen ve uluslararası alanda da geçerli olan ve korunan temel ilkelerden biri durumundadır. Bireysel haklar temelinde yürütülecek mücadele, iç hukuk çerçevesinde yürütülebileceği gibi, uluslararası hukuk alanında da gittikçe artan bir şekilde yasal güvencelere kavuşarak yargısal anlamda koruma tedbirlerinin artmasıyla daha etkili mücadele olanaklarına kavuşmuştur. Bu anlamda AİHM'nin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) temelinde bireysel hakların korunması ve ihlali halinde cezalandırma yetkisini kullanması bu konudaki en temel mücadele alanlarından biri durumundadır. AİHS, sözleşmeyi imzalayan taraf devletlere, 1. maddedeki, "Yüksek Sözleşmeci Taraflar, bu sözleşme bölüm I'de tanımlanan hakları ve özgürlükleri, kendi yargı yetki alanında bulunan herkes için güvence altına alacaklardır" kuralı ile devleti temel insan haklarını koruma yükümlülüğü altına almıştır. Devletlerin bu yükümlülüklerini yerine getirmemesi veya hukuka aykırı bir şekilde sözleşmede yer alan haklara yönelik olarak gerçekleştirecekleri uygulamalara karşı bireylerin meşru savunma kapsamında direnme hakkı doğmaktadır. Aynı sözleşmenin 5.1. maddesindeki "herkes kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkına sahiptir" kuralı da aynı şekilde gelişebilecek saldırılar karşısında meşru savunmaya dayalı olarak mücadele yürütülebilmesine imkan sunmaktadır. Hukuksal alandaki bu mücadele olanaklarının yanında, ulusal ve uluslararası yasalar, bireylerin bu haklarını demokratik yollardan elde etmelerini esas alan bir anlayışa sahiptir. Bu temelde hukuksal mücadele, salt yargısal alanda yürütülmeyip aynı zamanda demokratik mücadele alanında da yürütülebilecek bir karakter taşımaktadır. Öte yandan temel hakları kabul etmeyen ve bunlara yönelik saldırılar gerçekleştiren yönetimlere karşı şiddet temelinde bir meşru savunma anlayışı da kabul edilmektedir.

Meşru savunma temelindeki demokratik hukuksal mücadele, bireysel hakların yanında 20. yüzyıl boyunca temel mücadele dinamiklerinden olan sınıfların, toplumsal grupların ve azınlıkların kendi varlıklarını koruma, kültürlerini yaşatma ve geliştirme; devlet yönetimlerinde kendini ifade edebilme, çıkarlarını savunabilmesine imkan sunmaktadır. Ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal haklar, verilen mücadeleler sonucunda egemen sistemlere kabul ettirilerek ulusal ve uluslararası hukuk normları arasına girmiştir. Bireyin toplumun katkısı olmaksızın gelişmeyeceği varsayımına dayanan bu haklar, toplumsal eşitsizliklerin giderilmesi amacıyla düzenlenmiştir. Çeşitli uluslararası düzenlemeler ile BM kararları, ekonomik, sosyal ve kültürel haklar olmaksızın kişi özgürlüklerinin bir anlam taşımayacağını ilan etmiştir. BM'nin bu anlayış doğrultusunda imzaya açtığı ve dünya üzerindeki devletlerin büyük çoğunluğunun imzaladığı Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin önsözünde "İnsan Hakları Evrensel Bildirisine göre, korkudan ve yoksulluktan kurtulma özgürlüğünü kullanabilen özgür insan idealinin, kişisel ve siyasal haklarla birlikte ekonomik, sosyal ve kültürel haklarını da kullanılabildiği şartların yaratılması halinde gerçekleştirilebileceğini kabul ederek" belirlemesi, bu hakların özgür insan idealinin sağlanması amacını ortaya koymuştur. Bu maddede geçen 'özgür insan idealinin yaratılması'nın ekonomik, sosyal ve kültürel hakların kullanılabilmesi durumunda gerçekleştirileceğinin kabul edilmesi, özgürlük mücadelesi yürüten halkların ve toplulukların ekonomik sosyal ve kültürel haklarını alma mücadelesinde önemli bir dayanak noktasıdır. Bu hakların başta gelen bir diğer ilkesi ise, 'gelişme hakkı'dır. Gelişme hakkı çerçevesinde bu hakların daha da geliştirilmesi, artırılması kabul edilmiştir.

Azınlık hakları kolektif haklar kapsamında kabul edilmesi gerekmektedir

Öte yandan çağımızda demokrasinin temel mücadele dinamiklerinden olan azınlıkların kendilerini ifade etme, kültürlerini koruma, gelecek nesillere taşıma, geliştirme mücadelesi, egemen devletler tarafından kendi çıkarları temelinde en fazla saptırılan ve adeta özünden boşaltılan bir yapıya dönüştürülmüştür. Azınlıklar sorunu, tüm devletleri tedirgin eden ve bu nedenle baskı ve zor uygulamalarına yol açan bir niteliğe sahiptir. Bu nedenle demokratik uygarlık çağında çözüm arayışlarının en yoğun olduğu alanlardan biri olan azınlıklar sorununun çözümü amacıyla yürütülecek mücadelenin, çağın karakteri gereği demokratik hukuksal

mücadeleye dayalı olarak meşru savunma temelinde yürütülmesi gerekmektedir.

BM ve AK gibi uluslararası kuruluşların hazırladığı ve pek çok ülke tarafından kabul edilen antlaşmalarda azınlık haklarının tanınması, demokrasinin temel özelliklerinden biri olarak kabul edilmiştir. Avrupa Güvenlik Şart'ında "insan hakları, temel özgürlükler, demokrasi ve hukukun üstünlüğünün AGİT'in güvenlik konseptinin merkezinde yer aldığı teyit edilir" denirken; azınlık haklarının korunması ve geliştirilmesinin, üye devletlerde demokrasi, barış, adalet ve istikrar için temel etkenler olduğu kaydedilmiştir. Azınlıklara karşı şiddetin kınandığı belgede, 'ulusal azınlıklar'la ilgili sorunların ancak hukukun üstünlüğüne dayalı, demokratik, siyasi çerçevede çözülmesi gereği vurgulanmaktadır. Bunun yanında Avrupa Güvenlik Şartı'nda her türlü 'etnik temizlik' ve kitlesel sınır dışı etme politikalarını reddeden bir kural da getirilmiştir. AGİT 'Kopenhag Belgesi' (1990) 32. maddede, 'ulusal bir azınlığa ait olmak, kişinin bireysel tercihidir ve böyle bir tercihin ifadesi ve uygulaması kişi için bir dezavantaj oluşturmamalıdır' denilmektedir. Kopenhang Belgesi'nin 3. madde ve alt başlıklarında ise, "ulusal azınlıklara mensup kişilerin" haklarının ana hatları ayrıntılı olarak çizilmiştir. AGİT metinlerinde azınlıklara bu düzeyde bir hak tanıma gerçekleşmiş olmasına karşın, üye devletlerin kendilerini çok fazla baskı altında hissetmemesi ve geçmiş korkulardan kaynaklı olarak, tanımların ve hakların muğlak bırakıldığı; hatta devletlerin bu konuda inisiyatifli davranmasına yol açan ifadelerin eklendiği görülmektedir. Bunun bir sonucu olarak AGİT belgelerinde yer alan hakların kolektif haklar olarak değil bireysel haklar kapsamında değerlendirilmesinin yarattığı bir muğlaklık söz konusudur. Oysa söz konusu hakların yaşamsallaşması sadece bireyle ilgili olmayıp toplu kullanıma dayalı haklardır. Bu anlamda azınlık haklarının kolektif haklar kapsamında kabul edilmesi gerekmektedir. Azınlıklara verilen kolektif hakların amacı, bireylerin dışında belli bir varlığa ve kimliğe sahip olan grubun fiziksel varlığını korumak ve geliştirmek için kendi kurumlarını oluşturma yoluyla etkili kullanılmasıdır. Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 27. maddesi, "ulusal ya da etnik, dinsel ve dilsel azınlıklara mensup kişilerin haklarına dair BM Bildirgesi'nin 3/1.maddesi ve AGİT Kopenhag Belgesi'nin 32/6. paragrafında, azınlığa mensup kişilerin, kendi gruplarının diğer üyeleriyle birlikte toplu olarak azınlık haklarını kullanabilecekleri" belirtilmektedir. Azınlıkların Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi'ni hazırlayan Komisyon, kolektif hakların tanınmadan azınlıklar için yeterli korunmanın sağlanamayacağını belirtmiştir. Komisyon hazırladığı raporunda, azınlıkların sadece bireyler toplamı olmadığını, aynı zamanda bireyler arasındaki ilişkiler sistemini temsil ettiğini vurgulamakta ve azınlık mensubu kişilerin hakları kadar azınlık haklarının da tanınması gerektiğini ifade etmektedir. Bu anlayışla düzenlenmiş olan ve imzaya açılan Azınlıkların Korunmasına İlişkin Avrupa Çerçeve Sözleşmesi'nin 3. maddesinde "Azınlıklar, varlıklarını tehdit eden her türlü eyleme karşı koruma hakkı ile, etnik, dinsel ya da dilsel kimliklerine saygı gösterilmesi, bu kimliklerin korunması ve geliştirilmesi hakkına sahiptirler" denmektedir. Çerçeve Sözleşmesi, azınlık kimliğinin asimilasyona ya da her türlü ayrımcılık, düşmanlık veya şiddet tehdidi ya da eylemine karşı korunmasını, azınlık kimliğinin yaşatılması ve geliştirilmesi için gerekli şartların sağlanmasını, azınlığa mensup kişilerin bireysel hakkı olarak kabul etmektedir. Bunun yanında AB'ye üyelik için konulmuş olan Kopenhag Kriterleri'nde, aday ülkelerin demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü, insan hakları ve azınlıklara saygı duyulması ile bunların korunmasını garanti altına alan kurumlarının istikrar kazanması, temel kriterler olarak yer alır.

Azınlık hakları konusunda yaşanan bir diğer sorun ise, devletin azınlıkları ve dolayısıyla haklarını tanımamasıdır. Buna karşın, BM İnsan Hakları Komitesi'nin, Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin 27. maddesine ilişkin yaptığı genel yorumda; azınlıkların varlığının devletin tanıma kararına bağlı olmadığı vurgulanmıştır. Venedik Komisyonu'nun önerisinde ise, azınlık haklarının korunmasında çerçeve sözleşmesinde verilen tanımın unsurlarına uygun her gruba, etnik, dinsel ya da dilsel azınlık olarak davranılacağı belirtilmektedir. Sözleşmenin bu kuralı getirmesinin nedeni, devletlerin tanıma yoluyla bazı azınlıklara haklar tanırken, diğerlerini tanıma alanı dışında bırakmalarını önlemektir. Çerçeve Sözleşme, farklı etnik, kültürel, dinsel ve dilsel özelliklere sahip kişilerin azınlık olarak korunmalarını ve belirli haklardan yararlanmalarını, devletin tanımış olması şartına bağlamamıştır. Azınlık hakları konusunda uluslararası antlaşmalarla gelişkin bir düzey sağlanmış olmasına rağmen, bu antlaşmalarla kabul edilmiş olan hakların azınlıklar tarafından kullanılması ve hayata geçirilmesi noktasında ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Bu durum, azınlık sorununun dış devletler tarafından azınlıkların bulunduğu ülkenin içişlerine müdahale amacıyla kullanılmasından kaynaklı olarak ortaya çıkmaktadır. Bu noktada azınlıkların meşru savunma temelinde yürüteceği hukuki mücadele devletlerin bu endişelerini yok edeceği gibi, diğer devletlerin de bu hakları kendi çıkarları için araç olarak kullanmalarının önüne geçecektir. Kendini farklı olarak ifadelendiren grup ve azınlıkların kimlik mücadelesinde güçlü bir temel kazandıracak olan meşru savunma çizgisi, tüm toplumsal grup ve azınlıkların kendi farklılıklarını koruyup geliştirerek katılacakları demokratik toplumun yaratılmasını sağlayacaktır.

Demokratik uygarlık çağını ortaya çıkaran temel dinamiklerden biri olan halkların özgürlük mücadeleleri de yeni bir aşamaya girmiştir. 20. yüzyıl boyunca zora dayalı olarak ulusal kurtuluş mücadelesi yürüten halkların, geçen yüzyıl boyunca pek çok yerde iki kutuplu dünyanın getirdiği olumlu koşullardan yararlanarak başarılı olmalarına karşın, iki kutuplu dünyanın yıkılması sonucu ulusal kurtuluş için uygun mücadele zeminini kaybetmişlerdir. Buna karşın demokratik uygarlık çağını ortaya çıkaran temel etkenlerden olan geçmiş mücadeleler sonucunda elde edilen ve uluslararası antlaşmalarla teminat altına alınan halk hakları, ezilen halkların yeni çağda Meşru Savunma Stratejisi çerçevesinde özgürlüklerine ulaşmasına imkan sunmaktadır. 19. ve 20. yüzyıl boyunca sürdürülen ulusal ve toplumsal mücadelelerin zora dayalı karakterlerinin günümüzde geçerliliklerini yitirmesine karşın, halkları baskı altında tutan sömürgeci devletlerin zor uygulamalarının devam etmesi, yeni dönem ulusal özgürlük mücadelelerinin de zora dayanmayan, ama zoru da yadsımayan bir mücadele stratejisine gereksinimi olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Yeni çağda da ulusal özgürlük mücadelelerine temel olacak hak, uluslararası sözleşmelerle teminat altına alınan Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi ile Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin ortak 1. maddesinde yer alan, Kendi Kaderini Tayin Hakkı'dır. Yüzyılın halk hakları anlamında ulaştığı en üst aşamayı ifade eden Kendi Kaderini Tayin Hakkı, yürütülecek olan ulusal özgürlük mücadelesinin kapsamını da ortaya koymaktadır. Bu hak, BM'nin amaçları arasında yer alan uluslararası dostluk ve barışın geliştirilmesinde bir ön koşul olarak kabul edilmiştir. 14 Aralık 1960 tarihli ve 1514 sayılı Sömürge Ülkeler ve Halkların Bağımsızlıklarının Güvence Altına Alınmasına İlişkin Bildirge'nin 1/1.maddesi de, "halkların yabancı baskı, egemenlik ve sömürüye tabi olmalarının temel insan haklarına, BM Şartına ve uluslararası barış ve işbirliğine aykırılığı'nı vurgulayarak sömürge altındaki halkların Kendi Kaderini Tayin Hakkı ilkesini kabul edip bu ülkelerin bağımsızlıklarına kavuşmasının gerekliliğini belirtmiştir. Yine BM Genel Kurulu'nun 24 Ekim 1970 tarihli 2625 sayılı kararı ile kabul ettiği 'Devletler arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliği ile İlgili Uluslararası Hukuk İlkeleri Bildirgesi' ise self determinasyon hakkına uluslararası hukukun klasik ilkeleri arasında yer vermiştir. Bu anlamda demokratik anayasal bir yönetimin olduğu ülkelerde bu hakkın kullanılmasının tamamıyla demokratik hukuki esaslar temelinde yürütülmesi gerektiği, buna karşın tüm toplumsal kesimleri temsil etmeyen baskıcı zorba rejimlerin olduğu ülkelerde ise bu hakkın kuvvet kullanılarak da uygulanması kabul edilmektedir. Halkların self determinasyon hakkı, AGİK sürecinde de, bu sürecin ilk belgesi olan 1975 Helsinki Nihai Senedi'nden itibaren yer almıştır. Ayrıca bu temelde halkların self determinasyon hakkına, 1989 Viyana Belgesi, 1990 Yeni bir Avrupa için Paris Şartı ve 1991 Moskova Belgesi'nde de yer verilmiştir.

Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın kapsamını salt ayrı devlet kurmak olarak değerlendirmek, bu hakkı yanlış yorumlamak olacaktır. Bu hak içsel kendi kaderini tayin hakkı ve dışsal kendi kaderini tayin hakkı olmak üzere iki şekilde uygulamaya konulabilecek bir niteliktedir. İçsel boyutu, BM İnsan Hakları Komitesi'nin 12 Nisan 1984 tarihli Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'nin self determinasyon hakkını düzenleyen 1. maddesine ilişkin genel yorumunda belirlediği gibi, self determinasyon hakkının bireysel insan haklarının tanınması ve korunması ile ilişkili olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede iç self determinasyon hakkı özellikle halkın siyasi iktidarın kullanımına etkin katılımı temelinde anlamlandırılmalıdır. İçsel kendi kaderini tayin hakkı ile ilgili olarak uluslararası hukuk doktrininde yürütülen tartışmalar da insan hakları komitesinin yaptığı yorumu desteklemektedir.

Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın bu niteliği, salt ezilen halkların değil, devlet yönetimine iradesini hakim kılmak isteyen tüm ülkelerdeki halkların ve toplumsal kesimlerin dayanabileceği bir kapsamdadır. Bu anlamda bu hakkın kullanımında uluslararası hukuk tarafından kabul edilen uygulamalar; egemen ve bağımsız bir devlet kurulması, başka bir bağımsız devletle birleşme, böyle bir devlete üye olmak ya da halkın özgür kararıyla belirli başka politik statünün oluşturulmasıdır. BM Kişisel ve Siyasal Haklar Sözleşmesi ile Ekonomik, Sosyal, Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin yanı sıra 27 Haziran 1981 tarihli İnsan Hakları ve Halklar Hukuku İçin Afrika Şartı'nın 20. maddesi de, aşağıdaki belirlemesi ile bu hakkın bütün halklara tanındığını vurgulamaktadır: "Bütün halklar, varolma hakkına sahiptirler. Onların tartışmasız ve doğal olarak kaderini tayin hakları vardır. Onlar, özgürce politik statülerini belirler ve ekonomik, sosyal, kültürel gelişimlerini yine kendilerince belirledikleri politikaya göre şekillendirirler."

Bütün bu sözleşmelerden çıkan sonuç; bir halk için Kendi Kaderini Tayin Hakkı, kendini baskı ve yabancı hakimiyetten kurtarmakla hatta kendisini bir devlet içinde kurumlaştırmakla tüketilmemektedir. Sadece bu durumda, bu hakkın yöneldiği alanın yönü, dış tehditten iç devletsel düzenini özgürce şekillendirmeye kadar değişmektedir. Bundan dolayıdır ki, BM İnsan Hakları Komisyonu, raporlarında imzacı devletlerin Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nı anayasaya alarak bu hakkın pratikleşmesinin nasıl olacağının yasalarla tanımlaması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu anlamda bu hak, salt uluslararası bir hukuk kuralı değil aynı zamanda ulusal hukuk kuralı olarak da halkların demokratik hukuksal mücadelesine zemin sunmaktadır. Bu çerçevede bir devlete sahip veya ulusal siyasi gelişkinliği teşkil eden halklar için, Kendi Kaderini Tayin Hakkı, öncelikle içsel olarak onların devlet bütünlüğü içinde, yaşamsal ve kimliksel örgütlenmesini esas almaktadır. BM Genel Kurulu'nun 'Devletler Arasında Dostça İlişkiler ve İşbirliği ile İlgili Uluslararası Hukuk İlkeleri Bildirgesi,' esas olarak Kendi Kaderini Tayin Hakkı'nın dış boyutuna ağırlık vermekte, ancak aynı zamanda da politik statünün, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmenin biçimlendirilmesi konusunun da özgür bir şekilde kararlaştırılmasına vurgu yapmaktadır. Bu iç durum, birçok halk açısından, etnik kimlikleri, kültürel geleneklerini ve ekonomik, politik katılımlarını belirleyen, önemli bir çıkış noktası durumuna gelmiştir.

Bütün bu uluslararası sözleşmeler ve belgeler, halkların kendi kaderlerini belirleme hakkını düzenleyerek yeni çağda halkların özgürleşme taleplerinin hukuki mücadeleler yoluyla karşılanmasını sağlamaktadır. Bu anlamda bu hakkın kullanılması demokratik çağdaş uygarlığa ulaşmada en etkili mücadele yolunu ortaya çıkarmaktadır. Bu temelde demokratik uygarlık hedefinin sağlanmasında başta halklar olmak üzere tüm toplumsal kesimler ve azınlıkların kendi kaderini tayin hakkının içsel boyutu çerçevesinde yürütecekleri siyasal, ekonomik ve kültürel statülerini belirleme mücadelesi, 21. yüzyılın hedefi olan ve demokratik uygarlığın sistemleşmiş ifadesi olan demokratik cumhuriyete ulaşılmasını sağlayacaktır. Bu anlamda kendi kaderini tayin hakkı, yeni çağın halklar yüzyılı olması gerçekliği temelinde şekillenmesi mücadelesinin en temel dinamiği olacaktır. Bu dinamiğin tüm toplumsal kesimleri kapsayan niteliği ve uygarlaşma düzeyiyle bağlantılı olarak gelişmesi, sürekli devingen ve gelişen demokratik toplumun da temel kaynağı olacaktır.

Bu temelde başta Kendi Kaderini Tayin Hakkı olmak üzere, Üç Kuşak Haklar çerçevesinde dile getirilen temel hakların, demokratik uygarlık olarak ifade edilen yeni uygarlıksal gelişmenin zemini olduğu açıktır. Bu hakların gerek kullanılması, gerekse de daha da geliştirilmesi mücadelesi ise demokratik uygarlığın ilerletilmesi anlamına gelecektir. Bu anlamda 21. yüzyılın stratejik hedefi demokratik uygarlık aşamasına ulaşmaktır. Bu stratejik hedefe ulaşma mücadelesinin yol, yöntem ve araçları ise Meşru Savunma Stratejisi ile belirlenecektir. Bunun için Meşru Savunma Stratejisi, demokratik uygarlığa ulaşmanın mücadele stratejisi olarak insanlığın ulaştığı evrensel değerler olan insan hakları ve demokrasiye sahip çıkarak geliştirilmesi amacıyla mücadele yürütmek, bunu da çağın gereği olarak öncelikle demokratik hukuk mücadelesi ve ona dayalı demokratik halk mücadelesi ile gerçekleştirme esaslarına dayanır. Yani asıl olarak siyasal mücadele çizgisidir. Ancak tanımı gereği olan ve uluslararası hukuk anlayışı tarafından koşulları, çerçevesi çizilen bir şekilde zor kullanımı da bu stratejinin kapsamı içindedir. Meşru Savunma Stratejisi'nin, evrensel meşru savunma hakkına dayalı bir mücadele stratejisi olarak bu temelde geliştirilmesi, insanlığın içine girdiği uygarlıksal krizden olası en az zarar ile çıkmasının da güvencesidir.

"Demokratik uygarlık çağını ortaya çıkaran temel dinamiklerden biri olan halkların özgürlük mücadeleleri de yeni bir aşamaya girmiştir. 20. yüzyıl boyunca zora dayalı olarak ulusal kurtuluş mücadelesi yürüten halkların, geçen yüzyıl boyunca pek çok yerde iki kutuplu dünyanın getirdiği olumlu koşullardan yararlanarak başarılı olmalarına karşın, iki kutuplu dünyanın yıkılması sonucu ulusal kurtuluş için uygun mücadele zeminini kaybetmişlerdir."

Meşru savunma çizgisinin Ortadoğu ve Kürdistan'da uygulanması ve amaçları

Tarihte doğal bir hak olarak ortaya çıkan, günümüzde ise ulusal ve uluslararası hukuk tarafından tanınan, kabul edilen evrensel bir hakka dönüşen meşru savunma ile buna dayalı mücadele stratejisinin en işlevsel olacağı sahaların başında Ortadoğu gelmektedir. Ortadoğu hem kendi içinde bulunduğu koşulların bir gereği olarak hem de insanlığın karşı karşıya bulunduğu uygarlıksal krize karşı tarihinden kaynaklanan sorumluluğundan dolayı, böylesi bir konumdadır. Her şeyden önce ABD'nin son Irak müdahalesi ile de ortaya çıktığı gibi tüm dünyanın yeniden düzenlemesi Ortadoğu merkezli gelişmektedir. Uygarlıklar merkezi olan Ortadoğu'nun bugün karşı karşıya kaldığı sorunların boyutu ve özellikle şiddet yoluyla çözüm çabalarının sonuçsuzluğu da göz önüne alınınca, yeni bir yaklaşımın zorunlu olduğu açıktır. Bu yaklaşım da ancak Başkan Apo'nun Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ortaya koyduğu demokratik çözüm mantığı olabilir. Nitekim Başkan Apo bu durumu şöyle ifade etmektedir; "Ortadoğu'ya bu temelde yaklaşılabilir. Ağır ortaçağ kalıntıları, bürokratik devlet kapitalizmi, gaspçı gelişmemiş burjuvazisiyle, büyük tarihiyle adeta cücelik biçiminde bir çelişkiyi yaşayan, bunu her boyutta –din, dil, kültür, etnik, sınıf, cins ve çevre– derinliğine yaşayan, klasik

milliyetçi ve dini çözüm ve çatışma yaklaşımlarının iflas ettiği, demokratik, barışçıl bir çözüme şiddetle ihtiyaç duyulan bir konuma gelindiği belirtilebilir. Demokratik Ortadoğu Birliği tarihi gelişmeye yanıt verebilecek bir kavram ve slogandır... Bizim anlayışımız bölge gerçekliğini göz önünde bulunduruyor. Bölgedeki sınırların değişmesinden ziyade, bölgenin demokratikleşmesini esas alıyor. Siyasi sınırların değişmesine gerek yok. Bu zaten olursa kanlı olur, gereksizdir. Bunun yerine demokratik çözüm önemliydi. Demokratik çözüm başarısızlıklara yer vermez. Bu otonomicilik değildir. Ama bunun da ideolojisi, siyasal perspektifi var. Ekonomik olarak da emekçilerin yararına olur. Sınıfsal temeli emekçilerdir. İdeolojik temeli gerçek sosyalizmdir. Siyasi temeli demokrasidir."

Bu durumda Ortadoğu bölgesi dayandığı 15 bin yıllık derin kültürel varlığıyla yeni bir sistemi doğurmanın en avantajlı adayıdır. Ancak Ortadoğu'nun öncülük rolünün gerçekleşmesi mutlak bir kader de değildir. Ortadoğu'yu tarihi kapsamı içinde tanımadan el atılacak her sorun başa daha büyük sorunlar açmaktan öteye bir sonuç vermez. Bu açıdan Ortadoğu gerçekliği tüm yönleriyle tarihsel ve güncel açıdan çözümlenirse bu rol layıkıyla oynanabilir. Sorunları birleşik kaplar misali bağlantılı olan bölgede, çözüm de çözümsüzlük de birbirini derinden etkilemektedir. Tarihi olarak bakıldığında da kördüğümleşen Ortadoğu'nun kültür mirasında gericileşmiş ve tarihin çöp sepetine atılması gereken birçok öğenin yanı sıra yeni sentezlere yol açabilecek ve insanlığın özünü ifade edebilen unsurlar da az değildir. Ortadoğu'nun bugün karmaşık sorunlarıyla her bakımdan çektiği acılar doğum sancıları olmaktadır. Eğer sorunlar doğru tespit edilip uygulanabilir ve gerçekçi çözümler ortaya konulabilirse, yeni uygarlıksal çıkışı ifade edecek olan doğum başarıyla gerçekleşmiş olacaktır. Milliyetçi, islamcı, klasik solcu ve postmodern Batıcı yaklaşımlar doğumu ölü olarak gerçekleştirmekten öteye bir sonuç vermeyecektir. Nitekim son iki yüz yıldır uygulanan politikalar da bunun açık ifadesidir.

Bölgenin son iki yüzyıllık gelişimine İngiliz emperyalizminin politikaları başta olmak üzere Batı politikaları damgasını vurmuştur. Bölgeye adım adım giren Batılılar, tüm halkları kendi çıkarları temelinde birbirlerine kırdırmayı temel politika haline getirmiştir. Yaratılan kör şiddet ortamında güçsüz düşürülen kesimleri de iradesiz bir biçimde kendilerine bağlamışlardır. Bütün dünyaları kendi iktidar güdülerini doyurmaktan ibaret olan yerel egemen işbirlikçi kesimler ise bu oyunun basit malzemeleri olmaktan kurtulamamışlardır. Bu açıdan kapitalizmin bir ürünü olan milliyetçilik ve ulus devlet anlayışı, İngiliz sömürgeciliğinin politikalarını yüzyıllarca sürdürebilmek için Ortadoğu topraklarına attığı zehirli tohumlar gibidir. Halklar ve kültürler mozaiğine dayatılan zorlama bir modeldir. Burada halklar ve kültürler o kadar iç içe geçmiştir ki onları birbirinden ayırmaya kalkışmak büyük sorunlara yol açmak demektir. Milliyetçilik temelinde ulus devlet kurmak, bir insanın vücudunu Ortadoğu devletlerinin sayısı kadar bölmek demektir. Bıçakla kesilen yerlerin sürekli kanayacağı açıktır. Bu nedenle Ortadoğu derinliğine incelenirse, sorunlarının kökeninde kimi kesimlerin zorlama ayrılık istemlerinin ve özgür birlikteliğin çıkarcı kesimlerce engellenmesinin yattığı görülecektir.

Nitekim bölgede emperyalizmin cetvel çizgileriyle oluşturduğu monarşi, oligarşi ve cumhuriyet rejimleri ne Ortadoğu'nun öz tarihine sahip çıkabilmekte ne de Batı tarzında bir demokratikleşmeyi yaşayabilmektedir. Gericilikte ısrar eden, ortaçağda kalan bölge rejimlerinin Ortadoğu'yu çağdaş dünyayla buluşturma yeteneği olmadığı gibi, bu yönlü bir istekleri de yoktur. Sistem halklarının iradelerinin esir alınması ve suni sorunlarla oluk oluk kan akıtılması üzerine kurulmuştur. Bu nedenle dikkatli bir biçimde incelendiğinde gericiliğin sorunlara çözüm çabaları adı altında dayattığı her adım çözümsüzlüğü daha da derinleştirmek olmuştur. Ayrıca Ortadoğu'da çözüm adına ortaya çıkan her türden milliyetçi ve dinci eğilimin de kaostan başka bir sonuca yol açmadığı görülmüştür. Bu durumda Ortadoğu'daki çıkmazın ancak bölgenin tarihine ve günümüz dünyasının gereklerine uygun bir çözüm dışında fazla alternatifi olmadığı da daha iyi anlaşılır.

Bu değerlendirmeler çerçevesinde ele alındığında, günümüz dünyasında hızlı bir değişim dönüşüm yaşanırken, Ortadoğu'nun da yeni bir yol ayrımına geldiği görülecektir. Dışta gelişen küreselleşme eksenli sistemle, içte antidemokratik ve despotik yönetimlere duyulan tepki dönüşümü kaçınılmaz kılmaktadır. Bu temelde Ortadoğu halkları emperyalizmin sahte özgürlük dünyalarına kanmadan büyük çıkışlardan örülü tarihsel ve kültürel varlığına çağdaş bir halkayı ekleyerek kendisini canlandırıp geleceğe taşırabilir mi? Avrupa'yı özümsemekle yetinmeyip antitezini ve sentezini oluşturacak güce ulaşabilir mi? Demokratik uygarlığın sağ kanadı olarak nitelendirebileceğimiz Avrupa ülkeleri bu sistemi derinliğine ve genişliğine yaşamaktan öteye gidebilecek yetenekte değildir. Sistemin bir adım ilerisi demokratik sosyalizm, bir adım gerisi faşizmdir. Faşizmin felaketler getirdiği henüz hafızalardaki canlılığını korurken, sosyalizmi de sistem tercih etmemektedir. Latin Amerika'dan Asya'ya, Afrika'ya kadar dünyanın diğer bölgeleri hem tarihsel gelişim karakterlerinin gereği öncülük yerine takipçi olmayı sürdürecekleri gibi sahip oldukları potansiyel kültürel değerler de öncülük yapmalarına fazla imkan sunmamaktadır. Bu durumda Ortadoğu'nun küreselleşen insanlık bunalımına tarihte olduğundan daha kapsamlı bir çıkış yaptırmasının bütün koşulları mevcuttur. Bunalımın kaynağında yer alması, çıkışın da oradan yapılmasını gerektirmektedir.

Dünyadaki belli başlı tüm güçlerin üzerinde mücadele ettiği, bir nevi insanlığın sorunlarının yoğunlaşmış merkezi olarak ele alabileceğimiz Ortadoğu bölgesinin sorunlarının çözümü, tüm dünya halklarının sorunlarının çözümü açısından önemli gelişmelere vesile olacaktır. Çünkü Ortadoğu'daki çözümsüzlük bütün dünyada sınıflı toplum uygarlığını ayakta tutan temel unsurlardan biridir. Emperyalizm ve sömürgecilik Ortadoğu'nun ekonomik kaynakları kadar geriliklerine dayanarak kendisini ayakta tutmaktadır. Dolayısıyla o çözülmeden dünya çözülmez.

Ortadoğu gerçekliği ve Kürt Sorunu

Ortadoğu'nun içinde bulunduğu çıkmazdan yeni bir uygarlıksal gelişmeye imkan verecek tarzda çıkmasını sağlayacak kilit ise Kürt sorununun çözümüdür. Kürt sorunu bugün dünyayı en çok uğraştıran Arap-İsrail sorunundan hem kapsam hem de biçim olarak daha ağırlıklı ve derinlik arz eden bir konumdadır. Bu sorunun tümüyle açığa çıkmaması eksik ve yanılgılı değerlendirmelere konu teşkil etmektedir. Bu sorunun son iki yüz yılda emperyalizmin bölgeye dayattığı politikaların temelinde yer alması ve 20. yüzyılın başlarında bölge statükosunun Kürt gerçeği üzerinde kurulması gibi, günümüzde de statüko parçalanmaya çalışılırken bir temel taş olarak bu gerçeğin sarsılıp harekete geçirilmesi sorunun kapsamının ispatıdır. 40 milyonu aşkın nüfusuyla dört parçaya bölünmüş olması bile değerlendirildiğinde siyasal ve askeri açıdan kendiliğinden bölgesel bir rol oynayabileceği açıktır.

Ayrıca Kürt sorunu dikkatlice ele alındığında, sorunun dünyanın diğer bölgelerinde görüldüğü gibi, salt bir ulusal ve toplumsal kurtuluş problemi olmadığı kapsam ve etkileri bakımından da tüm Ortadoğu'yu etkileyen bir sorun olduğu görülmektedir. Kürt gerçeği Ortadoğu'nun mevcut çözümsüzlüğünün temel sebeplerinden biri olduğu kadar, çözümünün de temel anahtarıdır. Kendi içerisinde bölgenin etnik, sosyal, dinsel, siyasal tüm çelişkilerini yaşaması itibariyle Ortadoğu'nun sorunlarının toplamının çatıştığı bir proto Ortadoğu sahası olma özelliğini taşımaktadır. Zaten coğrafik ve demografik olarak bölgenin üç büyük ulusu arasında dört parçaya bölünmesi ve dağınık nüfusuyla tüm halklarla etkileşimi, onu kendiliğinden bölgesel bir sorun yapmaktadır. Dolayısıyla Kürt sorunuyla Ortadoğu sorunu etle tırnak gibi iç içe geçmiştir. Tarihsel oluşum tarzları ve trajik kaderleri bakımından değerlendirildiğinde de Ortadoğu'nun dünya içerisindeki yeri ile Kürdistan'ın Ortadoğu'daki yeri arasında çok çarpıcı benzerliklerin olduğu görülecektir. Bu durumda Kürt sorunu Ortadoğu'daki her tür gelişmenin kiliti olarak ele alınabilir. Şimdiye kadar da ağırlıklı olarak gelişmelerin olumsuz yönü, daha çok da zor ve şiddetin gölgesinde damgasını vurmuştur. Nitekim Başkan Apo da Kürt sorununun içinde bulunduğu durumu şöyle ifade etmektedir; "Kürt sorunu, yaşadığı ağır çözümsüzlükten ötürü, kapsamına en çok şiddet biriktiren bir olgudur. Yüzyıllardır bu yüzden isyanlar yaşanmıştır. İsyanlar adil ve onurlu barışla sonuçlanmadığından, 'ne savaş ne barış' durumu en zor ve uğursuz yaşam tarzı olarak halkımızın yakasını bırakmamıştır. 'Ne savaş ne barış,' aslında en acımasız bir toplum yönetim tarzıdır. Zayıf bir halkı bu politikayla serseme çevirmek, sınırsız baskıya ve sömürüye açık tutmak anlamına da gelmektedir. Neredeyse tüm 19. ve 20. yüzyıl bu tarz yönetimlerle dolu geçmiştir. Bu insanlık dışı yönetimlere son verme gereği açıktır."

Bunun için de her şeyden önce Kürt sorununun yaşadığı en temel çıkmaz olan inkar edilme olgusunun aşılması gerekmektedir. Kürt sorunu, bir sorun olarak kendi kimliği ile ele alınmanın ötesinde, daha çok da sorunu yaratan veya sürdüren egemen güçlerin çıkarları temelinde tanımlanmaktan kurtulamamıştır. Birbirinden çok farklı hatta çatışan çıkarlara sahip güçlerin bu kadar katı bir inkarcılıkta birleşmesinin temel nedeni, en çok da Kürt sorununun çözülmeye başlaması ile yaratacağı değişim dalgasının halka halka tüm bölgeyi saracak olmasındandır. Ayrıca inkar imha siyasetinin uluslararası boyutlu olduğu gerçeği de gözden kaçırılmamalıdır. Tarihsel olarak özellikle 20. yüzyılla birlikte Kürdistan dört parçaya bölünerek Kürt halkı statüsüz bırakıldığı gibi, güncel olarak da bu yaklaşım sürdürülmüştür. Ortadoğu'nun uluslararası sistemdeki belirleyici konumu da göz önüne alındığında, sistemin egemen güçlerinin Kürt sorununu kendi çıkarları temelinde kullanma yaklaşımı daha net ortaya çıkmaktadır. Bu açıdan inkar imha siyasetinin aşılmasının uluslararası güçlerin yaklaşımlarının değişimini gerekli kıldığı, bunun da tüm bölgede kapsamlı altüst oluşlar yaratacağı açıktır. Bütün bu nedenlerden dolayı Kürt sorunu çok uzun süreden beri, hem dıştan emperyalist ve sömürgeciler hem de içten işbirlikçi reformist milliyetçiler tarafından alabildiğince tahrif edilip çarpıtılmaktadır. Dolayısıyla sorunu değerlendirirken özgünlüklerini ortaya çıkarmak gerçekçi bir çözüme ulaşmak için şarttır.

Ancak tüm inkarcılıklara ve bu çerçevede yürütülen baskıcı imhacı politikalara rağmen, Kürt gerçeği günümüze ulaşmayı başarmış ve çağın değişen koşullarıyla birlikte kendisini yenileme şansına kavuşmuştur. Artık evrensel değerler sistemi bir halkın ve kültürün yok edilme çabalarını kabul etmemekte, tekniğin gelişim düzeyi asimilasyoncu inkar ve imha politikasını geçersiz kılmakta, globalizm hem egemen kesimler açısından hem de halklar bakımından insanlığın gelişimi önünde engel olmaktan öteye bir anlamı kalmamış olan ulusal sınırları ve buna dayalı şoven milliyetçiliği her taraftan kuşatmaya alarak aşılmaya zorlamaktadır. Bu elverişli koşullar iyi tespit edilerek ve geçmişte yapılan hatalara düşülmeyerek soruna makul bir çözüm arayışına girmek ve çözümü üretmek tarihsel önemde sonuçlar ortaya çıkaracaktır.

Kürt sorununun çözümünün tarihsel anlamı

Ortadoğu'nun en kapsamlı sorunu olan ve tüm çabalara rağmen çözülemeyen Kürt sorununun çözümünün yol açacağı sonuçları benzerlerinden farklı olacağı gibi, çözüm tarzı da farklı olacaktır. Başkan Apo otuz yıllık PKK mücadelesinin Kürt olgusunda önemli dönüşüm ve gelişmelere yol açtığı halde çözüm getirememesini ve çözümün nerede aranması gerektiğini çarpıcı bir biçimde şöyle ifade etmektedir; "eğer bir toplumsal olguda kökenleri yüzyıllarca öncesine dayanan bir sorun yaşanıyor ve çağına göre normal sayılabilecek bir çözüme bir türlü ulaşamıyorsa bunda kusuru iç ve dış objektif koşullarda aramak gerçekçi olmaz. Bu sorunun objektif koşulları vardır. Ama bu etkenler çözümün önündeki sonsuz engeller olarak rol oynamamışlardır. En olumsuz koşullarda bile her zaman bir köşesinde çözüm olanağını yakalamak mümkündür. Çözümsüzlüğü sübjektif koşulların dar anlamda yetersizliğine bağlamak da gerçekçi olmaz. Uğruna az kan döküldü veya örgüt ve bilinç düzeyi zayıftır demek de izah edici bir neden olamaz. Yine her şeyi askeri ve siyasi strateji ve taktiklerin hata ve yanlışlıklarına yüklemek de aldatıcı olabilir. Temel çözümsüzlük nedenini çözüme yaklaşım tarzında, tarzın ne kadar gerçekçi ve uygulanabilir olduğunda aramak daha doğru bir değerlendirmedir."

Bu çerçevede ele alındığında Kürt sorununun şimdiye kadar bir çözüme ulaşamamasının temel nedeni herkesin soruna kendi niyetleri çerçevesinde yaklaşması, sorunun tarihsel temelleri ve karakterini çözümleyememek kadar kaba bir biçimde dayatmada bulunmasıdır. Egemen ulus devletlerin de soruna ideolojik inkar temelinde yaklaşması çözümsüzlükte aynı derecede etkili olmuştur. Bunun yanı sıra 20. yüzyılda dünyanın birçok yerinde başarı kazanan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadele yöntemlerinin de bu soruna çözüm üretmekten uzak olduğu açığa çıkmıştır. Bunda çağ genel karakterinin değişmesi kadar, özellikle de Ortadoğu gerçekliği ve Kürt sorununun özgünlüğünün böylesi çözümlere imkan vermemesi rol oynamıştır. Kürt sorununa yönelik egemen inkar imha politikasının uluslararası planda geliştirerek yürütülmesi, Ortadoğu'da bu güçler tarafından çizilen ulusal ve siyasal tüm sınırlardaki en ufak bir değişimin bölgede ve dünyada büyük altüst oluşlara yol açmasını getirmiştir. Bu da Kürtler açısından hem kendi devletine sahip olma hem de varolan devletler içinde kendisine dayatılan statüsüzlüğü herhangi bir biçimde aşma imkanını ortadan kaldırmıştır. Üstelik çağın değişen karakteri de özellikle devlet kurma biçimindeki bir seçeneği önemli oranda gündemden çıkarmıştır. Öte yandan esas olarak ilkel milliyetçi ve reformist çevreler tarafından bir çözüm olarak sunulan otonomi de böylesi bir konumdan uzaktır. Çağdaş uygarlık sınırsız özgürlüğü esas almaktadır. Otonomi ise her şeyden önce bir sınırlandırmadır, doğal gelişimin, eşitliğin sınırlanmasına dayanan ikinci sınıf bir konumu öngörmektedir. Bu nedenle bir çözüm değildir, nitekim bu da yaşanan gelişmelerle açıkça kanıtlanmıştır.

Kürt halkının çıkarı onurlu barış ve demokratik sistemin çalışmasından geçer

Sonuçta bütün bunların yanı sıra bir yandan çok yönlü parçalanmışlık, siyasal, sosyal gerilik, stratejik müttefiklerden yoksunluk, tecrit ve kuşatılmışlık, işbirlikçilik ve ihanet gibi birçok iç ve dış sebep; diğer yandan da yüzlerce yılı verimsiz bir biçimde tüketen onlarca isyan ve bastırma hareketi hiçbir tarafa gönlündeki çözümü bahşetmemiştir. Bu ise klasik tarzlardan ve benzer örneklerden farklı çözüm arayışlarını geliştirmenin gereğini ortaya koymuştur. Çağımızda Kürt sorununa çözümün ancak insanlığın ulaştığı evrensel düzey göz önünde bulundurularak sağlanabileceği ortaya çıkmıştır. Bu da her şeyden önce şiddet dışı bir yaklaşımla Kürt sorununu devlet olma veya otonomi sorunu olarak ele almak yerine; demokrasi ve özgürlük sorunu olarak değerlendirip örgüt modeli ve mücadele yöntemlerini de bu temelde oluşturup işlevselleştirmeyi gerektiriyor. Başkan Apo, Kürt halkı için çözüm çerçevesini şöyle ortaya koymaktadır; "Kürt halkı için uzun süreli bir saldırı şiddetiyle ayrılığa gitmenin ne olanağı ne de gereği vardır. Özgür birliktelikle her halkla birlikte yaşamak Kürt halkının kendi çıkarınadır. Bu anlamda çağdaş özgürlüklerin imkan dahiline girdiği günümüz için, uzun vadeli bir kurtuluş savaşının pek değeri yoktur. Kürt halkının çıkarı onurlu barış ve demokratik sistemin çalışmasından geçer. Ama varlığı inkar edildikçe ve kültürel varlığına özgür ifade hakkı ve olanakları tanınmadıkça meşru savunma durumuna geçmesi; yüzyıl sürse bile bu durum geçinceye ve çağdaş özgürlükleri tanınıncaya kadar meşru savunma durumunu sürdürmesi de evrensel hukuk gereği bir haktır."

Başkan Apo böylesi bir çözümün genel çerçevesi olarak üçüncü alan teori ve pratiği temelinde geliştirilecek demokratik ekolojik toplum modelini ortaya koyarken, bu çözüm modelinin başarısının da ancak, Kürtlerin yeni bir zihniyete ulaşmasıyla

mümkün olacağını vurgulamaktadır. Bu anlayış devriminin pratik sonucu ise en küçük hücrelerine kadar örgütlenmiş ve bilinçlenmiş bir toplumun ortaya çıkması olacaktır. Böylesi bir toplum da büyük saldırıları bile başarıyla karşılayabilecek yetenektedir. Bu temelde mevcut devletleri yıkarak veya parçalayarak ayrı bir devlet oluşturmayı hedeflemeden demokratik sivil toplum çerçevesinde sağlanabilecek Kürt sorununun çözümü bölgede çığ gibi gelişmelere yol açacaktır. Herşeyden önce Kürtler bölgedeki tüm halkları birbirine bağlayan köprü konumuna gelecektir. Parçalar arasında gelişecek olan demokratik birlik Ortadoğu halklarının demokratik federasyonlaşmasının hem nedeni hem de sonucu olacaktır. Dolayısıyla bölge devletlerinin bölünme kaygısıyla demokratikleşmeden korkmaları son derece yersiz bir endişedir. Kürt sorununun demokratik çözümü ilgili tüm devletleri mevcut bunalımdan çıkaracağı gibi en az kayıpla her tarafa azami faydayı verecektir.

> "Kürdistan özgürlük hareketi, 21. yüzyılla birlikte temel strateji olarak demokratik ekolojik toplumu yaratma hedefini kendi önüne koyarak böylesi kapsamlı bir mücadeleye giriş yapmıştır. Bu da öncelikli olarak Kürdistan'ı egemenliği altında tutan devletleri demokratik cumhuriyetlere dönüştürerek gelişebilecek bir stratejidir. Bu stratejinin dayanacağı temel güçler kadın, gençlik ve emekçiler olmak üzere demokratik ekolojik toplumdan çıkarı olan tüm kesimlerdir. "

Kürtlerin her halkla demokratik ve özgür ilişkisi bölgenin demokrasi kültürüne büyük bir katkı olacağı gibi, bu ilişkinin merkezinde yer almak Kürt halkını ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel olarak daha da zenginleştirecektir. Kendi bünyelerinde geliştirecekleri demokratikleşme ve her türlü gerici bağdan kurtulma temelinde sağlayacağı özgürlük düzeyi her parçanın içinde yaşadığı ülkeyi ve halkı da demokratikleşmeye zorlayarak bölgesel bir demokrasi ve özgürlük hamlesine yol açacaktır. Bu açıdan bölge halklarının demokratik ve özgür yaşam imkanları da Kürt sorununun çözümü ile yakın bağ içerisindedir. Şimdiye kadar ağırlıklı olarak Kürtleri boğmak için kurulan barajda tüm bölge halkları boğuntuya getirilmiştir. Bu biçimde milliyetçilikle de zehirlenen halklar, İsrail ve Türkiye'de görüldüğü gibi, sık sık çatışmalara sokularak sürekli bir tehditle karşı karşıya bırakılmaktadır. Kürt sorununun demokratik temelde çözümü, halkların bilinçleri üzerindeki sis perdesini kaldıracağı gibi bu acımasız sömürü çarklarını da bölge çapında parçalayacaktır. Bu durumda Kürtlerin milliyetçiliğin zehirlediği bir halk haline gelmemiş olması herkesle en hızlı bir biçimde bütünleşmesini sağlayarak hem güçlü ulusal birlikleri oluşturmada hem de devletlerin coğrafik bütünlüğünü koruyarak demokratik sistemi geliştirmede kendisine başta olmak üzere tüm bölge halklarına çağdaş dünya sistemine doğru yürüyüşte büyük bir avantaj sağlamaktadır.

Mevcut koşullarda Kürt sorununun içerisinde bulunduğu durum aslında insanlığın durumunu da yansıtmaktadır. Hatta Kürtlerin sömürge statüsünde bile kabul görmemesi, en temel insan haklarından bile mahrum edilmesi, yaşadığı etnik, ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel, cinsiyet vb sorunlarla birlikte değerlendirildiğinde tüm dünya çapında en ağır vakayı temsil ettiği görülmektedir. Tarihte neolitik devrimin kazanımları üzerine oturan sınıflı uygarlık sisteminin de temel düğümünün Kürt ve kadın olgusunun köleleştirilmesi üzerinde atıldığı göz önüne getirildiğinde, Kürt sorununun çözümünün özde insanlık sorunlarının çözümü anlamına geleceği açıktır. Kürtlerin uygarlık sisteminin kuruluşunun kökeninde yer alması gibi çözülüşünün de baş aktörü olması kesinlikle bir tesadüf değildir. Sadece tarihsel ve toplumsal diyalektiğin bir gereğidir. Uygarlık güçlerinin küreselleşen sistem bunalımına çözümü Ortadoğu'ya müdahale zemininde araması da bu tezi doğruladığı gibi, buna karşı halkların ve tüm sosyal kesimlerin küresel bir demokratik ekolojik hareketle yeni paradigma temelinde mücadele etmeleri gerekmektedir. Burada tüm ilerici kesimlerin desteği ile gerçekleşecek olan Kürt halkının özgürlüğü, özünde insanlığın özgürlüğü olacaktır.

Çok uzun bir süredir yanlış politikalar sebebiyle Kürdistan'a hükümran devletlerin zayıflamasına yol açan Kürt sorunu, demokratik özgür birlik temelindeki çözümüyle bölgeyi bütünleştirip güç birliğine ulaştıracağı gibi Ortadoğu'nun çağdaş normlarla yeniden dünyayla buluşmasına da yol açacaktır. Bu temelde önemli bir bölge gücü olma iddiasında olan Türkiye'nin bu iddiasını tarihin de defalarca doğruladığı gibi ancak, Kürt sorununun demokratik çözümü ve Kürt ittifakı çerçevesinde gerçekleştirebileceği ortadadır. Tarih Kürt-Türk stratejik birliğinin büyük başarılarına tanık olduğu gibi, çatışmanın her iki tarafa da büyük kaybettirdiğinin de örnekleriyle doludur. Dolayısıyla her şeyin Türkiye'ye ya Kürt sorununun demokratik çözümünü ya da çözülmeyi dayattığı bu dönemde, mütevazi bir çözümün Türkiye'nin bütünlüğüne olduğu kadar birliğine de gerçek bir güçlenmeyi vereceği açıktır. AB'ne üyelikten Ortadoğu, Kafkaslar, Orta Asya, Balkanlar ve çok sayıda ülkeyle ilişkilerine kadar her alanda olumlu katkı sunacağı ve saygınlık kazandıracağı ortadadır. İçeride tüm gücünü ekonomik gelişmeye vermiş, asayiş sorunlarını halletmiş, tüm vatandaşlarıyla barışmış bir Türkiye'nin hızla kalkınmaması düşünülemez. Eğer Türkiye Cumhuriyet Kürtleri yadsıyarak önümüzdeki dönemde demokratikleşip krizini aşacağını, içte birlik ve dışta güçlü ittifaklarla yoluna devam edeceğini düşünüyorsa, bunun kendisini aldatma olduğu günümüzde yoğun bir biçimde yaşanandan açıkça bellidir.

Hem coğrafik konumu, hem demografik yapısı, hem de kendisine özgü kültürel birikimiyle Ortadoğu'nun tarihsel ve güncel temel güçlerinden biri olan İran'ın da Kürt sorununun çözümü temelinde yeniden şekillenecek olan Ortadoğu'da faal bir rol oynaması beklenmelidir. Tarihsel olarak Doğu-Batı yol ayrımında buluşması, her iki kültürü de kendisine özgü bir tarzda reformdan geçirerek özümsemesi, gelişmeye ve değişime açık yönünü teşkil etmektedir. Ancak mevcut sistemi etnik yapılar kadar sosyal kesimlerin de ihtiyaçlarını 21. yüzyılın evrensel değerleri çerçevesinde karşılamaktan uzak olan İran'da, yürütülecek demokratik mücadele ile kapsamlı bir değişim hedeflenmelidir. Bu konuda Kürt halkı geçmişte olduğu gibi tarihi yanlış okumadan ve oyunlara da gelmeden son otuz yıllık demokratik mücadele geleneğinden aldığı güçle tüm İran'ın ulusal ve toplumsal sorunlarının aşılmasına katkıda bulunabilir. Özellikle İran'ın çeşitli oyunlarla parçalanıp güçsüz düşürülmeye çalışıldığı bu dönemde Kürtlerin demokratik özgür birliğe öncülük yapmaları hayati önemdedir. Bu biçimde islama çağdaş demokratik özellikler kazandırılarak gerçekleşecek çözüm, hem islamın tutucu yorumlarının aşılmasında, hem İran halklarının gönüllüce İran'ın birliğini korumasında, hem de kendi iç sorunlarını çözmüş İran'ın geniş coğrafya ve zengin ekonomik ve kültürel rezervleriyle Ortadoğu'nun en gizemli ve çekici ülkesi haline gelmesine vesile olacaktır.

Bölge devletlerinin kendi sorunlarını çözüp küresel sistemle uyumlu bir ilişki içerisine girememesi kendisinde ısrar eden mevcut rejimlerin en az halklar kadar uluslararası sistemi de zorladığını kanıtlamaktadır. Irak'a dışarıdan yapılan müdahale Ortadoğu'daki kilitlenmenin uygarlık sistemini ne denli etkilediğini gösterirken, tarih ve toplumun doğal gelişim yasalarının bu kilitlenmeyi sonsuza kadar kabul edemeyeceğini de ortaya koymaktadır. Müdahalenin zaman ve mekan olgusu çağın objektif koşullarıyla birleştirildiğinde hem emperyalizmin hem de halkların ağırlaşan sorunlarına bu zeminde çözüm aramalarının kaçınılmaz olduğu görülecektir. Bu nedenle Saddam rejiminin dağıtılmasıyla birlikte Irak'ta henüz bir çözüm ortaya çıkmamış, ama çözüm olanakları her zamankinden daha fazla oluşmuştur. Irak zemininde yoğunlaşan küresel mücadeleyle hem uygarlık güçleri hem de halk güçleri 21. yüzyıl sisteminin model ülkesini yaratma çabasındadır. Emperyalizmin mevcut sistem içerisinde işbirlikçilerine dayanarak oluşturacağı model sorunları temelde çözmediği için bünyesinde her zaman çatışma potansiyelini taşıyacaktır. Özellikle Kürt egemenlerini esas alarak kurmak istediği İsrail modeli bir Kürt devletinin halkların öz çıkarlarına hizmet etmeyeceği bir gerçektir. Bunun karşısında müdahalenin ortaya çıkardığı elverişli zeminde Irak'ta yaşayan Arap, Kürt, Asuri, Türkmen halkları ile din ve mezheplerin gerçek demokratik birliğini yaratmak olanaklı hale gelmiştir. Bu temelde Ortadoğu federasyonunun bir prototipi olabilecek Irak'ta her halkın ve sosyal kesimin sivil toplum örgütlerini oluşturarak birleşik koordinasyonunu yaratmak kadar federal siyasal birliğini oluşturmakta önem taşımaktadır. Hem coğrafi hem de etnik olarak sömürgeleştirmenin ilk olarak gerçekleştiği zemin olan Irak'ta halkların sınıflı uygarlık sisteminin binlerce yıllık ağır baskısını yaşayıp çözümsüzlüğünü gördükten sonra büyük özgürleşme ve demokratikleşme atılımını yapmasının ekonomik, siyasal, sosyal, kültürel tüm imkanları mevcuttur.

Suriye de Kürtler, Araplar, Ermeniler ve Asurilerle birlikte halklar mozaiğinin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Tarihsel olarak Semitik ve Aryen kültürün en çok iç içe geçtiği bu coğrafya ve ülke kendisine özgü bir çekiciliğe sahiptir. Tarihsel ticaret yollarının önemli bir kavşağında yer alması birçok farklı dilin, kültürün, mezhebin bir arada yaşamasına imkan veren kısmi bir demokratik özellik kazanmasına yol açmıştır. Ama Ortadoğu'nun tarihi ve ilahi devlet geleneği daha fazla demokratik açılım yapmasına imkan sunmamaktadır. 20. yüzyılın ikinci yarısında saplandığı küçük burjuva ulus milliyetçiliği ve Arap-İsrail çatışması da, Suriye'yi tam bir çıkmaz içerisine sokmuştur. Suriye'yi teşkil eden halkların kültürel, ekonomik, sosyal sorunlarının çözümünü Arap-İsrail çatışmasının çözümünde arayan rejim, cümlenin tam anlamıyla atı arabanın arkasına koymuştur. Bu durumda Suriye'de önemli bir nüfus ve coğrafik alana sahip olan Kürtler, geliştirecekleri kimlik edinme ve demokratik katılım projeleriyle hem kendi kültürel sorunlarına çözüm üretebilir hem de gönüllüce gerçekleştirecekleri birlikle diğer azınlıkları demokratik Suriye birliğinde buluşturmada öncü rolü oynayabilir. Bu biçimde dönüşmüş demokratikleşmiş Suriye de ancak kazanacağı yeni demokratik zihniyet temelinde milliyetçilik fanatizmini aşarak İsrail'le sorunlarını barışçı yöntemlerle çözerek daha da güçlü bir pozisyona gelebilecektir.

> "Bölge devletlerinin kendi sorunlarını çözüp küresel sistemle uyumlu bir ilişki içerisine girememesi kendisinde ısrar eden mevcut rejimlerin en az halklar kadar uluslararası sistemi de zorladığını kanıtlamaktadır. Irak'a dışarıdan yapılan müdahale Ortadoğu'daki kilitlenmenin uygarlık sistemini ne denli etkilediğini gösterirken, tarih ve toplumun doğal gelişim yasalarının bu kilitlenmeyi sonsuza kadar kabul edemeyeceğini de ortaya koymaktadır."

Kürtler halklar arasındaki barış köprüsüdür

Sonuç olarak Kürt sorununda hem hakim ulus milliyetçiliği hem de yerel ilkel milliyetçilik çözümsüzlüğü derinleştirmekten ve ülkeleri derin çıkmazlara sürüklemekten öteye bir rolün sahibi olamamışlardır. Bu yaklaşım ve yöntemlerde ısrar, bunalımların derinleşmesi, isyan, bastırma ve katliamdır. Milliyetçiliğin bu iki türü çağdaş demokratik uygarlığın gelişimiyle çelişip 19. yüzyıldan kalma gerici ideolojiler konumuna düşmüşlerdir. Bu gerçeklik Kürt sorunu için çağdaş demokratik uygarlık kriterlerinin esas alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Kürtler tarihinin bu yeni döneminde Ortadoğu'nun üç büyük ulusu arasındaki köprü rolüyle, coğrafi, tarihi ve toplumsal koşullarıyla hem kendi kurtuluşlarının hem de komşu halkları demokratik çözüm sürecine sokacak temel demokrasi mücadelesinin sahibi konumundadır. Kanlı sınır boğazlaşmalarına girmeden her parçasında kazanacakları demokrasi mücadelesiyle Ortadoğu halklarının gerçek birliğini, kardeşliğini ve özgürlüğünü sağlamada başarının temel güvencesi durumundadırlar. Kürt halkının bunu başarması ise, kimliğini ve buna dayanan haklarını koruyarak mücadele etmesini sağlayacak bir stratejiye sahip olmasını gerektirir.

Kürdistan özgürlük hareketi, 21. yüzyılla birlikte temel strateji olarak demokratik ekolojik toplumu yaratma hedefini kendi önüne koyarak böylesi kapsamlı bir mücadeleye giriş yapmıştır. Bu da öncelikli olarak Kürdistan'ı egemenliği altında tutan devletleri demokratik cumhuriyetlere dönüştürerek gelişebilecek bir stratejidir. Gelişecek bu demokratik cumhuriyetler temelinde nihai hedef olarak Demokratik Ortadoğu Federasyonu'nu oluşturmayı hedeflemektedir. Bu şekilde Kürdistan özgürlük hareketinin temel stratejik hedefi, demokratik cumhuriyetlerin inşası ve bunlara dayanan Demokratik Ortadoğu Federasyonu temelinde Ortadoğu'yu demokratik uygarlık sisteminin gelişmesinde bir antiteze dönüştürmek, böylelikle Avrupa'nın tez, Ortadoğu'nun antitez olması ile gelişecek sentezleşme yoluyla yeni bir uygarlık çağına geçişi sağlamaktır. Demokratik uygarlık çağı olarak adlandırılan bu çağ, özü itibariyle tüm toplum kesimlerinin ihtiyacına cevap verecek bir sistem olmakla beraber, insanlığın yüksek ideali olan demokratik sosyalizme doğru evrilmesinin de bir ön adımı ve temel zeminidir. Bu stratejinin dayanacağı temel güçler kadın, gençlik ve başta emekçiler olmak üzere demokratik ekolojik toplumdan çıkarı olan tüm kesimleri kapsamaktadır. Bu kesimlere dayanarak toplumun demokratikleşmesi, doğayla uyumlu hale getirilmesi, bunun için ekolojik hareketlerin geliştirilmesi ve cins devrimini hedefler.

Bu stratejik hedeflerin gerçekleştirilmesinde temel mücadele yöntemi, devlet ve geleneksel toplum dışındaki üçüncü alan kapsamında yer alan tüm kitlesel güçleri, en kapsamlı bir biçimde örgütleyerek demokratik iradenin açığa çıkarılmasına dayanan siyasal mücadeledir. Demokratik Ekolojik Toplum Stratejisi'ni gerçekleştirecek olan mücadele stratejisi, siyasal mücadele stratejisidir. Ancak siyasal mücadele stratejisi dar anlamıyla doğru, ama eksik bir tanımlamadır. Çünkü siyasal mücadeleyi yürüten halk kitlelerinin egemenlerin saldırısı karşısında savunmasız ve çözümsüz kalmadan her koşul altında demokratik mücadeleyi ilerletecek araç ve yöntemlere sahip olması zorunluluktur. Bu nedenle siyasal mücadele stratejisini, kitle hareketinin kendisini savunma anlayışı ile donatan ve her koşul altında siyasal mücadeleyi kesintisiz sürdürmeyi gerektiren meşru savunma çizgisi temelinde öngörmek esas ve ana doğrultu olmak durumundadır. O zaman mücadele stratejisi, doğru olarak tanımlanırsa; meşru savunma çizgisine dayalı siyasal mücadele olarak Meşru Savunma Stratejisi'dir. Kürdistan özgürlük hareketinin de stratejik devrim hedeflerine ulaşmada esas alacağı mücadele stratejisi, meşru savunma çizgisine dayanan siyasal mücadeledir. Bu stratejinin temel taktiği, demokratik halk mücadelesi olurken; bu temel taktiği koruyan, besleyen ikinci taktik yaklaşım da gerekli olduğu hallerde meşru savunma çizgisini yaşamsallaştıracak meşru savunma güçlerini geliştirmektir.

Bu açıdan Başkan Apo, demokratik uygarlık çizgisi çerçevesinde geliştirdiği Meşru Savunma Stratejisi'nin Kürt sorununun çözümünde oynayacağı rolün kapsamını şöyle çizmektedir; "meşru savunma kavramına daha geniş bir açıdan baktım. Kendisine dayatılan 'ne savaş ne barış' durumunu çok ifsat ve çürütücü bir durum olarak belirledikten sonra, eğer sorumlu güçler, devletler ve hükümetleri gerekli adımları atmazlarsa, Kürt halkına düşen görev kapsamlı, çok iyi hazırlanmış, nicelik ve nitelikçe her tür saldırıya yanıt veren bir meşru savunma düzenine geçmek ve varlığını korumaktır. Onurlu yaşam için bu tek seçenek olarak Kürt halkının önünde durmaktadır. Çağdaş trajedilere yeniden meydan vermemek için, bunun tüm taraflarca çok iyi kavranarak sorumluluklarının gereklerinin yerine getirilmesi hayati bir konu olarak değerlendirdim."

Güncel gerçeklik açısından ulusal ve toplumsal hareketlerin temel mücadele stratejisi olan Meşru Savunma Stratejisi, Kürtlerin tarihsel gerçekliği ile de en uyumlu bir mücadele çizgisidir. En genelde kendi hakkını, kimliğini koruma anlamına gelen meşru savunmaya dayalı bu strateji, başta hukuk ve demokratik siyasal mücadele olmak üzere zor dışındaki araçları esas alması açısından da Kürtler, çağın en geçerli değeri olan demokrasi ile buluşma imkanı verecektir. Meşru savunma çerçevesinde zora başvurmayı gerektiren durumlarda ise hem geçmiştekinden farklı olarak kendi içinde her şeyi şiddete bağlayan anlayışa düşülmesi engellenecek hem de uluslararası hukuk tarafından da kabul edilen bir çerçevede hareket edildiği için terörist olarak damgalanarak dışlanılmayacaktır. Bu açıdan Meşru Savunma Stratejisi'nin siyasal ve askeri boyutunun çok iyi irdelenerek uygulama çerçevesi ortaya konmalıdır. Nitekim Başkan Apo, Kürt halkı açısından Meşru Savunma Stratejisi'nin siyasal ve askeri boyutunun uygulama çerçevesini şöyle koymaktadır:

"PKK'nin geçmişte meşru savunmayı aşan eylemliliklerini bir hata olarak kabul edip aşması yerinde bir tavırdır. PKK'nin geldiği nokta, bu aşamanın sağlanmasıdır. Meşru savunma çizgisine hem teorik hem de pratik olarak dönüşüm sağlanmıştır. PKK'nin bundan daha fazla yapacağı bir şey olamaz. İş devlete düşmektedir. Kürt halkının varlığını kabul etmek ve kültürel değerlerine özgür ifade hakkı ve olanaklarını tanımak, demokratik sisteme ayrımsız işlerlik kazandırmak ve sonuçlarıyla birlikte genel bir af geliştirmek; haksızlığın giderilmesi ve barışın sağlanmasının temel koşullarıdır. Eğer devlet ve devletler Kürt halkına yönelik bu asgari barış koşullarını yerine getirmezlerse, Kürt halkına ve öncü güçlerine düşen görev, gerektiğinde yüzyıl sürecek kapsamlı bir meşru savunma savaşına hazırlanmaktır. Tüm coğrafyanın uygun alanları, dostluk ilişkileri ve kitle temeli buna göre kullanıma hazır olur. Meşru savunma ordusu gerekirse yüz bine çıkarılır. Güç büyütme kendi varlığını korumaya bağlıdır. Bir bölükle sağlanıyorsa bir bölükle, yüz bin kişiyle sağlanıyorsa bu sayıda kişiyle meşru savunma durumunun sürdürülmesinden başka çare yoktur.'

Kadın ordulaşması beş bin yıllık erkek karakterli ordulara karşı bir eleştiridir

İrade üstünlüğünü ele geçirmede en temel araç konumunda olan ordular, günümüzdeki biçimine ulaşıncaya dek sürekli bir gelişim seyri göstermiştir. Sınıflı toplumun ya da uygarlığın başlangıcı, orduların gelişimine imkan tanımış ve eşitsizlik karakteri taşıyan her sınıflı toplum sistemi, bu aygıtı kendi çıkarları doğrultusunda yeni bir formasyon kazandırmıştır. İnsanlığın doğuşuna kaynaklık eden Ortadoğu toprakları, eşitsizliğin de doğuş yeri olduğundan ilk ordular da burada oluşturulmuştur.

Ana tanrıça kültürünün izlerinin silinmeye başladığı süreçlerde yeni bir evreye geçen insanlık, şehir devletleri ile birlikte kendi güvenliklerini askeri birlik düzenleri ile sağlamaya başlamıştır. Sümer rahip devletiyle birlikte kendi sınıfının maddi-manevi değerlerini savunma, garanti altına alma amaçlı kurulan askeri birliklerin zor, şiddet ve işgal amacına bürünüp kurumlaşması, Akad Kralı Sargon zamanında olmuştur. Yaklaşık 4500 kişilik ordusuyla Sümerleri işgal eden Sargon, erkek egemen karakterli ordu sistemine kaynaklık etmiş; gerçek anlamda düzenli orduyu ise Sargon öreğinin mirasını devralan Asurlular geliştirmiştir. Köleci sistemin zirvesini yaşayan Roma'ya gelinceye kadar Medler ve Perslerce giderek geliştirilen ordular, uygarlığın Batı'ya geçişinin ve yayılmasının bir nevi taşıyıcı gücü olmuştur. Yani insanlığın tüm değerleri gibi ordular da Ortadoğu'da doğup bir gelişim seyri göstermiş, fakat modern sistemine Batı'da kavuşmuştur.

Askerliğin bir meslek haline dönüştüğü Roma'nın şiddet, baskı ve zor ile birlikte anılmasının temel bir nedeni, orduyu egemen karakterli bir sisteme kavuşturması ve tekniğinden komutasına kadar düzen ve modernizasyonu uygulaması olmuştur. Batı sisteminin en temel uygarlığı olan Roma'nın ordularda geliştirdiği yenilikler (sınıflandırma, eğitim, askeri teknik vb.), Napolyon ile birlikte derinleştirilmiş, halk ve ulus ordularına geçilmiştir. I. ve II. Dünya Savaşları ile ise, dönemin mevcut tüm bilimsel teknik gelişimi orduların hizmetine konulup günümüze kadar militarist bir yapılanmaya ulaştırılmıştır. Her iki dünya savaşının açığa çıkardığı sonuçlar ve halen devam etmekte olan savaşlardan da anlaşılacağı gibi; muazzam teknik ile donatılan ordular, halklar arasındaki eşitsizliği derinleştirmiştir.

Ordular, sınıflı sistemin zirveleşmiş kurumlarıdır

Günümüzde bilim teknikte yaşanan devasa gelişmelerin gücünü, sıcak soğuk savaş biçimlerinde emperyalist orduların kullanımıyla görmek daha da mümkün olurken, modern profesyonel ordu sistemleri biraz da "ben yıkılmam" duruşunu ifade etmektedir. Oysa ki, salt insan gücünü ve iradesini esas alan halk orduları, en gelişkin tekniği bile boşa çıkartıp üstesinden gelebileceklerini göstermişlerdir.

İnsanlık tarihinin sayfaları erkek damgasıyla yazıldığından beri var olagelen ordular, sınıflı sistemin zirveleşmiş kurumları olmuşlardır. Askerlik meslek olarak erkeğe mal edilmiş, komuta kademesinden askerine kadar tüm ordular erkek karakterinde gelişmiştir. Eşitsizliğin ve hakim sınıfın temsili olan ve onun çıkarlarını koruyan bu kurum içinde salt biçim ve nicel olarak değil, nitel anlamda da kadın cinsinin varlığından söz etmek mümkün değildir. Yaşanan savaş ve ulusal kurtuluş mücadelelerinde kadının hiç savaşmamış veya mücadele etmemiş olduğunu belirtmek yanlış olacaktır. Fakat savaşı yürüten asıl güç erkek olmuş, kadın ise geri cephede tali bir konumda kalma statüsünü aşmamıştır. Sorun, nicel anlamda kadının katılımı değildir. Zaten erkek sistemini güvence altına alan ordulardan da böyle bir şey beklemek gerçekçi olmayacaktır. Asıl sorun ordunun var oluş gerekçesidir.

Kadına normal yaşam koşullarında bile kendi kimliği ile yaşam hakkı tanımayan ataerkil sistemde yaşanan bu eşitsizliği daha da derinleştirmek için 'ordular kadınsız olmalıdır, kadından asker olmaz' mantığı güdülmüş, askerlik kadına yakıştırılmamıştır. Aynı mantığı benimseyen kadın da, kendisine sunulan yaşam çerçevesini içten içe kabullenmese de, bunu değiştirme yönündeki mücadelesi oldukça cılız kalmıştır. Bir zamanların neolitiğini, eşitlikçi duygularını ve yaşamını yaratan kadın, erkeğin neolitiğin teknik gücünü ele geçirmesinden sonra zor olgusuyla karşılaşmış, her geçen gün bu daha da boyutlanmış ve insanlık 21. yüzyıla böyle bir giriş yapmıştır.

Beş bin yıllık ataerkil tarih, kadının şahsında "insanın düşürülüş tarihi" olmuştur. Yaşanan çirkinliği ve bozulmayı aşmanın görevlerini Başkan Apo şu biçimde ifade etmektedir; *"21. yüzyıl, emperyalizmin insanın ruhu, kafası ve kültüründe yarattığı tahribatları giderme yüzyılı olacaktır. Özellikle doğayı tekrar yaşanılır hale getirmek, nüfus artışıyla baş edebilmek, tarihsizliği veya tarihi değerlerin tüketilmesini, insan ruhunun boğulmasını, kadının ya da cinselliğin metalaşmasını, sömürülmesini durdurmak, kadını insanlığın hizmetine açabilmek, insanı tekrardan kültürü, tarihi ve doğasıyla barıştırmak bu yüzyılda başarılacak görevlerdir."* Tüm bu insanlık görevlerini başarıya götürmesi gereken güç, tarihsel konumu ve karakterinden dolayı kadındır. Çünkü 21. yüzyıl insanının yaşadığı tüm bu sorun ve çelişkilerin kilit noktası, yeni bir ideolojik kimliği kazanmaktır. Apoizm, tüm bu sorunlara ideolojik çözümler üretmiş, bunun örgütlü gücünü yaratarak sistemsel değişim merkezine kadını koymuş ve asıl düğümün çözümünü de kadından başlayarak geliştirmiştir.

"Eşitsizliğin olduğu yerde ordular vardır"

İnsanlık 21. yüzyıla kadın ordusu olarak ifadelendirilen bir ilk ile giriş yapmıştır. "Neden böyle bir orduya ihtiyaç vardır?" sorusuyla birlikte, 'kadın ordusu nasıl bir ordudur ve ne gibi kazanımlar yaratmıştır?' sorularına cevap vermek kadın ordulaşmasını insanlık açısından değer ve anlamını ortaya koyacaktır.

Başkan Apo, insanlığın tüm sorunlarının (sınıfsal, cinsel, ideolojik, kültürel, ekonomik vb) esas düğümünü cins sorununun çözümü olarak belirlerken bu gerçeği tarihsel kökleri ile bağlantılandırmıştır. Kadın eksenli yaşam yerini sınıflı yaşama terk ederken, ilk baskı ve hakimiyet de erkek eliyle kadın üzerinde gelişmiş; ilk sınıflaşma cinsler arasında başlamıştır. Bu ana halka, çözümü de buradan dayatmaktadır. Yani ezilen kesim, kadın, ancak mücadele ederek kendi güçsüzlüklerini güce çevirebildiği taktirde yaşanan eşitsizlik de ortadan kalkacaktır. İnsanlığın sorunlarına bilimsel ideolojik yaklaşım temelinde Önderlik, kadının kaybedişine kadın ordulaşmasıyla nokta koymuştur. Hakim sınıfın çıkarları uğruna yıkıcılık, şiddet ve tahribatı esas alan ordular karşısında kadın ordulaşması, alternatif bir ordulaşmadır ve meşru savunma niteliği ile birlikte yıkıcı olmaktan çok yaratma özelliğini taşımaktadır. Bu açıdan şimdiye kadar gelişen ordulara nazaran kadın ordulaşması, kadın bakışı ve kendine has gücü ile farklılıklar arz eder. İdeolojik yönü ile de beş bin yıllık erkek karakterli ordulara karşı bir eleştiridir. Egemenlerin ellerinde korkunç bir kullaştırıcı alet haline gelen ordulara karşı kadın ordulaşması, bu köleliğin ortadan kaldırılması ve ana tanrıça kültürünün yeniden gün yüzüne çıkarılmasıdır. Çünkü kadın ordulaşması salt askeri teknik bir güce sahip bir savaş ordusu değil, aynı zamanda tüm insani yetenekleri ve iradeyi açığa çıkaran bir "yaşama ve yaşatma" ordusudur. Askeri olduğu kadar sosyal, siyasal, kültürel, ideolojik bir muhteva da taşır.

Ortadoğu'daki ezilen halkların ve kadının doğuşunu sağlayan Başkan Apo, ulusal özgürlük mücadelesini başlattığı günden itibaren kadın özgürlüğünü de bununla birlikte ele almış ve kadının örgütlü bir güce dönüşmesi için muazzam bir emek harcamıştır. Annesi ve ardından da Fatma ile olan ilişkisini çözümleyerek altın değerinde bir özgürlük çalışması yaratan Başkan Apo, ilk başta kadının kendisini tanımasını sağlamış, cins bilincini kazandırmış ve örgüt olmanın özgürlük ile bağını geliştirmiştir. Yurtsever duygular temelinde PKK saflarına gelen kadın, özgürlüğü tanımayı ve tanımlamayı Başkan Apo'dan öğrenerek YJWK (Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan 1987) oluşumuna gitmiştir. Duygu, düşünce ve ruhta büyük bir parçalılığı yaşayan kadın, Kürt kadını şahsında hem kendisini tanıma, çözümleme ve hem de kendi cinsi ile birlikte yaşayarak örgütlü bir güç konumuna ulaşma şansına bu oluşumla kavuşmuştur. Kürt kadınları arasında yurtseverliğe dayanan bu birleşim, zamanla ülke topraklarında YAJK (Yekitiya Azadiya Jinên Kurdistan 1995) biçiminde somutlaşmıştır. Ancak YAJK adıyla bir birlik örgütlenmesinden önce kadın ordulaşması çalışmaları başlamış, kadın iradesi ve bilinci bu çalışmayla bir ön yoğunlaşma ve örgütlülüğe kavuşturulmuştur. Neden ilk başta ordulaşma?

Önderliğin *"eşitsizliğin olduğu yerde ordular vardır"* ifadesi, eşitliğin ve özgürlüğün yeniden inşası için kadının ordulaşma gerçeğini ve gerekliliğini ortaya koymaktadır. Çözülen bu formüle göre, eşit ve özgür bir toplum için alternatif bir ordu ile kadının yeniden temsiline ihtiyaç vardır. Yaklaşık on yılını tamamlayan bu ordulaşmanın, Kürt ulusal mücadelesi ile birlikte kadına neler kazandırdığını görebilmek, toplumsal bir mücadele olan cins mücadelesinde Kürt toplumu şahsında özgürleşme düzeyinde alınan en ileri mesafeyi görmek demektir. Çünkü kadın ordulaşmasında üzerinde durulan en temel konu eşitlik ve özgürlük konusudur.

Eşitsizlik dengesinin yıkılması için terazinin kadın kefesine önce "eşitlik nedir?" sorusunu koymak, bunun bilincini kazandırmak ve kadını özgürlüğe gidiş yolunda kölelik zincirleriyle kılıflanmış ağırlık ve çirkinliklerden arındırmak şarttır. Varolan güç dengesizliğini aşma da bu temelde başlamıştır. Savaşa ve dolayısıyla erkeğin kendisini sahibi olarak gördüğü askerlik mesleğine katılan Kürt kadını, kendi iradesini açığa çıkarma, bilinçlenerek yaşama katılma anlamında kadın tarihi açısından bir ilki oluşturmuş, sınırsız bir fedakarlık ve özveriyle de ulusal mücadele ile iç içe özgürlük mücadelesini yürütmüştür. Kadın, özgürlük onurumuz Şehit Beritan gibi onurlu bir yaşam için kendini uçurumlardan atmayı bir şeref saymıştır. Böylelikle özgür yaşamın Haki, Kemal ve Agitlerle belirlenen hatları, kadın eliyle daha da yükseltilmiştir. Yani ***"ya onurlu yaşamak ya da yaşamamak!"*** anlamındaki bu direniş, Kürt özgürlük mücadelesi ve kadın mücadelesinin bugünkü düzeye gelmesinde önemli bir adım olmuştur. Kadın savaşta yer alamaz, savaşamaz mantığı kahraman şehitlerimiz sayesinde yıkılmış, artık kadın da bir güç olarak kabul görmüş ve ciddiye alınmıştır. Ulusal demokratik savaşımın tıkandığı bir aşamada Zilan arkadaşın gerçekleştirdiği eylem, taktiksel anlamda bir açılım olmuş, fedailik çizgisi ve *"yaşamı ölümüne sevme"* anlayışı kök salmıştır. Askerileşen ve komutanlaşan kadın, muhatap olarak alınmaya başlanmış, bu birikim ve miras üzerinde, her alanda siyaset yapma ve siyaset sahnesine çıkarak dikkate alınma düzeyini yakalamıştır.

Özgürlük mücadelesindeki en önemli başarı, kadının kendi cinsini sevebilme, onu güç olarak görebilme ve ona değer verme anlayışıdır ki, bu durum da savaş koşullarında, pratik yaşam içerisinde kazanılmıştır. Bir parti gücüne ulaşmadan pratikte yoğrularak oluşan kadın kurtuluş ideolojisi, öncelikle PKK zeminindeki kadın erkek ilişkilerinde belli bir düzeyi geliştirmiş, bu düzey zamanla Kürt toplumuna yansıyarak aile ve toplumdaki eski statükonun, eski ölçü ve anlayışın, eski sevgi ve ahlak anlayışının yıkılması, yeninin yaratılmasında önemli olmuştur. Kadının pratikleşmesinin zemini de kadın ordulaşmasıdır. Ordulaşmanın bir sonucu olarak partileşme ile dünyaya açılan, evrenselleşen Kadın kurtuluş ideolojisinin 21. yüzyıl insanlığını kurtaracağının ve cinsler arası eşitsizliği yıkacağının garantisi, kadının tarihi mirası ve pratiği ortaya koymaktadır.

> "Savaşa ve dolayısıyla erkeğin kendisini sahibi olarak gördüğü askerlik mesleğine katılan Kürt kadını, kendi iradesini açığa çıkarma, bilinçlenerek yaşama katılma anlamında kadın tarihi açısından bir ilki oluşturmuş, sınırsız bir fedakarlık ve özveriyle de ulusal mücadele ile iç içe özgürlük mücadelesini yürütmüştür. Kadın, özgürlük onurumuz Şehit Beritan gibi onurlu bir yaşam için kendini uçurumlardan atmayı bir şeref saymıştır."

TOPLUMSAL GELİŞMEDE GENÇLİĞİN YERİ VE ROLÜ-II

Kürt gençliğinin oynadığı tarihsel rol

Kürt ulusal demokratik hareketinin ideolojik içeriğinin kadın özgürlüğüyle derinleştiğini, yine gençliğin arayış ve umudunun özgürlük ve eşitlik yaklaşımıyla perçinlendiğini biliyoruz. Apocu hareket kadın özgürlüğünü ideolojik çerçevesine oturtuyor. Zaten gençlik özelliklerini de daha baştan beri sınıfsal özellikleriyle kaynaştırarak birleştiriyor. Bu açıdan bakıldığı zaman görülüyor ki, Apocu sosyalizm, salt bir sınıf ideolojisi olarak oluşmadı. Apocu sosyalizminin oluşumunda gençlik özelliklerinin payı çok büyük. Hareketimiz dinamizmini, ruhunu, fedakarlığını ve cesaretini gençlikten aldı. Gençliğin saf ve temiz duygularını içselleştirdi. Tabii bu giderek toplumun tümüne yansıdı. Bu nedenle Apocu hareketi bir ulus, sınıf ve cins hareketi –Kadın Özgürlük Partisi– olarak tanımladık.

PKK bir gençlik partisiydi. Apocu hareket de bir gençlik hareketiydi. İdeolojik, örgütsel ve eylemsel şekillenmesi, gençlik çizgisinde kaldı. Önderlik şekillenmesini de böyle ele almamız gerekiyor. Önderlik ruhu, bilinci, psikolojisi, bakış açısı, mücadele anlayışı, yaşam düzeni ve tarzı, yaşama katılımı, özgür duruşu, fedakar ve cesaretli yaklaşımı tümüyle gençliği yansıtıyor. Bu özellikler gençliğin temel özelliklerini ifade ediyor. Önderlikte şekillenen bu özellikleri görmek gerekiyor. Geçmişte gençliğin bir kesim olarak toplumsal gelişmede varlığı ve etkisi olmazken, '70'lerde toplumun yeniden doğuşuna ve şekillenmesine öncülük eden gençlik oldu. Yani toplumun köklü bir devrimsel değişim yaşamasına öncülük etti. Toplumsal ve sosyal yapının ayrışması ve çözülmesi Kürdistan'a kapitalizmin girişiyle gelişti. Bu yüzden gençlik en erken bilinçlenen, eğitimle temasa geçen ve en çok yoğunlaşan kesim oluyor. Toplumun diğer kesimlerine göre kendini daha erken buluyor. Gençlikte ulusal ve demokrasi bilincini oluşturma, bunun eylemini ve örgütünü geliştirme gücü var. Modern Kürt toplumunun oluşumunda, gençlik böyle bir rol oynuyor. Buna aşiretçi ve feodal yapı altında binlerce yıl durağanlığı yaşamış bir toplumdan yeni bir toplumun yaratılması da diyebiliriz. Apocu hareketin geliştirdiği devrimci mücadelenin böyle bir özelliği var. Tarihin en eski halklarından birisi de, Kürt halkıdır. Köleciliği ve feodalizmi en uzun süre yaşayan toplumdur Kürt toplumu. Baskı ve sömürü altında gelişimi sınırlandırılmış, engellenmiş, yavaşlatılmış ve eskitilmiş bir toplumdur. Ulusal demokratik hareket ise, bütün bunların aşılmasını ifade ediyor. Eski toplumun bir yana atılmasını, yerine yeni ve dinamik bir toplumun ortaya çıkarılmasını öngörüyor. Önderlik bunu oldukça açık ve net tanımladı. Devrimimizin yaratığı Kürt'ü aşiretçi feodal Kürt'ten ayrı tanımladı. Eski Kürt'e; ***"dört bin yılın fosilleşmiş Kürt'ü"*** dedi. Apocu Kürt bilimle ve çağdaş yaşamla temasa geçmiş, insani değer ve özelliklerle yeniden şekillendirilmiş bireyi ifade ediyor. Aslında bu, Apocu hareketin Kürt toplumunda yarattığı değişimin temel özelliği ve karakteri oluyor. Toplum devrimle birlikte köklü bir değişimi yaşadı. Tabii bu değişim, büyük bir gençleşmeyi de ifade ediyor. Gençlik sadece ideolojik bilincin yaratılmasına, örgüt ve eylemin ortaya çıkarılmasına öncülük etmedi. Toplumun duygu, ruh ve yaşam tarzı olarak gençleşmesine de öncülük etti. Bu, Ortadoğu toplumları açısından gerekli bir husus. Türkiye cumhuriyetinin onuncu yılında; *"on yılda on beş milyon genç yarattık"* dediler. Ruh, duygu ve yaşam tarzı bakımından toplumun gençleştirilmesinden söz ettiler. Her ne kadar derinliği az da olsa, içinde birçok abartıyı da taşısa, binyıllık beylerin, paşaların ve padişahların dondurduğu toplumdan yeni bir toplum yarattılar. Toplumda hızlı bir değişim yaşandı. Bizim devrimimiz, ideolojik ve örgütsel bakımdan bu değişimi daha köklü ve derin yaptı. Değişimi bakış açısında, ruhta, ideolojide, ekonomik ve sosyal yaşamın her alanında yaptı. Bu bakımdan derin ve köklüdür.

Toplumsal düzey bir gençlik hareketinin gelişimi açısından oldukça elverişli

Örgütsel bakımdan geçmiş süreç neyi ifade ediyor? İlk örgütlenmemiz, gençlik örgütlenmesi oldu. Sadece genç kadrolardan oluştuğu veya gençler içinde hareket ettiği için bir gençlik örgütü olmadı. Başından beri bir gençlik örgütü olarak şekillendi. '77 yılındaki ilk örgütsel adım, ***Devrimci Yurtsever Gençlik Birliği****'nin* kuruluşu oldu. Bu, Apocu hareketin ilk örgütsel şekillenmesidir. Böyle bir örgütlülük temelinde parti örgütlenmesine gidildi. PKK, toplumun değişik sınıf ve tabakalarının kitlesel örgütlenmesini esas aldı. Kendi etrafında geniş bir kitle örgütlenmesini öngördü. Partileşme sürecinde işçi, kadın ve esnaf örgütlenmesinin yanında gençliğin kitle örgütlenmesini de öngördü. PKK, kuruluşundan sonra yarattığı kitle örgütlenmelerinin içerisinde gençlik örgütü kurmaya çalıştı. Gençlik hareketini örgütlü bir güç olarak var etmeyi öngördü. '79 ve '80 yıllarında bu yönlü faaliyetler yürütüldü. Fakat 12 Eylül saldırılarıyla karşılaşıldı. Dolayısıyla kitle örgütlenmeleri gelişme gösteremediler. 12 Eylül, toplumu bastırmaya çalıştı. Hareket üzerinde yoğun bir ezme ve sindirme kampanyası yürüttü. Fakat öncü kadro gücü, bu baskıların etkisini aşabilmeyi başardı. Örgütlenmenin yeniden geliştirilmesi çalışmalarını yürüttü. Örgütsel yapı giderek bir gerilla düzenine kavuştu. O da bir gençlik düzeniydi tabii. Askeri yapı da, parti yapısı da tümüyle gençlik yapısına dayanıyordu. Giderek değişik kesimleri ve değişik yaştan insanları içine alsa da, esas itibariyle gençliğin biriktiği ve örgütlendiği bir alandı. Fakat buna rağmen bazı arkadaşlarımız; *"biz PKK'nin gençlik kollarıyız"* diyorlardı. '84 ve '85 yıllarında bir kısım arkadaşta böyle bir hava vardı. Gençlik örgütlenmesi III. Kongre kararları temelinde, kitlesel bir örgütlenme olarak yeniden ele alınıp, geliştirildi. '87 yazında Avrupa'da, kadın örgütlenmesi yönünde atılan adımla birlikte gençlik örgütlenmesinin adımı da atıldı. ***Kürdistan Devrimci Yurtsever Gençlik Birliği* (YCWK)** kuruldu. Hareketin esprisi, tüm Kürdistan gençliğine hitap etmekti. Bu, hareketin esprisiydi. Kitlesel örgütlenme ortamını Avrupa'da bulduğundan dolayı ilk örgütsel adımını orada attı. YCK şimdi bir Avrupa örgütüymüş gibi çalışıyor. Örneğin eskiden öyle değildi. Şimdi ayrı bir örgütmüş gibi, sadece Avrupa'ya ait bir örgütmüş gibi hareket ediyor. "Avrupa'da bir Kürdistan örgütü kuruyorum" demek yanlıştır. Biz eskiden anlayış olarak buna karşıydık. Ülkeden kopmuş bir örgütlenmeyi doğru bulmuyorduk. YCWK sadece yurtdışında çalışan bir örgüt olamazdı.

YCWK daha sonra ***YCK*** olarak değiştirildi. YCK, III. Kongre kararı doğrultusunda kurulan gençlik örgütünün devamıdır. Serildanın gelişmesi, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de kitle hareketliliğinin ortaya çıkması; yurtdışı örgütlenmelerinin Kuzey Kürdistan ile Türkiye'ye taşmasına yol açtı. Aslında şimdi de; "serhildan gençliği" deniliyor. '90'ların başında kitlesel gençlik hareketi ortaya çıktığından dolayı böyle deniliyor. Halbuki gerillayı yürüten de gençlikti. Yine "serhildan kadını" deniliyor. Kadın hareketi de kitlesel olarak serhildanla birlikte ortaya çıktı. Avrupa'da örgütsel bir gücü vardı, fakat ülkeye taşırılamamıştı. Fakat '90'ların başından itibaren Avrupa'da yürütülen gençlik mücadelesinin bir bölümü Türkiye ve Kuzey Kürdistan'a taşırılabildi. Gençlik örgütlenmesi serhildanda rol oynadı. Özellikle de serhildanların bastırılması karşısında verilen direnişte rol oynadı. Tabii en fazla da uluslararası komploya karşı verilen topyekün direnişte rolünü oynadı. Hem kitlelerin örgütlendirilmesinde, eyleme çekilmesinde hem de gençlik eylemliliklerin geliştirilmesinde rol oynadı. YCK biraz da o süreçteki eylemlilikleriyle tanındı. Fakat daha sonra çalışmaları yavaşladı.

YCK değişim döneminde de bir süre faaliyetlerine devam etti. Yurtdışından destek de alıyordu. Yeni süreçle birlikte gençlik çalışmaları yeniden tanımlanmaya çalışıldı. Geçmişte gücünü gerilladan alıyordu. Yine kitle hareketinin içinde yerini alırken, kendine özgü eylemlilikleriyle direniş içerisinde de belli bir yeri vardı. YCK'nin kendine göre bir eylem çizgisi vardı. Fakat bu eylem çizgisinin aşılarak, değiştirilmesi gerekiyordu. Gerillayı geliştirmenin ve desteklemenin yanı sıra serhildana öncülük eden bir örgüt olması yönünde tartışmalar yürütüldü. Daha sonra nasıl olduysa, YCK Avrupa'ya taşındı. Kuzey'deki gençlik çalışması legal alanla sınırlı kaldı. Bu kararın ne kadar doğru olduğu, tartışılmalı tabii. Çok değişik kollar halinde faaliyet yürüten örgütlerin bazıları feshedildi. Gençlik çalışmaları, yasal partinin gençlik kolları haline getirildi. Tabii o da kaldıramadı. Zaten kaldıramazdı da. Gençlik hareketi, demokratik halk inisiyatifleri biçiminde yürütülen çalışmalarda, demokratik gençlik inisiyatifi biçiminde yer tutmaya yöneldi. O da çok fazla gelişmiş değil. Şimdi örgütlülüğünün ne durumda olduğunu, ne kadar örgütlü olduğunu ve rol oynadığını tartışmamız gerekiyor. Diğer parçalarda da bundan öteye bir durum yok. Yurtdışında bir hareket var. Oradaki çalışmalar bir dönem zayıfladıysa da, çalışmalarını sürdürmeyi başardılar. Çalışmalar daha sonra yeniden canlandırılmaya çalışıldı. Bir dönem sadece erkek örgütü oldu, genç kızları kapsamadı. Tabii bu eleştirildi. Parti eleştirilerini açık yaptı. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Böyle bir gençlik hareketi gençliği temsil edemezdi. Gençlik hareketinde kimi hususları değiştirmek ve düzeltmek gerekiyordu. Şimdi belli bir örgütlenmeleri var, yine yayın organları da var. Fakat dıştan, yani Avrupa ortamından çok fazla etkilenmiş. Avrupa çalışmalarının böyle bir sorunu var. Küçük Güney'de kitle hareketliliği çok yoğun, önemli bir gelişme de sağlandı, fakat değişik kesimlerin örgütlülüğünü yaratma noktasında çok fazla bir gelişme olmadı. Sadece savaşı destekleyen bir çalışma oldu. Değişim süreciyle birlikte değişik kesimleri örgütleme hususunda çabalar biraz daha belirginleşti. Gençlik örgütlülüğünün geliştirilmesi yönünde belli bir gayret var. Ama bu ne kadar yaratıldı bilemiyoruz. Büyük Güney'de şimdiye kadar bu yönlü bir faaliyet yürütülmedi. Güney'e her daim askeri çalışmalar hakim oldu. PÇDK bir ara milis örgütlenmesiyle uğraştı. Yine toplumun değişik kesimleriyle ilişkiler kurdu. Örneğin son dönemde bir kadın kongresi yapıldı. Kadın örgütlenmesi üzerine değişik tartışmalar yürütülüyor. Gençlik örgütlenmesi daha henüz gündemleşmemiş. Doğu çalışmalarımızda bir ayrışma yok. Bir örgüt çalışması da yok. Mevcut durumda bir grup düzeni var. Toplumsal düzey, bir gençlik hareketinin gelişimi bakımından oldukça elverişli.

Gerilla bir gençlik hareketi olarak gelişti. Bütün ulusun öncü, dinamik ve direnişçi kesimlerini içinde toplayan bir gençlik örgütü olarak varlığını sürdürüyor. Bu, kendini uluslararası komplo sürecinde gösterdi. Yeniden yapılanma ve değişim sürecinde gerillanın yenilenmesi sağlandı. Ortada stratejik değişim döneminin gençliğinden oluşan bir gerilla gücü var. Bütünüyle bir gençlik yoğunlaşmasını ifade ediyor. Ağırlıklı bir biçimde yeni katılan gençlerden oluşuyor. Gerilla değişim döneminde tümüyle yenilendi.

"PKK bir gençlik partisiydi. Apocu hareket de bir gençlik hareketiydi. İdeolojik, örgütsel ve eylemsel şekillenmesi, gençlik çizgisinde kaldı. Önderlik şekillenmesini de böyle ele almamız gerekiyor. Önderlik ruhu, bilinci, psikolojisi, bakış açısı, mücadele anlayışı, yaşam düzeni ve tarzı, yaşama katılımı, özgür duruşu, fedakar ve cesaretli yaklaşımı tümüyle gençliği yansıtıyor."

"Gerilla bir gençlik hareketi olarak gelişti. Bütün ulusun öncü, ve direnişçi kesimlerini içinde toplayan bir gençlik örgütü olarak varlığını sürdürüyor. Bu, kendini uluslararası komplo sürecinde gösterdi. Yeniden yapılanma ve değişim sürecinde gerillanın yenilenmesi sağlandı. Stratejik değişim döneminin gençliğinden oluşan bir gerilla gücü var. Bu bir gençlik yoğunlaşmasını ifade ediyor."

Demokratik değişim ile özgürlük mücadelesine gençlik öncülük edecek

Şimdi bu durum neyi ifade ediyor? Gençliğin hareketimiz içindeki konumu, yeri, rolü ve görevi nedir? Görevler ne kadar yerine getiriliyor? Getirilmiyor ise, neden yerine getirilmiyor? Tüm bu hususları değerlendirmemiz gerekiyor. Varolanı olduğu gibi kabul etmek, yeterli görmek; doğru değil. Stratejik değişim ve yeniden yapılanma gerçekleştirildi. Örgüt, değişik sahalarda kendini yeniden ele aldı, örgütledi ve yapılandırdı. Bunu hala sürdürüyor. Gençlik örgütlenmesi, yeniden yapılanmada nasıl bir yer aldı? Yenilenme, yeniden yapılanma ve stratejik değişim gençlik için neyi ifade ediyor? Gençlik buna uygun bir değişimi ne kadar yaşadı? Gençlik örgütlenmesinin yeni mücadele döneminin görevlerini karşılayacak gücü, örgütlülüğü ve düzeyi var mı?

Gençlik çalışmaları adeta görünmek istenmiyor. VIII. Kongre'den sonra bir röportajda; "gençlik kongrede nasıl yer aldı" diye sormuşlardı. Gerçekten yoktu. Kongre'de gençliğe dair hiçbir şey görmedik. Parti yönetimi'nin Kongreye sunduğu raporda, gençlik çalışması diye bir çalışma yoktu. Gençlik hareketi ve örgütlenmesine ilişkin herhangi bir karar da yoktu. Gençler fazlasıyla vardı, ama gençlik yoktu. Dolayısıyla Kongre'ye gençlik hareketi hiç yansımadı. Tabii bu büyük bir tartışmaya yol açtı. Kafalar karıştı ve bu hala sürüyor. Zaten ondan sonra tartışma ve çözüm arama süreci gelişti. Biz de bu konu üzerinde daha gerçekçi ve kapsamlı bir biçimde düşünmeye ve yoğunlaşmaya başladık.

Gençlik için stratejik bir tanımlamamız var. "Özgürlük ve demokrasi mücadelemizin öncülerinden biri de gençlik" diyoruz. Demokratik değişim ile özgürlük mücadelesine gençlik öncülük edecek. Değişimin temel mücadelesi olan serhildanı, mücadelenin teminatı olan gerillayı gençlik örgütleyip, yürütecek. O halde bütün bunları gerçekleştirecek olan gençlik hareketi nerede? Böyle bir hareket var mı? Bu denli önemli bir role sahip olan gençlik hareketi, görevlerini yerine getiriyor mu? Bu soruları gündemimize alarak, doğru ve yeterli cevaplar oluşturmamız gerekiyor. Eğer cevap vermezsek mahvolur. Gençlik öncülüğü ve hareketi popülizmden ibaret olur. Reklamı yapılan bir olgu konumunda kalır.

Her şeyden önce gençliği bir hareket olarak örgütlemeli miyiz? Yoksa; "bir kesimdir, çok fazla ön plana çıkartmak doğru olmaz" mı demeliyiz? Eğer ön plana çıkartılması gerekiyorsa, o halde nasıl ön plana çıkartılacak? Nasıl bir hareket olmalı. Bu soruları netleştirmemiz gerekiyor. Bugünün durumunu tartışarak, çözüme kavuşturmamız gerekiyor. Genel gençliğin durumu, Kürt gençliğinin durumu, yine tarihte gençlik hareketlerinin durumu üzerinde de durulmalıdır. Bunlar üzerinde durulacak hususlardır. Fakat bunlardan ziyade, bizim için öne çıkan husus, gençliğe yeni stratejimiz çerçevesinde nasıl bir rol atfedeceğimizdir. Bu soruya açıklık getirmek durumundayız. Gençliğin öncülük misyonu ne durumdadır? Yeni mücadele dönemindeki görev ve sorumlulukları nelerdir? Eğer bir gençlik hareketi olacaksa, onun özellikleri ve görevleri neler olmalıdır? Gençlik örgütlülüğü nasıl oluşmalıdır? Nasıl bir mücadele ve eylem çizgisine sahip olmalıdır? Bu konulara açıklık getirmemiz gerekiyor. Bazı satır başları halinde, bu hususlara dair görüş belirteceğiz. Gençlik kadroları tartışarak, bu sorulara çözüm bulmaları gerekiyor.

Öncelikle bazı hususları belirlemek gerekiyor. Gençlerin gençlik çalışmasında yer alması, o hareketin gençlik hareketi olduğu anlamına gelmez. Bütün işleri gençler alıyor olabilir. Çalışıyor, çok fazla iş yapıyor da olabilirler. Fakat genç insanların iş yapması ayrı bir şey, gençliğin kendi özelliklerini bir harekete yansıtması ayrı bir şeydir. Birey çalışır, hizmet eder, ama gençlik hareketi özellik katar. Duygu, düşünce ve davranışları çerçevesinde hareketi etkiler. İdeolojik, politik, örgütsel ve eylemsel çalışmalara değişik özellikler verir. Bu bakımdan; "gençler çoktur, katılıyorlar, dolayısıyla bu bir gençlik hareketidir" demek ya da gençlik hareketini sadece bu biçimde ele almak yanlıştır. Eğer güçlü bir gençlik hareketi yoksa, o zaman gençliğin özellikleri bizim hareketimize ve mücadelemize tam yansımıyor demektir. Bu noktada hareketin ciddi bir zorlanması var. Geçmişle bağını kurup; "bu hareket gençlik grubundan geliyor, çeşitli gençlik örgütlenmeleri var" diyerek, bugünün mücadelesinde gençliğin yeterli düzeyde yer aldığını söylemek doğru olmaz. Evet, hareketin böyle bir özelliği ve karakteri var. İdeolojik ve örgütsel yapılanmasında, gençliğin yeri var. Fakat bazı gençlik özelliklerinin harekete yansımış olması, gençliğin günlük olarak yürütülen ideolojik, politik ve örgütsel çalışmalara ve sorunlara yeterince katkı sunduğu anlamına gelmez.

Hareketin özüne ve önderliksel gelişimine gençlik özellikleri hakim. Mücadele tarihimiz boyunca gençlik örgütlenmesi için önemli çalışmalar yürütüldü. Fakat stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecinin stratejik taktik özelliklerine, yine programsal, örgütsel ve eylemsel yönlerine baktığımızda, gençliğe yeni ve farklı tanımlar getirildi. Programda gençliğin yeri olduğuna göre, örgütlenmede ve eylemde gençliğin belirgin bir yeri olmalıdır. Mevcut program gençliğe öncülük misyonu veriyor. O nedenle gençliğin bir biçimde öncülük görevini yerine getirmesi lazım. Şimdi bu, gençlerin sadece nicel olarak harekete katılımıyla gerçekleşmez. Gençlik hareketinin günümüz özelliklerine uygun gelişmesiyle, öncülük görevini yerine getirebilir. Katılımı dinamizmini, ruhunu, yaratıcılığını, kararlılığını, cesaret ve fedakarlığını yansıtmakla olmalıdır. Geçmişte parti öncülüğünü desteklemek amacıyla geliştirilen kitle örgütlenmelerinden farklı bir gençlik örgütlülüğüne ihtiyaç duyuluyor. Gençliğin öncülüğü de, kadın öncülüğü gibi, örgütlü bir güç olacak. Bu da devrimci demokratik gençlik hareketinin yaratılmasını ve geliştirilmesini gerekli kılar. Gençlik örgütlü olursa, öncülük edebilir. Örgüt olmadan nasıl öncülük edebilir? Ancak örgütlü bir yapıyla öncülük edebilir. Genel harekete de, ancak örgütlü olduğu kadar kendini yansıtabilir. Örgütlü olursa, kendini güçlü yansıtır, ancak örgütlülüğü zayıf olursa zayıf yansır. Eğer örgütlülüğü yoksa, o zaman hiç yansımaz. Sadece hareketin çalıştırdığı genç militanlar olur. Nitekim gençliğin şu anki durumu biraz öyle. Gençler, hareketin çalıştırdığı militanlar konumundadır. Çalışıyorlar, ama etkileri fazla yok. Gençlik olarak etkileri yok. Örneğin herhangi bir konuyu tartışırken veya karar alırken, gençliğin yeri ve zorlayıcılığı yok. Bu, eleştiri gerektiren, ciddi üzerinde durmamız gereken bir durum. Yeni dönemde gençliğin, bir parti gibi çok ileri düzeyde örgütlenmesi gerekirken, bu süreçte geçmişten daha geri bir konuma düştü. Ortada bir örgütleme yok. Sadece yurtdışında çalışmalarını sürdüren bir örgüt var. Biz bir yurtdışı hareketi değiliz.

"Mücadele tarihimiz boyunca gençlik örgütlenmesi için önemli çalışmalar yürütüldü. Fakat stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecinin stratejik taktik özelliklerine, yine programsal, örgütsel ve eylemsel yönlerine baktığımızda, gençliğe yeni ve farklı tanımlar getirildi. Programda gençliğin yeri olduğuna göre, örgütlenmede ve eylemde gençliğin belirgin bir yeri olmalıdır. O nedenle gençliğin bir biçimde öncülük görevini yerine getirmesi lazım."

"Geçmişte savaş temel mücadelemizdi. Gerilla savaşı yürüten öncü güçtü. Şimdi ise temel mücadelemiz serhildandır. Eğer serhildanın öncü güçlerinden biri gençlik olacaksa, o zaman bunu yürütecek bir gençlik örgütlülüğünün oluşturulması gerekiyor. Gençliğin farklı sınıf ve tabakalardan oluşan halk kesimlerini de örgütlemesi gerekiyor. Ancak böyle olursa, serhildan mücadelesinin öncü gücü olabilir."

Kadrolaşma ve gençlik

Gençlik yeni dönemin en güçlü örgütü olarak geliştirilmesi gerekirken, bunu hiç gündemimize almadık. Bu yönlü bir çabamız olmadı. Ortada örgütü etkileyecek, katkı sunacak bir gençlik örgütlenmesi yok. Demek ki yeniden yapılanmamız zayıf kalmış. Örneğin bir serhildan kampanyamız var. Bu, *"Önderliği Sahiplenme Ve Savunma Kampanyası"*dır. Yeni sürecin serhildan kampanyası oluyor. Yeniden yapılanmamızın ne olduğunu, bu kampanya gözler önüne seriyor. Ortada çok geri ve zayıf bir durum var. Neden? Çünkü bir öncülük yok. Halkı harekete geçirebilmek ve onu örgütleyip, eyleme çekebilmek için öncüye ihtiyaç var. Peki öncülüğü kimler yapacak? Öncü olarak tanımladığımız kadın ve gençlik örgütleri yapacak. Gençlik örgütünün olmaması veya öncülük rolünü oynamaması demek ki bu kadar etkiliyor. Olmasa da olur, diyebilir miyiz? Diyemeyiz tabii. Öncü olarak tanımlanmış bir kesim, örgütsüz olursa ortaya bir mücadele çıkmaz. Şimdiki duruma düşeriz. Nihayetinde düşmüşüz de. Neden böyle sonucun ortaya çıktığını doğru değerlendireceğiz. Yetersiz ve kendine göre bir değerlendirme içinde olmamalıyız. Bence bunun gençlik hareketinin geliştirilmemesiyle birebir bağlantısı var. Sadece bağlantısı var deyip geçmemek gerekiyor. Bağlantısı başattır, birebirdir. Gençlik hareketi böyle oldukça, bizim temel mücadelemiz gelişmez. Aldığımız kararları hayata geçiremeyiz. Demek ki, yeniden yapılanmayı daha henüz tamamlayamamışız. Ortaya çıkan bu durumun, böyle kabul edilmesi mümkün değil. Örgütlü bir gençlik hareketi ortaya çıkmadan, biz yeniden yapılanmanın gerçekleştiğini söyleyemeyiz.

Gençlik hareketinin görevi neler olmalıdır? Gençlik örgütü, yeni dönem mücadelesinin öncü örgütü olmalıdır. Öncü örgüt olmak, ne demektir? Her şeyden önce örgütün kadro ihtiyacını karşılamaktır. Gençliğin en önemli görevlerinden biri; örgütün kadro ihtiyacını karşılamaktır. Geçmişte de hareketin kadro ihtiyacını gençlik sağlıyordu. Bugün örgütü yeni program temelinde büyütmek istiyoruz. Bunun için çok fazla kadroya ihtiyaç var. İşte bu yeni kadro gücü de gençlik olacak. Tabii kadın hareketi de olacak. Gençlik örgütlülüğünü ve hareketini ne kadar geliştirirsek, örgütün ihtiyaç duyduğu kadro gücü de o denli sağlanmış olur. Gençlik hareketi ve mücadelesi kadro yetiştirmenin ön okulu olur. İdeolojik, siyasi ve örgütsel mücadeleyi yürütecek kadroların eğitildiği bir okul haline gelir. Böyle bir okul olmazsa, çok sayıda kadro adayı sınavdan geçmezse, eğitim görmezse, pratik mücadeleyi yürüterek kendini eğitmezse, o zaman hareket büyümez, yeni kadrolar alamaz. Hareketi büyütelim diyoruz, ama büyütemiyoruz. Yeni güç çok fazla katılmıyor. Katılan da gençlik hareketinin içinden gelmiyor. Eğitimsiz geliyor. Örneğin gerillayı büyütemedik. Peki gerilla nasıl büyüyecek? Eğer çok yoğun bir gençlik mücadelesi olursa, gerilla büyür. Diğer çalışmalara kadro aktarımı da, gençlik mücadelesi ile olacak. Ne var ki gençlik hareketinden katılım çok zayıf. Katılanlar da az önce belirttiğim gibi gençlik hareketinden gelmiyor. İdeolojik ve örgütsel olarak bir deneyime ve tecrübeye sahip değil. Özce kendini eğitmiş değil. O nedenle katılanları yeniden alıp eğitmek gerekiyor. O da yılları alabiliyor. Geçmişte çok fazla örgütlü olmadan, hareketin kadro ihtiyacını karşılayan gençlik, bu sefer örgütlü bir güç olarak ve bizzat mücadele ederek, kadro kaynağı olma düzeyine ulaşmalıdır. Bunu yaparsa öncü olur ve örgütü büyütebilir. Yoksa biz kadroyu başka nereden çıkaracağız. Demek ki, gençlik ve kadro, gençlik ve serhildan ilişkisi önemli. Gençlik hareketi, bunlarla tanımlanıyor. Geçmişte savaş temel mücadelemizdi. Gerilla savaşı yürüten güçtü. Gerilla mücadelenin öncü gücüydü. Şimdi ise temel mücadelemiz serhildandır. Eğer serhildanın öncü güçlerinden biri gençlik olacaksa, o zaman serhildanı yürütecek bir gençlik örgütlülüğünün oluşturulması gerekiyor. Gençleri, serhildana öncülük edecek düzeyde örgütleyen bir gençlik hareketi lazım. Gençliğin farklı sınıf ve tabakalardan oluşan halk kesimlerini de örgütlemesi gerekiyor. Ancak böyle olursa, serhildan mücadelesinin öncü gücü olabilir.

Halk Savunma Kuvvetleri, gençlik hareketinin bir koludur. Bu, baştan beri böyleydi. Gerilla, her daim bir gençlik örgütüydü, şimdi de öyle. Gençliğin gerilla karşısında da önemli bir görevi var. HPG'nin büyütülme görevinin yerine getirilmesinde, gençlik çalışmalarının önemli bir rolü var. Halk Savunma Kuvvetleri bir gençlik örgütü olduğuna göre, onu ancak gençlik hareketi büyütebilir. Önderlik önümüze çok ileri düzeyde bir sayı koydu. Biz de toplantılar yapıyor, kararlar alıyoruz. Fakat dönüp baktığımızda, çalışılmadığını görüyoruz. Bir yandan halk milyonlar halinde ayakta, mücadele etme imkanı ve fırsatı arıyor, diğer yandan ise örgüte katılım olmuyor. Neden? Çünkü örgütü yok. Ortada onu mücadeleye katacak bir örgüt yok. Gerillanın meşru savunmayla bir ilişkisi var. Bu ilişki, diğer çalışmalar açısından da değerlendirilebilir. Kültür sanat, propaganda ajitasyon, dil kültür eğitim, yani bütün aydınlanma faaliyetleri açısından da değerlendirilebilir. Gençlik her zaman aydınlanmaya, bilgilenmeye açıktır. Gençliğin toplumsal aydınlanmada her zaman rolü olmuştur. Çünkü yenilikçidir, yaratıcıdır, toplumsal ilerleyişte yeni ve ileri olanı temsil ediyor. İnsanı ve toplumu değiştirme hareketidir. Gençlik hareketi, aslında bir okul gibidir. Sanatçının, propagandacının ve ajitatörün yetiştiği bir okul gibidir.

Şimdi gerçek durum nedir? Birçok alanda ciddi zayıflıklar var. Tabii zayıflıkların gençlik hareketinin durumu ile bağını kurmak lazım. Zayıflıkların olmasında veya giderilmemesinde gençlik hareketinin durumu rol oynuyor. Zayıflıklar, gençlik hareketinin gelişmesiyle giderilebilir. Ne var ki YCK'nin adı var, ama kendisi yok. Gençliğin örgütlü bir gücü yok. En örgütlü olan yer yurtdışı. Ama o da çok sınırlı. İçeriğinin çizgiye ne kadar uygun olup olmadığının tartışılması gerekiyor. Şimdi Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de örgütlülük zayıf. Zayıflıktan öte, tasfiye edilmiş durumda. Gençliği yasal bir örgüte bağlamak çok yanlış. O zaman gerilla ne olacak? Gerilla bir gençlik örgütü değil midir? Gerilla, o kadar şiddetli bir mücadeleyi öngörecek, ama onun öncü örgütü yasal bir parti olacak. Bu, çok ters bir durum değil mi? Diğer alanlarda da halihazırda gençlik örgütlerimiz yok. Yeniden yapılanma sürecinde bir sürü konferanslar ve kongreler yaptık. Fakat dikkat edilirse, gençlik örgütlenmesine dair ciddi kararlar almadık. Savunmaları okuduk, yeni bir strateji belirledik, yeni stratejide öncü rolü gençliğe verdik, fakat yürüttüğümüz çalışmalarda, tartışma ve kararlarımızda, gençliğin hiçbir rolü olmadı. Gençlik kendi içinde tartışmıyor, toplantı yapmıyor, süreci görmüyor ve kendini kararlaştırmıyor. Bu nedenle hem gelişmeler hem de hareket üzerinde etkide bulunamıyor. Örgütümüz şu anda gençlik dinamizminden yoksun. Zaten bu sebepten dolayı etkili kararlar alamıyoruz.

Gençlik bir ruh, duygu düşünce ve davranış biçimidir

1994 yılında Önderlik şöyle demişti: *"Yönetimimiz kırk yaşında, komutamız otuz yaşında, savaşçımız yirmi yaşında... PKK en ideal çağında."* Önderlik bunları hesaplıyordu. Fakat şimdi zorlanıyoruz. Önderlik yönetimin VI. Kongre'de gençleştirilmesini istedi. Bir harekette gençlik dinamizmi olmazsa, o harekette değişim ve dönüşüm gücü olmaz. Bence öncü de olamaz. Gençlik, bir ruh, duygu, düşünce ve davranış biçimidir. Herkes gençlik ruhu ve duygusu diyerek, kendini kamufle edebilir. Çünkü maddi bir şeyle ölçülecek bir husus değildir. Ancak pratikte ölçülebilir. Pratikte alınacak kararlar ve yapılacak çalışmaların özellikleriyle ölçülebilir. Herkesin kabulü kendine göre olduğundan, yine maddi bir ölçüye vuramadığımızdan, geriye ne kalıyor? Dinamizmin yansıması kalıyor. Bununla şunu söylemek istiyorum: PKK ideolojisi gençlikle oluştu. PKK, bir gençlik grubu olarak doğdu ve gerilla ile yürüdü. Önderlik ruhu, şekillenmesi ve ideolojisi gençliğe büyük yer veriyor, ama örgütün kendisi gençliği ne kadar yansıtıyor? Gençlik özellikleri karşısında geri bir durumu yaşıyor. Karar almakta aciz olduğu kadar, siyasette de etkisiz. Bu, "oportünizm" olarak tanımlandı. Oportünizm, gençlikten uzaklaşmak demektir. Gençlik özelliklerinden kopuşu ifade ediyor. Oportünizm kartlaşmayı ve ihtiyarlaşmayı ifade ediyor. Önderlik, yönetimde gençleşme olsun derken, örgütün değişim ve yeniden yapılanmasının yönünü çizmeye çalışıyordu. Şimdi tüm bunlar ne kadar gerçekleşti? Bu hususlara dikkat etmek lazım. PKK yaşlanabilir. Yaşlanmak ne demektir? Cüretten düşmek demektir. Risk üstlenememek demektir. Toplumsal değişimi sağlamak için herkesin göze alamayacağı mücadele yöntemlerini kararlaştırıp, göze almaktan vazgeçmek demektir. Bizde böyle bir durum var ve bu ciddi bir tehlike arz ediyor.

Örgüte gerçek bir katılım sağlamadan, olduğu gibi ele almak ve kabullenmek iyi bir durum değil. Ne yazık ki, şimdinin gençleri biraz böyle yapıyorlar. Geri durumdalar. Otuz yıllık mücadele tarihinin en geri konumuna düşmüşler. Bunun en temel nedeni, gençlik örgütlerinin olmamasıdır. Hiçbir kararları yok. Bizim ideolojik ve politik kararlarımızda gençlerin yeri yoktur. Örneğin kadın hareketi yer edinmeye çalışıyor. Hem de zorlu bir mücadeleden geçerek, yanlışlar yaparak, kadın iradesinin toplumsal gelişme sürecine yansıması, özgürlük çizgisinin doğru tutturulması açısından gerekli olduğuna sonuna kadar inanarak, ısrarlı bir çabayla bunu yürütüyor. Hata ve eksiklikleri tartışılabilir, ama bir katılımları var. Yalnız gençliğin bu düzeyde bir katılımı yok. Gençlik hep dışardan bekliyor. Feodal düzende, aile reisinden ya da aşiretten nasıl beklenilmişse, şimdi de aile ve aşiret reisinin yerine örgüt geçti ve örgüte bel bağlanılıyor. Bu, gençliğin tutumuyla çelişiyor. Çünkü feodal düzeni yansıtıyor. Yenilikçi bir özellik taşımıyor. Yaşı on beş ya da yirmi olabilir, ama bir ihtiyar gibi görünüyor. Yenilikçi ve yaratıcı değil. Örgütlenme zemini bu kadar güçlendiği halde, ortada örgütü yok. Tam da bu nedenle örgütü yeni süreçe geçemiyor. Gerillayı ve örgütü büyütemememiz, serhildanı geliştirememememiz, sürekli karar alıp uygulamamamız buradan ileri geliyor. Örgüt olmadan, onun gerektirdiği çalışmayı yürütecek bir öncülük olmadan, çalışma dinamizmi olmadan, bu pratikleşme nasıl ortaya çıkacak? Çıkamaz. Sen öncüyü yok et, dinamizmi öldür, ondan sonra da kalk, "*ben hamle yapacağım*" de. Bu, kendini kandırmadan başka bir şey değil. Nitekim öyle de oluyor. Önderlik mücadele ilan ederek; "*yeni bir süreç başlatıyorum*" dedi. Ateşkesi geri çekerek; *"istediğiniz gibi mücadele edin"* dedi. Hangi örgütümüz, nasıl bir mücadele kararı aldı? Herhalde bu karardan en çokta gençliğin etkilenmesi gerekiyordu. Çünkü öncüdür. Önderliğin ne dediğini, söylenenin ne anlama geldiğini derhal değerlendirip, ona göre bir tutum takınması gerekmez miydi? Elbetteki öyle olması gerekirdi. Peki yapabildi mi? Hayır. Neden? Çünkü yapabilmesi için bir örgütünün veya hareketinin olması gerekirdi. Gençliğin oturup, bir karar vermesi gerekirdi. Ne var ki, ortada bir karar organı ve gücü yok. "Ben karar vereceğim" demiyor. Halbuki Apoculuk her şeyi reddederek, "ben karar vereceğim" dedi ve bütün dünyaya kafa tuttu. Şimdiki gençlik duruşunun Apoculukla ne alakası var? Bu duruşun Önderliğin duruşu, felsefesi ve mücadelesiyle ne alakası var. Hiçbir alakası olmadığı gibi, Önderliği reddedenin duruşuna da benzetilebilir. Gençlik böyle mi olur? Gençlik, kendini bu kadar güncel yaşama bağlamış olamaz. Örgüt dışı duruşu böyle tanımlıyoruz.

"Örgüt içinde yaşanan oportünizmin gençlik özelliklerinden ve duruşundan kopuşla bağı var. Gençlik idealizmi, ütopyacılığı, arayışçılığı ve umudu kaybedilmiş. Sosyalist bilinçle emekçi sınıfa, kadın özgürlüğüne ve insanlık değerlerine bağlanıp, gençlik özelliklerini daha da derinleştirip, sürekli kılacağı yerde, çıkar düzeninin özelliklerine bağlanıp, kişisel yaşam arayışı gelişmiş. Örgüt içinde böyle bir durum yaşanıyor."

Gençlik, özgürlüğe sıkı sıkıya bağlı olmalıdır

Örgüt içinde yaşanan oportünizmin gençlik özelliklerinden ve duruşundan kopuşla bir bağı var. Gençlik idealizmi, ütopyacılığı, arayışçılığı ve umudu kaybedilmiş. Sosyalist bilinçle emekçi sınıfa, kadın özgürlüğüne ve insanlık değerlerine bağlanıp, gençlik özelliklerini daha da derinleştirip, sürekli kılacağı yerde, çıkar düzeninin özelliklerine bağlanıp, kişisel yaşam arayışı gelişmiş. Örgüt içinde böyle bir durum yaşanıyor. "Gençlik bir ruh, bilinç, duygu ve davranıştır" diyoruz. Şimdi bunlar sorgulanıyor. Bunlardan kuşku duyuluyor. Hatta; "acaba böyle yaparak yanlış mı yaptım?" deniliyor. Zaten bu nedenle de çekimserdir, tarafsız duruyor, kendini işletmiyor. Oportünizm denen eğilim de böyle ortaya çıkıyor. Gençlik fedakarlık gibi özelliklerini kaybediyor. Örneğin bireysel arayışlar gelişiyor. Cesaretini ve girişkenliğini kaybediyor. O yüzden de gözü peklik, girişkenlik ve cesaret ortadan kalkıyor, yerini tereddüt, ürkme ve hesapçılık alıyor. Oysa militan cüretkar ve gözü pek olmak zorundadır. Bunlar öncülüğün temel vasıflarındandır. Ne var ki bu özellikler örgütümüz içerisinde kaybedilmiş. Dolayısıyla örgütün bir araya gelerek aldığı kararlar, iyi çıkmıyor. Bu işin artık şakası yok. "PKK arkamızda, biz otuz yıllık şanlı bir örgütün temsilcileriyiz, aldığımız her karar doğrudur" diyerek, kendimizi ve çevremizi yanıltmaya kalkabilir, örgüt mirasını kötü kullanabilir ve miras yedi bir konumuna düşebiliriz. Bu tür tehlikeler var. Tüm bunların tehlike olmaktan çıkması, kadronun oportünizmden kurtulması, bireyci arayışlarından uzaklaşması, gençlik dinamizmiyle örgütün ideolojik politik ve örgütsel kararlarını alıp uygulamaya koyması, ancak ve ancak gençliğin katılımıyla mümkündür. Tabii bu, gençliğin sadece on safa dizilerek, bütün işleri üslenip yapacağı anlamına gelmiyor. Zaten bunu yapıyor. Bunları yapacak insan şu veya bu düzeyde her zaman bulunabilir. Önemli olan nelerin yapılacağının doğru tespit edilmesidir. Gençlik önceliklerinin tespit edilmesine ne kadar katkı sunuyor? Özellikleri ne kadar yansıyor? Hareket, gençlik özelliklerinin gerisine düştüğü için zorlanıyor. Seçimlerden sonra özeleştiri yapmamız gerektiği tespitine vardık. Bu, neyin özeleştirisi olacaktı? Gençliğin katılmamasının, gençlik hareketinin olmamasının özeleştirisi olacaktı. Bir genci herhangi bir görevin başına koyabilirsin, sağa sola gönderebilirsin, fakat bu onun iradesinin, ruhunun, duygularının ve inisiyatifinin o işe yansıdığı anlamına gelmez. Sen her şeyden önce onu bağlıyorsun. Gençlik hareketi demek, gençlerin bağlanmaktan kurtularak özgürleşmeleri demektir. Gençlik, özgürlüğe sıkı sıkıya bağlı olmalıdır. Özgürlük bilincini ve sorumluluğunu halka, tarihe ve topluma karşı en üst düzeyde gösterebilmelidir. O bilinci taşıyabilmeli, onu temsil edebilmelidir. Ancak öyle olursa, gerçek bir gençlik hareketinden ve gençleşmekten söz edebiliriz.

Her şeyden önce eleştirilmesi gereken çok önemli yanlar var. Hareket neden böyle oldu? Bu sorgulanmalıdır. Saf olmayalım. "Bizim örgütümüzdür, her şeyi doğru yapar" demek yanlıştır. Doğrularına sıkı sıkıya sarılmalıyız, ama pratikte çok doğru yaptığımızı kimse söyleyemez. Değerlendirme, tartışma, eleştiri ve özeleştiri yapıyoruz. Bunu, sürekli yapıyoruz. Hareketin bu biçimde kalması doğru değildir. Onun için eski bakış açılarımızı ve yaklaşımlarımızı kırmamız lazım. Yenilenmek demek, gençleşmek demektir. Önderlik; "bütün kadroların kendilerini yenilemeleri gerekiyor, ben de kendimi yeniliyorum" dedi. Yenilenme duyguda, ruhta, düşüncede, kişinin kendini yenilenmesinde olduğu gibi, örgüt yapısının yenilenmesinde de olmalıdır. Sürekli anlayış meselesine bağlayarak; "önemli olan doğru ve iyi anlayışı temsil etmektir" dememeliyiz. "Örgütümüz ve yönetimimiz gençlik ruhu ve bilinciyle dolu olduğuna göre sorun yok" dememeliyiz. Peşinen açık çek veya kredi vermek çok akıllı bir tutum olamaz. Bence gençlik vermemelidir. Gençlik belli bazı özelliklerin ve ölçülerin temsilcisiyse, bunu kolay kolay vermemelidir. Sorumluluğu kendisi üstlenmelidir. Görev ve sorumluluklarına sahip çıkmalıdır. Gençlik, gençlik öncülüğünün nasıl yerine getirileceği konusunda oturup, düşünmeli, tartışmalı ve toplantılar yapmalıdır. Örgüte; "sen öncü gençliktir diyorsun, eğer gerçekten gençliğin öncülüğünü kabul ediyorsan, o zaman gençlik örgütünün yaklaşımına göre işler söyle yürümelidir" diyebilmelidir. Ölçüleri olmak kaydıyla bir mücadele gelişebilmelidir. 2001 yılında HADEP içinde böyle bir mücadele biraz gelişmişti. Fakat çok fazla ölçülü ve bilinçli olmadı. Bir de gençlerin çoğu kaçarak, buraya geldiler. Mücadele alanını ihtiyarlar teslim ettiler. Şimdi de; "ihtiyarlar için başındalar, çalışmalar başarılı değil" diyorlar. Sen bırakırsan, onlar da tutarlar. Çalışmalar da başarılı olmaz. Sen kaçtıktan sonra şikayet etme hakkın olamaz. Kuşak çatışması diye bir çatışma olabilir. Aslında böyle bir çatışma çok sakıncalı değildir. Çatışmadan ziyade örgütlenip kendi yaklaşımlarını ve iradelerini ortaya koymalı, dayatmalı, yansıtmalı ve taşırmalılar. Elbette yönetim de olmalılar. Yönetimimiz tümüyle yaşlılardan oluşursa, cüretli kararlar alacağımızı sanmıyorum. İnsan yaşlandıkça dinamizmini ve cüretini kaybediyor. Hiç kimse yaşlanmış yönetimlerin etkili ve dünyayı değiştirecek kararlar alacağını beklemesin. Öyle önderler az çıkıyor. Bu bir önderlik meselesidir. Bunu yapan önderler var kuşkusuz, ama herkesin bunu yapamayacağını da bilmek lazım. Dolayısıyla kongrelerde, konferanslarda ve yönetimlerde gençlik olmalıdır. Her alandaki çalışmalarımızda gençlik olmalıdır. Kendi özelliklerini ortaya koyabilmelidir. Her şeye razı olmuş, iddiasını kaybetmiş ya da egemen düzenin lümpenleştirdiği, sorumluluktan uzaklaştırdığı duyarsız, dikkatsiz ve kendini düşünmekten başka bir şey düşünmeyen bir gençlik olmamalıdır. Tüm bunları aşan bir gençlik hareketimiz olmalıdır. Öyle olmalı ki, sapmalar, sağa sola yalpalanmalar olmasın, tasfiyeler gelişmesin, stratejik doğrultu kaybedilmesin.

Mevcut duruşu çok yönlü eleştirmek gerekiyor. Öğrenilmek isteniyorsa, o zaman tartışma ortamları geliştirilmelidir. Yaptıklarımız veya yapmak istediklerimiz yanlış olabilir. Mutlak surette en iyisini ve en doğrusunu tespit etmişiz dersek, büyük bir yanlış yapmış oluruz. O nedenle gençliğin ne düşündüğünü, ne yapmak istediğini, neyi yaratmak istediğini, görmemiz gerekiyor. Bunu görecek bir hareketin ortaya çıkması lazım. Gençliğin hiç zaman kaybetmeden kendi iradesini ortaya çıkartarak, bu çalışmaya katılması lazım. Tek tek bireyler olarak değil, hareket olarak katılması lazım. Böyle bir iradeyi ortaya çıkartacak bir bilincin, programın ve örgütlenmenin ortaya çıkartılması lazım. Bunu Kürdistan'ın her parçasında yapmak lazım. Komşu halkların gençliğiyle ileri düzeyde bir ittifak yapmak lazım. Kürt gençliğinin ortak hareketini ifade eden bir düzeyi yakalamak lazım. Bunun tartışmasını yapmak, bilincini ortaya çıkartmak, gerekirse programını ve örgütünü ortaya çıkartmak gerekiyor. Gençlik, komşu halkların gençliğiyle, genelde dünya ilerici, devrimci, sosyalist ve demokratik gençlik örgütleriyle ittifak kurarak, ortak bir eylem planı çerçevesinde hareket etmelidir. Hem güç almalı hem de güç vermelidir.

Mücadele dinamizmini gençlikten alıyor

Öncellikle bütün Kürt gençliğinin mücadelesini birleştirecek ve yansıtacak bir dayanışma ve koordinasyon oluşturulmalıdır. Yani ortak bir Kürt gençlik hareketi örgütlenmelidir. Kürt gençliği, kendi örgütü etrafında Ortadoğu gençlik hareketine katılmalıdır. Tabii örgütlenirse, örgüt olursa katılabilir. Bir de kendisi örgütleyebilmelidir. Böyle bir bölge hareketi "yok" deyip durmak olmaz. Zaten Ortadoğu'da böyle bir hareket yok, fakat biz Ortadoğu gençliğinin demokratik özgürlükçü hareketini yaratmakla yükümlüyüz. Dünyanın değişik halklarının gençlik örgütleriyle ilişkilenmek, ilerici, demokrat ve özgürlükçü gençlik örgütleriyle ittifak içinde olmak gerekiyor. Dünyada bu tür gençlik hareketleri var mı? Tabii ki var. Toplumlar örgütlüler, yani bizim gibi değiller. Dünyanın birçok alanında, değişik toplumsal kesimler kendi içinde örgütlüler. Bunlar içinde gençlik örgütleri de var. Uluslararası gençlik kongreleri, konferansları ve etkinlikleri yapılıyor. Bunlara Kürt gençliğinin de katılması lazım. Bunlara katılabilecek bir gençlik hareketinin olması gerekiyor.

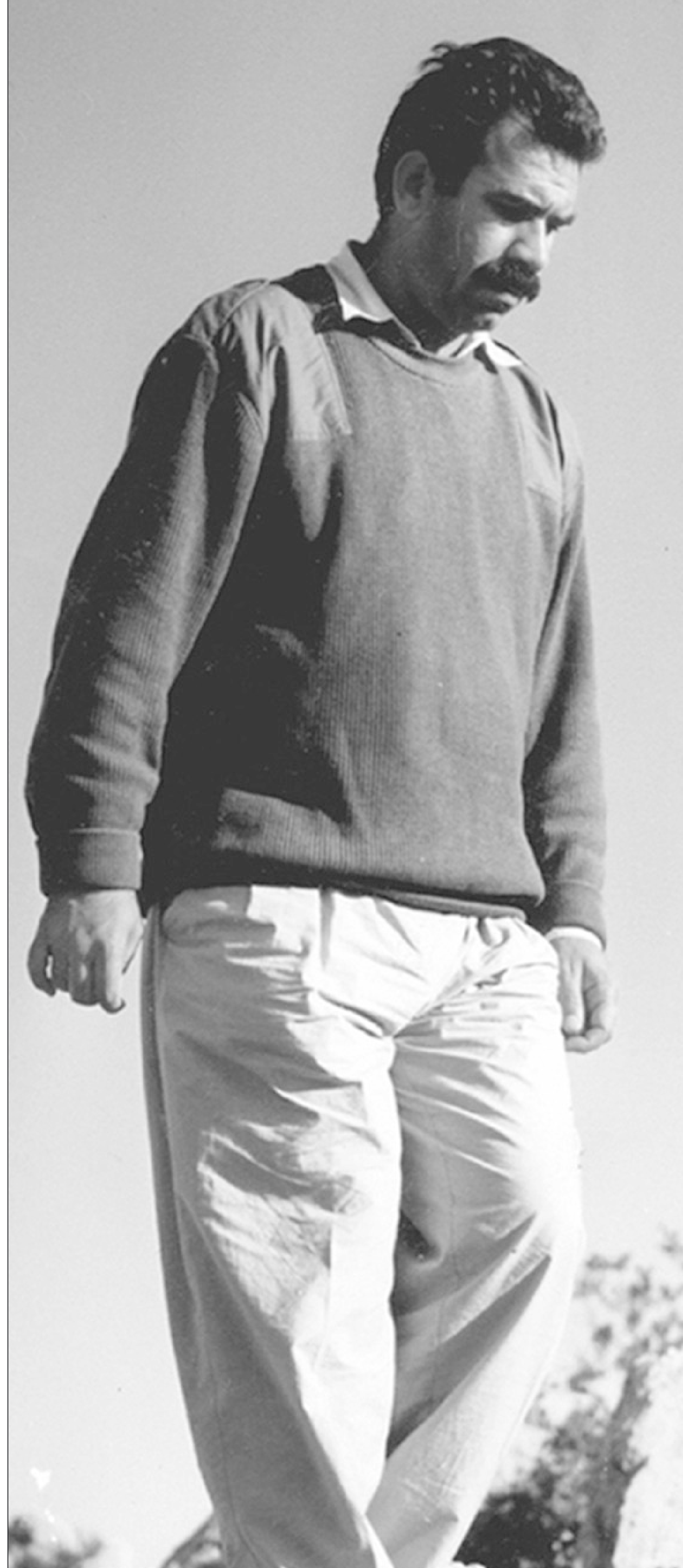
Gençlik düşünce yapısı, aydınlanma, sanat, edebiyat ve siyasetle ilişkilidir. Gençlik sporla da ilişkilidir. Örneğin Avrupa'da bir YCK örgütü var. Bazen gençlik örgütleriyle ilişki kuruyor, değişik toplantılara katılıyor ve kamplar kuruyor. Spor türü etkinlikler de geliştiriyor. Dünya ölçeklerine göre çok geri olabilir, ama belli bir etkinliği var. Avrupa'nın her tarafına dağılmış bir toplum içerisinde, etkinlik ancak bu kadarı olabilir. Kürdistan'ın herhangi bir parçasında, Kürt toplumunun yoğunlaştığı alanlarda bu tür etkinlikler çok daha ileri düzeyde geliştirilebilir. Müthiş yetenekler ortaya çıkabilir. Genç beyinler ve yetenekler çürüyüp, heder olmaz. Sanatta, edebiyatta, sporda, siyasette, yani aydınlanmanın her alanında aktifleşebilir, pratikleşebilir ve ürün verebilir. Dolayısıyla hem Kürt toplumunun gelişmesine hizmet eder, gençliğin öncü ve değiştirici rolünü yerine getirmesini sağlar hem de insanlığa hizmet eder. "Biz zaten bir gençlik örgütüyüz" dersek, bütün bu çalışmalar ortada kalır. Ne örgütümüz böyle bir şey demelidir, ne de gençlik bunu kabul etmelidir. Eğer örgüt böyle bir şey diyorsa, o zaman yaşlanmış ve geri duruma düşmüştür. Bu durumda, değişimin önünde engel oluşturduğundan, gençlik buna karşı mücadele ederek, değişimin önünü açmalıdır. Bunu doğru ölçülerle yaparsa, genç olmanın gereğini yerine getirmiş olur. Gençlik ruhunu, bilincini ve özelliklerini taşımış olur. Sağı solu kırmak, dağıtmak, ona buna alet olmak, özellikle de uluslararası gericiliğin yozlaştırıcı etkilerine açık olup, bu temelde yaşamı ve örgütü zorlamak doğru değildir. Yine hiç düşünmeyen, araştırmayan, kendi ruhunu ve duygularını halkın hizmetine ve mücadelenin gelişimine sunmayan, sorumluluk duymayan ve örgütlü bir güç olarak mücadeleye katılmayan bir konumda da olmamalıdır. Bu duruş da çok fazla bir değer ifade etmez. Çok uysal durduğundan ondan fayda gelmez. Bu tür bir uysallığı kabul edemeyiz. Nasıl ki bir çarpılmayı, sapmayı ve yozlaşmayı ifade ediyorsa, uysal duruş da geri bir duruşu ifade ediyor. Her iki duruşu da reddetmemiz gerekiyor.

"Gençlik hareketi demek, gençlerin bağlanmaktan kurtularak özgürleşmeleri demektir. Gençlik, özgürlüğe sıkı sıkıya bağlı olmalıdır. Özgürlük bilincini ve sorumluluğunu halka, tarihe ve topluma karşı en üst düzeyde gösterebilmelidir. O bilinci taşıyabilmeli, onu temsil edebilmelidir. Ancak öyle olursa, gerçek bir gençlik hareketinden ve gençleşmekten söz edebilriz. Yenilenmek demek, gençleşmek demektir."

Gençlik ölçüleri, Kürdistan'da, özellikle de örgütümüz içinde böyle olursa, mücadele dinamizmini kaybederiz. Hareket dinamizmini gençlikten aldığını söylüyor. Eğer ortada bir gençlik hareketi olmazsa, örgüt dinamizmini hiçbir şeyden alamaz. Dolayısıyla toplumu değiştirme ve dönüştürme mücadelesi yürütemez. Bunu gerçekleştiren bir örgüt olamaz. Mevcut duruma razı olan bir örgüt haline gelir. Bu durumda değişime öncülük eden bir örgüt olmaktan ziyade, bir düzen örgütü olur. Oysa bizim örgütümüz hiçbir zaman öyle olmadı. Bizim Önderlik çizgimiz ve gerçeğimiz böyle bir düzeni öngörmüyor. Özgürlük, demokrasi, eşitlik ve dayanışma temelinde bireyin ve toplumun değişmesini esas alıyor. Kendini böyle bir değişim gücü olarak tanımlıyor. Eğer örgütümüz böyle bir çizgiye, Önderliğe ve iddiaya sahipse, o zaman bu iddianın gereklerini pratikte de yerine getirmelidir. Bu iddiayı yerine getirtecek ve örgütümüze böyle bir karakter kazandırtacak olan, gençlik hareketidir. Örgütlü ve iradeli, inisiyatif, bilinç ve cesarette güç kazanmış, yine yeteneklerini kullanır duruma gelmiş bir gençlik hareketidir. Böyle bir gençlik hareketi, genel hareketimizin yürümesi açısından neredeyse belirleyici bir noktaya gelmiş. Serhildanın yürümesi, sanat edebiyat ve propaganda ajitasyonun gelişmesi, meşru savunmanın sağlamlaşması ve gerillanın büyüyüp gelişmesi gençlik hareketinin gelişmesine bağlıdır. Toplumun örgütlülüğünün gelişmesi, toplumsal değişimin duraksamadan sürdürülmesi, toplumsal özgürlüğün ve demokrasinin gelişmesi de buna bağlı. O nedenle gençlik hareketini basit ele almamak gerekiyor. Fakat tüm bunları sağlayacak çalışmaları her alanda, parçada ve genelde gecikmeden yapmamız gerekiyor. Yapmazsak, dinamizmimizi kaybederiz. Bu çalışmaları güçlü ve koşullara uygun yapmazsak, başarı ölçülerini kaybetmiş oluruz. Örneğin bazı alanlarda çalışmalarımız var, ama çok zayıf ve cılız kalıyor. Gençliğin oynaması gereken rolü ifade etmiyor, onu temsil etmiyor. "Ancak bu kadar oluyor, razı olalım" diyemeyiz. Doğru bir değerlendirme ve eleştirel bir bakış açısıyla, somut durumu ve gerçekleri tespit edip, onun gereklerini bir gün bile ertelemeden yerine getirmemiz gerekiyor.

BAŞKAN APO DEĞERLENDİRİYOR

TARİHİ FIRSATLARI DEĞERLENDİRE MEYENLERİN DEVRİMİMİZE İLİŞKİN SÖYLEYECEK FAZLA SÖZLERİ V E BAŞARACAK İŞLERİ OLAMAZ

VI. Kongre'nin en çok çözmek zorunda olduğu bir hususu dile getirmeye çalışırken, özellikle şimdiye kadar ki tüm kongre süreçlerine yaklaşımın bir kez daha tekrarlanmamasını vurgulamayı görev biliyorum.

Karar düzeyine ulaşmamıza rağmen, onun pratik yaratıcılığına oportünistçe yaklaşılıyor; ya teğet geçme, ya pratikleştirmeme, ya da tersini dayatma sanıldığından daha fazla gelişmelerin önünde engel oluşturuyor. Pratik tarzda zaten gidişatın mümkün olmadığını geç de olsa kavradığınız kanısındayım. Sizin için büyük çaba gösterildi. Belki zorluklardan ötürü bunun ne anlama geldiğini hala bir türlü idrak edemediniz, ama bu bir gerçektir. Doğruları kavramayacak kadar zayıflıklarınızı değerlendirmekten çekinmediniz. Bunun için vurguladığım gibi, en az on yıl aynı çalışmalar içerisinde yoğunlaşmayı bize dayattınız. Bunun sonucu da kocaman bir bölge savaşını göze almak, kendi irademi zorlayarak ve belki de en tehlikeli konumlara sokarak meçhul bir hareket tarzına yönelmek, onu esas bir güce dönüştürmek gibi bir durumdur. Bunun da esas sorumlusu Merkezimiz ve önde gelen kadrolarımızdır.

VI. Kongre'ye başlarken hep şunu söyledim: Bu anlayışla ve bunun önde gelen sorumlularıyla benim eskisi gibi yürümem gerçekten mümkün değildir. Ayrışma kararlılığını sürekli yenileyerek geliştiriyorum. Öncelikle bu anlayışın içeriğini vermek istiyor ve bunun için çalışıyorum. Kimlerin neyi nasıl temsil ettiğinin hikayesini uzun uzun anlatmak benim görevim değil ve bu fazla gerekli de değil. Eğer kişi bunda kendini bilinçli bir biçimde göremiyorsa, zaten onun iflah olacağı da düşünülemez. Kaldı ki herkese fazlasıyla bireysel eleştiri de yapılmıştır. Yine kişi kendisine ilişkin söylenenlere şimdi bile saygılı olursa, kendisini anlamakta zorluk çekmeyecektir.

Gaflet bazen ihaneti aşacak kadar mücadelemize zarar vermiştir

Tekrar vurgulayayım: Ben hep sizinle kendi aramdaki bu suni dengeyi kırmaktan bahsediyorum. Bu sadece benim yürüyüşüm için değil, daha çok sizin yürüyüşünüz için çok zorunlu bir şanstır. Belki ben az söylüyorum, belki tam ortaya koyamıyorum. Aslında sizler bunu daha iyi çözmelisiniz. Size, sadece düşmanı çözmemekle veya ona karşı luabali davrandığınızı belirtmekle kendi konumunuzu ortaya koyamazsınız diyorum. Aynı şekilde Önderlik gerçeğini doğru çözmemek, bu konuda sorumluluk göstermemek ve inanılmaz olumsuzluk, saygısızlık ve pratik aşındırma temelinde bir çabanın sahibi olmakla da işlerin gelişmesinin önünde büyük bir engel teşkil ettiniz. Bu benim için çok açıktır. Aynı şey genç savaşçılar ve kurulan birlikler için de geçerlidir. Savaşçıların değerine ve potansiyeline, özellikle ihtiyaç duyulan eğitimlerine ve doğru yönetimlerine Merkez veya önde gelen komuta yapısının yaklaşımı gerçekten inanılmaz boyutlardadır.

Gaflet bazen ihaneti aşacak kadar mücadelemize zarar vermiştir. Hele Merkez'in buna doğru bir çözüm gücü göstermemesi, bunu öyle sıradan bir iş gibi ele alması ve neredeyse yönetim adına yönetimsizliği dayatması affedilemez boyutlara ulaşmıştır. Halen bu genç fedai yapıya gereken eğitim gücünü gösterememenizi, sayıları binlere varan bu insanları kaçırtmanızı veya imhayla karşı karşıya bırakmanızı nasıl izah edeceğinizi, durumunuzu nasıl ortaya koyacağınızı merakla bekliyorum. İşin püf noktalarından biri de budur. Bu oportunizmi nasıl yaptınız? Gerçekten bunun ne anlama geldiğini halen kavramamakla, hangi tehlikeyi teşkil ettiğinizi nasıl göreceksiniz?

Çok açıkça belirtmek durumundayım ki, siz bu savaşçıların –ki çoğu Parti Önderliği'ne inanmıştır– inanmışlığı ve bir de bizim gerçekten büyük taktiksel çabalarımız üzerine kuruldunuz. Burada kimse az çaba harcadınız demiyor. Fakat bu çabalar ne sürecin gerçeğine ne de Önderliğin taktik çalışmalarına göredir. Belki kendinize göredir, ama bu kesinlikle PKK nin çizgisine göre değildir. Şimdi bunun verdiği zararlar var ve halen kendinizi bundan ne kadar koparmak istediğinizi de anlamakta zorluk çekiyorum.

Özellikle belirtmek istediğim husus şudur: Sizin bu savaş tarzınızın yenilgiyi önleyemeyeceği herhalde çok net olarak ortaya çıkmıştır. Sadece yenilgiyi değil, çok rahatlıkla sağlanabilecek gelişmeleri bile değerlendirme zahmetinde bulunmayışınız çok garip bir tarzdır. Şimdi unutmayalım ki, çok basit bir mevzi düzenlemesi bile bizi çok müthiş sonuçlara ulaştırabilirdi. Ama bunu yapma tenezzülünde bulunmayan birçok önde gelen sözüm ona komuta kişiliği bundan birinci dereceden sorumludur. Bir manganın bile doğru düzenlemesi yapılmamıştır. Çoğu şu tepeye, şu köye git adı altında imhaya yatırılmıştır. Bu çok açıktır. Ve Merkez neredeyse adeta alışkanlık halinde bunu izleme gereği bile duymadan, sorumsuzluk içinde sürdürüp götürdü.

Kötü olan bütün bunları benim adıma yaptınız. Benim her zaman bu olaylara ne kadar isyan ettiğim ortada olmasına rağmen bunları yaptınız. Bu pratiğinizi hiçbir zaman onaylamadığımızı, büyük eleştiri ve öfkeyle karşıladığımızı herhalde göz önüne getirmekten artık geri durmayacaksınız.

Şimdi PKK olayında karşımıza şu çıkıyor: İşte bir eskiler veya gönüllüler, 'bir şeyler yaptık, artık sıra yaşamda' diyorlar. Ama nasıl bir yaşama olayı? 'Zaferi fazla zorlamaya, fazla yaratıcı olmaya, fazla eğitici olmaya gerek yok; gençler yetişti, onlar bu işi yapar' deniliyor. Böyle aile usulüyle hareket ediliyor. Size hayır diyorum. Ben bu yaşlılardan hesap sorarım. Bir aile gibi olur mu? Onlarla muhatap bile olmak istemediğimi söylemeliyim.

Şimdiye kadar benden istenilen biçimlendirmeyi belki yapamadım. Ama birçoğunuzun örgüt bağlarını kestirmeyerek, aç bırakmayarak, temel araç gereçlerinizi temin ederek ve en önemlisi de sizleri mükemmel rol oynayabileceğiniz alanlara ulaştırarak, gerisini tamamlarsınız diye düşündüm. Bunlar öyle basit çalışmalar değildi. Biz yaratıcılığınıza ve yiğitliğinize güvenerek, gerisini getirirler diye bir yaklaşım içine girdik. Ama şimdi bakıyorum da, takdir etme duygusunun bile kalmadığını anlıyorum. Bu böyle olursa, siz bundan sonra zafer için ne yapacaksınız? Kendinizi nasıl yaşatacaksınız? Bunları açık ortaya koyacaksınız. Hiçbir şey yapmadan, bende eskisinden daha onurlu, başarılı yeni gelişmeler var derseniz, hiç mi hiç sizinle olamayız. Bunları kabullenmek herhalde enayi olmakla özdeştir.

Biz bu son gelişmeleri hiçbir insanoğlunun tanıklık edemeyeceği ve aklına bile getiremeyeceği bazı durumları yaşayarak, bu büyük sabrı gösterdik. Siz işi bilmiyorsunuz. Kararlılık, tarz, umutsuzluk ve zorlama da demiyeceğim; tüm bunların ötesinde bir durumda yaşamak, dünyayı karşısına alarak yaşamak, yaşama gücü göstermek tahmin edebileceğiniz bir şey değildir. Belki herkes bir başka ülkeye gitmiş, hicret etmiştir. Örneğin Muhammed deve sırtında Mekke'den Medine ye hicret etmiştir. Ancak oradaki bütün halk kendisine kucak açmıştır. Oldukça fazla iltica gücü vardır. Karşılayanlar kucak açmışlardır. Bu tarihte de, günümüzde de böyledir. İşin kuralı da böyledir. Bizim için ise, hiçbir şey böyle değildir. Dünyanın en azgın terörü peşimize düşmüştür. Dayanmak istediğimiz güçlerin, korkuları yüzünden en üst düzeyde bile olsa, dönüp arkasına bakmaması gibi bir durum söz konusudur. Bu nedenle biz en büyük eylem kişiliği, örgüt kişiliği olarak yürüme gücünü gösterdik.

Eğer siz bu dünyadan bir şey anlıyorsanız ve biraz siyasetten payınızı almışsanız, bunu nasıl izah edebilirsiniz? Ne siyasal sistem ne de hukuk sistemi bize göre değildir, bizim için çalışmıyor. O zaman nasıl yaşayacaksınız? Diyelim ki dağdasınız, dağa dayanarak yaşama imkanınız var, silahlarınıza dayanarak yaşama imkanınız var. En önemlisi de kendinize göre bir yaşam umudunuz var. İstediğinizde ülkenin dört yönüne dönüp yürüme umudunuz bulunuyor. Bu konularda hiçbir sıkıntınız olmadığı gibi, bunları bir sorun olarak da göremezsiniz. Ama bizim için hiç de öyle değildir. Nereden bakarsanız bakın, her yerden kapalıdır. Ne dayanacağınız bir silahınız, ne dayanacağınız dostunuz, ne de en ufak arşınlayacak bir yeriniz olur.

Bütün bunlar da benim kişiliğimle orantılıdır. O zaman ne yapacaksınız? Bütün zindanlarda ölüm orucuna yatılır, layık olunur. Dağda intihar eylemine girişilir, insan sıkıştığında kendi sonunu getirir. Burada o da yok veya yapamazsınız. Kitleler hala bizden mucize bekliyor, bunları göz önüne getireceksiniz. Şimdi biz yürürken böyle yürüyoruz, ama bunu da göz ardı edeceksiniz. Oysa sizi yaşatan bu yürüyüştür. Neyi nasıl yaşattığımızı, nasıl ayakta tuttuğumuzu bilmemek bir marifet değildir. Sorumluluktan kurtulmak için cehaleti esas yöntem bilecek ve sağı solu bastıracaksınız, isminize sığınarak kendinizi kandıracaksınız. Sizler müthiş fanatiksiniz, bunu biraz kırmanız gerekiyor.

Bütün bunları şunun için tekrarlıyorum: Siz yarın aynı mantıkla görev bölümü yapacaksınız. Oh, ne güzel, kongreyi tamamladık, çizgi güzel, kararlar güzel diyeceksiniz. Ama aynı örgüt ve yönetim anlayışıyla öyle bir durum yaratacaksınız ki, düzeltmeye benim ömrüm de yetmeyecek. Bu son halk desteğini, gerillanın moral düzeyini biz sağladık. Sizin o savaştırdığınız gerillanın moral düzeyi, hatta kadroların inanç ve ideolojik düzeyi birleştirilmezse, yine halkın aktüelliği sürdürülmezse, komutanlığınız, merkeziliğiniz acaba karnınızı doyurabilir mi? Bunu çok akıllıca düşüneceksiniz. Bu tarzınızla siz karnınızı bile doyuramazsınız. İsterseniz sizi bazı örgütlerin yanına gönderelim, karşılaşacağınız en ufak sorunda kendinizi net göreceksiniz.

Şimdi sen de birleşik bir gücün sorumlusu olarak ad yaptın, kendini yaşatıyorsun diyeceksiniz. Şunu açıklamaya çalıştım: Mevcut durumda sizler başta olmak üzere tüm örgüt yapımız aslında fazlasıyla zorlanmıştır. Çünkü bu zorlanma olmasaydı, kendimi bu konumda görmezdim. Hep eğitim isteyen sizler değil miydiniz ve biz bunu her gün vermedik mi? Biz bu yüzden gözümüzü bile açmadık. Neden? Çünkü moral veremiyorsunuz. Sizin gibi ünlü komutanlar askerlerden yoksun kalmasınlar, yine dayanabilecekleri mevzileri ve dayanakları olsun diye amansız bir çalışmayı size ulaştırıp önünüze koyduk. Şimdi dediğim gibi bu iyi anlaşılmazsa ne olur? Anlaşılmazsa, sizden hiçbir iş çıkmaz.

Yaklaşık on yıldır çok büyük tarihi bir çalışmayı doğru yorumlayıp kendi payına doğru sonuç bile çıkaramamak, peşinen kaybetmiş olmaktır. Ama kimse artık sizin kaybınıza ortak olmak istemez. Şimdi böyle bir çok suni kadro çekilebilir diyeceksiniz. Düşman da bunu bekliyor. Ben şu noktaya gelmişim: Böyle özel yöntemlerle bu insanları bir arada tutmanın gereği yok. Böyle yüz tane ahmak olacağına, beş tane akıllı kişi çıksa, biz buna razıyız, buna öncelik veririz. Öyle bir durum yaratılmıştır ki, örgüt bizsiz edemez, örgüt bizimle uyuşmak zorunda deniliyor. Hayır, ben bu örgütü size bırakırım, sizden kaçarım, ama yine bu kişiliğe kendimi alet ettirmem! Yani kısaca öyle bir kişilik oluşmuş ki, orta yerde sadece problemli kişiliği derinleştirmekle bizi uğraştırıyor. Örgüt diyorsun, gerilla diyorsun, önüne bunu koyuyor; eğitim diyorsun, onu koyuyor. Biz bu kişiyi tam bir bela gibi görürüz ve bununla yaşayamayız.

Unutmayın ki, bu kişiliği çoğunuz sergiliyorsunuz. Yani vurguladığım gibi, bu tipin en büyük silahı, 'ben cahilim, ben anlamazın tekiyim, ben disipline olamam, böyle kabul et beni, nasıl istersen öyle çalıştır oluyor. Bir devrimcinin kullanacağı ağız bu değildir. Siz 'şimdiye kadar neden tahammül edilmiş' diyeceksiniz. Şimdiye kadar biraz büyümeniz için tahammül edildi, düşmanın da bu büyük boğmasını boşa çıkarmak için biraz sabredildi. Yoksa sabredilir gibi değildi. 'Bizi böyle yirmi beş yıldır sürüklemediniz mi?' diyebilirsiniz. Bu da doğru. Büyük örgüt namusunu kurtarmak için böyle davrandım. Yoksa sizi çok beğendiğim için değil. Kaldı ki bunu acımasız eleştirilerle her zaman dile getirdim. Bu, sizden korktuğum için değildi, sadece insanlığa ve yoldaşlığa duyduğumuz güvenden ötürüydü.

Hiç kimse bize dayanarak yaşayamaz

Şimdi bunu da önemle vurgulamalıyım ki, gerçekten siz acaba bundan sonra örgütü yaşamak istiyor musunuz? Acaba siz gerçekten bundan sonra PKK'li olarak yürümek istiyor musunuz? Yine gerçekten savaş militanı olarak kalmak istiyor musunuz? Bu tartışmalarınız bunlara kesinlikle açıklık kazandırmalıdır. Eğer istiyoruz derseniz, o zaman ben size 'bu on yıllık, yirmi yıllık geçmiş pratik nasıl izah edilir' diye soru soracağım. Sanırım bu soruya da fazla bir cevabınız olamaz. O zaman haklı olarak, siz bundan sonra nasıl yaşayacaksınız, diyeceğim. Şimdi bunlar şundan ötürü önemli: İçinizde belki kendini kandıran, inatcılar var. Zaten bizde böyle inat, kuru kendine güven yoğundur. Şimdiye kadar böyle dayanabilen anlı şanlı bir militan bundan sonra zaten zafer yürüyüşü yapar. Ben de eskiden sizin gibi bunları söylüyordum. Hem söylüyordum hem de müthiş sorumluydum. Ama bu gerçekleri şimdi acı acı görmekten de kendimi alamıyorum.

Bize dayanarak yaşamak nasıl düşünülebilir? Ben yaşayamıyorum ki, siz böyle bana dayanarak yaşayacaksınız? Beni yaşatan tek şey işte bazı görevlere en akıl dolu yaklaşım göstermektir. Siz bize dayanarak böyle yaşıyorsunuz. Bu saçma! Bana göre böyle birisi elinde tek bir silahımızı bulundurmasın, nereden gelmişse oraya gitsin. Merkez artık bunu bıraksın. Ben bu Merkeze de saygılı olmayacağım. Saygılı olmak zarar veriyor. Bütün bunlar söylenirken, 'çabanız azdı, bilmem siz kendinizi yaşadınız' demiyorum. Devrimin bir ustalık işi olduğunu belirterek, buna güç getiremediğinizi söylemek istiyorum. Böyle ise ülkeye gitmeyin diyorum. Çünkü bu gidiş fayda değil zarar veriyor.

Şimdi ben bu çıkmazdan çıkmak istiyorum. Bunu da buralarda olduğum için düşünmüyorum, yıllarca büyük bir acıyla izlediğim durumunuzu aşmak istiyorum. İşte 'öyle olacak, aşıp da ne olacak' diyebilirsiniz. Orada aşıp da muhtemelen her gün savaşmak isteyen çok değerli yoldaşlar var. Henüz yozlaşmamış, inanan ve yapmak isteyen bir çok yoldaş var. İşte bunlar için söylüyorum. Şimdiye kadar bağlılığınız öyle sandığınız gibi yararlı değildi. Ben bu düşmanla uğraşacağım, bu örgütün yaşamını nasıl en tatlı bir çekiciliğe sahip kılacağım? Çok büyük zorluklar var. Bunlara karşı nasıl ayakta kalacağım? Kısmen tecrübenize dayanarak, kendinize sormanız gereken sorular bunlardır. Bunun gençlikle, eskilik ya da yenilikle ilgisi yok. Sorunu böyle düşünen, cevabını böyle veren, bu işte ileriye bir hamle yapma imkanını kazanabilir.

Şimdi benim sıkıntım nedir? Sıkıntım, bunu sağlayamamanız halinde nasıl yürüyeceğinizdir. Şimdiye kadar biz dayandık. Şimdiye kadar biz gerçekten hep katkıda bulunduk, ama artık bundan sonrası böyle olmaz diyorum. Olmaması şurda kalsın, bütün emeklerimizin anlamsızlığını da beraberinde getirir. Bütün bunları umut karartmak için değil, sizi şu noktaya getirmek için söylüyorum: Siz gerçekten ilerlemek istiyor musunuz? Verdiklerimizin hepsi sizin olsun, gerçekten layık olmayı düşünüyor musunuz? Örgüt namusu veya onur savaşı tarzında değil, ben bu düşmanla akıllıca uğraşacağım ve yaşamanın mümküniyetini ortaya koyacağım diyor musunuz? İçinizden daha çok kendine yüklenerek, bunun nasıl yapılacağını anbean herkese göstererek çıkanlar olacak mı? Yaptık ve başardık, bundan sonra da böyle olur demek kolaydır. Hayır, bu yine kendini kandırmaktır. Ben bu kadro ile konuşuyorum; artık bu kadro ile ilişkimi kesiyorum, diyorum. Bu komutanla da öyle. Hayır benim komutanım böyle olamaz. Ben böylesi için çalışmam.

Artık söylüyorum ve ilan ediyorum: Madem ki kongredir, ben böyle örgütleşmedim, ben örgütlülüğü böyle yürütmüyorum, benim hiçbir özelliğim böyle değil. Neden size alet olacağım? Geç bile kaldım. Şimdi bunun doğrusu yok mu? Var. Size bunları söylüyorum. Sizi uyarmak herhalde size yapacağımız en önemli iyiliktir. Zorla savaş olmaz, zorla ülkede kalın da demiyorum. Serbestsiniz. Nitekim bazılarınız zaman zaman, işbirlikçilerin yanına gidiyor. Birileri de neden siz olmuyorsunuz? Kalanlara söylüyorum. Yani öfkesi, bağlılığı ve intikam duygusu büyük olanlara, yine kendini başarmaya yatıranlara ve başarı için söz verenlere soruyorum: Şimdiye kadar ya sizden ya da sizleri yönetenlerden veya savaştığını sananlardan sizin gördüğünüz yaklaşım kesinlikle umut vermez. Binlerce kadro ve savaşçımız boşu boşuna şehit olup gittiler. Bunların sizi ürkütmekle alakası yok. Sizi uyarmak istiyorum, böyle yanlıştır. Böyle hiçbir yere gidilmez. Niye kendinizi yoruyorsunuz. Yani burada iyi niyetli olmadığınız, öyle az çalıştığınız, az emek harcadığınız anlamında söylemiyorum. Benim söylediğim daha değişik bir şey. Örgüt dıştan dayatmalarla, yalvarmayla, ricayla ve bazı örgüt isim avantajlarını kullanmakla, yetkiye dayanarak yürüyecek bir iş değil. Sağlam kişiler pek kalmaz diyeceksiniz. Beş kişinin kalmasını, beş yüz kişinin gitmesine tercih ederiz. Çünkü ne de olsa tarihi ancak bu kişiler geliştirebilir.

Şimdi bütün bunları sizden sıkıldığım, size çok tepki duyduğum için söylemiyorum, belki hala inandığım için söylüyorum. Bu insanlar yine değerlidir, yine becerebilirler. İnancımdan ötürü söylüyorum, yanlış anlamayın. Bunun için diyorum ki, alet olmam. Yani daha doğrusu kendini kötü duruma sokarken, beni de işlemez duruma getiriyor.

Bir şey yapamayacaksınız demiyorum, yaparsınız. Eskiden daha iyisini yaparsınız, ama bu da hiçbir şeyi değiştirmiyor. Mesele çok yapmak, eskiden daha iyi yapmak değil, mesele zihniyettir; pratikleşme ve başarma düzeyine ulaşmaktır. Bu olmadıktan sonra, yaptığınız kongre amacına ulaşmaz. Sıradan olur, alışılageldiği gibi olur, geçmişi tekrarlar. Peki, artık biz buna tahammül edebilir miyiz? Mesela ben artık tahammül edemem. Böyle PKK çözülsün. Ben bu acıya dayanamam. Siz, bizi böyle acılara götürecek durumlara önderlik ettiniz. Belki de bu anlayış sahiplerinden kurtulmak benim için kurtuluş olacak. Çünkü inanıyorum ki, biz fazla başarısız çalışmadık. Her şey aşağı yukarı başarılıydı. Ama bir tek doğru adım atmamak, başarılı bir adım atmamak da sizin karakterinizin bir gereği oluyor. Bununla olamam diyorum.

Tekrar bunu söylerken, her şeyi size bırakıyorum. Bütün parti, bütün silahlar, hatta bütün ülke, dağ taş sizin olsun, ama artık bu bana dayanarak olmaz. Size bu kadar değer veren insanın kendi canını sizden kurtarması bile herhalde iyi bir şey olur. Çünkü yıllarca bekleyip de özlenen tek bir dirayetli tutum görmemek, duyarlı bir kişi görmemek, sanırım insanın kendi emeği konusunda en nefret duyabileceği bir husustur.

Şimdi ben kendim için neyi düzelteceğim? Belki de sizler için düzeltmek gerekiyor. Bir namus ve onur sahibi olunacaksa, buna verilecek yanıtla mümkündür. Başka türlüsü müthiş aldanmadır. Bu da artık yetmez mi? Bu, bu kadar şehidin anısına saygısızlık olmayacak mı? Biz buna artık güç getirebilecek miyiz? Hatta bu size bile saygısızlık olmayacak mı? Bu kongre çalışması işte buna son vermek zorundadır.

Unutmayalım ki, çoğunuz doğru dürüst yoldaşça sorumluluğu söz düzeyinde bile gösteremediniz. Örgütsel ilişkilere hiçbir ilgi bile göstermeyen Merkezimiz neredeyse bunu bir alışkanlık haline getirme iddiasındadır. Alışılageldik bazı kişiler burnundan kıl bile aldırtmıyorlar. Hayır! Yeter artık, ben buna girmeyeceğim diyorum.

Bazı noktaları genç militanlarımıza söylüyorum. Nedenler ne olursa olsun, böyle her şeyi yukardan beklemek, şundan bundan beklemek öyle sandığınız gibi bir dürüstlük değildir. Bu bir köylü aptallığıdır, en kolayı seçmektir, kendini yormadan yaşamaktır, kendini hiç taktik ustalığa kavuşturmadan savaşmaktır. Yıllardır bunu yaptınız ve de zorlandınız. Ya imha oldunuz, ya tepki duydunuz. Şimdi bunları bırakmak lazım. Ben bu dünyada neden zorlandım? Ben de Talabani ve Barzani gibi yapsam hiç zorlanmam. Kürt işbirlikçileri gibi yapsam ya da direnip teslim olanlar gibi hareket etsem, bu iş birkaç gün içerisinde olup biter. Yahut darağacını boylasak, intihar eylemi yapsak biter. Bunlarla şimdiye kadar zaten her şey kaybedilmiş, bir de ben mi yapayım? Benim yapacağım farklı olacak. Doğru yaptım ve sonuç da budur. Ben, benim kadar yapın demiyorum, ama herhalde ve hele hele özgürlük koşullarında yapabileceğiniz çok şey var.

Tabii burada işi genel ilkesel, ama bütün çalışmalarımıza damgasını vuran anlayışlarınız düzeyinde ele alıyorum. Daha da somutlaştırılsa, her bölgede, her çalışma grubunda, her kurumda bunlar nasıl yürümüş, benim için göstermek zor değil. Ama sorun bu değil. Sorun, işin anlayışına ilişkindir; işin bu konuda sizin şahsınızda nasıl tıkandığına ilişkin olan kısmıdır. Şimdi bunu düşünmüyor değilim. Bu örgütü sarsıyor. Bir emek örgütünü buraya kadar getirdik, acaba neden bu sefer böyle yaparak işi zora sokalım? Ben bunu bir borç olarak görüyorum. Çünkü biraz da bu birlik bana dayanıyor. Bu birlik bana doğrudan bağlılıkla kendisini yaşatmak istiyor. Ama ben her zaman böyle varolamam. Onun için diyorum ki, bu güç bana rağmen de yaşayabilmelidir. Hatta bana rağmen de zafere gitmeli diyorum. Bunun için değerlendirmek zorundayım. Dedim ya, gerektiğinde sanki ben yokmuşum gibi zaferi zorlayacak bir duruma da güç getirebilmelisiniz.

Kendini yakmalar, bu intihar eylemleri kendi başlarına pek de sorumluca bir iş değildir. Bir çare değildir, çaresizliktir. Biz son ana kadar bu çaresizliği kaba olarak benimsemedik. Ben halen planlıyım. Yani adeta duvarları anlayışa çekerek yol almak istiyorum. Siz ise en anlayışlı olabilecek insanları bile anlayışsız kılarsanız, sizin iflah olacağınız düşünülemez.

Şimdi 'biz, zorluklardan başka neyi yaşıyoruz' diyeceksiniz. Bu doğru, ama eğer ülkeyi isteme iddiamız varsa, çizgi dediğimiz olaya bağlıysak, sadece bunu yapmak yetmez. Zaferi zorlayacak tarzı da bulmak gerekiyor. Biz doğruları söylemek zorundayız. İşte siz yıllarca hediyelerle bunu yaptınız. İşin ağırlığını hafifleştirdiniz. Sizin yönetim tarzınız meşhurdur. Tarzınızın bazı numaralarıyla bu savaşın kazanılacağına siz inanıyor musunuz? İnsanları böyle geri bırakarak mücadelenin başarıya ulaşacağına siz inanıyor musunuz? Bu insanları geri bırakarak, tarihi ve kutsal bir işin yapılacağına inanıyor musunuz? Ama siz bunu yaptınız. Niye kendimizi kandıralım? Geriye 'gücümüz kalmaz, insanlar böyledir' diyeceksiniz. Kandıracaksınız, hediye vereceksiniz, korkutacaksınız, işte belki zaafları var, tatmin edeceksiniz ve Bu iş böyle yürür gider diyeceksiniz. Sizin anlayışınız budur.

Ama, bakın açıkca söyleyeyim ki, ben inanmadığım bir işi yapmam. Bundan siz benden daha fedakarsınız, daha iyi dayanıyorsunuz anlamı çıkmaz. Nihayetinde ülkedesiniz. Ama ben de diyorum ki, ülkenize sahip çıkacak gücü gösterebilir misiniz? Eğer hala bizim aşiret ağası, bizim baba, yine bize uzaktan bir şeyler gönderir diyorsanız, ben de size açık söylüyorum, artık bunun imkanı yoktur.

> "Genç militanlarımıza söylüyorum. Nedenler ne olursa olsun, böyle her şeyi yukardan beklemek, şundan bundan beklemek öyle sandığınız gibi bir dürüstlük değildir. Bu bir köylü aptallığıdır, en kolayı seçmektir, kendini yormadan yaşamaktır, kendini hiç taktik ustalığa kavuşturmadan savaşmaktır. Yıllardır bunu yaptınız ve de zorlandınız. Ya imha oldunuz, ya tepki duydunuz. Şimdi bunları bırakmak lazım."

Yıllarca size istediğiniz fedailer gönderildi, para gönderildi, ilgi ve halk desteği gösterildi. Şimdi bunlar zora girebilir diyorum. Bizim varlığımız halen size büyük imkan sunuyor, ama bu artık fazla bel bağlanacak bir durum değildir. Kendinizi konuşturun diyorum. Var mı gizli yetenekleriniz, yaratıcılığınız var mı diyorum. Bana saygı için değil, buna hiç gerek yok. Zaten küfretseniz de, saygılı da olsanız, bana değmez bile. Bizzat sizin buna ihtiyacınız var. Siz yaşayabilmelisiniz, hatta büyük başarabilmelisiniz. En azından düşmanınız sizi ciddiye almalı, sizin kendinize saygınız olmalıdır. Bazı büyük işler becermelisiniz. Kesinlikle kendi değerinize layık bir konumu yakalamalısınız. Zaten acı da olsa, bunun için konuşma gereği duyuyorum.

Dikkat edilirse, bütün söylediklerim gelip şuna dayanıyor: Bu sanırım saçı da beyazlamış ve kendini yanlış anlayışlara kaptırmış gidenler, acaba hallerinin ne olacağını göz önüne getiriyorlar mı? Dağlar ilkelleştirir, ama çağımızda dağlarda ilkel kalmak da artık mümkün değildir. Bir günde adamın altını üstüne getirirler. Burada mesele 'yeterince direndik, öleceksek ölelim, şuraya gideceksek gidelim' demek değildir. Bence bunu kabul etmeyelim. Eğer ben bu son adımı göğüslediysem, buna katlanmamak içindir. Ağırbaşlılığı, inanç sağlamlığını, derinliği ve gelişmeleri sağlamayı devam ettirdik. Tabii bu benim için böyledir. Ve ben sanıyorum ki, böyle de yürüyebilirim. Tabii bu benim için böyledir. Sizin durumunuz böyle değildir.

Özellikle çok sorumlu tutulması gereken, Merkezi öğelerimiz veya bazı ünlü komutanlarımız acaba ciddi düşünüp ciddi bir iradeye, yaratıcılığa sahip olma gereğini akıllarına getiriyorlar mı? Ben şimdi dünyayı daha iyi görüyorum. Açıkca söyleyeyim ki, kimse bunlara merhaba bile demez.

Herkes istediği doğruyu, düşünceyi söyleme hakkına sahiptir. Kongre sürecinin bir anlamı da budur. Eleştiri yapma ve görev isteme hakkına da sahiptir. Size bu hakkı tam kullanalım diyorum. Böyle sanmıştık, büyüklerimizdir, tarzımız şöyleydi, demek bir aldatmacadır. Bu aldatmacaya bir son verin. Hiç olmazsa benim adıma son verin. Bu aldatmacayla beni kandırmayın. Bütün bunlar kendi aranızda kurduğunuz suni dengeyi kırmak içindir. Böyle bilinçli, anlamı olmayan ilişki tarzını artık terk etmeniz gerekiyor. Geriye yöneticilik kalır mı? Geriye gerçek yiğitlikler kalabilir mi? Geriye 'ben bu işi sonuna kadar götürebilirim diyen birisi kalır mı? Beş kişi de kalsa değerlidir, onlar sürükleyebilir. Ama hiç bahsetmemek, bunun gereğini duymamak kadar kötü bir şey olamaz. Ancak sizin şimdiye kadar ki tavrınızda bu gözüktü ve tehlikelidir. İşte bu sefer bunu kaldıracağım.

Çizgimiz zafer çizgisi kongremiz zafer kongresidir

Şuna hiçbir zaman aldanmayın: Şimdiye kadar olumsuzluklara dayanabildiğine göre, bundan sonra da dayanır. Hayır, böyle bir durum yok. Her şeyden önce ben kendi açımdan da Ortadoğu sürecini büyük bir sorumsuzluk olarak görüyorum. Her ne kadar sorumlu çalıştıysam da, tarihe yaraşır ve bir halka her şeyi kazandıran bir çalışmayı başardıysam da, bu çalışma sizin için bir zafer gibi büyük bir imkanı sağlasa da, bu benim için, kendime karşı işlediğim en büyük suçtur. Kendime karşı işlediğim bu suçu aşmaya çalışıyorum. Bir insan kendisini niye bu duruma soksun? Yani kendimi adeta insan haklarını kendi kendine yasaklayan birisi gibi görüyorum. Tekrar söylüyorum: Bu bir fedakarlık ve başarı hırsının gereğiydi. Bir namus meselesiydi. Çok anlamlı bulduğum nedenlerle kesintiye uğratmama hırsıydı. Ama sizin bundan çıkardığınız sonuç en ahlaksız birinin, en kontra bir tipin çıkaracağı sonuçlardan farklı değildir. Hayır, bu sefer bu ahlakınızı atacağız diyorum. Yani ben bu ahmaklığa inanmayacağımı söylüyorum.

Muhtemelen bazı hususları daha iyi bilince çıkarmak isteyeceksiniz. Hatta pek anlamlı bir yaşamınızın olduğunu sanmıyorum. Yaşam zaten çok zordur; imkanlar olsa da yaşamak çok zordur. Ben sizde yaşama saygının da fazla kalmadığını görüyorum. Geleneksel Kürt insanının yiğitliği ve yaşama bağlılığı sizde epey aşınmış buluyor. Bu beni ciddi ciddi düşündürüyor. Tarihe bakıyorum, halkımızın genel yaşam kavrayışına bakıyorum, bir değeri var. Ama sizin bu laubali, aşınmış –dinsellik midir, devrimcilik midir, sosyalistlik midir, anarşistlik midir, köylülük müdür, pek netleştiremediğim– karmaşık ve içinde her şey olan bu yaşam tarzınızı aşmalısınız.

Ben devrimcilerin yaşamının kutsallığına inanıyorum, devrimcinin yaşamının yüceliğine inanıyorum, ama sizinki böyle değildir. Devrimci yaşam ölçülerini çok düşürdünüz. Bu tabii yoldaşlarına değer vermekle bağlantılıdır. Mesela, tecrübeliyseniz, birikim sahibiyseniz, bu genç savaşçıları eğitmenizle kanıtlanabilir. Onları adeta kolunuz kanadınız altına almakla belli olur. Bir hayvan bile yavrusunu uçururken, inanılmaz oyunlar düzenler. Ama siz yanınızda duran savaşçıyı harcamaktan başka ne yaptınız? Halbuki savaşçıya bir kartalın yavrusuna gösterdiği ilgi kadar ilgi gösterseydiniz, bunlar da fedai olacaklar, uçacaklar diyebilseydiniz, şimdi böyle söylemeyecektiniz.

Tekrar söyleyeyim: Bu insanları kolsuz kanatsız bırakmak bile nasıl izah edilebilir? Kimini eğitimsizlikten, taktik çalışmalardan nasibini aldıramamaktan boşa çıkarmaya ne diyeceksiniz? Bunun gibi hususlara da artık ne diyebilirsiniz, bunu nasıl örtbas edeceksiniz? İçinizde bir tek iddialı komutan yok. İçinizde fedailerle çok ünlü bir savaşı geliştirmek isteyen kim var? Bunu örtbas edemezsiniz. Alışageldik numaralar ve yöntemlerle beni kandıramazsınız. Ya bu kişiliği göstereceksiniz ya da sizinle yolumu ayırmak zorundayım. Biz hepimiz birbirimize benzeriz, böyle yaparsak kimse kalmaz diyorsanız, varsın kalmasın. Ama o zaman dünyanın kaç bucak olduğunu görürsünüz. Sizi bu konuda uyarıyorum.

> "Her şeyinizle kendinizi ele verdiniz. Bana o kişiliği bir daha göstermeyin. Zaten dayattığınız o kişilik, bana dünyanın kaç bucak olduğunu gösterdi. Beni bu noktaya, bu sürece böyle hazırlıksız iten düşman değil, siz oldunuz. Sizin o dayanılmaz gerilikleriniz oldu. Ama ben yine de layık olmaya çalıştım. Siz de az direnmediniz. Ama sizin direnme tarzınızda layık olma durumu yoktu. Çok ucuz öldünüz, öldürülmeye yol açtınız."

Şunu yine tekrarlamaktan kendimi alıkoyamıyorum: Bu oyunbozanlık, alışageldiğiniz bu bence gerekirse sizinle birlikte toprağa girmelidir. Şimdiye kadar fazla zorlanmasınlar, fazla zorlamayalım dedik. Yani tecrübeniz birikti, büyük tartışıyorsunuz. Bundan sonra nasılına yanıt verilebilmelidir. Yaşınız mı az? Hayır, çok tecrübeli kişilersiniz. Doğru varolacağız diyorsanız, buna da varız. Ama bundan sonra gerisi nasıl olacak?

Şimdi 'güzel çözümlemeler, tartışmalar yaptık, kararlar çıkardık, bir de işbölümüne gittik, görevlendirmeler yaptık' derseniz, benim söylediklerimin içeriğini anlamamış olursunuz. Özellikle daha önceki toplantılarda yaptığınız gibi yaparsanız, bu hiç bir şeyin anlaşılmadığını gösterir. O zaman bu kongrenin bu kadar büyük çabaya rağmen, asla rolünü oynayamayacağını söyleyeceğiz. Belki ben bugüne kadar beş kongrede bulundum veya yönlendirdim, ama artık böyle olamaz. Bütün bunlar geçmişin inkarı, hor görülmesi değildir; geçmişin değersiz ve kazanımsız olduğu anlamına gelmez. Zaten öyle olsaydı, ben buna fırsat vermezdim. Bu şu anlama geliyor, sürekli söylüyoruz: Çizgimiz zafer çizgisi, kongremiz zafer kongresidir. Bu söylediklerim doğru sözlere yeniden işlerlik kazandırmak içindir. Yoksa hiçbir şey sizin sandığınız gibi değildir. Sizin sandığınızdan çok daha farklı bir konumdayım. Kaldı ki siz zaten hiçbir görevi de anlamaya yanaşmadınız. Ama ben bir gerçeğim. Bunu fazla inkara götürebileceğinizi sanmıyorum, götüremezsiniz.

Bundan sonra sizin merkezinizle olabilmem mümkün mü diye düşünmüyor değilim. Düşündüğüm için bu hususları belirttim. İster olun, ister olmayın, ama benim ölçülerim böyle yürüyecek. Siz örgütün selameti açısından bu tehlikeli bir konum arzeder diyebilirsiniz. Ancak çürük bir şey içinden bir tehlikeyle parçalanırsa, sanırım sağlam olanlar kurtulabilir. Bu da sonuç olarak iyi bir şeydir. Sırf ailenin namusunu koruyalım adı altında bütün çürükleri korumaya çalışırsak, bütün aileyi kaybederiz. Bu sizi zorlayabilir, ama zorlasın. Zaten hiç biriniz beyninizde büyük bir zorlamayı yaşayarak açılım yapmadınız. Bu durum paralansın. Eğer bir yaratıcılığı olacaksa, ona göre olsun. Gerçekten beter olan bu kişiliklere ben niye saygılı olayım? Yani cemaatin cesede saygısı ne ise, bana saygılı olmanız halinde, ben de buna benzer bir saygı göstereceğim. Ama bu iyi bir şey değil.

Kadının ve erkeğin yeniliği dönüşümü hayatidir

Şimdi Önderlik ve yapı ile Merkez arasında, yine genç savaşçının eğitimi ve birlik anlayışıyla komutan arasındaki bazı hususları çok çarpıcı dile getirdiğime inanıyorum. Bütün bunlar zaten tartışmalarınızla netliğe kavuşacaktır. Yaşama ilişkin bazı hususları söyledim. Bunun somut ifadesi olarak aranızda epey kadın militan var. Bu kadın militanların gerçeği ne kadar anlaşıldı? Erkek yapısının da ne kadar anladığı çok tartışılmalıdır. Açıkça söylemeliyim ki, gerek bir duygu ve aşk boyutuyla, gerekse yoldaşlık boyutuyla, yine gerçekten dağda ne yapabilirler boyutuyla buna ciddi bir yanıt aradığınızı sanmıyorum. Ama son derece tehlikeli bir durumdur bu. Kendi deyişinizle büyük ağırlık teşkil eden yapı; bütün bunlar meşhur duyularınızdır. Şimdi aslında özgürlük anlayışı temelinde yaklaşılırsa, hiçbir kadın ağırlık teşkil etmeyeceği gibi, o olmadan da yaşamın fazlaca bir anlamı kalmaz. Ama sizler öyle meşhur adamlarsınız ki, dünyayı yaşamsal kılan değerler bir araya gelip yanı başınızda toplansa da, öyle kötü değerlendirmekten korkmazsınız. Veya bir kadın grubunun, yaşamın önünde tehlike arz eden bu kadar anlayış ve tutuma rağmen, benzer bir biçimde meşhur kadınlığı ile bu erkeği erkek bellemesi kendisini kurtaramaz. Bu iki yaklaşımdan da nefret ediyorum. Bunu, yaşamın önünde en büyük tehdit ve savaşı sabote eden ajanlık olarak değerlendiriyorum.

Bu durum çözümlemelerde epey açılmaya çalışıldı. Size kalırsa, herhalde hep uzaklaştığımız için, bildiğinize göre olabilir. Zaten boşluktan dolayı geleneksel erkekliğinizi veya kadınlığınızı konuşturdunuz mu, sizin için de aynısı olabilir. Aslında ben buna da fazla karşı değilim. Hatta bu Kongre dolayısıyla şöyle bir ayrımı geliştirmek acaba nasıl olabilir diye de sık sık düşünüyorum. Bazı erkekler kadın ister, bazı kadınlar da erkek ister. Bilemiyorum, mümkünse bunlar düzen ölçülerine göre yaşamlarını organize edebilirler, birlikte de olabilir, aile de kurabilirler. Ben buna bir şey demiyorum. Ama bunlar bu savaşın önünde engel olmamalı ve bu durum işleri duygularına kurban etme anlamına gelmemelidir. Bu çok zarar veriyor. Bu duyarsızlık kadar, düşkünlük de çok zarar veriyor. Bu yüzden biz, kadının ve erkeğin yeniliğini, dönüşümünü hayati görüyoruz. Anlayışta yaratıcılık, devrim gerekiyor. Başka da çaremiz yok.

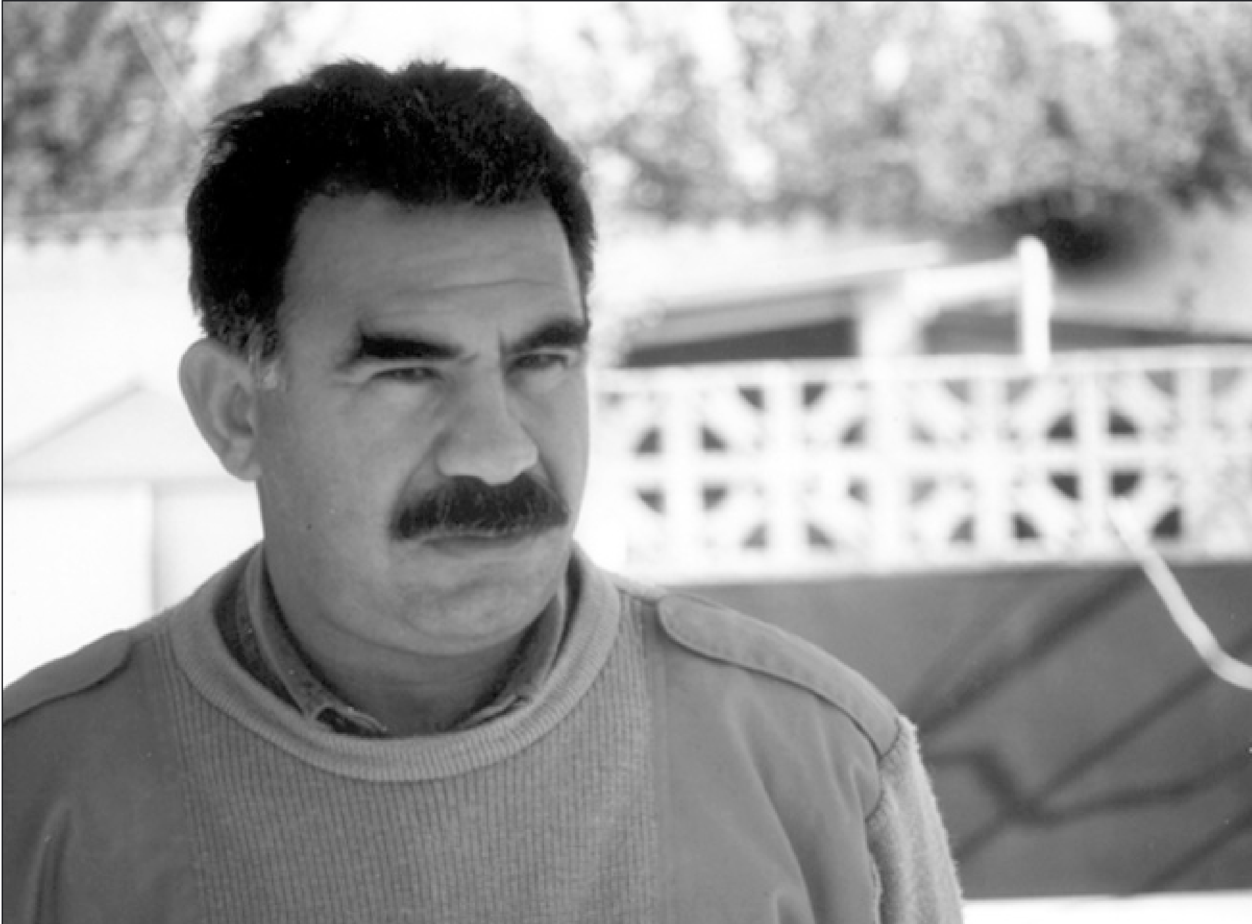
Yaşam kadınla olmalı, devrim ve savaş da olmalıdır. Ama bunların müthiş gerekleri var. Üslubunuzda, yaklaşımlarınızda ve ilişkilerinizde neredeyse düşmana taş çıkartan, her şeyde olduğu gibi duygunuzda da en aşağılık, en bitirici özellikler az değildir. Bunları çokça çözümlemeye tabi tuttuğumuz için fazla açmayacağım, aşmanız gerekir. Kadın gerektiğinde tek başına bir parti olarak, gerektiğinde erkeğe karşı tümüyle kilitlenerek, erkek de kendini gerektiğinde bu iflah olmaz erkeklik temelinde bıçağa yatırarak, dönem ne ise veya dönemin gerekleri ne ise ona ulaştırabilmelidir. Kadınla çalışmalar bunu emreder. Bu konuda yapılan çalışmaları takip ediyoruz, ısrarlıyız. Yoksa partinin silahını alıp omzuna takıyor, yedi sekiz yıl savaşmış, ama kadın özgürlüğünü hiç anlama yok, kendini yaşamsal kılma yok. Neymiş, sözde savaşmış. Git, bu savaşçılığını kime satarsan sat. Ben bu savaşçılığı kabul etmiyorum. Komutan olmuş, bununla kendini bir sürü sahtekarlığa kaptırmış, erkekmiş, bilmem kadınmış: Bizim bu kişiliği tanımamız zordur, kabul etmemiz de bir o kadar zordur. Bunun ilişki tarzını, kadınla ilişki boyutunu kabul etmemiz çok zordur ve hatta mümkün değildir. Kısaca bu hususlarda söylenen şeylerin düzeyini gerçekten yakalamak kadar, acaba yeniliklere yaratıcılıkla yanıt verebilecek misiniz? Bu ciddi bir sorundur. Sorunu sadece bir kez daha dile getirmekle yetiniyorum. Ama ben bu konularda da, bir çalışmanın sahibi olduğumu size çok açıkca belirtmek durumundayım.

Şimdi bir de savaş konusunda bir kaç söz söylemek gereği duyuyorum. Yıllardır, özellikle son on beş yıldır bu savaşın içindesiniz. Ben bu savaşınızdan bir şey anlamadım. Yani diyelim ki görevde bir karmaşa var, ama içinizden bir akıllı çıkıp da 'bu savaş bu taktikle, bu örgüt ve birlik anlayışıyla olmaz' demedi. Çok açık yanlışlar ve bir hiç yüzünden vurulup imhaya götüren yaklaşımlarla tarihi mevzileri, imkanları, araç gereçleri heba ettiniz. Kendi kendinize uydurduğunuz bu tarzla bu savaşı yürütmek istediniz. Ben buna inanamam, bunu bir ajanın sızmasından daha tehlikeli bulurum.

Kendiniz de biliyorsunuz ki, ben bu savaşçılığınızı yılda dört takviye ile beslemeseydim, kendinizi ayakta tutabilir miydiniz? Bazı arkadaşlarımız hatırlar: '85'te bizden bu kadar diyenler az mıydı? Bunu bir onur meselesi yapıp saflarda kalanlar az mı? Gelişme ve başarıyla ilişkisini kesen az mı? Bunların hepsi sizsiniz. Ve böyle savaşçılık olmaz. Size zorla savaşın diyen de yok. Ama bazılarınız 'ben savaşa devam edeceğim' diyor. O zaman bunun yolunu, yöntemini bana göstermelisiniz. Benim buna onay vermem gerekecek zaten. Kendi çalışma düzenimi kurarsam, benimle nasıl yürüneceğini, nasıl birlik olunabileceğini, nasıl savaşçı olunacağını ortaya koyacağım ve onu isteyene, 'biz seninle çalışmak istiyoruz' diyene ders vereceğim. Ama açık söyleyeyim: Biz şimdiye kadar gelebildik, bundan sonra da seninle böyle çalışırız diyorsanız, hayır bu olmaz derim! Ben tek kalmayı kabul ederim, ama şu şekliyle sizinle kalmayı ve çalışmayı kabul etmem.

Dünya siyasi olarak, 'bu adam örgütünü, her şeyini kaybetmiş' desin. Ben zaten öyleydim. Ama bana göre sizin bu savaşçılığınız en acılı bir işkencedir. Ben niye buna alet olayım? Bir kere yaratıcılığı hiç yok. Zamanında ben uyarmıştım: Bunların sayıya ihtiyacı var ve gönderdik. Bunların mevziye ihtiyacı var dedim, sağladık. Bunların araç gerece ihtiyacı var dedik, hepsini verdik. Sonra bir baktık ki, en değerli savaşçılar bir birlik haline getirilememiş. Araç gereçler, hiçbir neden gösterilmeden kaptırılmış. O görkemli dağlarda doğru dürüst tek bir taktik düzenleme yapılmamış. Sizin bu komutanlığınızı benim kabul etmem çok zor. Neden şimdiye kadar kabul ettiğim de aynı anlayışla bağlantılıdır. Size biraz tecrübe kazandırmak, düşmanın bizim çalışmalarımızı bozma oyunlarına düşmemek, bir de belli bir sürekliliği sağlamak için öyle çalışma gereği duydum. Yoksa ne kadar büyük itirazlarımın olduğu biliniyor.

Şimdi buna benzer bir çok hususu daha dile getirebilirim. Herhalde daha fazla anlamı da kalmıyor, ama siz tartışarak niteliği ortaya koymalısınız. Bana dayanarak kongre yapmaya da gerek yok.

Devamı Sayfa 27'de

MİLİTAN KENDİNİ ÇARE HALİNE GETİRENDİR

"Önderlik gerçeği, tutarlılık gerçeğidir. İstemekle kalmıyor, istediğini nasıl elde edeceğini doğru tespit ediyor, elde edeceği çizgiye kendisini bütünüyle veriyor. İstekleri onun nasıl yaşamasını, çalışmasını, davranmasını gerektiriyorsa, ona göre hareket ediyor. Bu konuda herhangi bir zorluğu ve engeli tanımıyor. Tutarlılık burada açığa çıkıyor. Önderliğin farkını burada görmek mümkün."

Kişilik ne ile varolur? Kuşkusuz insanı cisim olarak tanımlanamaz. Bir kişiliği içinde bulunduğu duygu ve düşünce dünyasıyla, maneviyatıyla, çalışma ve yaşam tarzıyla tanımlamak gerekir. Bir kişiliğin özellikleri de burada ortaya çıkar. Bunun dışında olan şey, maddi bilimdir, fizyolojik olaydır. Hemen herkes için aynı özellikler arz eder, özgünlüğü yoktur ve biyolojik organizmayı içerir. Fakat kişi olarak varolmak, ruh halinden tutalım günlük yaşama ve davranışlara kadar kendini ortaya koyar. Kişilik şekillenmesi burada ortaya çıkar. Yine insan, düşünen, iş yapan, canlı bir varlık olarak, yaşamı yeniden üreterek kendisini ortaya koyar. Kendini yeniden üretmenin temel özellikleri ve insanın kapasitesi burada açığa çıkar. Kişinin özgünlüğü, birey olması, üretken, yaratıcı, etkileyici bir yapı kazanması da bununla olur. Dolayısıyla kişi olarak varolmak bir tarz, duruş ve hareketlilik olayıdır. Bireyi böyle ele almalıyız. Çok soyut kavramlardan, kişinin gösterdiği davranışlara kadar somutlaşmış, ayrıntıya ulaşmış bir düzeye indirgemeliyiz. Tarz konusunu da böyle ele almalıyız. Dolayısıyla öyle çok genel tanımlardan veya soyut kavramlardan uzak durmamız en doğrusu olur. Bu hususu yaşamla bağı olmayan kavramlarla izah etmeye kalkarsak, hata yapmış oluruz. Onun yerine, çok basit gibi görünen günlük davranışlardan yola çıkarak kişinin yaşama yansıyış biçimleri üzerinde kafa yormak en doğrusu olur. Düzeltmeyi, değişimi buradan başlatıp geliştirmeliyiz. Buna göre de kendimizi eğitmeliyiz.

Kişinin kendini eğitmesi doğru ve etkili bir yaşam içindir

Bir bireyin kendisini eğitmesi, çok soyut bazı şeyler öğrenmesi değildir. Düşünce ve davranış gücü kazanması, düşünce ve davranışlarına bir yön vermesi, onları ifade etme gücünü geliştirebilmesi ve zenginleştirebilmesidir. Bir kişi ne kadar çok yönlü ifade gücüne sahipse o kadar eğitimlidir. Kendini ne kadar çarpıcı, çekici, etkileyici düzeyde ifade edebiliyorsa, o kadar eğitimlidir. Ne yaptığı belli olmayan, ne düşündüğü bilinmeyen, ne söylediği anlaşılmayan, nasıl yaşadığı çözülemeyen bir kişinin kazanç getirmesi de mümkün değildir. Öyle bir kişiden yarar gelmez. O kişinin kendini eğittiğinden bahsedilemez. O nedenle eğer eğitim yapıyorsak, tutum ve davranışlarımızda gözle görülür değişiklikler yaratmamız gerekir. İfade gücümüzü arttırmamız, anlaşılır, etkileyici, çekici, kazanıcı, zengin bir ifade gücüne ulaşmamız lazım. Bu sözle, davranışla ve ilişkiyle olur. Onlar, birer yansıyış biçimidir. Fakat esas olan kendini ifadenin etkili, çekici ve kazanıcı olması, bunu sağlayacak bir söz ve davranış düzeyine ulaşılmasıdır. Bütün bunlar doğru ve etkili bir yaşam için gereklidir. Diğer yandan siyasal çalışma yürütmek, örgüt kurmak, insanları kazanmak, etkilemek, eyleme çekmek, yani yaşamda etkili ve başarılı olabilmek için de bu hususlar önemlidir. Ne düşündüğü anlaşılmayan, ne söylediği belli olmayan, nasıl davrandığı bilinmeyen, bunları etkili yapmayan bir kişiliğin insanları kazanması, örgüt kurması, dolayısıyla yaşamda başarılı olması mümkün olmaz.

Militanlık yapmak istiyoruz; siyaseti, edebiyatı, ideolojiyi ve eylemi en üst düzeyde, başkalarının yapamadığı biçimlerde yapmayı öngörüyoruz. Başarılı olabilmemiz için onun gerektirdiği ifade gücüne de kendimizi ulaştırmamız gerekir. Yoksa militanlık iddiamız bizi başarıya götürmez, sözde kalır. Özde ise iddianın gerektirdiği davranışı gösteremeyiz, dolayısıyla başarılı bir çalışma yapamayız. İddiayla pratiğin tutarlılığı burada çok önemli ve gereklidir. Başarılı olmak için amaç, söz, davranış tutarlılığı ve bütünlüğü önem taşır. Tarz, tüm bu alanlarda bütünlük ve tutarlılık sağlamayı ifade eder. İnsanın bütün ifade biçimlerinin birbirine bağlı, tutarlı olmasını, her alanda etkileyici, kazanıcı, çekici olmasını ifade eder. Bu güce ulaşan, söylediğini yapan, yaptığı kadar söyleyen kişilik tutarlıdır diyoruz. Öyle bir kişilik duruşu inandırıcı ve güven verici olur. Dolayısıyla insanları etkiler, çeker, kendine bağlar, kazanır, kısaca örgüt gücünü ortaya çıkarır. Başarılı bir militan olabilmek için böyle bir kişilik edinmek zorunlu hale gelir, çünkü başarının yolu buradan geçer. Bu olmadıkça başarı sağlamak mümkün değildir. Kendini böyle eğitmeden bu düzeyde bir militan haline getirmeden 'şöyle militanlık yapacağım, örgüt kuracağım, yönetici olacağım' demenin ne gerçekle bir alakası olur ne de inandırıcılığı olur. Bu yaklaşım ancak boş bir iddia olarak ortada kalır. O açıdan gelişme ölçüsünü ortaya koyarken şunu esas almamız gerekiyor; söylenenler ve iddia edilenler değil, pratik davranış, yansıyış ve pratik şekillenme nedir? Kişi pratiğe ne kadar, nasıl yansıyor? Esas olan budur.

Önderlik de savunmada bunu çok net koymuştur. *"Ne söylediklerinden çok, nasıl yaşadıkları, nasıl davrandıkları ilgi çekiciydi"* demiştir. İnandırıcı olan, etkileyici olan, dolayısıyla başarı kazanan, insanları etkileyip örgüte çeken budur. Başka türlü başarılı olunamaz. Kendini bu biçimde eğitip düzenlemeyen, insanları etkileyecek bir yaşam tarzı kazanmayan insan örgüt olamaz. Başkalarını inandırıp kendi düşüncelerine çekemeyen, kendisi ile birlikte hareket eder hale getiremez. Ondan sonra da 'niye başarılı olamıyorum' dememek gerekir. Başarılı olmanın, mücadelenin herhangi bir alanında başarılı çalışma yapmanın yegane yolu, insanları öyle bir çalışma içerisine çekmek için gerekli davranış ve ifade zenginliğine ulaşmaktır. Tutarlı olmak, doğru, çekici bir tarza ulaşmak, düşünce ve davranışta, tutarlılığa, belli bir bütünlüğe ulaşmaktır. Bu açılardan kendimizi sorgulamamız gerekir.

Önderlik olgusu maddi ve somut bir gerçekliğe dayanır

Bizler özgürlük, eşitlik, paylaşım istiyoruz, ama bunu herkes istiyor. Milyonlarca insan bunları gerçekten istiyor. Fakat bir şeylerin istenmesi ayrı, gerçekleşmesi ayrıdır. Bu nedenle Önderliği sadece o tür bazı ideolojik hedeflerle tanımlayamayız. Öyle tanımlarsak aynı hedeflere ulaşmak isteyen milyonlarca hatta milyarlarca insandan farklı yanlarını göremeyiz. Ortak bir şeylerin istenilmesi önemlidir, bunun yanı sıra istemekle onu elde etme çabası ne kadar uyumlu? İstiyorsun, fakat istediğini elde etmek için ne kadar çalışıyorsun? Düşünce, yaşam, çalışma ve davranış tarzın ona ne kadar uygun? İsteklerini ne kadar gerçekleştiriyor? Birçok insanın isteğinin farklı, davranışları daha farklıdır. Aslında yüzde yüz karşıt bir konumda olma gerçeği vardır. Günlük yaşamıyla, duruşuyla, tarzıyla, davranışıyla istiyorum dediği şeye karşıt konumdadır. Kendi istediğini, davranışlarıyla boşa çıkartma durumu da tutarsızlık anlamına gelir. Önderlik gerçeği, bu konuda tutarlılık gerçeğidir. İstemekle kalmıyor, istediğini nasıl elde edeceğini doğru tespit ediyor, elde edeceği çizgiye kendisini bütünüyle veriyor. İstekleri onun nasıl yaşamasını, çalışmasını, davranmasını gerektiriyorsa, ona göre hareket ediyor. Bu konuda herhangi bir zorluğu ve engeli tanımıyor. Tutarlılık burada açığa çıkıyor. Önderliğin farkını burada görmek mümkün. Önderlik tanımını geliştirirken, bazı şeyler istemek, hedefleri ortaya koymak olarak tanımlayamayız. Önderliği istediği hedeflere ulaşma tarzı olarak tanımlamak en doğrusudur. Önderlik gerçekleşmesini bir tarz, üslup ve tempo olarak ele almamız gerekir. Bir şeyleri elde etmeyi istemek iyidir, fakat onun nasılına cevap vermek, hem tarz hem de tempo olarak onu elde etmek için gerekli çalışmayı yürütmek daha önemlidir. Burada tutarlı olmak ve Önderliği incelemek gerekir. Bu noktalarda Önderliği esas alamadığımızdan, en genel tanımla 'O Önderliktir öyle yapar, biz militanız ayrı yaparız, kendimize göre yaparız' diyor, bu biçimde kendimizi Önderlik tarzından koparıyoruz. Kendimizi işin başından öyle kopardıktan sonra artık o çizginin, Önderliğin militanı olamayız. Önderliği bir tarz olarak görüp, anlayıp kendimizde de öyle bir tarz şekillendirmezsek doğal olarak başarılı olamayız. Bu yaklaşımlarla Önderlik çizgisini uygulamakta, onu pratikleştirmekte başarılı olunamaz. O çizginin bir tane başarı tarzı vardır, başka tarzı yoktur. Önderlik olgusu maddi ve somut bir gerçekliğe dayanır. Başka yaşamlardan, başka duruşlardan farklılık arz eden bir tarz olgusudur. Ayrı bir düşünce tarzı, zihniyet tarzı vardır. Bir bütünen buna Önderlik felsefesi veya ideoloji de denilebilir. Davranışları, çalışma ve yaşam tarzı, ölçüleri ve ilişkileri farklıdır. Bu nedenle Önderliğin bütün bu alanlardaki tarzı, bir sosyalist, demokrat ve özgürlükçü olarak önüne koyduğu hedefleri gerçekleştirmeye uygundur; başarılı ve etkileyici olmasının temel nedeni budur. Çünkü çok tutarlıdır, hiçbir açığı yoktur ve yapacağı kadar söyler. Ama biz bu gerçekten oldukça uzağız.. Kendimizi biraz bu gerçeğe çekmemiz gerekir. Önderlik gerçekliği nerede, ne zaman, hangi iddialarda bulunacağını hesaplayabilen, yapabileceğini iddia eden bir tutuma, söylediğini yapan tutarlı bir duruşa sahiptir. Bir şeyler söyleyip, doğrular şunlardır deyip de ondan sonra kapıdan çıkınca kendisinin doğru dediklerini bir yana bırakan, kendine göre, rastgele davranan değildir. Doğrular ne kadar zor olursa olsun, onları gerçekleştirmenin mücadelesini, iradi gücünü göstermek önem taşır.

Önderlik eleştiri demektir

Biz de kendimizi mücadele içerisinde olması gereken bir duruş çerçevesinde değerlendirebilmeliyiz. Doğru üslup, hitabet, davranış ve tarz nedir denildiğinde öncelikle Önderlik tarzını göz önüne getirmeliyiz. Önderliğin düşünce, davranış, söz, hitap, yaşam ve çalışma tarzı nasıl? Bu sorular önemlidir. Başarının sırrı buradadır. İnsanı pratikte, devrimci çalışmada başarılı kılan can alıcı hususlar burada gizlidir. Böyle olmadıkça, kendimizi böyle bir tarzda somutlaştırmadıkça başarı çizgisine giremeyiz. İstediğimiz kadar çok şey bilelim, her şeyi öğrenmiş hale gelelim, sonuç değişmez. Bilmek bu bakımdan daha tehlikeli durumlar yaratır. İnsanı iki yüzlü ve oportünist yapar. Doğrular şunlardır deyip de sürekli yanlış yapan konuma düşürür insanı. Böyle insanlar doğru dediklerine aslında kendileri de inanmazlar. Belki söylenen söz doğrudur, fakat pratikte kişinin kendisinin uygulamadığı bir doğrunun pek fazla değeri olmaz. Bazılarımız 'ben bu işi yapamam, başkası yapsın, doğrusu şöyledir, ama ben böyle yaptım' diyebiliyoruz. Bütün bunlar tutarsızlığı ifade eder. Yapılması gereken bir iş varsa neden başkası yapsın ya da başkasına havale edilsin? Olması gereken şekilde davranmak doğruysa öyle davranmak gerekir. Bir insan 'ben öyle davranamam' dediğinde orada oportünizm, iki yüzlülük ortaya çıkar. Düşüncede soyutluk ve ezbercilik bu biçimde yaşanır. Yaşanan bu gerçekliğe bir bakıma tutarsızlık da denilebilir. Önderlik gerçekliği ise bu tutarsızlığı aşma olayıdır. Önderlik herkesi derin ele alarak oldukça yoğun eleştirilere tabi tutmuştur. Biz bırakalım o düzeyde eleştirmeyi, Önderliğin yaptığı eleştirinin binde biri kadar eleştiriyi birbirimize yönelik geliştirdiğimizde, birbirimize girebiliyoruz. Birine öyle bir eleştiri yapmaya kalksak arkadaşlarımız bunalıma girebiliyor. Önderlik ise herkesi eleştirdi, oldukça derin, ağır eleştiriler yaptı. Eleştirdikçe insanları bir doğrultuya çekti, kazandı. Eleştiri, insanları ikna eden, inandıran, kazanan bir olgu oldu. Kötülükler ortaya konuldukça insanlar iyiliklerin nasıl yapılacağını gördüler ve bu gerçeklik müthiş bir çekicilik ifade etti. Örgüt kuruculuğu ve insanları kazanma böyle gerçekleşti.

Önderlik eleştiri demektir. Fakat nasıl eleştiri? Burada üslup ortaya çıkar. Çok basit bir hata nedeniyle karşımızdaki insanı eleştirirken doğru bir üslup kullanmaz, karşıdakini dikkate alan, yerinde ve zamanında bir yaklaşım sergilenmezse bu karşıdaki bireyi sanki ağır bir şey yapmış gibi kırmamıza neden olabilir. Önderlik bu kadar derin ve ağır eleştiriler geliştirmesine rağmen, eleştirilerinin yerini, zamanını gözetmesi, ifadesini doğru ve güçlü yapması, neleri söyleyeceğini çok iyi hesaplaması ile, insanları kazanabilen bir güç haline

geldi. Eleştirdikçe insanları etkiledi, itici, kaçırtıcı değil, çekici, birleştirici, örgütleyici bir sonuç ortaya çıkardı. Doğru üslup budur. "Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır" diye bir söz vardır. Bir sohbet ederken veya ahbap çavuş ilişkilerde tatlı dil kullanıyoruz. Fakat siyasi konuşmaya, devrimci propaganda yürütmeye; birbirimizi felsefik, ideolojik ve örgütsel konularda eğitmeye geldi mi dilimiz bir ısırgan otuna dönüşüyor; diken gibi batıyor, zehirliyor, acıtıyor. Dolayısıyla değiştirici, etkileyici ve çekici olmuyor. Üslup bu bakımdan oldukça önemlidir. Yılanı bile deliğinden çıkarmak varken, yanındaki yoldaşınla bile bir arada oturamamak vardır. Ayrı yerlerde durma noktasında bir ısrar, sözlerin birbirini bu kadar hırpalaması durumu vardır. Buna göre kendimizi gözden geçirmeli, sorgulamalıyız. Kendi tarzımızın sorgulanmasını, eleştirisini yapıp, özeleştirisini vermeliyiz. Düşünce tarzımız ne kadar geliştirici, ne kadar yeniyi gören, ne kadar yaşam gerçeğine uygun, ne kadar bilimsel, ne kadar diyalektik yönteme hakim? Yine yaşamın yasalarına ne kadar uygun olup olmadığını netleştirmeli, somutu ne kadar çözümleyip çözümlemediği noktasında bir sonuca ulaşmalıyız. Hayalci, gerçekleri görmeyen, kendine göre, soyut ve genellemeci yaklaşımlar tehlikelidir. Düşünce tarzı deyip geçmemek gerekir. Neden Önderlik düşüncesi bu kadar etkili? Biz de kendimize göre düşündüğümüzü söylüyoruz, Önderlik de düşünüyor ve düşüncelerini ifade ediyor. Fakat etkinlik düzeyi farklı oluyor. Çoğumuz aradığımızı, istediğimizi kendi düşüncemizde veya ifade gücümüzde değil, Önderlik ifadesinde buluyoruz. Bu bizi ne kadar ikna ediyor? Önderliği neden bu kadar doğru buluyoruz? Çünkü Önderliğin düşünce tarzı ve sistemi yaşam gerçekliğine uygun; pratiği yol gösterici, varolanı çözümleyen, insanı daha güzele götürmek üzere yol gösteren niteliktedir. Çoğu zaman düşünce diye ortaya koyduğumuz şeyler mevcut olanı çözümlemeyi değil, tam tersine çıkmazı getiriyor, yol göstermeyi bir yana bırakalım, bunaltıyor. Bu, etkili bir düşünce olmaz. Doğru bir bakış açısına, çözümleyici bir yönteme sahip olunmadığı için bu sonuçlar ortaya çıkıyor. Hayalci, ezbere, yaşam gerçekliğinden kopuk, ütopik, idealist, dogmatik bazı iddialarda bulunmaktan öteye geçmeyen, bir bakıma "düşünüyorum" diyenin bile gerçekte inanmadığı, anlamadığı şeyler dillendiriliyor. Düşündüklerinin bir gerçek olup olmayacağına kendisinin bile inanmadığı, nasıl olacağı konusunda bir formülasyon oluşturulmamış düşünce, insanları etkilemez. Öyle bir düşünceden hiç kimse bir çıkış bulamaz, bir doğrultu edinemez. Bu nedenle de inandırıcı olmaz, ikna edemez. Oysa ikna edici olmalıyız. Bu noktada düşünce tarzının önemi açığa çıkıyor.

Hatiplik devrimciliğin temel özelliğidir

Düşüncenin ifade ediliş tarzı önemlidir. Burada hitabet ortaya çıkar. Hitabet sözlü ya da yazılı olur. Hitabet veya düşüncenin ifade ediliş tarzı sadece sözle değildir. Örgüt kurmak, pratik yapmak, yaşamı ona göre düzenlemek, kısaca davranışlar da düşüncenin ifade ediliş tarzı olur. Doğru ifade ediliş tarzı davranıştır denilebilir. Bir insan nasıl davranıyorsa düşünceleri de gösterdiği davranış gibidir.

İnsanları etkilemenin, eğitmenin, inandırmanın temel yöntemlerinden birisi de propagandadır. Önderlik *"en büyük silahım dilimdir"* diyordu. Bir röportajda bazı yabancılar en büyük silahının hangisi olduğunu sorduklarında, *"dilimdir"* cevabını vermişti. Çünkü Önderlik işlerinin yüzde doksan beşini diliyle, yüzde beşini başka şeylerle yürüttü. Hala da öyledir. Dil, düşüncenin önemli bir ifade biçimidir. Bununla bağlantılı olarak hitabet sanatı da incelenmesi gereken bir noktadır. Öncelikle bir düşünce olmalıdır ki, yeterli bir hitap gerçekleştirilebilsin. Düşünce gücü olmadan, yalnız başına hitabet de bir şey üretemez, fakat iyi bir hitabet olmazsa çok anlamlı, derin bir düşünce yeterince ifade edilmez, topluma yansıtılamaz, dolayısıyla da etkinlik kuramaz. Bazen çok zayıf düşünceler bile güçlü bir hitap gücüyle insanlar üzerinde çok etkileyici olur. Bu bakımdan hitabet sanatı üzerinde durmalıyız. Eğer devrimcilik sanatçılıksa, bu sanatçılığın birinci alanı, hitabet alanıdır. Örneğin siyasetçiler hitap sanatına büyük önem verirler. Toplumu inandırmak için çaba harcarlar. Birçok siyasetçi söylediklerinden çok, hitaplarıyla hedef kitlesini etkilemeye çalışır ve amaçlarında başarılı olurlar. Kendisini hitap sanatında çok iyi eğiten, ses tonunu, ellerini, duruşunu çok güzel kullanabilen bir insan, karşısındaki topluluğu etkileme gücüne ulaşmış demektir. Birkaç saatlik bir konuşmada ilgi toplamak, o düzeyde kendini dinletmek zordur. Fakat hitabı güçlü bir insan açısından bu geçerli değildir. Bu nedenle ne söyleyeceğimizi, nasıl söyleyeceğimizi hesap etmemiz, bir düzene koymamız önemlidir ve bir eğitim meselesidir. Önderlik kendini çok etkileyici bir dile ulaştırmak için çok fazla eğitici çaba harcadı. Hepimiz tanığızdır. Hitap gücü, konuşma gücü kazanabilmek, konuştuğu dilleri ifade edebilmek, yeterince bir ifadeye kavuşturabilmek, yine değişik biçimlerde hitap gücü kazanabilmek için çok çalıştı. Sözüyle davranışını, diliyle vücudunu uyumlu kullanabilmek için kendini eğitmeye çalıştı. Örgüt oluşup gelişirken, böyle bir çalışma yürütmenin gereği ortaya çıktıkça kendini görevinin gereklerine göre eğitti. Kürtçe ve Türkçe çalıştı; her şeyi öncesinden çok yerli yerince bilen ve kullanan bir durumda değildi. Bir de düşünce zenginliğinden kaynaklı olarak, bakış açısını, düşünce derinliğini yeterli bir ifade gücüne kavuşturunca, Önderliğin dili en güçlü silahı haline geldi. Çünkü bir insanın söylediklerinin anlaşılırlığı, dile getirirken kullanılan ses tonu, sesini ona göre ayarlayabilmesi hitabette oldukça önemlidir. Sesle davranışı uyumlu kılabilmek, yani vücut dilini iyi kullanabilmek önemlidir. Bu anlamda hitabet alanı sanatsal bir alandır, başlı başına bir olgudur.

Etkili bir yaşam, başarılı bir çalışma açısından hitabet gücü gereklidir. Hatipler siyasetçilerdir, ideologlardır. Hitabet bir düşünceyi açıklama biçimidir. Eğer militansan düşünmen ve içinde bulunduğun örgüt düşüncesini yirmi dört saat ifade etmen gerekir. Senden daha büyük hatip olmamalıdır. Hatiplik devrimciliğin, siyasetçiliğin temel bir özelliğidir. Devrimci militanlıkta ilerlemek hitabet kazanmakla olacaktır, küçümsememek gerekir. Olmasa da olur denilmemelidir. Bazı noktalarda bu kadar zorlanmamızın temel nedenlerinden biri de böyle yaklaşmamızdır. Hiçbir hitap gücü kazanmadan, düşünce gücüne ulaşamadan, propaganda yapmadan "ben Apocuyum" demek olmaz. Bu yaklaşımın Önderlikle bir alakası yoktur. Bir insan gerçekten Apocu ise, Önderlik tarzına bağlıysa o zaman onun tarzını uygulamalı, ona ulaşmalıdır. Apocu militanın da en büyük silahı dili olmalıdır. Dili güçlü bir silah olarak kullanmayı bilmek gerekir ki, Apocu militan olunabilsin.

Amacı gerçekleştirecek davranışlara ulaşmak militanca olandır

Kendimizi en çok gösterdiğimiz, ifade ettiğimiz, en az kafa yorduğumuz, en az dikkat ettiğimiz bir saha da davranış tarzımızdır. Disiplinli yaşam ve davranış insana zor gelir. Biraz keyfiyet veya sistemsizlik bizde çok yaygın bir olgu olmaktadır. Bu durum amaç zayıflığıyla bağlantılıdır. Çünkü yaşam disiplini, amaç edinmeyle bağlıdır. Güçlü amaçları olanlar, önlerine hedef koyanlar onu nasıl gerçekleştirecekleri üzerinde de dururlar. Bu durum onlara doğru bir yaşam ve çalışma tarzı kazandırır. Fakat yaşamda amacı az olan, zayıf olan, çok fazla amaç gütmeyenler, böyle bir bilince, projeye sahip olmayanlar rastgele hareket ederler. Amaçsızlık, kendine görelik ve rasgteleliği doğurur. Bizde çok fazla keyfiyet ve rastgelelik varsa bu, amaç zayıflığından ileri gelir. Önderlik sürekli davranışlarımızı eleştiriyor ve yetersiz buluyordu. Kendi davranışlarının izlenmesini, dikkate alınmasını istiyordu. Hareket, duruş, oturuş ve yürüyüş tarzını, günlük yaşamın disiplini açısından önemli noktalar olarak görüyordu. Yaşamda disipline edilmeyecek tek bir alan bırakmamayı önemli buluyordu. Bu konuda her zaman uyarıcı, eleştirici oluyordu. Aslında Önderlik eğitimi de bütün bu alanlarda yaşamı disipline etme, kendini terbiye etme eğitimidir. Önderlik gelişmesi, boydan boya böyle bir terbiye gelişmesidir. Bunun karşısında bizim davranışlarımızın etkileyiciliği, çarpıcılığı ve hareket tarzımızın sonuç alıcılığı yoktur.

Çok bilinçli, projeli, planlı değil, pratikte öğrene öğrene, belli adımları atarak ilerleme bizim kabul edeceğimiz bir tarz olmamalıdır. Bu çok eğitimsiz olunduğunu gösterir. Bir insan oturuş tarzından yürüyüş tarzına kadar sistemli ve etkileyici olmayı hedeflemeyebilmelidir. Bizler askeriz. Asker nasıl oturur, nasıl yürür, nasıl durur, nasıl konuşur, nasıl bakar? Bunları incelemeliyiz. Askeri yaşam sivil yaşamdan ayrıdır. Askerliği üniformalı olmak olarak değil, eğitimli ve disiplini bir kişilik olarak almak gerekiyor. Ordulaşmayı, en örgütlü ve disiplinli bir düzey olarak görmek gerekiyor. Kendi kişiliği üzerinde hakimiyet geliştiren, yaşamı, duygu ve davranışları üzerinde otokontrolü geliştiren kişilik asker demektir. Bu da özünde disiplin oluyor.

Davranış tarzı bakımından kendi kişiliğimizi değerlendirmemiz gerekir. Ciddi bir eleştiriye ihtiyaç olduğu açıktır. Ne kadar disiplinliyiz, ne kadar değiliz noktasını kişiliğimizde netleştirmeliyiz. Çok rastgele hareketlerin bir militana uygun olacağı düşünülemez. O biçimde insan karşısına çıkılamaz. Önderlik *"aklınıza geldiği gibi hareket ediyorsunuz"* diyordu. *"Oysa ben sizlerin ya da halktan insanların karşısına çıkmam gerektiği zaman dakikalarca, saatlerce hazırlık yapıyorum. Ne söylemeliyim, nasıl karşılarına çıkmalıyım, karşılarında nasıl durmalıyım? Ne verebilirim, ne alacağım ve ne zaman nasıl bitireceğim diye düşünüyorum"* diyordu. Bizim yaklaşımlarımızın zamanı, planı, programı yoktur. Dolayısıyla da ciddi bir şey alıp veremeyiz. Buna ahbap çavuşluk diyoruz. Öyle ilişkilenmek, zarar vericidir. O tür ilişkilerde ne ciddi biçimde karşındaki kişiden etkilenme gerçekleşir ne de karşındakini etkileme mümkün olur. Militanlık, kadrolaşma bir tarz olarak ele arkadaşlar kendilerini bütün bu bakımlardan eğitmiyor, değiştirmiyor, düzeltmiyorlar. Rastgele, disiplinsiz ve örgütsüz olunduğundan, başkasında varolan davranış bozuklukları göze batmıyor, yanlış gelmiyor. Bu nedenle de eleştiri yapılamıyor. Oysa bizim ortamımızda ciddi bir davranış eleştirisi, tartışması olabilmelidir. Düşünce tartışmalarının pratiğe dönüşmesi, yaşama yansıması demek, yaşamın her anının eleştiri altına alınması, sorgudan geçirilmesi demektir.

Ölçü kendini eğitmekle, örgütlemekle, amaca uygun bir kişilik yaratmakla ortaya çıkar. İdeolojik ve siyasal amaçlarımız, yine onları gerçekleştirme görevimiz vardır. Onları gerçekleştirme de, başarılı bir çalışmaya sevk olmayı gerektirir. Günlük olarak esas aldığımız ideolojik ölçüleri yaşamayı, bununla çelişen yanlar olursa onları eleştirip, mücadele etmeyi gerektirir. Önderlik *"ben geriliklerimi kendi kendime mesele yapıyorum, onlarla mücadele ediyorum. Siz hiç mesele yapmıyorsunuz. Farkında bile değilsiniz. Gerilikler sizi rahatsız etmiyor"* diyordu. Önderlik kendisinin temel bir özelliğinin duyarlı olmak, gerilikleri, amaçla ters düşen özellikleri tespit etmek, bunları mesele yapmak, değiştirmek için kendini eğitmek olduğunu ortaya koyuyor. Bu tarzda gerilikleri değiştirmek için mücadele etmek, yaşamın her alanını, hal hareketini, oturuşunu, çalışmasını, kabul ve ret ölçülerini buna göre düzenleme vardır. Bunlar önemli hususlardır. Çok düzensiz, disiplinsiz, örgütsüz bir kişilikten başarılı işler çıkmaz. Öyle başarılı iş yapılamadığını, otuz yıllık PKK pratiği iyi göstermiştir. O biçimde ne teorik çalışma yapılabilir, ne edebiyat geliştirilebilir, ne politikacı olunabilir, ne asker, ne de diplomat olunabilir.

Pratikte bu kadar tersliklerin, zayıflıkların, başarısızlıkların ortaya çıkmasının nedeni bizim duruş tarzımız ve yaşamı ele alış gerçekliğimizdir. Duyarsız, vurdum duymaz, disiplinsiz, örgütsüz, boş veren, bir şey olmaz felsefesiyle hareket eden bir kişi nasıl diplomatlık yapabilir? Kurtlar sofrasında nasıl pazarlık yürütebilir? Nasıl asker olabilir? Batı ordusunu bu kadar ilerlemiş tekniği ile boşa çıkarıp, dağda taşta taktik ustalık ve davranış zenginliğine nasıl ortaya çıkarabilir? Nasıl edebiyatçı, teorisyen olabilir? Bunlar mümkün değildir. Ölçüsü, beğenisi olmayan bir düşünce ve duygu üretemez. Çünkü orada en geri olanı kabul etme vardır. En gerinin edebiyatı olmaz. Her şeyi kabul eden birisi neyi yazabilir, neyi arayabilir? Zaten her şeyi olduğu gibi kabullenmiştir. Edebiyat yeniyi aramak demektir. Varolanı reddetmek, kabul etmemek, eleştirmek demektir. Varolanı reddedemeyen, eleştiremeyen hangi edebiyatı yapar? Hangi düşünce ve duyguyu üretir? Hiçbir şey üretemez. Zayıflık burada ortaya çıkıyor. Arkadaşlar başarısızlıklarını aşmak istiyorlarsa, bu konuda iddialı iseler, başarısızlıkların kaynağının bu kişilik ve yaşam olduğunu görmelidirler. Belirtilen noktalarda kendini değiştiren bir insan çalışmanın her alanında üretken olur, başarılı olur, büyük işler yapar. Bunu böyle ele almamız. Bunun için de, "boş ver" kültürünü yıkmamız lazım. "Boş ver" felsefesi çok tehlikelidir. Geçen yıllarda bu biraz daha ileri gitti. Değişim dönemiydi, bir dalgalanmayı yaşadık, her türlü gerilik, gericilik, kendine görelik ortam buldu. Kimse kimseye fazla bir şey diyemedi. Birbirimizi bu bakımlardan eğitemedik. Ölçüler aşındı, karıştı. Şimdi yeniden pratikleşmek isterken, iş yapmaya çalışırken bunu yapmanın yolu, kesinlikle bireyin ve bütün örgütün bu düzeyde eğitilmesinden, örgütlendirilmesinden geçiyor. O halde her türlü gerilikle mücadele etmemiz gerekir. Somut olarak kendini terbiye edip, yanlışlarını düzeltmek gerekir. Amacı gerçekleştirecek özellikleri kazanmak için davranışları, yaşam tarzını düzeltmek işin en önemli hususlarındandır. Bir insan buna göre ne kadar uyuyacağını, nasıl uyuyacağını, ne kadar dinleneceğini, ne kadar okuyacağını, ne kadar konuşacağını, ne kadar yazacağını, ne kadar yürüyeceğini, nereye gideceğini, ne olacağını belirlemelidir. Tüm bunlar üzerinde bir bilinç, planlama ve örgütlülük yaratmalıdır. Yaşamın düzene konulması, disipline edilmesi ancak böyle mümkün olur. Fakat bunun yerine kişide hiçbir duyarlılık ve ölçü olmazsa, başarıya da ulaşılmaz. Önderlik *"ben bir dakika bile sizin gibi yaşayamam"* diyordu. Bir çok çözümlemede bunu görmek mümkündür. *"Ben o yaşamı kabul edemem"* diyordu.

Çalışma tarzı açısından da benzer durumlar geçerlidir. Yaşam ve çalışma tarzı birbirine bağlı konulardır. Önderlik kendi çalışma tarzını *"yaparken düşünen, düşünürken yapan tarz"* olarak değerlendiriyordu. Her an en üst düzeyde duyarlılık, bilinç yoğunluğu içinde pratik çalışma yapmak olarak niteliyordu. Bu da düşünce ve pratiğin uyumuyla gerçekleşebilecek bir olgudur.

Devamı Sayfa 27'de

"Hiçbir hitap gücü kazanmadan, düşünce gücüne ulaşamadan, propaganda yapmadan "ben Apocuyum" demek olmaz. Bu yaklaşımın Önderlikle bir alakası yoktur. Bir insan gerçekten Apocu ise, Önderlik tarzına bağlıysa o zaman onun tarzını uygulamalı, ona ulaşmalıdır. Apocu militanın da en büyük silahı dili olmalıdır. Dili güçlü bir silah olarak kullanmayı bilmek gerekir ki, Apocu militan olunabilsin."

yüreğimin ateşi "kürdistan"

Adı, soyadı: Sacide KARA
Kod adı: Bermal Kardelen
Doğum yeri ve tarihi: Helexê-Midyat/Mardin, 1981
Mücadeleye katılım tarihi: 1997, Avrupa (1999 yılında gerillaya geliyor)
Şehadet tarihi ve yeri: 10 Ağustos 2002, Behdinan

İnsanın yurduna sevdalanması, doğduğu toprakların güzelliğini belleğine kazıması, yurdunun geçmişinin nelere tanıklık ettiğinin bilincine varmasıyla mümkündür.

O da, geçmişi tanıma savaşı verenlerin içerisinde yer alanlardandı. Belki yurdumuzun yazısız tarihinde yaşanan acılı gerçeği atalarımızın nasıl karşıladığını anlatan, tarihsel bir miras olarak bize bırakılan kitaplarımız hiç olmadı. Ama analarımızın ninnileri, kitap niteliğindeydi her zaman. Yaşlılarımızın yürek yakan ağıtlarını dinleyip de unutan var mıdır bilmem. Sanmıyorum, çünkü kış gecelerinde ayaklarımızı dizlerimize kadar tandırın sıcaklığına terk ederken, düşlerimizi süsleyen hikayelerin sonunda söylenen "Lawo baş guhdar bikin, ev çirokêk dîrokiye" sözleri hangimizin belleğine kazınmadı ki? Çünkü bizlere yabancı olan tarihimizin gerçeği, masallar, söylenceler ve analarımızın lorîk'leriyle belleğimize taşırıldı.

Yurdumuzun güzel bir mekanı olan Midyat'ta da çocuklar bu söylencelerle büyütülürdü. Bermal, çocukluk günlerinde de bu gerçeği, pür dikkat dinlemiş ve kafasında binlerce kez kurgulayıp belleğine kazımıştı. Çocukluk günlerinde dinlediği bu öykülerdi O'nu vatana bunca bağlayıp sevdalı kılan.

Vatanından ayrılıp soğuk ve beton yapılı Batı ülkelerine geçerken, Mardin topraklarına olan sevdası büyümüş, ülkesinden ayrılırken dudaklarından şu cümleler dökülmüştü; "yine döneceğim". Ve ilk, orada, o çocuk yaşlarda, bu sözlerle ülkesiyle sözleşmişti.

Yaşamın sancıları, özlemin dili büyüdükçe büyüyordu beton ülkede. Mardin'e dair belleğinde çok şey vardı, çünkü fark etmişti ki orada bir gerçek, bir tarih gizliydi. Acı ve zenginlikleriyle tarih kadar eski bir gerçek gizlemişti kendini bu ikilemde.

İşte bu yüzden, hep, camilerde ve kiliselerde çözemediği bir giz olduğunu düşünmüştü. O günlerini hiç unutmazdı Bermal; çocukluk günlerindeki Asuri arkadaşlarını, üzüm bağlarında oynadıkları oyunlarını... Üzüm bağlarına girebilmek için yılanları yanıltma oyununu iyi oynamak gerekiyor, fakat yılanların ilgisini çeken bir dalı, çeşitli üzüm taneleriyle süsleyerek yılanı kandırmaya çalışmaları onları biraz daha yaramaz çocuklar kılıyordu.

Bunca güzelliklerin diyarı Mardin ya da Helexê köyü neler kazımamıştı ki insanların yüreğine. Bir yaşam gerçeğimizin kendisiydi Helexê'deki mecazlı söylenceler, ama kendince, kendine özgü. Böyle bir gerçeklikte şekil bulmuştu Bermal'in birçok ilki.

Helexê'den sonra, Bermal ana yurdundan da ayrılarak Avrupa yollarına düşmek zorunda kalmıştı. Ayrılık anında yüreğine düşen özlem kıvılcımları gün geçtikçe büyütmüştü Kürdistan aşkını. Tanımadığı bu yabancı toprakları sevmeyeceğinin sözünü vermişti kendi kendine. Gerçektenden de, ülkeye duyduğu sevgisinden dolayı yaşam aşkını büyüten Bermal, Avrupa gerçeğine duyduğu öfke yüzünden Almanca'yı öğrenmemiş, bildiklerini de konuşmamış ve hep ana dilini konuşmayı tercih etmişti. Ülke topraklarına dönüşü gerçekleştireceği uçağa binmeden önce, arkasına dönüp tükürmüş ve ardından da "bir daha sana dönmeyeceğim" demişti.

Uçağa bindiğimizde titrediğini hissetmiş, biraz sakin olmaya çalışmasını söylemiştim. O ise, ellerimi sıkıp çığlık atmış, kollarını açarak "dayan yüreğim az kaldı, özlem bitiyor. Geliyorum Kürdistan, geliyorum!" diye bağırmıştı. Bu haykırış karşısında, uçaktaki diğer yolcuların yüzlerindeki ifadeden, bizim sarhoş, çılgın ya da deli olduğumuzu düşündükleri rahatlıkla anlaşılabiliyordu. Doğru, biz deliydik, ama sevdalı delilerden... Çünkü biz, ülkemize duyduğumuz özlemin delisiydik.

Ülkemizdeydik artık, ayaklarımız uzun yıllar sonra ilk defa Kürdistan topraklarına basıyordu.

Ülkem, ülkelere benzemez.
Ülkemde olan, canından bezmez.
Gün, hep umut olur ülkemde.
Saklayamam yüreğimin seninle olduğunu...

Bu dörtlük dökülürken dudaklarından, bütün içtenliğiyle dağlara gülümsüyordu.

Bu coğrafya bizim, yani hepimizin.

Bu dağlarda havalar soğuk belki, ama yürekler sıcaktır. Toprağımız gibi zengindir gönlümüz.

Çilekeş analarımızın gözyaşlarıyla sulanan topraklarımızda yeşile durdu umut, toprağa düşen kızıl güllerse tomurcuğa... Çünkü bu mekanda kazanılan her şey zorluklar ve acıların ardında kalanlardı. Arda kalan, çirkinliklere karşı direniş, güzelliklerin ise elinden tutuş oldu.

Yüreğimin ateşi "Kürdistan" diyordu Bermal, ve toprağını adım adım dolaşmak, tanıyarak özlemini gidermek istiyordu. Behdinan'a giderken de, bu heyecan ile yüreğini avuçlayarak özlemlerinin ardına takıldı Bermal. Ve kardelen asiliğindeki yüreğinin götürdüğü diyarlara doğru yol aldı.

Artık o, zoru başarmak isteyen kara kızdı. Zagrosların eteğine vardığında, yaşam aşkıyla çocuksulaştı. Ülkesinin, coşkun sular ve rengarenk çiçeklerle süslü güzelim dağları, bu heyecanıyla birlikte sürükleyerek Kuro Jaro'ya kadar götürdü Bermal'i.

Gittikçe daha da çocuksu oluyordu Bermal'ın yüz ifadesi. Belki de Helexê'de geçen çocukluk günlerinin, canlanan hayalleriyle yaşıyordu o an. Keşke üzüm bağlarında oynadığı o oyun aklına geliverseydi, ama nereden bilecekti kara bir yılanın hemen yanı başında Azrail gibi durduğunu!.. Nereden bilebilirdi yılanın da en az beton ülke kadar soğuk yüzlü olduğunu!..

Ne demeli asi kardelenim.

Ne demeli, sen söyle bahar çiçeğim, sen!

Yaşam aşkı, Kürdistan aşkı ve Mardin sevdası senin yüreğinde filizlendi. O artık solmayan bir bahar havası, O artık kadın yüreğinde solmayan bir sevgi, O artık Şoreş tepesinde solmayan asi bir kardelen

Evet kara kız ne demeli, ne yazmalı? Biliyor musun? Bir gün eğer "dünyada en zor şey nedir?" diye sorarlarsa, canımdan çok sevdiğim bir yoldaşın şehadetinin ardından O'nu yazmaktır diyeceğim. Yazamıyorum, çünkü yazdıkça biraz daha ikna olmaya başlıyorum, içimdeki acıyı yokluğunla değil, varlığınla giderme savaşı vereceğim.

Sen...

Yüreğimde boy veren kardelen çiçeği, seni asla unutmayacağım. "Unutmak, ihanettir."

Kavgamda sıkılı yumruğum olacaksın her zaman.

Seni seviyorum demeyecek, seni sevdiğim kadar savaşacağım.

Anın önünde saygıyla eğiliyorum.

Mücadele arkadaşları

Özlemek !
Özlem duymak kimsesizliğin
kuytusuna
Süzülen bir sevda hikayesinin sonu
Her bahar başlangıcında
tomurcuklanan ağaç dallarında
Güneş misali papatya çiçeğine
her bakışımda
Batı ülkelerinde bıraktığım
canları hatırlar ve özlerim
Her bahar başlangıcında yaşarım
onları,
özlemlerini
Bir toprak kokusunda olan
özlemi hissettikçe
Bir kez daha, bin kez daha
ciğerime çekerim
Evet canlar,
Kara kış ülkelerinde bıraktığım canlar
Bilirim baharı yağmuruyla
Baharı çiçekleriyle
Baharı yeşilliğiyle hayal ettiğinizi
Bilirim yaşanmamışlıkları
hasretle yaşarcasına yazdığınızı
Baharı yağmuruyla
Baharı çiçekleriyle
Baharı canlılığıyla seviyorum

Bermal Kardelen

Ülkemin kızıl renkli çiçeklerini tanır mısınız?

Batının ilaçlarla yeşeren
solgun çiçekleri gibi değil
Ülkemin çiçekleri
Şirhat'ın, Delil'in, Özgür'ün
Cuma'nın ve Welat yoldaşların
Ve nice şehitlerimizin kanlarıyla sulanır
Ondandır ki, kızıl ve sade yeşerir

Çiçek ülkesidir benim ülkem
Ülkemin baharında
Yeşilliğin küllendirilmesinden
Bahar yağmurunun yağışından
güneşin ışıklarından
Zalim Dehaklara karşı
filiz veren, kardelendir
Güzele ulaşılmazlığı temsil eden,
dağ lalesidir
Ülkemin sadeliğini simgeleyen,
papatya ve gelincik çiçeğidir
Doğu'da her gün bahar günüdür,
Batı'dan esen fırtınalara karşı
Güneşin batışı ve şiir
alıp götürdü beni
türküler dünyasına
yine de unutturamadı
Ne ülkemin baharı,
Ne şiir,
Ne de türküler dünyası
İçimde yanan özlemin ateşini
dindiremedi...

SİLAHIN YERDE KALMAYACAK ÖFKESİNİ İNTİKAMINI KUSACAK İHANETE...

Adı, soyadı: **Hamit Süleyman AREBO**
Kod adı: **Agit Basufan**
Doğum yeri ve tarihi: **Basufan-Afrin, 1977**
Mücadeleye katılım tarihi: **2000, Küçük Güney**
Şehadet tarihi ve tarihi: **9 Aralık 2002, Kani Cenge**

Agit arkadaşın '77 yılında dünyaya geldiği Afrin'in Basufan köyü, Kürtlüğün unutulmaya yüz tuttuğu, köylülük ve feodalizmin Kürdistan'a hakim olduğu yıllarda, Kürt olmanın kader bile denilemeyecek ezilmişlik ve parçalanmışlığını iliklerine kadar yaşıyordu. Her başkaldırışta sömürü ağlarını daha fazla parçalamaya ve kendi benliğini daha fazla yaşamaya müthiş bir şekilde ihtiyacı vardı. Bir yandan ilkel milliyetçilerin kendi aile ve aşiret çıkarlarını geliştirebilmek için Kürtlüğü peşkeş çektikleri, diğer yandansa sözde Kürdistan ulusal kurtuluşçularının Kürt halkının yiğit evlatlarını katlettiği bu yıllarda, bu köyden çok uzakta da olsa ideolojisi, önderleri ve öncüleri ile bir Kürt hareketi ortaya çıkıyordu. Tel örgüler ve mayınlı tarlalarla K.Güney'den ayrılan Kuzey Kürdistan'da yeni bir hareketlilik ve kıpırdanma gün yüzüne çıkıp, halkın acılarını dindirmek ve yeni bir umut ışığı olmak için büyük bir iddia ile ilerliyordu.

1978 yılında kendini partileştiren Apocu hareket, Kürdistan'da büyük bir hızla örgütlenip birçok taraftar kazanmaya başlamıştı. Apocu hareketin gösterdiği gelişmelerden ürken ve hareketin gücünü anlayan oligarşi, her Kürt isyanında olduğu gibi, bu hareketi de bir an önce parçalayıp yok edebilmek için darbe hazırlıklarına başlamıştı. PKK hareketinin kurucusu ve geliştiricisi olan Başkan Apo, daha önceki Kürt tarihinin tecrübelerinden de yola çıkarak örgütün sürekli olması gerektiği bilinciyle Ortadoğu'ya açılım yapmıştı. Ortadoğu'ya açılım sonrasında PKK hareketine en büyük ilgiyi Küçük Güney halkı göstermişti. Önderliğin büyük çabalarıyla belli bir yurtseverleşme düzeyine ulaşan Küçük Güney halkı, binlerce evladını PKK'nin özgürlük saflarına göndermişti.

Agit arkadaş da böyle bir ortamda doğup büyümüş, ailesinin yurtseverliğinin de etkisiyle kendisini mücadeleye katmıştı. Hem fakirliğin ve köylülüğün ağır baskısı, hem de Yezidiliğin getirdiği sosyal baskı, Agit arkadaşta küçük yaşlarda emeğin bilincine varmayı ve sorumluluk duygusunun gelişmesini sağlamıştı. Çocuk denecek yaşlarda partiyle tanışan Agit arkadaş, bir an önce özgürlük saflarına gelebilmek için arkadaşlara sürekli öneri sunmuş, ancak bu öneriler arkadaşlar tarafından geri çevrilmiş ve faaliyetlerde kalmasının daha yararlı olacağı söylenmişti. Agit arkadaş, partinin istemleri çerçevesinde bulunduğu alanda kitle faaliyetlerine katılmış, bu sayede kendisini geliştirebilmişti.

Uluslararası komplonun tüm ağırlığıyla Başkan Apo'ya yöneldiği '99 yılında, işbirlikçi ve ihanetçi güçler de partimizi içten ve dıştan yıpratıp tasfiye etmeye çalışıyordu. Komplonun geliştiği bu yıllarda Suriye ordusunda askerlik yapan Agit arkadaş, devletin iç yüzünü daha iyi anlamaya başlamıştı. 2000 yılında askerliği biter bitmez partiye katılma kararını yinelemiş ve bu sefer, kararında ısrarlı bir tutum sergilemişti. Bu kararını ailesi ile de paylaşmış ve tüm ailesini toplayarak parti bayrağı ve Önderliğin manevi şahsı karşısında onur sözünü ilk önce onların önünde vermişti.

2000 yılı sonlarında Gare alanında gerillaya katılan Agit arkadaş, kısa bir süre sonra YNK'ye karşı gerçekleştirilen hamlelerde yer alabilmek için Kandil alanına geçmişti. Sürekli olarak kendisini geliştirmeye ve yaşamın gerektirdiği görevleri yerine getirmeye çalışmış, saflığı, dürüstlüğü ve en zor işlerde çevresine güven vermesiyle kısa bir zamanda çevresindeki arkadaşların sevgisini kazanmıştı.

Özellikle her hareketinde sesini duyurabilen ve kendisini sürekli olarak öne veren özellikleri, O'nun birlik içerisinde çabuk tanınmasını sağlamıştı. Belki düşünsel olarak kendisini her yönüyle ifade edemiyordu. Ama yaşam pratiği ile Apocu militan ruhu temsil ediyor ve bunu çevresindeki arkadaşlara da taşıyordu. En zor işlerde hep en önde olması, tavır, tutum ve yaklaşımlarıyla arkadaşlara moral vermesiyle Agit arkadaş, yaşamda sürükleyici bir pratiğin sahibiydi.

Agit arkadaşın yaşamda en sevdiği şey, silahıydı. En büyük arzusu da silahının üzerinde hakimiyetini en iyi şekilde geliştirerek onu devrime en faydalı bir şekilde kullanabilmekti. B-7'si ile adeta bütünleşen Agit arkadaş, uzun bir süredir bu silahı kaldırmasına rağmen, arkadaşların silahını değiştirme önerilerini her seferinde geri çeviriyor ve silahını bırakmak istemiyordu. O kötü olaydan iki gün önce de takım komutanı arkadaş tarafından bu nokta tekrar dile getirilmiş, ancak Agit arkadaşın cevabı kesin ve net olmuştu.

HPG güçlerinin yeni strateji doğrultusunda yeniden yapılandırılması hedefi doğrultusunda yürütülen faaliyetlerden olan ve tabur tabur yürütülen kapsamlı ve yoğunlaştırılmış askeri eğitim sırası taburumuza gelmişti. Bu eğitim çerçevesinde bütün silahlar üzerine tekrar eğitim görülmüş ve bu eğitimler sonrasında eğitim atışları yapılmıştı. Agit arkadaş da bu atışlardan iyi sonuçlar alıyor, bazen kötü atış yaptığında ise kendisine takılan arkadaşlara cevabı "siz beni B-7'de görürsünüz" oluyordu. 7 Aralık günü geldiğinde tabur olarak B-7 eğitimi görülmüş ve anlatım bittikten sonra bütün arkadaşlarda atış yapacak olmanın heyecanı başlamıştı. Agit arkadaş ise eğitim komisyonunun adeta yakasına yapışmış, ilk atışı yapabilmek için öneri üzerine öneri yapıyordu. Onca ısrarından sonra bu önerisi kabul edildiğinde, bir yandan silahını hazırlamaya başlamış, bir yandan da arkadaşlarla şakalaşarak "hedefi vuracak mısın?" sorularına "tam on ikiden" diye cevap vererek kararlılık ve iddiasını ifade etmişti.

Son hazırlıklar yapıldıktan sonra hepimiz bir köşeye çekilip beklemeye başlamıştık. Patlama sesinin gelmesiyle birlikte, bütün gözler Agit arkadaşa çevrilmişti. Agit arkadaş, haşvenin B-7 içinde patlaması sonucu patlamadan etkilenerek yere düşmüştü.

İşbirlikçi, hain, gerici ve komplocu güçlerin hareketimize yönelik geliştirdikleri komplo girişimlerinden yeni bir tanesine tanık olmuştuk. Tuzaklı olarak hazırlanmış olan haşve, B-7'nin içinde patlamış ve bu komplo, silahına sonuna kadar bağlı olan ve hiçbir şekilde ondan ayrılmak istemeyen Agit arkadaşın şahsında yaşanmıştı.

Agit arkadaş, patlamanın etkisiyle başından yaralanmış ve yapılan onca müdahaleye rağmen kurtarılamamış ve bir özgürlük yıldızı daha komplocu ihanetçi güçlerin hain planları sonucunda şehit düşmüştü.

Komplocu güçler, bu şekildeki çirkef saldırılarıyla yeniden yapılandırma doğrultusunda yürütülen eğitim faaliyetlerimizi sekteye uğratmak ve sabote etmek isterken, bu eğitim içerisinde bu şekilde verdiğimiz şehidimiz, bizleri bu eğitimleri mutlaka sonuca ulaştırmaya ve çok daha güçlü, çok daha hakim bir şekilde savaşa yaklaşmaya zorunlu kılmaktadır. Böyle bir olay bizleri yıldıramayacağı gibi, eğitim sürecinde daha aktif, daha bilinçli ve örgütlü bir şekilde yoğunlaşacağımızı ve bu temelde doğru bir cevabın sahibi olmak için sonuna kadar çabalayacağımızı belirtiyoruz. Agit arkadaşın anısı mücadele yolumuza ışık tutacak ve silahı yerde kalmadan Kürt evlatlarının, kahramanlarının intikamını almak için düşmana karşı sonuna kadar kullanılacaktır.

Anısı mücadelemizde önderdir.

Şehit Rüstem Taburu

Bir mum eriyor
karanlığında şehirlerin
n'olur bir yol yoldaşlar
bir yol ben de
çıkayım dağlara
sözcükleri
patlata patlata
barut kokuyor ağzım
biraz da dağ
doruklarında
aramak isterim
vadi ağızlarında
kan izleri
ayak izleri
çağırmak renkli
kurşunlarla
karanlıklardan
varsın yansın ayağım
uzun erimli kar
yolculuklarında

ERKEN KAYAN YILDIZ

Adı, soyadı: **Fahrettin DOĞAN**
Kod adı: **Beşir**
Doğum yeri ve tarihi: **Bafe-Hezax, 1965**
Mücadeleye katılım tarihi: **1988 sonu**
Şehadet tarihi ve yeri: **13 Mayıs 1997, Çiyaye Kalendera**

"Şehadetler yüreğimde kabuk bağlamayan yaralardır"
Baskan APO

Öyle bir ülke ki, her yanına ülkeye sevdalı yürekler düşmüş...

Öyle bir ülke ki, ne insanları acısız, ne de acı o insanlarsız olabilmiş...

Öyle bir ülke ki, tüm sevdalar yarım kalmış...

Öyle bir ülke ki, tüm yürekler yaralı...

Kimi tanınmıyor bile, yitik bir coğrafyada yitip gidenler oluyorlar. Geriye kalan ise inancları, umutları, sevgileri, bağlılıkları, anıları, özlemleri oluyor. Tanınmasalar da, kimse görmese de, adları bile bilinmese de, bir gerçeği yaratıyor Onlar; şehadet gerçeğini. Tanımsız bir acı veriyorlar yüreğe, acının dili, acının rengi, acının kendisi oluyorlar ve her yürek bir direniş kalesine dönüşmedikçe bu acı dinmeyecek, bu yara hep kanayacak. Öyle bir yara ki, sürekli kanıyor ve yüreklerde kabuk bağlamayan yaralar oluyor şehitler.

İste bu şehitlerden, bu durmadan kanayan yaralardan biri de, Beşir yoldaş.

Beşir yoldaş '65'te dağ ile ova arasında yer alan Bafe'de (Sulak köyü) dünyaya gelir. İlk yerleşim merkezleri verimli olduğundan dolayı buralarda kurar ya insanlar işte o neolitik öze denk insanlar yaratır bu coğrafya. Kürdistan'da Bafe köyü de onuruyla, kimliğiyle, dürüstçe yaşamak isteyen nice güzel insana beşiklik eder. Mücadelelerin gelişimi ve ülkenin her karış toprağına yayılması etkilerini bu köyde de gösterir ve ateş Beşir yoldaşın yüreğine de düşer. Çünkü o insanlığa beşiklik eden, yurtseverliğin, asiler diyarının çocuğudur. Her şeyden farklı olma, herkesten farklı yaşama istemi vardır. Bu farklılık arayışı, tüm dünyadan farklı olmaya çalışanların ve tüm dünyaya inat özgür insanı, özgür yaşam yaratma savaşımı verenlerin mekanına çeker O'nu. O bir arayışçı ve maceracıdır. Yani O bir devrimcidir, Kürdistan devrimcisi.

Yok edilmek istenen, kimliksizleştirilen, onursuzlaştırılan bir halk olmaya karşı sıkılan ilk kurşunla, 15 Agustos'ta Onunda böyle yüreğine kurşun sıkılır. Gençtir, deli doludur, yüreği dağlara sevdalıdır. Dicle gibi durgun ve nazlı görünse de, Fırat gibi asi ve coşkundur. İlk kurşunla içindeki fırtınalar kasırgaya dönüşür.

Bu yürek dağlara ulaşmalıdır, dağlar çocuklarıyla tanışır. Bu insanlar herkesten farklı düşünüp, farklı konuşup, farklı yaşarlar, O da yüreğini verir bu kavgaya. İyi düşünmek, doğru söylemek, güzel yaşamak ister. Önceleri oraları iyi tanıdığından milis olarak görev yapar. Halk içinde oldukça sevilen, iyi bir örgütleyicidir, dağın ovaya uzanan nefesi olur. Ancak dağ sevdası düşmüştür yüreğine, uçurum ve doruklarda, zirvede yaşamak ister. Gerilla ile ilişki içerisine girer, birçok kez girişimde bulunur ve amacına '88 yılının sonunda 2 yoldaşıyla beraber o çok istediği yere ulaşır.

1990 yılına kadar Mardin alanında kalır, gerilla yaşamına uyum sağlamakta zorlanmaz. İnsanın kendi doğup büyüdüğü coğrafyada, bu coğrafya için savaşması daha da bir anlam katar kavgasına. Beşir yoldaş emekçi, cesur, savaşkan ve gelişmeye açık yanlarıyla arkadaşların da dikkatini çeker ve Beşir yoldaş özgüz yaşam ve özgür insani yaratmanın mekanı olan Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider. Burada emek, cesaret, umut, inanç, bağlılık bilinçle, yürek ve beyinle buluşur. İyi bir gerilla komutanı olmanın ve doğru savaş tarzını geliştirmenin yolları öğrenilir bu Akademi'de, yürek ve beyin birlikte işletilmelidir. 2 devre Mahsum Korkmaz Akademisi'nde eğitim gördükten sonra bu kez daha güclü ve aydınlamış olarak ülke topraklarına yönelir.

Artık daha da kararlıdır, '92 yılının başlarında Mardin eyaletine gönderilen müdahale grubu içerisinde yerini alır.

Bagok, Hezax, Kerboran alanlarında çeşitli düzeylerde görev yürütür, bölge yönetimlerinde yerini alır. Bu dönemde burada yaşanan tasfiyeci pratiğe karşı savaşım göstermek istemesine karşın, tam olarak çözüm gücü olamaz. '93 yılının sonlarında Botan sahasına geçer.

Pratik içerisinde ve yaşamın her alanında emekçi, saygılı duruşu, her işi en ince ayrıntısına kadar planlayıp, özenle yaşamsallaştırması ve kısa süre içerisinde verdiği güvenle harcadığı emekle tekrar görev alır.

1994-95 yıllarında Cudi ve Besta alanlarında kalır, takım komutanı düzeyinde görev yürütür.

Birçok eyleme ve çatışmaya katılan Beşir yoldaş her zaman en öndedir. Mahsum Korkmaz Akademisi'nde bunu öğrenmiştir. Kimseye dayanmadan kendi emeğiyle yürümeli, yoldaşlarına hizmet etmede en önde olmalıdır. Bizde her şeyin en iyisi kendinden çok yoldaşı için istenir. Gökteki her yıldız gibi parıldar ve başı göğe yakın olanlar sevdalarını yüreklerinde eğilmeden taşıyabilenler, ancak bu dağlarda yaşayabilirler ve sadece doğuda yıldızlar ışık olup, umut olup düşerler toprağa.

Beşir yoldaş da '97'nin mayıs ayında 6 yoldaşıyla birlikte Çiyaye Kalendere'ye göreve gider. Ortadoğu'nun ve Kürdistan'ın lanetli gerçeği komplo bir kez daha tekrar eder ve 7 arkadaş bu çirkin gerçeklikle savaşırlar. Düşman oldukça kapsamlı bir operasyon başlatır. Beşir arkadaş yine en öndedir yaşamda olduğu gibi ölüme de koşarak en önde gider. Her şey onurluca, yiğitce olmalıdır; yaşamda da, kavgada da, ölümde de...

Öyle kolay olmaz tabi 7 yıldızı düşürmek toprağa. Çatışma akşama kadar sürer ve 7 yıldız ışık olarak düşerler toprağa.

Beraber aynı mevzide savaşmak, omuz omuza, en büyük özlem olarak kalır yüreklerde. Şimdilerde ise o çocukluk hayallerine bağlılık eklenir, savaş ve yaşam gerçeklerine.

Yaşananlar yarım, yürek belki yaralıdır sana ve zamansız, ansızın yitip gidenlere dair, ama uzaktan yanan ışıklarına her baktığımda köyümüzün, senin yüzün ve hayallerimiz belirir içinde savaş ve yaşam karşısında sen ve şehitler en büyük güç olursunuz bizlere.

Mücadele arkadaşları adına
Bîjar HARUNİ

O ÜLKESİNİN SEVDALISIYDI

Adı soyadı: **Hasan Çamkıran**
Kod adı: **Doktor Hasan**
Doğum yeri ve tarihi: **Pazarcık, 1968**
Mücadeleye katılım tarihi: **Pazarcık 1991**
Şehadet tarihi ve yeri: **28 Mayıs 1991, Pazarcık**

Hasan yoldaş, '68 yılında Pazarcık'ta emekçi bir ailenin ilk çocuğu olarak dünya gelir. İlk, orta ve liseyi yaşadığı Pazarcık'ta başarıyla bitirir. Okul yıllarından sonra ailenin ekonomik durumunu göz önüne alarak, aileye katkı amacıyla inşaat işlerinde çalışır. Emekçi özellikleri dolayısıyla çevresinde sevilen ve sayılan bir Kürt gencidir. Ayrıca yaşamda haksızlığa göz yummayan, boyun eğmeyen cesur bir kişiliği vardır.

Türkiye ve Kürdistan'da yaşanmakta olan ulusal ve sosyal gelişmeleri yakından izler. '80'de gelişen devrimci dalgadan oldukça etkilenir. Maraş katliamı ve bölgenin devlete muhalif bir yapıya sahip olmasından dolayı devrimci gelişmelere her zaman ilgi ve sempati ile bakar. Pazarcık bölgesinde Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypakkaya'nın etkisi olduğundan, isimlerini sürekli anar, bağlılığını ve sevgisini bu devrimcilere karşı besler.

Hasan yoldaş, çalışmak amacıyla Pazarcıktan ayrılıp Ankara'ya gider. Burada gelişmeleri daha iyi takip eder ve partiyle de burada tanışır. Tanıştığı üniversiteli gençlerle sık sık tartışmalara girer, ilişkisini geliştirir.

Bu arada Kürdistan'ın tüm bölgelerinde olduğu gibi Güneybatı eyaletinde de gerilla eylemliliği yoğunlaşmıştır. Gerillanın hareketliliği halkı etkilemekte, yurtseverliğini, Kürtlüğünü sürekli bastırarak dışa vuramayan birçok insan akın akın mücadele saflarında birleşmektedir. Aynı zamanda bu süreçte gerillaya yoğun katılımlar da olmaktadır. Tabii düşmanda boş durmuyor, tehdit ve baskı politikasını halka ve özellikle gençliğe karşı uyguluyordu. Düşmanın bu baskı ve sindirme politikaları sonucu birçok Pazarcıklı aile ve genç Avrupa'ya gitmeyi tercih ediyorlardı. Ama Hasan yoldaş yurtsever duyguları ve devrimci düşünceleriyle değil Avrupa'ya çıkmayı, buna karşı şiddetle tavır almıştı.

Hasan yoldaşın yakın komşusu olan Naci Donat polislerin düzenlediği ev baskını sonucu gözaltına alınır. Kendisi bu olayı evin penceresinden gizlice izler. Ve yanındakilere şunu söyler, "görüyor musunuz düşman hiç boş durmuyor, ama mücadele de boş durmuyor."

Bu olaydan üç gün sonra çarşı ortasında polisler tarafından gözaltına alınır. Maraş işkence karakolunda 15 gün Naci Donat'la olmadık işkencelere maruz kalır. Polisler, "herkes Avrupa'ya çıkıyor siz niye gitmiyorsunuz, Kürdistan size mi kalmış" diye tehdit ederler. Daha sonra tutuklanarak 6 ay Malatya Zindanı'nda kalırlar.

Kısa süreli zindan sürecinde kendini daha iyi eğitme ve partiyi daha derinden tanıma fırsatını elde eder. Mücadeleye bağlılıkları her zamankinden daha fazla güçlenir ve kendilerini daha fazla çalışmalara katarlar.

Mücadele arkadaşı olan Naci Donat'la birlikte çalışmalarını ve gelişmeleri değerlendirirler. Kendi aralarında tartışırlar. "Bu böyle olmuyor, mücadelenin yeri bizim için dağlarda savaşmaktır" diyerek eyaletle ilişkiye girip gerillaya katılırlar.

İhanet bir kara bulut gibi Güneybatı'da dolaşmaktadır. Terzi Cemal'in ihaneti eyaletteki gelişmeleri engellediği gibi, birçok dağlara sevdalı Kürt gencini de ölüme sürükleyerek toplumda yenilgi psikolojisini geliştirmeyi amaçlar. Tüm bu gelişmeler eyaletteki arkadaşları oldukça zorlar. Hasan yoldaş ve 9 arkadaşı, düşman tarafından yapılan bir operasyon sonucu kahramanca savaşarak şehit düşerler.

Dağlara ve ülkesine sevdalı Hasan yoldaşı ve birlikte şehit düşen yoldaşların anısı önünde saygıyla eğiliyor, anılarını mücadelemizde yaşatacağımıza söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşları adına
M. ÇAMKIRAN

ÖZGÜRLÜK YÜRÜYÜŞÜ

Her insanın yaşamında güzel veya unutulmaz günler vardır. Hele bir ulusun veya toplumun kurtuluşu için yola çıkan devrimcilerin ise her günü bir roman gibi unutulmaz anılarla doldur. Bununla birlikte, devrimci kişinin yaşamına damgasını vuran, kolay silinmez, zorlu, çetin ve gerçekten güzel günler vardır. Devrimcinin yaşamı zorluklardan ibarettir. Devrimin kendisi de zordur. Bu zorluk yaşamı dahada anlamlı hale getirmektedir. Zorlu yaşam kavganın kendisidir. Gerici zihniyete karşı verdiğimiz savaş, bir yaşam kavgasıdır. Zaten sosyalizmin kendisi de mücadeleci bir yaşam biçimidir.

Uzun bir süre, –Avrupa'dan, Avusturalya'ya kadar– yaşadığım devrimci pratikten sonra, hep arzuladığım ve örgütten talepte bulunduğum ülke sahasına gitme istemim, Kasım 1994'te Önderlik Sahası'na gideceğime dair alınan kararla bana iletildi. O an ne yapacağımı şaşırmıştım. Yıllardır beklediğim mutlu haber gelmişti. O kadar mutluydum ki, birkaç gün boyunca havalarda uçtum.

Zaman geçmek bilmiyordu. Az kalmıştı ama bir türlü günler saatler geçmiyordu. Ve sonunda beklenen an gelmişti. Sonunda yolculuk günü gelip çatmıştı.

12 Aralık 1994

Frankfurt, Viyana üzerinden uçakla Önderlik Sahası'na gittik. İki arkadaştık. Bizden önce bir grup daha gitmişti. İlk gün Önderlikle karşılaşmak benim için çok büyük bir heyecandı. Önderliğin bizimle görüşeceğini, Onunla beraber yemek yiyeceğimiz haberi bize iletildiğinde; mutluluk ve sevinçle bereber, büyük bir heyecan sarmıştı içimi. Artık o an benim için saniyeler saat olmuş, sevinçten kalbim durmadan atıyordu. Çünkü Önderliği sıradan karşılama mümkün değildi. Kendini çözmüş, Kürt'ün dirilişi, emek ve çabanın yoğunlaşmış ifadesi, aynı zamanda büyük bir teorisyen ve pratik önderlik olan bir dehayla karşılaşıyorsun. Ve bir tufan gibi her tarafı sarmış, yediden yetmiş yediye kadar, halkın ismini ağzından düşürmediği ve düşman için büyük bir korku haline gelen böyle bir önderlikle karşılaşmada, heycanlanmamak mümkün değil.

Yoğun ve heycanlı bir bekleyiş sonrasında, Önderlik aniden ve hızla içeri girdi. Bu ani karşılaşma beni şoka uğrattı. Ne yapacağını bilemez bir duruma düştüm. Ama Önderliğin gülen yüzü, etkili bakışları, insanı fetheden duruşuyla bizimle tokalaşması ve kısa bir diyalogdan sonra, üzerimden ağır bir yük kalkmışcasına hafifledim. Başkanın da o an moralinin dorukta olduğu ve bitmeyen, tükenmeyen bir enerjiye sahip olduğu her halinden belli oluyor, bunu da yaşamının her saniyesinde etrafındakilerle paylaştığı anlaşılıyordu. Çünkü girdiği her ortamı hemen bir pozitif enerji dolduruyordu.

Kısa bir diyalogtan sonra Önderliğin "buyurun yemek yiyelim" sesiyle, pratiğe gidecek bir grup arkadaş ve içlerinde benim de olduğum, mücadelenin değişik sahalarından gelen arkadaşlarla onu takip ettik. Arkadaşlar tarafından hazırlanan yemekler masaya yerleştirilmişti. Başkanla beraber yemek yemek okulun bir geleneğiydi. Yeni gelenler ve ülkeye gidenlerle bu sürekli devam ediyordu.

Hepimiz sandalyelerin hizasında durup, Başkanın oturmasını bekledik. Ruhumuzu okşayan bir ses tonuyla "buyurun heval" deyip, bizi oturttu. Sol tarafında, hemen yanında oturdum. Önderliğin çok yakınında olmak ve Onunla yemek yemek mütiş bir duyguydu. Ulaşılması imkansız olan şeylere ulaşmanın mutluluğu ve heyecanı bütün bedenimi sarmıştı.

Ayrılıklar her zaman acı verir insana

Kürt kişiliğinin çözümlemesinde ve Ulusal kurtuluş mücadelesinde önemli rolü olan Parti Merkez Okulu'nda toplam üç ay kalarak, partinin ideolojik, politik eğitiminden geçtim. Önderlik her iki günde bir eğitimlere katılıyor ve birçok konuda çok değerli dersler veriyordu. V. Kongre öncesi olduğu için şanslıydık. Önderliğn Kongre'ye ilişkin birçok değerlendirmesini, politik raporunu ve çözümlemelerini bu sayede canlı olarak dinledik, yaşadık. Yoğun ve kapsamlı geçen eğitim sürecimizi tamamlıyorduk. Şimdi sıra pratiğe yani ülke sahasına yönelmeye gelmişti. Eğitimden aldıklarımızı orada yaşama geçirecektik. Zaten eğitimimiz temel amacı da buydu. Önderlik bütün derslerinde bize bunu kavratmaya çalışmıştı.

6 Mart 1995

Okulun her tarafını sessizlik sarmıştı. Fırtınadan önceki sessizliği andırıyordu bu durum. Okulun tempolu, coşkulu yaşantısı birden kesilmişti. Şimdi derinden gelen bir kaynama vardı herkesin içinde. Bir volkan gibi altan alta kaynıyor, yeryüzüne çıkmayı bekliyordu. Çünkü devre sonuçlanmıştı ve ülkeye yönelme günüydü. Kafaları kurcalayan tek soru, 'kim nereye gidecek?' sorusuydu. Ülkenin hangi sahasına gidilirse gidilsin, burada aldıklarımızı orada uygulamaya geçecekti. Tüm gözler parlıyor, ayaklar uzun yürüyüşe hazırlanıyordu. Sessizlik Önderliğin gelişiyle bozuldu. Beklenen an gelmişti. Şimdi düzenlemeler yapılacak, her şey netleşecekti. Ondan sonra da hareket başlayacaktı.

Pratik düzenlemeyi de Önderlik yapacak, her devrede olduğu gibi gidecek grupları yolcu edecekti. Okulun tüm öğrencileri düzenleme yapılacak alana toparlanmıştı. Bir anda devrenin ortalarında gelen ve henüz eğitimleri devam eden arkadaşlara gözüm takıldı. Arkadaşlardan ayrılmanın ve ülkeye gidememenin buruk hüznü vardı hepsinin yüzlerinde. Boyunlarını bükmüş, sessizce, ama imrenerek gideceklere bakıyorlardı.

Kısa bir zaman sonra isimler okunmaya başladı. Herkes sabırsızlıkla kendi isminin okunmasını bekliyordu. Benim de içinde bulunduğum 25 kişilik bir grubun ismi okundu. Bu arkadaşlar hemen hazırlanıp çıkacaklardı. O an fırtınaya tutulmuş dalgalar gibi okulda bir koşuşturma başladı. Benim o zaman okumaya başladığım ve Vietnam ulusal kurtuluş mücadelesini anlatan "Şafakta Kazandık Zaferi" adlı kitap henüz bitmemişti. Birkaç sayfası kalmıştı. Mecbur onu da bıraktım. Arkadaşlarla fotoğraflar çekildi.

Artık Önderlikle diyalog sırası gelmişti. Art arda, düzenli bir şekilde okulun dershanesine girdik. Pratiğe gidecek olanlar öne oturacaktı. Bu nedenle ikinci sırada oturmuştum. Sessiz bir bekleyişten sonra Önderlik içeriye girmişti. Devrenin sonuçlanmasına ilişkin görev ve sorumluluklar üzerinde kısa bir konuşma yaptıktan sonra, sıra Önderliğin gidecek arkadaşlarla tek tek konuşmasına gelmişti. İlk dört kişiden sonra sıra bendeydi. Ayağa kalkıp Önderliğe yaklaşırken, çok heycanlıydım. Bir anlamda Önderlikle olacak konuşma bir söz vermeydi. Nasıl konuşacağımı, nasıl cevaplar vereceğimi, kafamda tasarlıyordum ki, Önderliğin "senden müthiş bir gerilla çıkar" sözü, beni ferahlattı. Kısa da olsa gerilla ve savaşım tarzını, çok güzel bir edebi dille anlatmıştı. O anda tüm yoldaşların gözü üzerimizde ve ben kendimi, Ağrı dağının doruklarında dalış yapmaya hazır bir kartal gibi güçlü hissediyordum.

Yirmi beş arkadaşla bu yönlü diyalog geliştirilmiş, Önderlikle de toplu fotoğraflar çekildikten sonra, sıra yemek yemeye gelmişti. Hepimize tabaklarımızı bitirmemizi söylüyor, tek tek kontrol ediyordu. Yemeğini bitiremeyen arkadaşlara ise "bir tabak yemeği bile bitiremiyorsunuz nasıl gerillacılık yapacaksınız. Ayrıca gittiğiniz yerde bir daha bunları bulamayacaksınız, haberiniz olsun" diye eleştiriyordu. Yemek masasından hep beraber kalkıp, Önderlikle beraber okul bahçesinde yürüyüşe çıktık.

Ayrılık saati gelmişti. Bütün arkadaşlar içtima sırasına girmiş, gidecek grup ile vedalaşmayı bekliyordu. Herkes heyecanlıydı. Bütün gözlerde ayrılığın üzüntüsü vardı. Belki de bu kadar ay birlikte yaşadığımız birçok şeyi paylaştığımız buradaki arkadaşlarla bir daha görüşemeyecektik. Bu yüzden bizden hüzünlüydük.

Önderliğin her konuşması, beynimeze işliyor, kalplerimize nakş oluyordu. Duygularımızı doruklara ulaştırıyordu. Gözler büyük bir inanç ve kararlılıkla hep Önderliğe bakıyordu. Önderlik yere bakıyordu. Hüzünlü bir sesle "üç ay önce Güneybatı'da şehit düşen grubumuzla son konuşmamızı yine burada yapmıştık. Sizin bu gidişiniz Onların eksik bıraktıklarını tamamlama olmalıdır. Onların anılarına en iyi karşılık böyle verilebilir."

"Zap suyunun maviliğine ve o güzelim dağlara ulaşmak benim en büyük arzumdu." Önderliğin bu sözleri bize dokunmuştu. O'na dağlarda bir yer yapamamıştık. Ve kırk yıllık özlemini gerçekleştirememiştik. Bütün arkadaşların nefes alış verişlerinde öyle bir hızlanma olmuştu ki, bunu fark etmemek mümkün değildi. Her biri sabırsızlıkla o güzelim dağlara ulaşmanın heycanını taşıyorlardı. Bu arada boğazım düğümlenmiş, içimden geçenleri haykırmak, düşmana karşı tüm kinimi kusmak istiyordum.

Ülkem, ülkem güzel ama sefalet içindeki ülkem

Yoldaşlar sıraya dizilmiş, bizi uğurlamak için bekliyorlardı. Önde Önderlik, arkada ise vedalaşan grubumuz... Yoldaşlarla tek tek tokalaşarak vedalaştık. Bütün eller sert bir şekilde ellerimizi sıkıyor, sanki bütün güçlerini bize akıtmak istiyorlardı. Artık sıra Önderlikle vedalaşmaya gelmişti. O anın hiç bitmesini istemiyordum. Kendimi biraz geriye vererek sıranın sonlarına geçtim ve Önderliği izledim. Önderlik tek tek arkadaşlara sarılıyor, öpüyor, onlara yine perspektifler sunuyordu. O'nun da yüzünde hüzün ve mutluluk içi içe geçmişti. Sıra bana gelmişti. Birden başkana sıkı sıkı sarılmıştım. O anın hiç geçmesini istemezmiş gibi bırakmıyordum. Başkan da bütün gücüyle beni kollarıyla sarmış, yanaklarımdan öperek duygusallığımı kırmaya çalışmıştı. Kendimi tutamamıştım. Gözlerimden yaşlar dökülüyordu. Benden sonra Beritan ve Ayfer arkadaş Önderlikle vedalaşırken birden sloganlar başlamıştı: "Biji Serok Apo" Sloganla birlikte tüm arkadaşlar elleri havda Önderliği selama durdular. Önderliğin duruşu, Ağrı dağının görkemini ve heybetini andırıyordu. Havada açık olan elleri, bütün yoldaşları kucaklar gibiydi. Dakikalarca içinde bulunduğumuz araç gözden yitene kadar elleri havada kaldı. Şefkatin ve sevginin kaynağını bakışlarında hissediyorduk.

2 Nisan 1995

Soğuk, karlı ve yağmurlu havalarda toplam 16 günlük bir yolculuktan sonra sonunda arkadaşların olduğu bir noktaya ulaştık. Günde ortalama 12 ila 18 saat yürüyorduk. Geldiğimiz alan geçici olarak kurulan Kafe dağındaki bir noktaydı. Kafe dağı daha önce Irak Kominist Partisi'nin üslendiği yer olarak biliniyordu. T.C' nin bu süreçteki kapsamlı operasyonları sonucu, güçlerimizin bir kısmı geçici olarak burada üslenmişti. Kafe dağının tepeleri oldukça sarp ve hırçın görünüyordu. Ama bu vahşi görünüm dışında son derece şirin, güzel bir doğaya sahipti. Doruklarda doğal şelaleleri, akan pınarları, baharın renga reng çiçekleri bütün dağı kuşatmıştı. Baharın kokusu yavaş yavaş hissediliyordu.

Evet, Kafe dağı, güzel ülkemin şirin bir parçasıydı. Dökülmüş yapraklar, kuru ağaçlar, incelikle çizilmiş bir portreyi andırıyordu.

Kafe dağında bir gün kaldıktan sonra yolculuğumuza tekrar başlamıştık. Artık gündüzleri de hareket edebiliyorduk. Bu sayede doğayı daha iyi görebiliyor, ülkemizin tüm güzelliklerini bilincimize nakşedebiliyorduk. Fakat güzellikler içerisinde insanda öfke uyandıran manzaralar da yok değildi. Ülkem, güzel ülkem. Zenginlikle sefaletin, güzellikle çirkinliğin, kahramanlıkla ihanetin iç içe yaşandığı Kürdistan'ım. İçimi bir öfke kaplıyordu. Gözlerim bir şeyler arar gibi sağa sola bakıyor, harap olmuş, yıkılmış köyleri gördükçe içimdeki öfke, kabarıyor, bir volkana dönüşüyordu. Köylerden geçip, güneşe doğru yürüyen ateşin çocukları yarınları yakalamak için hızla koşuyordu.

Issız ve tehlikeli bir ovadan geçtikten sonra, önümüze çıkan ilk yokuşa tırmandık. Yorgunluk kendini hissettirmeye başlamış, ağrılar dizlerimden ayak bileklerime kadar tüm bedenimi sarmıştı. İrademi zorlayarak yürüyüşten geri kalmamaya çalışıyordum. Manganın öncüsü olduğum için irademi daha da zorlamalı ve kesinlikle düşmemeliydim. Çünkü bendeki küçük bir zayıflık tüm manganın yürüyüşünü engelleyebilirdi. Kendi kendimle bu denli bir hesaplaşmanın içindeyken, vadinin ortasında içinde bir pınarın geçtiği bir köy göründü. Bu güzel manzaranın içinde adeta tüm dünyadan tecrit olmuş bu köye bir an önce ulaşmak için adeta dizlerime derman gelmiş gibi, hızla yürüyordum. Acaba içinde insan var mıydı? Ya da bu zorlu yürüyüşümüzü görebilecekler miydi? Köyde yaşam görmek istiyordum. O kadar çok köyden geçmiş, ama insana ve yaşama dair hiçbir iz bulamamıştık. Bir iz, yaşama dair bir kıpırtı arıyordum...

Ben bunları düşünürken köye yaklaşmıştık. Ama köye yaklaştıkça umudum kesildi. Köyden ne köpek sesi, ne hayvan sesi, ne de çocukların o şen şakrak çığlıkları geliyordu. Yine sessizlik, yine yakılmış yıkılmış evler ve insansızlaştırılan coğrafyanın vahşileşen görünümü...

"Ülkem, güzel ülkem. Zenginlikle sefaletin, güzellikle çirkinliğin, kahramanlıkla ihanetin iç içe yaşandığı Kürdistan'ım. İçimi bir öfke kaplıyordu. Gözlerim bir şeyler arar gibi sağa sola bakıyor, harap olmuş, yıkılmış köyleri gördükçe içimdeki öfke, kabarıyor bir volkana dönüşüyordu. Köylerden geçip, güneşe doğru yürüyen ateşin çocukları yarınları yakalamak için hızla koşuyordu."

Artık köye girmiştik. Köyün ortasına geldiğimizde hiç de ummadığım bir manzarayla karşılaştım. Bir duvarın dibinde dört çocuk sessizce oturuyordu. Onları görmek bana ve bölüğümüze büyük bir moral vermişti. Yanlarına yaklaştığımızda, 'acaba bizden korkarlar mı?' sorusu geçti kafamdan. Çünkü iki yüzün üstünde silahlı insanlardık. Haliyle çocuklar korkarlardı. Ama korkmadılar. Çünkü bunlar Kürt çocuklarıydı. Ve silahlı insanlara alışkındılar. Zaten oyunları bile savaş üzerineydi. Başka oyun bilmiyorlardı. Bu manzara karşısında gözlerimden geçti gözlerimin önünden. Ben olsaydım, korkardım diye düşünüyordum. Ama bu küçükler korkmadıları gibi, gözlerinin içi gülüyordu. Hele içlerinde bir kız çocuğu vardı ki, kestane renkli gözleri, güneş sarısı saçları hafiften yanmış beyaz teniyle sanki oyuncak bir bebekti. Elleri kucağında baka kalmıştı. Kervanı seyrediyordu. Korku ve fakirliğin ürperttiği çocuk gözleri, o an umut ve kıvılcımla etrafına bakıyordu. O an konuşmak istemiştim, sonra kendime hakim oldum. Çünkü kural vardı, buranın yabancısıydık, bizleri tanımamaları gerekiyordu. Puşilerimizi bile Güneyliler gibi bağlamıştık. Sevememiştik çocukları. Onun mahsunluğuyla yola devam etmek zorunda kalmıştık. Ama tüm bölüğümüz çocukların gülücüklerine gülücükle karşılık vermiş, sessizce sevmiştik onları. Zaten her şey sizin için değil miydi, ülkemin güzel çocukları...

4 Nisan 1995

Akşama doğru merkez karargaha ulaşmıştık. Sel gibi yağan yağmurun altında sırıl sıklam olmuş, sırt çantalarımızın ağırlığı bizi epey yormuştu. Islanan elbiselerimizin ağırlığı da buna eklenince, taşıdığımız yük iyice ağırlaşmıştı. Bu nedenle yolda sık sık kayıp düşmüştük. Ama morilimiz yerindeydi. Karargaha ulaştığımız için, elbiselerimizin ıslaklığı, çamurlara bulanmış olmamız bizi üzmüyordu. Zaten gerilla yaşantısının kolay bir yaşantı olmadığını biliyorduk. Bu zorluklar bizi etkileyemezdi. Önderlikte bütün eğitimlerinde zorluklara dayanma gücümüzün olmasını bize kavratmaya çalışmıştı. Tüm bu sebeplerle moralimiz asla düşmemiş, aksine daha da artmıştı.

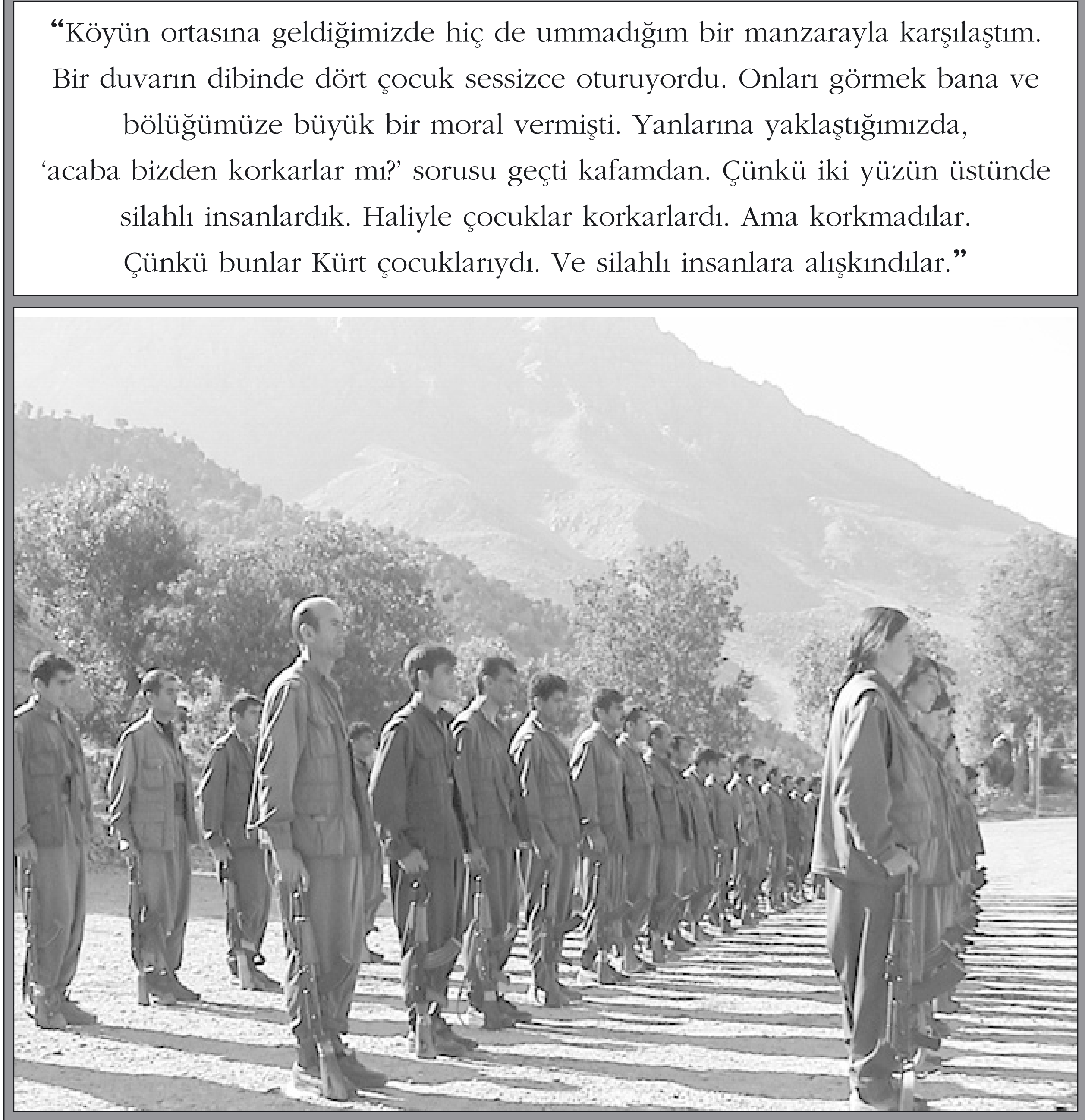
Karargaha vardığımızda açlık ve yorgunluğun verdiği bir bitkinlik vardı tüm yoldaşların üzerinde. Hemen hepimiz bir mağaraya yerleşecektik. Fakat yer dar olduğu için bir kısmımız, mağaranın ağzında konumlanacaktı. Geceyi böyle geçirecektik. Lojistiğe bakan arkadaşlar kısa bir zaman içinde bize yemek yapmışlardı. Biz dört manga dışarda kalmıştık. Hemen ateş yaktık. Sırt çantalarımızı yastık gibi arkamıza koyarak oturmaya çalıştık. Yerlerin çamur içinde olmasından dolayı sabaha kadar uzanmadan çantalarımızın üzerinde oturup, ateşin etrafında bekledik. Gecenin ilerleyen saatinde K. Güneyli Şervan arkadaşın söylediği türkülerle uyaya kalmışım. Ama bir iki saat sonra soğun etkisiyle titreyerek uyandım. Kimi arkadaşlar uyuyor, kimisi de ateşin etrafında ısınmaya çalışıyordu. Kendi kendime özgürlüğe ulaşmanın küçük bir bedeli diye düşündüm. Kimbilir daha ne kadar zorluklarla karşılaşacaktık. Bu, bizim gerilla yaşantısının, Kürt'ün özgürleşme bedelleriydi. Eğer bunu ödemeyi göze alamazsak, doğmamış çocukların ahını alırdık. Bunun bilinciyle kendimizi zorluklara hazırlıyorduk.

29 Nisan 1995

Artık kamp yaşantısına alışmıştık. Düzenlemeler yapıldıktan sonra eğitim başlamıştı. Gerilla savaşının ve hareket tazrının inceliklerini kapsayan eğitim programı, bütün günümüzü dolduruyordu. Günlük programımız şöyleydi: Sabah 5'te kalkıyor içtima yaptıktan sonra spor başlıyordu. Saat 8'de siyasi eğitim, öğle yemeği ve ardından da askeri eğitim. Akşamları da bireysel çalışma. Böyle sürüyordu kamp yaşantısı.

Dünden beri doğa koşullarına alışmak için kampın dışında bir sahada konakladık. Artık açık havada yatacaktık. Hemen ateş için odunlar toplanmış, ateş yakılmış, bir manga arkadaşla etrafında kümelenmiştik. Saat gittikçe ilerliyordu. Ateş başı sohpetlerin tadına doyum olmuyordu. Tabii Şervan arkadaşın söylediği güzel şarkılarla daha da güzelleşiyordu, sohpetlerimiz. Çok içten ve duygulu söylüyordu, Şervan arkadaş. Daha sonra herkes yerine geçerek, uyumaya başladı. Fakat benim bir türlü uykum gelmiyordu. Kalkıp ateşin başında bir sigara içtim. Ateş beni alıp götürmüştü eski günlere. Ama yağmur nostaljik düşüncelerime imkan tanımadı. Önce yavaş yavaş ardından da hışımla damlalarını üzerimize boşaltıyordu gökyüzü. Uyuyanlar bir bir uyanmış, ateşin başında kümelenmişti. Yağmurluk ve naylonlarımızı çadır gibi üstümüze gererek, yağmurdan korunmaya çalışıyorduk. Neyseki altımız kuruydu. Ağaç yaprakları ve dallarıyla yeri donatmıştık. Tecrübeli bir arkadaş böyle yapmamızı istemişti. Çünkü bahar aylarında toprak oldukça nemli oluyordu. Bu nemi engelleyebilmek için ağaç yapraklarını ve dallarını kilim gibi yere sermiştik. Ateşin de etkisiyle kuruyan yaprak ve dallar bizim de ağırlığımızla zamanla ezilmiş, yatmaya ve oturmaya uygun bir hale gelmişti. İlk günden açık havada yatma hevesimiz kursağımızda kalmıştı. Ama direnecektik. Yağmur da yağsa yerimizi bırakmayacaktık. Arkadaşlar yağmurun yağmasına kızsalar da morallerini bozmamaya çalışıyor, birbirine moral veriyorlardı. Hepimiz ateşin başında oturup ısınmaya çalıştık. Sabaha kadar da böyle sürdü. Sabaha karşı uyku bizi esir almıştı. Artık yağmuru dinleyecek durumda değildik. Varolan naylon ve yağmurlukları üzerimize atarak, sırt sırta vermiş ve uyumuştuk.

"Köyün ortasına geldiğimizde hiç de ummadığım bir manzarayla karşılaştım. Bir duvarın dibinde dört çocuk sessizce oturuyordu. Onları görmek bana ve bölüğümüze büyük bir moral vermişti. Yanlarına yaklaştığımızda, 'acaba bizden korkarlar mı?' sorusu geçti kafamdan. Çünkü iki yüzün üstünde silahlı insanlardık. Haliyle çocuklar korkarlardı. Ama korkmadılar. Çünkü bunlar Kürt çocuklarıydı. Ve silahlı insanlara alışkındılar.**"**

Kürt'ün öfkesi de, coşkusu da belli değildir

Sabah 4:30'da uyandık. Hemen temizliğimizi yaptıktan sonra içtima sırasına girdik. İçtima sonrasında sabah sporu başladı. Yol yürüyecek, kültür fizik hareketleriyle sporumuzu tamamlayacaktık. Spor sorumlumuz geçen eğitim devresinin yönetiminde yer alan Şahin arkadaştı. Bizim de yönetimimizde yer alıyordu. İki saat boyunca yürüyecektik. Yürüme pratiğe gidecek arkadaşlar için gereklidir diyordu Şahin arkadaş. O önde bizler arkasında tek sıraya halinde yürüyorduk. Yağmur da bize inat yağmaya devam ediyordu. Sanırım eğitimimize yardım ediyordu.

Önümüzde oldukça dik bir dağa tırmanıyorduk. Dağı tırmandıkça yağmurun şiddeti artıyordu. Bu kadar yardım yeter diyordum içimden. Artık dursan da biraz da açık hava da eğitim yapabilsek. Ama nafile yağmur git gide şiddetleniyordu. Her tarafımız ıslanmış, elbiselerimiz iyice ağırlaşmıştı. O kadar ıslanmıştık ki, şalvarlarımızın içinden oluk oluk su boşalıyordu. Moralimiz bozulmuştu. Hem yorgunluk, hem ıslaklık, hem de kayganlaşan zemin bizi çileden çıkarmıştı. Bir yandan böyle bir günde yürüyüşe çıkılmaz diye tepkileniyor, içten içe gelişen öfkemizi önümüze çıkan engellere kendimizi vurarak gösteriyorduk. Ama bu da bizi daha çok yoruyor, yer yer yaralanmamıza sebep oluyordu.

Bu kadar kısa zamanda böyle bir moral çöküntü, hiç de hayra alamet değildi. İşte gerillalık bu değil miydi? Neden kızıyor, öfkeleniyorduk. Önderliğin eleştirilerine şimdi daha iyi anlam verebiliyordum. Ama içine girdiğim öfke seli sağlıklı düşünmemi engelliyordu. Öğleden sonra moral vardı. Belki de o yüzden bu kadar sabırsız ve öfkeliydim. Bir an önce yürüyüşün bitmesini ve moral hazırlıklarına başlanmasını istiyordum. Ama nafile ne yağmur duruyor, ne de yürüyüş bitiyordu. Zirveye yönelmiştik. Artık kendimi ayaklarıma bırakmış, hiçbir şey düşünmeden yürüyor olmuştum.

Tüm araziye hükmeden, oradan her tarafı görebileceğimiz bir dağa tırmanmıştık. Nisanın son günüydü, halen erimemiş karlar vardı yerde. Karı gören bütün arkadaşlar saldırıya geçmişti. Bazıları yiyor, bazıları da kar topu oynuyordu. Yorgunluk birden kaybolmuş, herkesin yüzü gülmeye başlamıştı. Ne zaman öfkeleneceğimiz ne zaman coşacağımız belli olmuyordu. Önderlikde hep bunu söylüyordu sanırım...

Bulunduğumuz noktadan her tarafı görebildiğimiz için, çevreye bakıyorduk. Henüz askeri bakış açısı gelişmediği için, biz işin romantizmindeydik. Doğadaki renk cümbüşüne, nehirlere, vadilere, ormanlık alanlara bakıyor, ülkemizin güzelliklerini doyasıya yaşıyorduk. Ama eksik kaldığımız nokta, şehirler, köyler, üslenilebilecek noktalar, bir çatışmada tutulması gereken veya geri çekilme yapılacak yerler, düşmanların gelebileceği yönleri düşünmüyorduk. Manzaranın güzelliğine kaptırmıştık kendimizi.

Bulunduğumuz doruktan, etrafı seyretmek, harika yerler görmek insanın içini ferahlatıyordu. Ama artık iniş zamanı gelmişti. Çıkış ne kadar zor olduysa, iniş daha zor olacaktı. Çünkü yağmur yağmaya devam ediyordu. Ve her yer kayganlaşmıştı. Moralimiz düzeldiği için, güle oynaya iniyorduk. Bazen ayağı kayıp düşen arkadaşlara hep birlikte gülüyor, ona yardım ettikten sonra bu kez bir başkasının düşüşünü görüyorduk. Özellikle öndeki bayan arkadaşlar bol bol düşüp bizi güldürüyorlardı. Yol boyunca düşmemek için çok çaba harcadım. Ve sonuçta düşmedim de. Ararat arkadaş bunu fark etmiş olacak ki, "Orhan arkadaş eğitimde düşe düşe, düşmemeye alışmış" diye espiri yapıyordu.

Sabah 9'dan sonra mecburi bir uykuya daldık. Hem akşam uyuyamamıştık hem de eğitim bizi fena halde yormuştu. Öğleyin moral hazırlıkları bitmiş, bir bölük arkadaş toplanmış, bir grup arkadaşta hünerlerini sunmak için yerlerini almışlardı. Düzenlen skeçler bizi epey güldürdü. Özellikle Şehit Koçer mangasının, günlük yaşamını anlatan skeç bütün yapıyı kırmış geçirmişti. Çok yorgun olduğumuz için moral kısa sürdü. Moral sonrasında bütün yapının katıldığı halayla moreli bitirerek mangalarımıza dağıldık.

30 Nisan 1995

Kamp eğitimimiz sonuçlanmıştı. Kamp yeri değiştirme hazırlıklarıyla paralel bir şekilde düzenlemeler tartışılıyordu. O gün çok halsizdim ve ayağımı hareket ettiremiyordum. Onun için çadırda kaldım. Sabah kalkan arkadaşlar sabah sporunda yine yürüyüş ve kültür fizik beklerken, yönetimin pususuna düşmüşler. Yönetimdeki arkadaşlar yürüyüşe çıkan gruba birçok yönden saldırmış, gerçek kurşunlarla herkesi paniğe sokmuşlar. Yedi kadar arkadaş kampta kalmıştık. Uyuduğum sırada BKS, keleş ve roket sesleriyle birden yerimden sıçradım. Sanki savaş çıkmıştı. Her yerden kurşun sesleri geliyor, bağırtılar kampa kadar ulaşıyordu. Ama kampta hiçbir hareket yoktu. Sadece birkaç arkadaş seslerin geldiği yöne doğru bakıyor, ama hiç hareket etmeye niyetli görünmüyorlardı. Yönetimden ise hiçbir hareketlilik yoktu.

Bir saat sonra arkadaşlar geldi ve hepsi gülerek birbirlerini taklit ediyorlardı. İlk başta çoğu arkadaş gerçek pusu sanıp, tedbirlerini almışlar. Bazı arkadaşlar ise kurşun yakınlarına isabet ettiği için çok sinirlenmişlerdi. Bu tatbikat herkes için iyi bir ders olduğu açıktı. Bir gerilla her zaman bu tür çatışmalara, pusulara hazır olmalıydı. Çünkü böyle bir şey her yerde başlarına gelebilirdi.

Öğleden sonra banyo vb ihtiyaçlarımızı karşılamak için çıkacaktık. Ekmek yapacak dört arkadaştan biri bendim. Saat ikiye kadar ekmek yaptıktan sonra, yola düştük. Hepimiz art arda vermiş yakınımızdaki bir nehire doğru ilerliyorduk.

Banyomuz doğal bir yerdi. Her tarafı ağaçlarla kaplı, küçük bir nehir yatağıydı. Hiç sıcak suya ihtiyaç duymadan önce elbiselerimizi yıkadık. Ardından da, nehirin uygun yerlerinde bonyo ihtiyacımızı karşıladık. Su soğuktu. Ama kimsenin umrunda değildi bu. Yanımızda sadece eski bir yağ tenekesi vardı. Bununla elbiselerimizi kaynatıp, çetelere karşı önlem alacaktık. Eğer zamanında önlem alamazsak, çeteler her tarafımızı sarabilirdi.

Temizlendikten sonra tekrardan kamp yerine döndük. Hepimiz tertemiz olmuştuk.

1 Mayıs 1995

Eğitim sonuçlanmış, bugün yarın yapılacak düzenleme bekleniyor, herkes nereye gideceğini merak ediyordu. Birçok arkadaşta gitmek istedikleri yerlere göre hazırlanmışlardı. Her zaman olduğu gibi güne sporla başlandı. Kahvaltı yapıldı. Eğitim bittiği için de herkes bireysel çalışma yürütüyordu. Bu gün kendimi yorgun hissettiğim için, öğleden sonra dinlenmek için uzandım. Uyuya kalmışım, kalktığımda saat dört olmuştu. Yönetimden gelen habere göre herkes sırt çantasını alıp, eğitim sahasına gidecekti. Herkesin kafasında değişik sorular canlanmaya başlamıştı; kimi nokta değiştireceğimizi, kimi de düzenlemelere göre dağıtımların olacağından söz ediyordu. Nihayet iştima alanında herkes toplanmış, sessiz bir şekilde bekliyordu. Kemal Afrin arkadaş elinde her zamanki kırmızı defteriyle geldi. İsmi okunucak arkadaşların, ayrılması gerektiğini, bazı arkadaşların eğitim sürelerini tamamladığını belirtti. Kimin ismi okunacak diye herkes merak ediyordu. 23 arkadaşın ismi okundu. Bunlar Behdinan'a gidecekti. Sevinçle üzüntü iç içeydi. Herkes pratiğe gideceği için mutluydu, ama arkadaşlardan ayrılmak da onları üzüyordu. Bu ayrılıklara bir türlü alışamıyordum.

Bazı arkadaşlar kendisini hazırladığı alana gönderilmediği için üzülüyordu. Hatta kendini Amed için hazılayan Şervan arkadaş gidemediği için oturmuş çocuk gibi ağlıyordu. Önce üzüldüm, ona moral vermeye çalıştım. Baktım hala devam ediyor, biraz üzerine sert gittim. O zaman sustu. Savaşta duygusallığa yer yoktur. Herkes kendisini bir yere dayatsa, olmayınca oturup ağlasa mücadelenin durumu ne olurdu.

İki sıra biçiminde arkadaşları yolcu etmek için dizildik. Eller havada sert bir şekilde, ama büyük içtenlik ve samimiyetle arkadaşları "serkeftın" sözleriyle yolcuadık. Tokalaşmayı bitiren arkadaş hızla ileriye doğru koşuyor diğer arkadaşlara yetişmeye çalışıyordu. Gidiyordu yoldaşlarım. Halkımızın umudu gerillalar bir bir, büyük bir kararlıkla savaşa gidiyorlardı. Kimler kalacak, kimler toprağı kanlarıyla sulayacaktı. Onları bir daha görememe ihtimali olduğu için hüzünlüydük, ama bizden önce pratiğe gittikleri içinde onları kıskanıyor, niçin aralarında biz de yokuz diye içten içe üzülüyorduk. Son kişi de koşarak ayrılınca hep bir ağızdan "Bîjî Serok Apo" sloganını atmaya başladık. Giden grup da hep bir ağızdan bize yanıt veriyor, seslerimiz seslerine karışarak tüm vadiyi dolduruyordu. Her arkadaş gözden kaybolmadan önce dönüp el salıyor, zafer işareti yaparak slogan atıp kayboluyordu. Sanki bir film sahnesini izliyor gibiydik. Hepimizin yüreği coşku ve hüzünle dolmuştu. Yoldaşların şanına yakışır bir uğurlama yaparak mangalarımıza döndük. Akşam hepimiz rahatsız bir şekilde döndük durduk yerimizde. Bir damla uyku girmiyordu gözlerimize.

2 Mayıs 1995

Bugün konaklama yerimiz değişti. Sabah saat 6:30'a doğru yola çıktık. Yeni merkez karargaha taşındık. Eğer bir sorun çıkmazsa,

düzenlemeler yapılana kadar, burada kalacağız. Gideceğimiz yerden bir hafta önce de geçmiştik. Fakat bu seferki gidişimizin farklı bir yanı, tabiatdaki canlanmaydı. Bütün doğa sanki dile gelmişti. Her yer yemyeşildi. Yeşilin bütün tonları doğayı çepeçevre sarmıştı. Yeni açan çiçeklerin kokusu, toprağın amber kokusuna karışıyordu. Yeşil zeminin üzerini bir renk cümbüşü gibi sarmıştı, çiçekler... Nergiz, çiğdem, dağ lalesi vb birçok kır çiçeği savaşa inat daha bir güzel, daha bir güçlü çıkıyordu. Baharı ruhumuzda hissediyorduk.

Gerillanın gözü zifiri karanlıkta bile görür

İki saatlik yolun nasıl geçtiğinin farkında bile olmamıştık. Bu güzelim coğrafyanın manzarası karşısında, bambaşka duygular oluşuyordu insanın içinde. Noktamıza ulaştığımızda, yağmur yağmaya başlamıştı. Üç defa yer değiştirdik. En son geceyi geçirmek için bir mağaraya sığınmıştık. Bu mağara yüksek bir dağın yamacındaydı.

Bulunduğumuz mağaradan etrafı çepeçevre görebiliyorduk. Yağmur üzerimize gelmiyor, yaktığımız ateş bizi ısıtıyor, sıcak çayımızı yudumlayarak doğanın güzelliklerini yağmur altında keşfetmeye devam ediyorduk. İşte yaşam buydu. Romantizm aranacaksa bundan daha güzel olamazdı. Hele hele karşımızda sıra sıra dizilmiş mağaraların, bambaşka bir görünümü vardı. Vadinin şirinliği bana, çocukluğumda anlatılan cenneti anımsatıyordu. Kendi kendime, buralarda kaldıkça, buraları gezdikçe, daha nice güzellikler göreceğimi söylüyordum. İnsanın kendi ülkesini tanımaması ne kadar tuhaf bir duygu tanrım...

Akşama doğru hava açılınca, tekrar vadiye indik. Yerimizi belirleyip, ateşimizi yaktık. Bu gece mangamızda, bölük yönetiminden Demhat arkadaşda vardı. Bana eleştirileri oldu. Kapalı kaldığımı, kendimi sınırlandırdığımı, bu sınırlandırmanın ilişkilere de yansıdığını belirtiyordu. Uzun süre savaşta kalmış bir arkadaştı. Söz geçmişten açıldı. Kendisi başladı anlatmaya. '92 Güney Savaşı döneminde, geri çekilirken, Çarçele dağında grubunda bulunan yedi arkadaşın donarak şehit olmasından bahserken, gözlerindeki hüzün okunuyordu. Biz de duygulanmıştık, bu trajik hikayeyi dinlerken. Savaş sadece düşmana karşı değildi, doğada bazen düşmandan beter olabiliyordu. Bunun dışında uzun gerilla yaşantısından birçok hikaye anlattı bize. Bazıları duygusal, bazıları komik, bazıları da trajikomikti.

9 Mayıs 1995

Halen düzenleme için dört gözle, kamp komutanı arkadaşı bekliyoruz. Eğitim olmadığı için daha çok kitap okuyarak bireysel eğitimlerimizi yapıyoruz. Bunun dışında da araziyi tanımaya çalışıyoruz. Yanımızdaki tecrübeli arkadaşlar sayesinde araziye askeri bakış açısıyla bakmayı öğreniyoruz. Ama bu konuda henüz başarılı olduğumuz söylenemez.

Bugün devriye oldum. Ben, Xebat ve Rezan arkadaş devriyeye çıktık. Tüm arkadaşların yattığı bir sırada kampın dışına çıktık. Coğrafyaya yabancı oluşumuz, etrafın karanlık olması bir de vadide yürümemiz nedeniyle, hiç bir yeri görmeden yol almaya çalıştık. Henüz gerilla yürüyüşüne alışamamıştık. Gerilla zifiri karanlık bile olsa, hiçbir yere çarpmadan yürümeliydi. Ki pratikte uzun süre kalanların hepsi böyleydi. Kedi gibi gözleri vardı hepsinin.

Devriye olmamız bizim için bir şanstı. Hem araziyi tanıyacak hem de karanlıkta yürümeyi öğrenecektik. Ama acemiliğin bedelini de ödüyorduk. Bazen sert kayalara çarpıyor, bazen düşüyor, bazen de dikenli çalılara dalıyorduk. Sık sık yolumuzu kaybediyor, tam yolu bulduk derken, karşımıza ya bir kaya çıkıyor ya da uçurumun kıyısına kadar geliyorduk. Dağlar gece saatlerinde ne kadar da ıssız ve korkutucuydu.

Bir türlü yolumuzu çıkartamıyorduk. Bu yüzden günün ağarmasını bekledik. Nihayet havanın aydınlanmasıyla gideceğimiz yünü belirleyebildik. Yol boyunca hızlı gitmem nedeniyle, Rezan ve Xebat arkadaşlar beni uyardı. "Akşam bu kadar hızlı değil din ama" diye bana takılıyorlardı. Sanki kendileri hızlıymış gibi...

Artık güneş görünmeye başlamıştı. Dağların doruğunda güneşin doğuşunu izlemek ayrı bir zevkti. Hepimiz kısa bir mola için ayrı ayrı oturduk. Hem tütün sarıyor, hem de etrafı gözetliyorduk. Rezan arkadaş ağırıyan ayaklarına masaj yapıyor, Xebat arkadaşta uzanmış dinleniyordu. Kuş seslerinden başka bir ses yoktu henüz.

10 Mayıs 1995

Yeni günün başlamasıyla, tüm arkadaşlarda bir canlılık, bir coşku görülebiliyordu. Sabah sporunda Reber arkadaşın verdiği silahlı fizik hareketleri vücuduma epey yaramıştı. Fakat hareketler esnasında birbirimize bakarak gülüyorduk. Reber arkadaş gösterdiği her hareketi, bir de teorik olarak –biraz da espirili bir şekilde– anlatması neşemizi daha da artıyordu.

Öğleden sonra yürüyüş olacaktı. Bu yönlü bir hazırlık yaptığımız sırada, beraberimizde hiç bir şey götürmeyeceğimizi ve sadece bir gezinti olacağını söylediler. Yola çıktık. Bir tepeyi aştıktan sonra, düz geniş, futbol sahası gibi yemyeşil bir araziye yerleştik. Oturup birer sigara içtikten sonra, arkadaşlar sırayla kalkıp takla atmaya başladılar. Daha sonra Kürdistan'da köyler arası oynanan Çere (Bere) oyununu oynamaya karar verdik. Bu bir savaş oyunuydu. Bir grup kaleyi savunurken, bir grupta kaleyi düşürmeye çalışırdı. İkisinin de saf dışı olmaması için, ikili olmaları, çok hızlı ve kurnaz olmaları gerekiyordu. Fakat oyuna yabancı olduğum için, kısa sürede saf dışı kalıyordum. Bu oyunda daha çok, sağlam bir koridine ve iyi bir plan gerekiyordu. Saat dörde kadar oynadık Bere oyununu. Yorgunluktan pestilimiz çıkmıştı. Artık karargaha inme saatimiz gelmişti. Yorgun argın yola düştük. Yemek hazırlıklarının başladığı bir sırada kamp yerine ulaşabildik. Neçirvan arkadaş iki üç saate kadar kamp komutanının geleceği haberini bize verdi. Bu güzel bir haberdi. Demek ki, düzenlemeler yapılacak sonunda diye düşündüm. Haberi duyan tüm arkadaşlar içtima meydanına inmişti. Hemen halaya başladık. Bütün kamp halaya durmuştu. Hep birlikte söylenen türkülerle, doyasıya oynadık.

12 Mayıs 1995

Bu gün düzenleme olur ihtimaliyle heyecanlı bir bekleyiş içerisindeyiz. Bazı arkadaşlar (Şiar ve Halim) karargaha gönderildi. Arkadaşlar pratiğe gidemeyecekleri için üzgün bir şekilde yola koyuldular. Müthiş bir kulis faaliyeti başlamıştı. Belki laf alabilirim umuduyla yönetim üyelerine, mutfakçılara hatta lojistikçilere bile gidiliyordu. Ama nafile. Yönetim ağzını kapatmış, tek bir kelime bile dışarı sızmıyordu.

Cephe çalışmalarına gidecek gruplar da hazırlanmıştı. Gidecek kişiler tek tek yönetime çağrılarak konuşulmuştu.

Gerillanın yaratıcılığını yaşayarak öğrenmek

Beklemekten başka çaremiz yoktu. Meraktan ölsek de, yönetim bize bir şey söylememeye kararlıydı. Sabredin, gereken açıklama er geç yapılacak, diyorlardı, muzip muzip bakarak.

Eskiden diş doktorunun yanında bir müddet çalışan Beritan arkadaş, karargahtan getirdiği malzemelerle arkadaşların dişlerini kontrol edecekti. Ben, Rezan, Xebat ve Mehmet arkadaşlar dişlerimize kontrol ettirmek için, diş doktorumuzun yanına gittik. Birçok olanaksızlık içinde Beritan arkadaş bir operatörü aratmayacak bir titizlikle işini yapıyordu. Bu işi bayan arkadaşların mangasında yapıyorduk. Bütün bayan arkadaşlar toplanmıştı. Önce acaba dişlerini mi kontrol ettirecekler diye kendi kendime sordum. Ama hepsinin dişleri kontrol edilmişti. O zaman niye buraya toplanmışlardı! bir şeyler biliyormuş gibi, hepsinin yüzünde tebessüm vardı. Bazen birbirlerine bakıyor gülüyorlardı. Daha sonra olay anlaşıldı. Dişleri çekilirken bağıracak arkadaşlara gülmek için toplanmışlar. Hatta bazıları bizi tahrik ediyor, dişleriniz ne zaman çekilecek diye, muzip muzip soruyorlardı. Artık iş ciddiye binmişti. Bütün erkek arkadaşlar –dişleri çekilenler veya kontrol edilenler– acı da duysalar sesini çıkarmıyorlardı. Gurur meselesiydi. Bazı bayan arkadaşlar ısrarla *"heval feodallık yapmayın, niye bağırmaktan korkuyorsunuz"* diye bizimle alay ediyordu. Neyse ki benim dişimlerimde sorun yoktu. Sadece temizlenmesi gerekiyordu. Beritan arkadaş hemen bir bez parçasını yakarak onu kül haline getirdi. Onunla dişlerimi temizledi. İlkel bir yöntem de olsa, dişlerim oldukça güzel temizlenmişti. Gerillanın yaratıcılığını yaşayarak öğreniyordum.

Diş kontrolü bittikten sonra mangamıza geldik. Hala kampta bir hareketlilik sürüyordu. Hummalı bir koşuşturma vardı. Gidecek gruplar hazırlanmıştı. Gelen talimatla birlikte hazırlanarak içtima alanına toplandık. Kazım arkadaş çantasını sırtına almış yola düşmüştü. Tek tek bütün arkadaşlarla vedalaşırken, herkese gülüyor, coşkusunu onlara taşıyordu. Kırk yaşının üzerindeydi Kazım arkadaş. Ama gençlere taş çıkartacak kadar da atik ve güçlüydü. Bütün arkadaşlarla çok rahat kayanaşıyor, herkes tarafından seviliyordu. Sıra bana gelmişti. Akademi sahasından beri birlikte olduğumuz için, uzun uzun tokalaştık. Ve ardından Kazım arkadaşta sloganlar eşliğinde gözden kayboldu.

Akşam üzeri kamp komutanı arkadaş yanımıza gelecekti. Bu yüzden tüm mangalar birleşmişti. Komutan arkadaş bir konuşma yapacak, düzenlemeler okunacak ve gruplar birkaç gün içinde dağılacaktı.

Bekleyiş biraz uzun sürdü. Kendal arkadaş habire ateşe odun atıyordu. Yılmaz arkadaş ne kadar türkü biliyorsa hepsini söyledi. Ardından da Zazaca türkülere geçti. Onun ki bittince bu defa Rehan ve Reber arkadaşlar söylediler. Söyleyecek kimse kalmadığı bir anda kamp komutanı geldi. Hepimiz ayağa kalktık. Sırayla hepimizle tokalaştıktan sonra, çember biçiminde oturduk. Kısa bir siyasi değerlendirmeden sonra, merakımızı gidermek için yeri belli olan arkadaşların isimlerini açıkladı. Bazıları kampta kalacak, bazıları ise düşündükleri değil de farklı yerlere gideceklerdi. Benim için ise daha önce belirlenen Mardin yerine, Botan I. Bölge olmuştu.

15 Mayıs 1995

Günün ağarmasıyla irkilerek uyandım. Bir rüya görmüştüm belki, ama hatırlamıyordum. Moralim bozuktu sebebini anlayamadığım bir sebeple. Sabah iştimasına gidip döndükten sonra, tekrar uzandım. Gökyüzüne bakarak mırıldanıyordum. O an yanlızca gökyüzüyle konuştuğumu zanediyordum. Beritan arkadaşın mangaya gelmesiyle kendimi toparladım. Beritan arkadaşın elinde diş malzemeleriyle birlikte gelmişti. Mehmet arkadaşın çürük dişini çekecekti. Bayan arkadaşların yanında çektirmek istememişti Mehmet arkadaş. İğneden korkuyordu. Beritan arkadaş sakinleştirici sözlerle Mehmet arkadaşı ikna etmiş ve rahatlatmıştı. Gerçekten elleri çok yumuşaktı. Bir de yoldaşlarına duyduğu sevgiyle daha bir hassas yaklaşıyordu Beritan arkadaş.

Bu gün, iki gün önce kaçan koyunlarımızın bulunduğu haberi geldi. Koyunlar arkadaşların dur ihtarını dinlemedikleri için vurularak yakalanmışlardı. Uzun zamandır et yemiyorduk. Bu yüzden bu gerekçe beni fazla tatmin etmemişti. Zaten koyunları yakalayan arkadaşlar biraz da espiyle koyun yakalama maceralarını anlatıyorlardı. Onların sayesinde et yiyecektik.

Mehmet arkadaş artık hazırdı. Ama rengini belli etmese de, korktuğu gözlerinden belli oluyordu. Bütün arkadaşlar bu fırsatı kaçırmamak için mangaya toplanmıştı. Bazıları Mehmet arkadaşa takılıyor, onun gururunu okşuyorlar, diğerleri de şaka yapıyorlardı. Mehmet arkadaş ter içinde kalmıştı. Beritan arkadaş penseyi eline almış dişi çıkartmaya çalışıyordu, ama nafile bir türlü diş çıkmıyordu. Kökü derindi galiba. Mehmet arkadaşın rengi değişmişti. Bir daha diş çektirmeyeceğine yemin billah ediyordu. Daha doğrusu buna benzer cümleleri geveleyip duruyordu. İki iğne vurulmasına rağmen diş tam uyuşmamıştı. Ama çileden çıkan Mehmet arkadaş uyuşmadan dişi çek diyordu.

Yarım saat boyunca dişi yerinden çıkartamayan Beritan arkadaş artık ayağa kalkmış dişi bütün gücüyle çekiyordu. Ve bu çabası sayesinde dişi çıkartmayı başarmıştı. Korkunç bir dişti. Kocaman bir kökü vardı. Hepimiz Mehmet'e bakıyor, gülmekten kırılıyorduk, bu ne biçim diş diye. Bazı arkadaşlar da Beritan arkadaşa takılıyor, çene kemiğinin bir kısmı gelmiş olmasın diyordu. Mehmet arkadaş ise acıdan ve damağındaki uyuşukluktan dolayı kimseye cevap veremiyor, sinirli sinirli çevresine bakınıp duruyordu. Yılmaz arkadaş yanına üç arkadaş alarak koyunları getirmeye gitti. Hemen oracıkta koyunlar kesilmiş doğranmış ve torbalara konarak kampa getirilmişti. Fakat yılmaz arkadaş oldukça kızgındı. Bu yüzünden okunuyor, herkes ne oldu diye birbirine bakarken, daha fazla dayanamayan Yılmaz, etlerin bir kısmını götürmüşler dedi sinirle. Şimdi olay anlaşılıyordu. Koyunları vuranlar, aynı zamanda eylem de yapmış, etlerin bir kısmını almışlardı. Baktık birkaç kişiye yetecek kadar et alınmıştı. Hepimiz gülüyorduk. Siniri geçen Yılmaz arkadaş güzel bir yemek yapmıştı. Gerçek bir ziyafet olacaktı bu. Doğanın bize sunduğu otlar da toplanmış güzel bir salata yapılmıştı. Bayan arkadaşlarda ziyafete çağrılmıştı. Şimdi yemek saati bekleniyordu.

Munzur arkadaşla ile birlikte 2-3 nöbetçisiydik. Bu sırada devriyeden dönen Beritan, Xane ve Ararat arkadaşlar bizi görünce eylem yapma kararı almışlar. Önce çok yakınımıza bir taş attılar. Gelen sese doğru yürüdük. Birden önümüze çıkıp "kıpırdamayın, silahlarınızı bırakın" dediler. Gerçekten korkmuştuk. Ayrıca silahlarımız savunma pozisyonunda olduğu için ve reflekslerimiz henüz gelişmediği için gafil avlanmıştık. Eğer gerçek bir sızma olsaydı, işimiz bitmişti. Bayan arkadaşlar bize güzel ve unutamayacağımız bir ders vermişti. Utandığımızı fark ettikleri için de bizi sakinleştirmeye çalışmışlar, espirilerle gönlümüzü almışlardı. Bu duruma önce içerlemiş, ama ardından halimize gülen arkadaşlara katılmıştık.

Yemek yedikten sonra geç saatlere kadar, bayan arkadaşlar bizim misafirimiz oldular. Birkaç gün sonra dağılacağımız için zamanımızı daha çok birlikte geçirmek istiyorduk. Zaten son gruplardık.

Hep birlikte ateşin etrafında çember kurarak oturmuş, sohbet ediyorduk. Ardından türküler ve halaylarla gecemizi tamamlamıştık...

Devam edecek...

"Bulunduğumuz mağaradan etrafı çepeçevre görebiliyorduk. Yağmur üzerimize gelmiyor, yaktığımız ateş bizi ısıtıyor, sıcak çayımızı yudumlayarak doğanın güzelliklerini yağmur altında keşfetmeye devam ediyorduk. İşte yaşam buydu. Romantizm aranacaksa bundan daha güzel olamazdı. Hele hele karşımızda sıra sıra dizilmiş mağaraların, bambaşka bir görünümü vardı. Vadinin şirinliği bana, çocukluğumda anlatılan cenneti anımsatıyordu."

MİLİTAN KENDİNİ ÇARE HALİNE GETİRENDİR

Baştarafı Sayfa 19'da

Düşünce ile pratiği birbirinden koparmak, düşündüklerimizi pratikleştirirken başarısız sonuçlara ulaşmamıza yol açabilir. Onun için yoğun olunmalıdır. Bunu başarabilmek zor iştir. Yirmi dört saat düşünce yoğunluğu içinde olmak, duyarlılık içinde olmak, her an çalışmaya, pratikleşmeye hazır olmak kolay bir iş değildir. Fakat yaşam da kolay değildir, militanlık hiç kolay değildir. Başarı kolay elde edilecek bir iş değildir. Eğer militan olmak, yaşamak ve başarı kazanmak istiyorsak, onun tarzı bu ölçüleri yaratabilmekten geçer. Başarmanın başka yolu yoktur. Çalışmada disiplin, titizlik, sonuç alıcılık önemli Önderlik özellikleridir.

Yapmak, istemeyle bağlantılı bir olgudur

Tarz, bir ciddiyet, disiplin ve planlılık işidir. İçinde bulunduğumuz düzey, Önderlik tarzına uygun değildir. Duygu düzeyimiz sınırlı, düşünce tarzımız Önderlikle en çok çelişen yerdedir. Hitap, davranış, yaşam, ilişki, insanı ele alış, yoldaşlık ve yönetim tarzı olarak Önderlik gerçeği karşısında kendimizi sorgulayarak düzeltmemiz gerekir. Kendini eğitmek demek bütün bu bakımlardan kendini sorgulayıp düzeltmek demektir. Ne kadar eğitimli olunduğunun, ne kadar başarılı iş yapmaya hazır olduğunun görüleceği yer burasıdır. Bütün bunlarda düzeltme yaparsak, bir eğitilmişlikten söz edebiliriz. Bu düzeltmeyi gerçekleştirmek mümkündür, yapılabileceği kanıtlanmıştır. Olmaz denilmemesi gerekir. Çünkü karşımızda Önderlik gerçeği vardır. Önderliği izleyen ve uygulayan militan gerçekliği vardır. Mao, *"bir boğazdan bir keçi geçerse, bir sürü geçer, bir gerilla geçerse bir ordu geçer"* diyordu. Bir kişi bir işi yapıyorsa bunu herkes yapabilir. Bir kişi yapar, biz yapamayız demek en başta oportünist, teslimiyetçi bir zihniyet anlamına gelir. O açıdan yapamıyoruz denilmemelidir. Bu noktada yapmak, istemeyle bağlantılı bir olgudur. İstiyorum da yapamıyorum felsefesi, yanlış bir felsefedir. Eğer bir şey yapılamıyorsa, o şey istenmiyor, istemde yanılgı veya yanlışlık var demektir. O bakımdan iddialıysak, amaç bağlılığında tutarlıysak, örgütün hedeflerine, Önderlik çizgisine, çizginin amaçlarına gerçekten bağlılığımız varsa, o zaman kendimizi onu başarıyla hayata geçiren, pratikleştiren militan haline getirebiliriz. Yapamayız demek inkarcılıktır. Yapanı, yapılmışlığı, yapmada kanıtlanmışlığı inkar etmek, görmemek demektir.

İnsanın yaptığı işlerin hepsini bizim de yapacağımıza inanmak gerekir. Fakat yapmanın rasgele, kendiliğinden olmayacağını, büyük bir çabayla, istekle, eğitimle kendimizi yeniden yaratarak, şekillendirerek mümkün olacağını bilmeliyiz. Ona göre kendimizi değiştirip, eğitip, yetkinleştirmemiz gerekir. Kendini eğitmek ancak böyle mümkün olur.

Bu hususlar üzerinde kafa yorulmalı, önemi görülmelidir. Belirtilenler biçim olarak değerlendirilebilir, fakat basit görülmemelidir. Bir yönüyle biçim olabilir, ancak biçim özün yansımasıdır. Güçlü bir öz geliştirmek biçimle bağlantılıdır. Düşünceyi yaşama veya davranışa bakarak anlarız. İnsanlar nasıl düşünüyorlarsa öyle davranırlar, düşüncesiz hareket etmezler. 'Ben düşüncesiz hareket ediyorum' denildiğinde karşımıza çıkacak olan varlık insan değil, başka bir şey olur. Öyle denilemeyeceğine göre bunlar biçimdir diyemeyiz. Eğitim biraz da biçim kazanmak, kendini örgütlemek demektir. Bir insan örgütlü ve disiplinli bir yaşam biçimi ortaya çıkartırsa, düşünmek, çalışmak, bir şeyler üretmek için kendini örgütlemiş olur. Oradan da çalışma, üretim ortaya çıkar. Bu konularda ölçülerimiz olmalıdır. Önderliğe ulaşma hedefi, Önderliği yaşamsallaştırma hedefi ölçümüz olmalıdır. Yetersiz olanı, yanlış olanı, geri ve gerici olanı buna göre eleştirmeliyiz. Doğru bir üslubu bir, amaç doğruluğuyla; iki, ifade gücüyle; üç, ifade ettiklerimizi hayata geçirme tutumumuzla; dört, karşı tarafı dikkate alarak gerçekleştirebiliriz. 'Karşıdaki ne durumda? Psikolojisi nasıl? O anki düşünce durumu nasıl?' sorularına yanıt aramak önemlidir. Çoğu zaman böyle yapılmaması, istenilen sonucun alınmasını da engeller. Özellikle karşı tarafın konumunu hiç dikkate almayan, önemsemeyen bir tutum sergilenmesi önemli bir engeldir. Önderlik *"kendinizi şeker şerbet yapıp içireceksiniz, insanlarla öyle ilişkilenip, örgüt içinde öyle yaşayacaksınız"* diyordu. Bu söz bizde ahbap çavuşluk olarak ele alınıyor. İyi ahbap çavuşluk yaparsan ilişkilerin doğru olur, güçlenirsin, yer tutarsın düşüncesi ile hareket edildiğinden, grupçuluğu aşmayan ilişki biçimleri gelişiyor. O tarzda ancak ahbap çavuş gruplar örgütlenebilir, fakat ulusal bir örgüt yaratılamaz. Oysa biz grupçu değil, ulusal örgüt yaratan olmalıyız. Kendimizi ulusal düzeye çıkartmayı bilmeliyiz. Onun da yolu ilişkiyi ahbap çavuşluk olarak algılamak değil, gerçekten örgüt ilişkisi olarak ele almak, yoldaşlık ölçülerini bu temelde geliştirmek, kendinden önce karşıdakini düşünmekten geçer. Yoldaşlığın ölçütü karşıdakini gözetebilmektir. Örgütlü olmanın sırrı buradadır. Önderlik *"başkası sana uymuyorsa sen onlara uy"* dedi. Kişi kendi doğrularında ısrar etmemelidir. Diğer yandan eğer karşıdakini etkilemek ve değiştirmek istiyorsan 'doğrular şöyledir' demekle bunu başaramazsın. Nasıl değiştireceğinin yol yöntemini arayıp bulmak gerekir. Bunun için gerekirse bazen yanlışlarını da kabul etmek gerekir. Karşıdakini seni dinler, kabul eder hale getirebilmek için bu yöntem kullanılabilir. Yoldaşlık alanında sevgi, saygı ve yoldaşlık görevi olarak yoldaşı eğitme, sahiplenme çok daha ileri düzeyde olmalıdır. Yoldaşlık ilişkisi, en ileri düzeyde bütünleşme ilişkisi oluyor. Amaç birliği, hedef birliği, dolayısıyla ölçü, gelecek ve yaşam birliğini ortaya çıkarır. Bunu sağlamanın yolu kendi doğrularını esas alıp uygulamaktan değil, önce yoldaşını düşünmekten geçer.

Halkla ilişkilerde de böyle bir durum söz konusudur. Halkı kazanabilmek, etkileyebilmek için halkın durumunu gözetmek gerekir. Nerede, kime, nasıl hitap edeceğini ve neleri söyleyeceğini iyi ayarlayan, doğru çözümleyen, doğru sunan birisi halkı kazanır. Bunları uygulayamayan bir birey ise ancak kaçırtabilir. Öyle bir insanın söyledikleri çok doğru olabilir, fakat kaçırtır, kafaları karıştırır, tepki yaratır.

Önderlik barış ve çözüm konusunu çok derin ve büyük bir ısrarla işledi. 15 Şubat'tan sonra birçok kişi buna karşı çıktı hatta şaşıranlar oldu. "Çok umutlu görünüyorsunuz" diyenlere Önderlik, *"umutlu değilim, umudu yaratmaya çalışıyorum"* dedi. Bu umudu yaratma, olumludan ele alma üslubudur. Bu yaklaşıma Önderlik *"gelişme imkanının yüzde bir olduğu yerden tutup geliştirmek"* diyordu. Oradan bir başarı ortaya çıkartmak Önderlik üslubudur. Yüzde doksan dokuz olumsuzken, yüzde bir olumlu özellik varsa, onu tutup hakim hale getirmek Önderlik üslubunun en temel özelliğidir. Önderliğin olayları, olguları ve kişileri ele alma üslubu bu özelliklerle ifade bulur. Bardağın yarısı boş, yarısı dolu diye bir mesele vardır. Bardağı yarısı dolu olarak tanımlamak da, boş kısmından yola çıkarak yarısı boştur demek de mümkündür. İkisi de doğrudur, fakat birinde negatif, diğerinde pozitif bakış vardır. Birinde gelişmeyi, olumluyu, bir şeyler yaratmayı esas almak vardır. Diğerinde ise olumsuzu, negatifi ele almak, dolayısıyla umutsuzluk, olumsuzluk üzerinde durmak vardır. Üslup farklılığı burada ortaya çıkar. Örgüt içinde pozitif üslubu esas almak en doğru yaklaşımdır. Önderlik çok ağır eleştiriler geliştirse bile eleştirilerinde itici, kaçırtıcı değildir. Önderlik eleştirilerinin kazanıcı olmasının tek ölçüsü budur. Eleştirilerini pozitifizm, başarı, yapılabilirlik üzerine kurduğundan, yanlışları, olumsuzlukları, kötülükleri eleştirirken, insanlara doğrunun olabileceğini, yapabileceklerini gösteriyor; umut, irade ve inanç veriyor. İnsanları kazanma ve başarmaya çekiyor. Toplumu, kişiyi veya herhangi bir pratiği tanımlarken olumsuzlukları ortaya koyuyor ve eleştiriyor, fakat eleştirisini onlar üzerine kurmuyor. Neden doğru olmadığı, neden olumlu hale gelmediği, nasıl doğru ve olumlu hale gelineceği ve bunun neden böyle olması gerektiği, bunu yapma gücünün, imkanının nerelerde olduğu üzerine kuruyor. En ağır eleştiriye muhatap kalsa bile insanı katılmaya götürüyor. Çekicilik buradadır. Gericilikler içerisinde olan insan sorunlarının çözümünü o eleştiride görür. Bu üslup önemlidir. Yaşama, çalışmaya, ilişkilere, halka ve yoldaşlara yaklaşımda bu üslubu esas almak her zaman kazandırıcı olacaktır. Üslubumuzu bunun üzerinde kurup, bütün davranışlarımızı, sözümüzü böyle bir üsluba bağlayabilirsek çekici ve kazanıcı olabiliriz.

Önderlik militanı çözüm gücü olan, çare üreten kişilik olarak değerlendiriyordu. *"Başkası yapamıyorsa sen çare ol, sen çözüm gücü ol"* diyordu. Militanı kendini çare haline getiren kişilik olarak tanımlıyordu. Bu ön açıcılık demektir. Yaşamın zorlukları karşısında negatif düşünmekten uzak durmak, aciz değil de sabırlı ve iradeli davranmak gerekir. Olumlu olanı, pozitif bakış açısını geliştirmeye çalışmak, varsa eksiklerimizi gidermek, bu konuda düşüncemiz, becerimiz yetersizse kendimizi o konuda eğitmek hayatidir. Daha çok öğrenmek, daha çok tecrübe kazanmak, daha fedakar olmak, daha girişken olmak bizim yapıcı gücümüzü arttırır, geliştirir. Birden bire en zor sorunlara çare olmak kolay değildir. İnsan hemen her şeye çare haline gelemez. Fakat çare haline gelmeye çalışmak önemli bir olgudur. Üslup ve tarzda onu esas almak, çare olabildiğimiz kadar olmak, çaresizliğe düşmemek, daralmamak mühimdir. Daraldım, sıkıldım biçimindeki üsluplar devrimci militana ters üsluplardır. Tersine, bir militan olumlu, gelişme yaratacak tarz üzerinde yoğunlaşmalıdır. Bu konuda eksik kalıyorsa daha fazla çaba harcayarak yeterli hale gelmeye çalışmalıdır. Yeterli hale geldikçe çare olma gücü artacaktır. Buna inanmak gerekir.

TARİHİ FIRSATLARI DEĞERLENDİREMEYENLERİN DEVRİMİMİZE İLİŞKİN SÖYLEYECEK FAZLA SÖZLERİ VE BAŞARACAK İŞLERİ OLAMAZ

Baştarafı Sayfa 16'da

Bunun için sadece fiziki değil, eğer kendi tarzınızda ısrar ederseniz, ideolojik olarak pek de ilgi duymak istemiyorum. Yani vay bizi yalnız bıraktı diye hiç üzülmeye gerek yok. Bu tarza ilgi duyamam. Çünkü yaratıcı olamıyor, umut verecek bir durumu yakalayamıyor, bozuyor, bile bile kaybettiriyor. Ben niye alet olayım? Şimdi bu hepiniz için geçerli. Birisi bile bile kaybettiriyorsa, neden Merkez veya komutan seçiyorsunuz? Buna alışmışız derseniz, ben bunu çok aşağılık bulduğumu söyleyeceğim. Yalancılar yalancı olmaya böyle başlar, böyle alışırlar derim. Bu iş alışkanlıkla olmaz. Belki her işte bir alışkanlık payı olur, ama devrim işlerinde her an bir yenilik, farklı bir yaklaşım ve farklı bir uygulama gerekir. Anlamazsanız ne olur? Anlamazsanız, alışanın alışkanlığına alet olursunuz. Ama benim de böyle lumpenlerle fazla olamayacağım iyi bilinmelidir.

Başarı imkansız değil

Bana ne gerekli? Yani belki istediğiniz gibi değil, ama kendime göre yine de bir şeyler yaptım ve ayaktayım. Bu ayakta kalış da fena değil. Halbuki sizin durumunuz benden daha iyidir. Bu hususlar geçmişte olanlara benzemez. Daha fazla aydınlatalım ki, önceden böyle bir tarihi yanılgıya düşmeyelim. Belki bazı imkanlarınız var, içinizde hırslı olanlar, kolay yenik düşmeyeceğim diyenler var. Yalnız şimdiye kadar kendinizi başarılı saymanız da tehlikelidir. Bu anlatılanlarla şu gereklilik dile getirilmeye çalışılıyor: Öyle ciddi bir başarı durumunuz yok. Başarı imkansız değil, ama onun da gerekleri var. Belki bundan sonra gövrevlendirmeler önem taşıyabilir. Belki söyleyeceklerimiz de olabilir. Tekrar söyleyeyim, eğer bu çerçeveye ilgi duyarsanız tartışın ve birbirinizi eleştirin. Sonuçta da yine istediğiniz gibi merkez seçin, görevlendirmeler yapın. Ben gerkçekten karışmam. Yani kimse sizden böyle bir şey istemez. Ben politikayı sıfırdan nasıl kendimle başlattıysam, yine de yapma gücüm herhalde olur.

Dolayısıyla sizin için söylüyorum. Ama kendimle kurulan suni dengeyi yıktıktan sonra, nasıl isterseniz öyle yapın. Biz böyle sanıyorduk, şöyle sanıyorduk demeyin. Ucuz ihanetlerle de işin içinden çıkamazsınız. Ben bunları söylerken, biraz kendi tarzıma ve yürüyüşüme güveniyorum. Ve bunların hesabını soracağım. Bunları hesaba katmak gerekir. Şimdiye kadar ki tarzınızla değil, kendi tarzımla yürüme hakkım var. Çünkü çok sabrettim, çok kullanıldım, çok yoldaşça destek sundum. Bundan sonra daha değişik yürüteceğim. Zaten bu yaklaşımları da şaşırmamanız için belirtiyorum. Bunun artık uslu durmakla, bu sefer akıllı olacağız demekle de alakası yok. Ortada her türlü yöntemle saldıran bir düşman var. Bunu karşı bir başarı kazanacak mısınız? Hatta buna karşı kendinize yaşam yeri, yaşam alanı, yaşam olanağı bulabilecek misiniz? Öyle övérek, gerileterek, onur meselesi yaparak değil; akıllı, yaratıcı, sonuç alarak bunu gösterebilecek misiniz? Yine bazı imkanları zor bela elinize verip onu şurada burada çarçur ederek yaşamak değil; yaşama yaşam katarak, zaferin imkanını sağla sola göstererek bunu yapabilecek misiniz? Yok miras var, o da Önderlik mezarda da olsa bize katkı sunar derseniz, bunu burnunuzdan getireceğim.

Şimdi bütün bunlara rağmen, 'sen de bunlardan sorumlu değil misin?' diyeceksiniz. Doğru, sorumlu olduğum için bu değerlendirmeleri yaptım. Kendi Kongre raporumu, kendi kongre tartışmalarımı dile getiriyorum. Siz de yapın. Bakın, ben halen direniyorum. Ben halen dünyaya meydan okuyorum. Bakın, ben dünyaya büyük bir adım da attırdım. Hem de en kritik noktada bunu yaptım. Siz de yapın. Benden daha genç ve dirisiniz. Benden daha hırslı ve iddialısınız, siz de yapın. Sizin üzerinizde büyük, boğucu bir ortam da yok, bir yönetim de yok. Yapmazsanız ne olur? Yapmazsanız zarar görürsünüz ve sizi adam yerine koymazlar.

Bu değerlendirmelerimden belki kafalarınız karışmış olabilir; ama bence bu doğru değildir. Tam tersine kafaları biraz aydınlatmak, düzlüğe veya ciddi bir yaratıcılığa götürmek için vurguluyorum. Yine gerçek sorumluluklarınızı size hatırlatmak için yapıyorum ki, bunlar gereklidir. Devrimde kesin kararlı bir örgüt kendi gerçeğini çarpıcı ve çok sorumlu bir biçimde gözden geçirmezse, yalancılar ve aldatıcılar grubu olmaktan kurtulamaz.

Sonuç itibarıyle VI. Kongre'de de bütün bu eleştirilere rağmen, halen umutlu olduğumu da belirtmek durumundayım. Öyle kimsenin sizden ayrılma durumunuzu beklediği yok. Öyle olsa bile altında ezileceğini de söyleyeyim. Ama şunu zorlayacağım: Düşmanın artık delik deşik ettiği kişiliklerinizi çözeceğim. Sistemi yeniden kuracağım. Ne zamana, nereye kadar? Benimle oluncaya kadar! Bazı değerleri ucuza teslim etmeyeceğim. Hesabını soracağım. Düşmanın ucuz başarma hırsına kendimi alet ettirmeyeceğim. Dolayısıyla bundan sonrası da böyle gidecektir.

Yalnız dediğim gibi acaba bundan sonra sizin de payınız olabilir mi? Tekrar söyleyeyim kimse size kendinizi bomba yapın, yakın, gidin arkadaşların hatırı için sağlam yapın diyen yok. Zaten suçunuz çok büyük. Derhal bundan sıyrılacaksınız. Eğer bir yenilik, bir yaratıcılık mümkünse, bize göstereceksiniz. Yineliyorum, bu kadar sabretmemi kesinlikle yanlış anlamayın. Şimdi burada bütünüyle umutsuz değiliz, umudun büyüklüğü söz konusu. Belki de devrimler tarihinde az görülmüştür, ama olsun. Şimdiye kadar hayallerim beni pek aldatmadı, hayallerim bana pek ihanet etmedi. Ve birçok büyük gelişmeye de yol açtı. Neden bundan sonra da açmasın?

Siz bütün katılanlar, belki çok daha sıcak seslere muhtaçsınız. Belki bazı duygusal yaklaşımlarınız var. Bu halkta da çok gözüktü, bizden yana bazı beklentileriniz olabilir. Bunları da kendinize göre istersiniz. Zaten biz de veriyoruz. Ama ben başka şeylerden bahsediyorum. Aslında size çok gerekli olanları dile getirmeye çalışıyorum. Büyük bir yaratıcılığa yol açmadıktan sonra, düşmanları zor duruma sokacak büyük ustalığı kendine mesele yapmadıktan sonra, adeta hücrelerine kadar işlemedikten sonra, bu işler acıyla son bulmaktan kurtulamaz. Bunu size anlatmak istiyorum. Siz de bu düşmanı görecek kadar bir kişilik göstereceğim derseniz, kıyamet mi kopar? Doğrusu da bu değil midir? Ama bu lafla olmaz. Hele bana dayanarak hiç olmaz. Tabii bu, serserilik ve lumpenlikle hiç olmaz.

Her şeyinizle kendinizi ele verdiniz. Bana o kişiliği bir daha göstermeyin. Zaten dayattığınız o kişilik bana dünyanın kaç bucak olduğunu gösterdi. Beni bu noktaya, bu sürece böyle hazırlıksız iten düşman değil, siz oldunuz. Sizin o dayanılmaz gerilikleriniz oldu. Ama ben yine de layık olmaya çalıştım. Siz de az direnmediniz. Ama sizin direnme tarzınızda layık olma durumu yoktu. Çok ucuz öldünüz, öldürülmeye yol açtınız. Yine de dişe dokunur fazla bir başarı yok. Size bunu anlatmaya çalışıyorum.

Bundan sonra muhtemelen resmi olarak Kongreniz sonuca gidebilir. Eğer ben iyi bir Apocu isem, benimle Apoculuk oynamak isteyenlerin de biraz öyle olması gerekecek. Çünkü Apoculuk fena iş yapmadı, düşmanı ile uğraştı, en azından düşmanını fena uğraştırdı. Bundan sonraki Apoculuk düşmanını yenme gücünü de gösterebilmelidir.

Bakın, dünya beni karşıya almış, gerçekten komplo tüm ülkeleri sarmıştır. Ve bakın tek istediğim nefes alışverişidir. Siz orada kurtarılmış bölgedesiniz. Namusunuzu kendi toprağınızda, kendi silahlarınızla istediğiniz gibi temsil edebilirsiniz. Benim böyle bir olanağım hiç yok. Ama bunun karşılığı ne olmalı? Yaşadığını ve başarılı bir mücadele yürüttüğünü insanın bravo diyebileceği bir tarzda göstererek olmalı. Bütün bu konularda eski tarzınızla devam ederseniz, dediğim gibi, bir merhabaya bile layık olamazsınız. Daha da söze sözle karşılık vermek gereklıyken, bundan sonraki hakkımızı en gencinden en tecrübelisine kadar anlayarak, kendini örtbas etmeden ve anlamsız kılmadan, günlük olarak katkısını sergileyerek göstere-bilmelidir. Böyle olursa size değer veririz.

Bu Kongrenizin kararlılığı ve sözü, uygulamaları olacak. Ben bundan sonrasını kolay bırakmam. Zaten bırakmadığımız, daha da alevlendirdiğimiz ortada. Çok değerli bağlı arkadaşlar da var. Onlar da kendi eksikliklerini, yanlışlarını görsünler.

Belki özel birlikler oluşturacağım. Her tarafta hakiki Apocu birlikler oluşturmayı bile düşünüyorum. Kendinizi ona hazırlayın. Kadın birlikleri de oluşturacağız. Onlar da istediklerini yaşayabilir, istediklerini müthiş gerçekleştirebilirler. Yardımcı olunmaya devam edilecektir. Daha önce de kabul edemeyeceğim bazı şeyler konusunda yoğun eleştiriler yaptım. Kimse bana dayanarak yaşayacağını sanmasın.

- Bu yazı Başkan Apo'nun 1998 yılında PKK VI. Kongre'sine yönelik yaptığı değerlendirmelerden alınmıştır.

4 NİSAN

KADININ VE HALKLARIN DOĞUŞUDUR

4 Nisan ulusal önderimiz Başkan Apo'nun doğum günüdür. Bu öyle bir doğuştur ki, bütün zamanları kendisinde topladı ve zaman onunla var, onunla yürüyor ve onunla sonsuz özgürleşecek.

Doğuş bir tanrısallıktır; yaşam bulmanın olağanüstü gücünün ortaya çıkması, bütün yaşam olanaklarının yeniden yaratılması, dolayısıyla koşullara büyük hükmetme eylemidir. Kendisini bu şekilde yaşam kaynağı haline getiren bir Önderliksel doğuştan söz ediyoruz. Bütün zamanları ve zeminleri birleştiren ve her birinde geçmişle geleceği muazzam buluşturan olmak, bu doğuşun temel karakteridir. Bu özellikler salt bir erdemlilik olarak ortaya çıkmamış, bunun da ötesinde çok derin bir tarihsellik, sosyolojik, kültürel, moral boyut, etik ahlaki değerler ve hepsine özünü veren büyük zihniyet gerçekleşmesi biçiminde ortaya çıkmıştır.

Her şeyden önce, doğuşun kendi kaynağı farklıdır ve bu farklılık doğuşla birlikte, daha çarpıcı olarak kendini ortaya koymuştur. Tarihin tüm olaylarını ve en amansız çelişkilerini bu kadar köklü barındıran insanlığın en eski toprağı Mezopotamya'nın orta yerinde saklı duran Amara, elbette birçok doğuşa da kaynaklık edecekti. Bu anlamda Önderlik, hem yeni doğuş hem de bütün doğuşlara yeni anlam yükleyen bir tanımlayıcılığı ifade ediyor. Hiçbir doğuş, yeryüzünün ilk insanlaşmasıyla ve tanrıçanın ihtişamıyla bu düzeyde, bu kadar somut ve etki yapan bir biçimde güncele akmadı. Çocuk doğuşu, kadın doğuşu, sevgi doğuşu, Kürt doğuşu, yani bütün doğuşların özgürleştiriciliği temelinde varolmadı. İşte Önderliksel mucize denilen tarihsel olay da budur. Yaratımın sırrı burada, büyük düşünce gerçekleşmesinde saklıdır. Aslında bu, yaşanmamış kabul edilecek tek bir anı bile atlamadan, yaşamaya değer ne varsa ona sığdırabilmek anlamına geliyor. Önderlik kadında ve toplumda gerçekleşmeyi böyle sağlamıştır.

Mitolojide gerçeğe yakınlık her zaman olsa da, kesin sonuçlar çıkartmak birçok yönüyle zor olabilmektedir. Zamanı birbirinden koparmadan ve olayların birbiriyle bağını doğru kurarak süreçleri ele almak önemlidir. Bu, bütünü ortaya çıkarmada belirleyicidir. Önderlik bu noktada tarihin ilk toplumsal doğuş dönemine muazzam uzanmış ve onu, günümüz koşullarında yeniden doğuşun sağlam bir zemini haline getirmiştir. Tabii bu kolay olmamıştır. Özellikle tarihten süzülen değerleri tam 30 yıla sığdırarak yeniden insanlaşmayı, halklaşmayı ve tanrıçalaşmayı yaratmak, insanlığın geleceğini şimdiden zaferli kılmak olmaktadır. Önderliksel devrimin kendisi de budur. Burada hemen önderlik doğuşu ile kadın doğuşunun neden bu kadar özdeşleştiğini, kimlikleşmenin neden önderlikleşmeyle bu kadar anlam kazandığını görmek gerekir.

Bugüne kadar kadının tanımı, onun özgürlük talebi, örgütlülüğü ve mücadelesi, kısaca varlığı hep egemen sistem sınırları ve onun zihniyet çemberi içerisinde tanımlandı. Bu tanıma egemen sistemin siyaset, örgüt ve mücadele mantığı damgasını vurdu. Kadının bu sistem içinde sürekli bir karşıtlık konumu olmasına rağmen, mevcut sınırları zorlayıcı bir rolü fazla olmadı. Dolayısıyla özgürlük sınırlarını kendi özgür iradesiyle belirleyemedi. İşte trajedi buradaydı ve bütün boğuşmalara rağmen, kadın kendi doğuş kanunlarını yaratamadı, etkili kılamadı. Sınıflı toplum uygarlığının binlerce yıllık geleneğinde, her değerle oynama ve gerçeği ters yüz etme o kadar gelişti ki, kadına ait hiçbir şey bırakılmadı. Bilim adına yapılan araştırma ve incelemeler bile, en çok bilime aykırılığı ifade eder duruma geldi. Çözümler salt cins talebini içeren dar bir çerçevede kaldı ve sorunların esasına inilmedi. Yakın zamana kadar da, sağcısından sosyalistine kadar hemen herkes, sorunu sistem mantığı içinde tanımladı ve bu temelde çözüm aradı. En fazla anaerkilliğe kadar gidilse de, çağın toplumsal özelliği, onun öncesi ve sonrası iyi incelenmedi, yol açtığı sonuçlar iyi görülmedi. Yani sınıflı toplum uygarlığı doğru çözümlenmedi ve tahminlerde genel kalındı. Bir anlamda, tarih başlangıcından koparıldı. Kadın sorunu daha çok ezen-ezilen, emek sermaye ilişki ve çelişkileri içinde ele alındı. Oysa tüm çelişkilerin düğümlendiği bir alandı ve çözüme ancak buradan ulaşmak mümkündü. O sağlanmayınca da, ya sorun ertelendi ya da toplumsal çözümsüzlük kördüğüm halini aldı. Önderlik çıkışı, bu kördüğümü çözdü. Tabii bu çözüm birdenbire gerçekleşmediği gibi, bugüne dek süregelen bir tarzda da gelişmedi. Kadına, en uzak tutulduğu ve en çok bitirildiği noktadan başlangıç yaptırmak, yani onu özgür düşünce gücüne kavuşturmak, ideolojik temeli sağlam bir mücadele örgütlülüğü içine ustaca çekmek insanlığın en görkemli kazancıdır. Kürt kadını şahsında geliştirilen bu süreç, bugün hızla ilerlemekte ve çözümde anahtar bir rol oynamaktadır.

Kadın kurtuluş hareketinin bugünkü düzeyini anlamak için, gelişim süreçlerini ve özelliklerini ana hatlarıyla ortaya koymak gerekir. '70'li yıllar, devrimci çıkışın kadında başlatıldığı ve büyük tarihsel kölelikle mücadele edilerek en başta da bu kölelikte kördüğüm haline gelen kadının çözülerek toplumun şekillendirildiği yıllar oldu. Çünkü ideolojik, politik ve örgütsel mücadelenin mihenk taşı kadındı. İnsanlığın ilk yaratımını sağlayan kadın, onun en büyük ayıbı ve günahkarı olmuştu. Yaratanın bu durumu, insanlığın kendisini de lanetli sorunların en derinine itmişti. Kürt gerçeği bu durumun en çarpıcı örneğiydi. Bu nedenle Önderlik bu lanetliliği kadını yeniden yaratarak aşmak istedi. İdeolojik netlik bunun mücadelesinde sağlandı. Siyaset, örgüt ve savaş tarzı bunun üzerinde şekillendi. Özgür birey ve özgür toplum, bu alanın özgürleştirilmesi temelinde mümkündü. Bu açıdan başlangıç sadece kadın uyanışı değil, onun örgütsel doğuş ve kurtuluş anıdır aynı zamanda. Parti örgütlülüğümüz, bu tarihsel çelişkilerin kıyasıya çatışması ortamında kadının ve erkeğin kendini yeniden yaratma esasları üzerinde gün gün yaşamsallaşarak, en başta da Önderlikte somutlaşarak belirginleşiyordu. Özgürlük hareketimiz, kadının özgürleştirilmesi temelinde bir karakter kazanıyordu. Yani kadın sorununun çözümünü geleceğe bırakan geleneksel siyasetten tamamen farklı olarak sürecin en önemli görevi, binlerce yıllık egemenlik sistemini kadında çözerek açığa çıkarmak ve kadını toplumsal değişim dönüşümün anahtar gücü haline getirmekti. Sorunun ortaya konuluşu ve çözüm yöntemi, bireyi, toplumu ve tarihi tanımlama ve çözüme kavuşturmanın kendisi olmaktaydı. Önderliğin öncüde aldığı sonuç, toplumda ve giderek insanlıkta bunu başarmanın garantisiydi. Bu nedenle sorun dönemsel ve cins sorunuyla sınırlı ele alınmadı. Bunun yerine sisteme ait her şeyle mücadele gerekçesi haline getirilerek, en temelde kadını kendisi yaparak, tüm süreçlere yaydırılan bir gerçeklik olarak ele alındı.

Bu yaklaşım, hem kadını kendi zemininde güç haline getirdi hem de çelişkileri, olgunlaştırarak, ama her birinde başarı hamlesi yaratacak şekilde toplumun gündemine oturtarak halkımıza mal etti. Yani tarihin toplam çelişkileri, Kürt halkının ve özelde de kadının toplam çelişkileriydi. Hem tarih hem de Kürt toplumu kadında çözümleniyordu. Mücadelemizin bu özelliği çağın da yeni özelliğiydi. Önderlik bu temelde, sosyalist emeğin gücünü en dorukta temsil etti ve '80'li yılların sonlarında bütün denemelerin sonuçlarını ***Kadın Kurtuluş İdeolojisi'****nin* temel harcı haline getirdi. Önderlik için en tutkulu çalışma, kadının mücadelenin her alanında kendi öz gücüyle katılım ve paylaşımını geliştirme oldu. Kadın cephesindeki bütün zorlanmalara rağmen, tarihin özüne bağlılık ve büyük öngörü, kadınla özgürlük yoldaşlığının güveni ve bu temelde yürek ve beyinde kurulan köprü, '90'larda kadını ideolojik, siyasal, askeri ve örgütsel bir güç haline getirdi. 2000'lere gelindiğinde ise, sistemi aşan, kendi özgürlük sınırlarını belirleyen ve bunu sürekli genişletmeyi amaçlayan kesin bir tercih ile özgürlük sözleşmesini imzalayan kadın, bir çekim merkezi haline geldi. Her bir süreç bu doğuşun anlamlı rengi olarak gelişti. İçinden geçtiğimiz süreç, tüm bu gelişmeleri kurtuluşla taçlandıracak bir özellik taşıyor. 8 Mart bunda bir kavşaktır.

Newroz'la toplumsallaşan kadın, 4 Nisan'da önderlikleşmeyi derinden yakalayacak ve doğuşu kucaklayacak bir açılımı mutlaka sağlayacaktır. Geçen nisandan bu yana, Önderliğin özgürlük çizgisinde ısrarı bir yaşam tarzı haline getiren PJA, örgütlülük ve eylemini Önderlik tarzı ve onun diliyle büyütme, eskiyi aşan bir performans kazanarak günceli başarıyla karşılama kararlılığındadır. Önderlik doğuşunun onuru, onun sevinci ve coşkusu ancak böyle ifade edilebilir.

2002 4 Nisanı, aynı zamanda demokratik uygarlık çizgisinde yeniden yapılanmayı tamamlama adımı olarak kuruluş kongremizin gerçekleştiği gün oldu. KADEK'in kuruluşunun böylesine bir doğuş gününe denk getirilmesi tesadüf değildir. Yeni stratejimizin en üst düzeyde ve büyük bir iradi güçle sahiplenilmesi; onun ideolojik, örgütsel, askeri, diplomatik, kültürel her alanda derinleştirilmesi anlamına geliyor. Yaşanan bir yıllık süreç, KADEK açısından da yeniden yapılanmayı, 2000'lerden başlayarak her mücadele sahasına ve Ortadoğu federasyonlaşmasını yaratacak bir planlamaya ve onun koşullarını doğru yakalamaya götürecek bir hazırlık ve pratikleşme yılı oldu. Bununla birlikte işbirlikçi çeteci çizgi ve onun etkilerine karşı Önderlik çizgisinde mücadeleyi etkili ve sonuç alıcı tarzda yürütmede önemli bir mesafe kaydedildi.

Denilebilir ki, Önderliğimize yönelik komplonun ilk dayanağı olarak rol oynayan bu çizgi ve eğilimler en çok da bu yıllar içinde daha derinlikli bir şekilde açığa çıkarıldı. Yine stratejiyi tereddütsüz ve en etkili şekilde uygulamada esas aldığımız meşru savunma çizgimizi, Kürdistan, Türkiye, Ortadoğu ve uluslararası alandaki elverişli koşullara uyarlamadaki darlıklar, yüzeysel ve yetersiz yaklaşımlar fark edilerek giderilmeye çalışıldı. Özellikle bazı alanlarda ilkel milliyetçi mantığı aşmayan ve kardeşleşmeye hizmet etmeyen tutumlar ve onların yarattığı sonuçlar erkenden görülerek aşılmaya çalışıldı. Güney üzerindeki oyunlar ve dayatılan savaş politikasına karşı, savunma savaşının gündeme gelmesi, askeri güçlerimizdeki fedai ruhunu daha da pekiştirdi. Barış ve demokratik çözümü korumayı, geliştirmeyi esas alırken, olası saldırılara karşı da Güney'deki halkımızı korumak ve güçlerimize yönelik imha planını boşa çıkarmak amacıyla topyekün bir hazırlık içinde olduk. Halkımızın serhildanları bu yılın süreklileşen mücadelesi oldu.

Sonuç olarak diyebiliriz ki, bu doğuş, özgürlük doğuşudur. Kadının, toplumun, bütün insanlığın özgürleşmesinin koşullarının bu kadar genişlediği, bunun umut ve zaferinin bu kadar yakın olduğu ve Önderliğin herkes için bu kadar yaşamsallaştığı bir dönemde, bu doğuş kanunlarını hiçbir güç değiştiremeyecek ve 4 Nisan kadın doğuşu, halkların ortak doğuş günü olan Newroz ile mutlaka buluşacaktır. Bu buluşma hepimize kutlu olsun.

